

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
AGENCJI RESTRUKTURYZACJI
I MODERNIZACJI ROLNICTWA**

2015

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
AGENCJI RESTRUKTURYZACJI
i MODERNIZACJI ROLNICTWA
ZA 2015 ROK**

Zatwierdził
Prezes Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

PREZES
Daniel Obajtek

Daniel Obajtek

Opracowano w Departamencie Analiz i Sprawozdawczości

Warszawa 2016

SPIS TREŚCI

I.	DZIAŁALNOŚĆ ARiMR W 2015 ROKU	5
1.	Najważniejsze informacje o ARiMR	5
2.	Beneficjenci.....	10
3.	Podstawowe dane liczbowe za 2015 rok.....	11
II.	ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE ARiMR W 2015 ROKU	12
1.	Kierownictwo ARiMR.....	12
2.	Struktura organizacyjna	13
3.	Zatrudnienie	14
4.	Działalność informacyjna	16
5.	Zaangażowanie ARiMR w spółkach prawa handlowego.....	19
6.	Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR w 2015 r.....	20
III.	REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE	22
1.	Systemy wsparcia bezpośredniego	22
2.	Pomoc finansowa w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw.....	30
3.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013).....	32
4.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020).....	62
5.	Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013.....	71
6.	Przygotowania ARiMR do wdrażania Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020	82
IV.	REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ.....	83
1.	Preferencyjne kredytowanie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych	83
2.	Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych	94
3.	Ekwiwalenty za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej.....	96
4.	Pomoc na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych.....	97
5.	Dofinansowanie utylizacji padłych zwierząt gospodarskich.....	97
6.	Program rekompensat za nieprzerwane nieutrzymywanie zwierząt w ramach bioasekuracji na lata 2015-2018.....	98
7.	Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę w 2015 r.	99
8.	Pomoc jednorazowa	99
8.1	Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2014 r. był producentem owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni wypłacona w 2015 r.	99
8.2	Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2014 r. był producentem cebuli, kapusty lub jabłek wypłacona w 2015 r.....	100
8.3	Pomoc finansowa dla producenta rolnego, który w 2014 r. poniósł szkody w uprawach rolnych wyrządzonych przez dziki wypłacona w 2015 r.....	100
8.4	Pomoc finansowa dla producenta rolnego, który w 2014 r. poniósł szkody w uprawach rolnych wyrządzonych przez dziki - program z 2015 r.....	101
8.5	Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2015 r. był producentem owoców porzeczki czarnej ...	101
8.6	Pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2015 r. prowadził chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza	101
8.7	Pomoc finansowa dla producenta rolnego prowadzącego w 2015 r. gospodarstwo, w którym utrzymywane są zwierzęta z gatunku świnia	102

V.	SYSTEM IDENTYFIKACJI I REJESTRACJI ZWIERZĄT (IRZ)	103
VI.	SYSTEM IDENTYFIKACJI DZIAŁEK ROLNYCH (LPIS).....	105
VII.	SYSTEM KONTROLI	111
1.	Audyty i kontrole działalności ARiMR.....	111
2.	Kontrole beneficjentów w ramach instrumentów realizowanych przez ARiMR	119
VIII.	WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ	137
IX.	GOSPODARKA FINANSOWA	144
1.	Realizacja planu finansowego Agencji w 2015 r.....	144
2.	Windykacja należności	147
X.	ZAŁĄCZNIKI.....	155
	Załącznik 1. Podmioty wpisane do ewidencji producentów	157
	Załącznik 2. Zaangażowanie kapitałowe ARiMR w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe.....	158
	Załącznik 3. Realizacja pomocy współfinansowanej z funduszy UE	159
	Załącznik 3.1. Systemy wsparcia bezpośredniego	159
	Załącznik 3.2. Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw	173
	Załącznik 3.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	174
	Załącznik 3.4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	222
	Załącznik 3.5. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013	231
	Załącznik 4. Realizacja instrumentów pomocy krajowej.....	232
	Załącznik 5. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z UE w 2015 r.	249
	Załącznik 6. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2015 r.....	250
XI.	SPIS WYKRESÓW I TABEL.....	255

I. DZIAŁALNOŚĆ ARiMR W 2015 ROKU

1. Najważniejsze informacje o ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa została powołana w styczniu 1994 r. jako agencja rządowa, państwowa osoba prawna wspierająca przekształcenia strukturalne w rolnictwie i na wsi (ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2). Agencja w tym kształcie przejęła środki finansowe po byłym Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa. Obecnie Agencja działa w oparciu o ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2008 r. Nr 98, poz. 634 z późn. zm.) i statut nadany w drodze rozporządzenia przez Ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Nadzór nad ARiMR sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, natomiast w zakresie gospodarki finansowej i gospodarowania środkami pochodzącymi z funduszy UE – Minister Finansów.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest jedną z kluczowych instytucji realizujących programy wsparcia na rzecz rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rozwoju obszarów wiejskich. Dystrybuowane przez ARiMR środki finansowe przyczyniają się do zmian zachodzących na polskiej wsi oraz wpisują się w krótko oraz długookresowe perspektywy rozwoju obszarów wiejskich, a tym samym przyczyniają się do:

- rozwoju ekonomicznego podnoszącego atrakcyjność obszarów wiejskich dla mieszkańców i przedsiębiorców;
- wzmocnienia zrównoważonego rozwoju sektora rolnego gwarantującego zachowanie trwałości środowiska i walorów krajobrazu;
- podniesienia konkurencyjności sektora przetwórstwa rolnego dzięki poprawie jakości produktów rolnych i dostosowaniu podaży do wymagań rynkowych.

ARiMR, przede wszystkim jako agencja płatnicza, a jednocześnie instytucja wdrażająca kluczowe działania polityki państwa względem obszarów wiejskich, zajmuje bardzo ważną pozycję na mapie instytucjonalnej podmiotów wspierających rozwój wsi i rolnictwa. Kluczowym obszarem, za który odpowiada Agencja jest efektywne wykorzystanie środków finansowych w ramach instrumentów współfinansowanych z funduszy unijnych i krajowych. Instrumenty te, realizowane przez ARiMR, mają szeroki zakres i odpowiadają potrzebom rolnictwa, przetwórstwa żywności oraz mieszkańców wsi.

W pierwszym okresie funkcjonowania ARiMR zakres działalności obejmował przede wszystkim obsługę pomocy krajowej w postaci dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych oraz obrotowych. Po wejściu Polski do struktur UE zakres działalności Agencji uległ istotnemu rozszerzeniu, jak również wzrosła różnorodność instrumentów wsparcia.

W 2015 r. ARiMR była podmiotem wdrażającym i agencją płatniczą dla instrumentów pomocy finansowanych z funduszy unijnych, pełniąc funkcje:

- agencji płatniczej realizującej płatności w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej (systemy wsparcia bezpośredniego, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013), Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020), Program Operacyjny Zrównoważony rozwój

sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 (PO Ryby 2007-2013);

- podmiotu wdrażającego dla większości działań objętych PROW 2014-2020;
- instytucji pośredniczącej dla PROW 2014-2020 realizującej zadania instytucji zarządzającej w zakresie zapewnienia odpowiedniego, bezpiecznego systemu elektronicznego do rejestrowania, przechowywania i zgłaszania informacji statystycznych na temat programu i jego realizacji, niezbędnych do celów monitorowania i ewaluacji, a w szczególności informacji wymaganych do monitorowania postępów w osiągnięciu określonych celów i priorytetów;
- instytucji pośredniczącej, wykonującej zadania instytucji zarządzającej w zakresie wdrażania działań objętych pomocą, w tym związane z przyznawaniem oraz wypłatą pomocy technicznej PO Ryby 2007-2013;
- instytucji wdrażającej instrumenty pomocy krajowej;
- instytucji prowadzącej rejestr oznakowanych zwierząt gospodarskich (System IRZ);
- instytucji prowadzącej i aktualizującej system identyfikacji działek rolnych (LPIS) i danych przestrzennych (GIS).

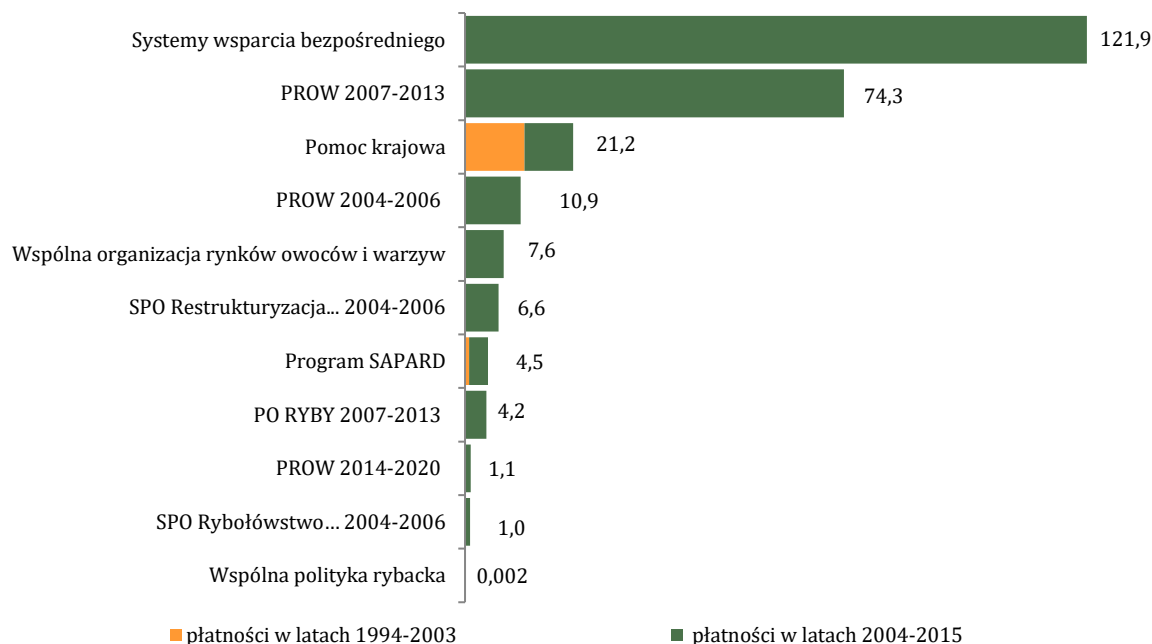
Kluczowym obszarem, za który odpowiada Agencja jest efektywne wykorzystanie środków finansowych w ramach instrumentów współfinansowanych z funduszy unijnych i krajowych do których należą:

- Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG), w ramach którego Agencja kontynuuje realizację instrumentów pomocy I filara WPR (systemy wsparcia bezpośredniego, wspólna organizacja rynków owoców i warzyw);
- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), z którego finansowane są wszystkie działania dotyczące rozwoju obszarów wiejskich z PROW 2014-2020 oraz zobowiązania zaciągnięte w ramach działań realizowanych z PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013 (II filar WPR);
- Europejski Fundusz Rybacki (EFR), z którego finansowane są działania PO Ryby 2007-2013;
- Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR), który zastępuje EFR i z którego finansowane będą działania w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze 2014-2020”;
- Budżet Państwa.

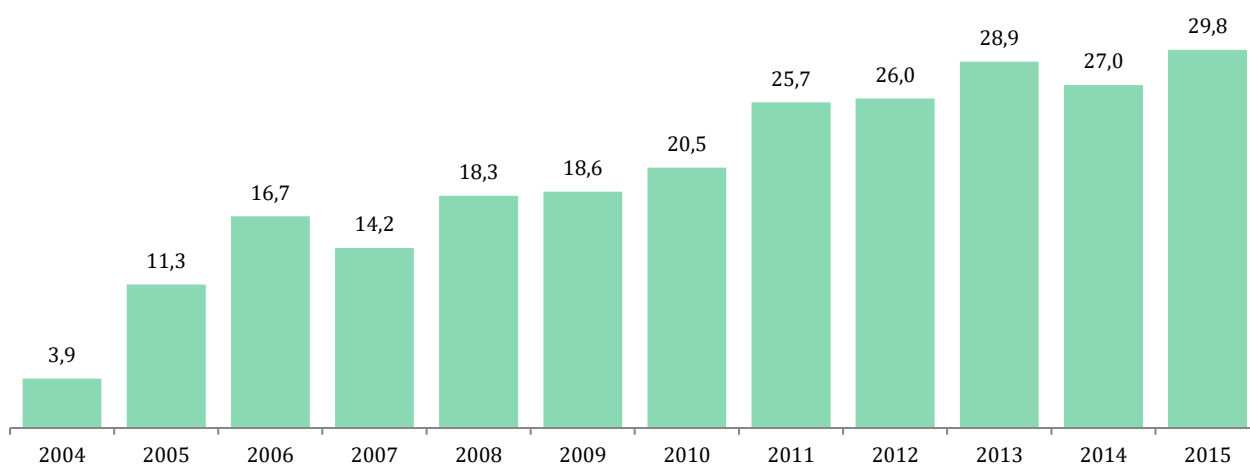
W latach 1994-2015 rozdystrybuowano na programy pomocowe za pośrednictwem ARiMR środki finansowe w wysokości 253,3 mld zł¹ (wykres 1), z czego 29,8 mld zł w 2015 r. (wykres 2).

¹ Część środków w ramach realizacji PROW 2007-2013 pochodzi z JST i innych środków publicznych.

Wykres 1. Struktura udzielonego wsparcia przez ARiMR od 1994 r., w podziale na programy, w mld zł, wg stanu na 31.12.2015 r.

Wykres 2. Roczne transfery środków w ARiMR, w mld zł, wg stanu na 31.12.2015 r.

Ważnym zadaniem Agencji w obszarze Wspólnej Polityki Rolnej I filara jest zwiększanie efektywności obsługi beneficjentów i sprawna realizacja wypłat w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, nazywanych płatnościami bezpośrednimi. Płatności bezpośrednie są głównym instrumentem wsparcia dochodów producentów rolnych. W 2015 r. ARiMR realizowała płatności z Kampanii 2014 i rozpoczęła realizację dwunastej kampanii (Kampania 2015) płatności bezpośrednich. Od 2004 r. do końca 2015 r. wypłacono producentom rolnym 121,9 mld zł.

W ramach II filara WPR Agencja w 2015 r. zakończyła realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Wsparcie finansowe z PROW 2007-2013 udzielane było rolnikom, mieszkańcom wsi, samorządom i społecznościom lokalnym, grupom producenckim oraz przedsiębiorcom sektora rolno-spożywczego, właścicielom lasów, organizacjom pozarządowym. W ramach PROW 2007-2013 wypłacono do końca grudnia 2015 r. dla blisko 1,2 mln beneficjentów kwotę 74,3 mld zł. Realizowane działania w ramach Programu miały na celu modernizację gospodarstw, poprawę struktury w gospodarstwach rolnych służących

przetwórstwu i sprzedaży produktów rolnych, wprowadzenie nowych technologii i poprawę jakości produktów, zachęcanie do prowadzenia produkcji innej niż produkcja żywności, zrównoważonego rozwoju lasów, zróżnicowanie działalności w celu wprowadzenia uzupełniających się bądź alternatywnych form działalności, utrzymanie i wzmocnienie struktur społecznych na terenach wiejskich, rozwoju działalności gospodarczej, utrzymanie i tworzenie miejsc pracy w celu zapewnienia lepszego wykorzystania istniejącego potencjału, poprawę warunków pracy i życia, utrzymanie i promocję niskonakładowych systemów gospodarowania rolniczego, zachowanie i promocję wysokich wartości przyrody oraz zrównoważonego rolnictwa respektującego wymagania środowiska. Oprócz środków z Unii Europejskiej Program realizowany był przy wsparciu środków z budżetu państwa, samorządów oraz środków własnych beneficjentów pomocy. Działania PROW 2007-2013 cieszyły się dużym zainteresowaniem, a doświadczenia z realizacji programu, jak również z realizacji programów z poprzedniego okresu programowania i okresu przedakcesyjnego ułatwią wielu beneficjentom sprawne aplikowanie o pomoc w ramach PROW 2014-2020.

W 2015 r. ARiMR rozpoczęła uruchamianie naborów dla działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Najważniejszym priorytetem PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności sektora rolnego z uwzględnieniem celów rolnośrodowiskowych. PROW 2014-2020 wspierać będzie dalszą restrukturyzację i modernizację gospodarstw rolnych oraz rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego. Realizacja zaplanowanych działań w tym zakresie pozwoli na podjęcie coraz większych wyzwań konkurencyjnych na rynku europejskim i na rynkach trzecich.

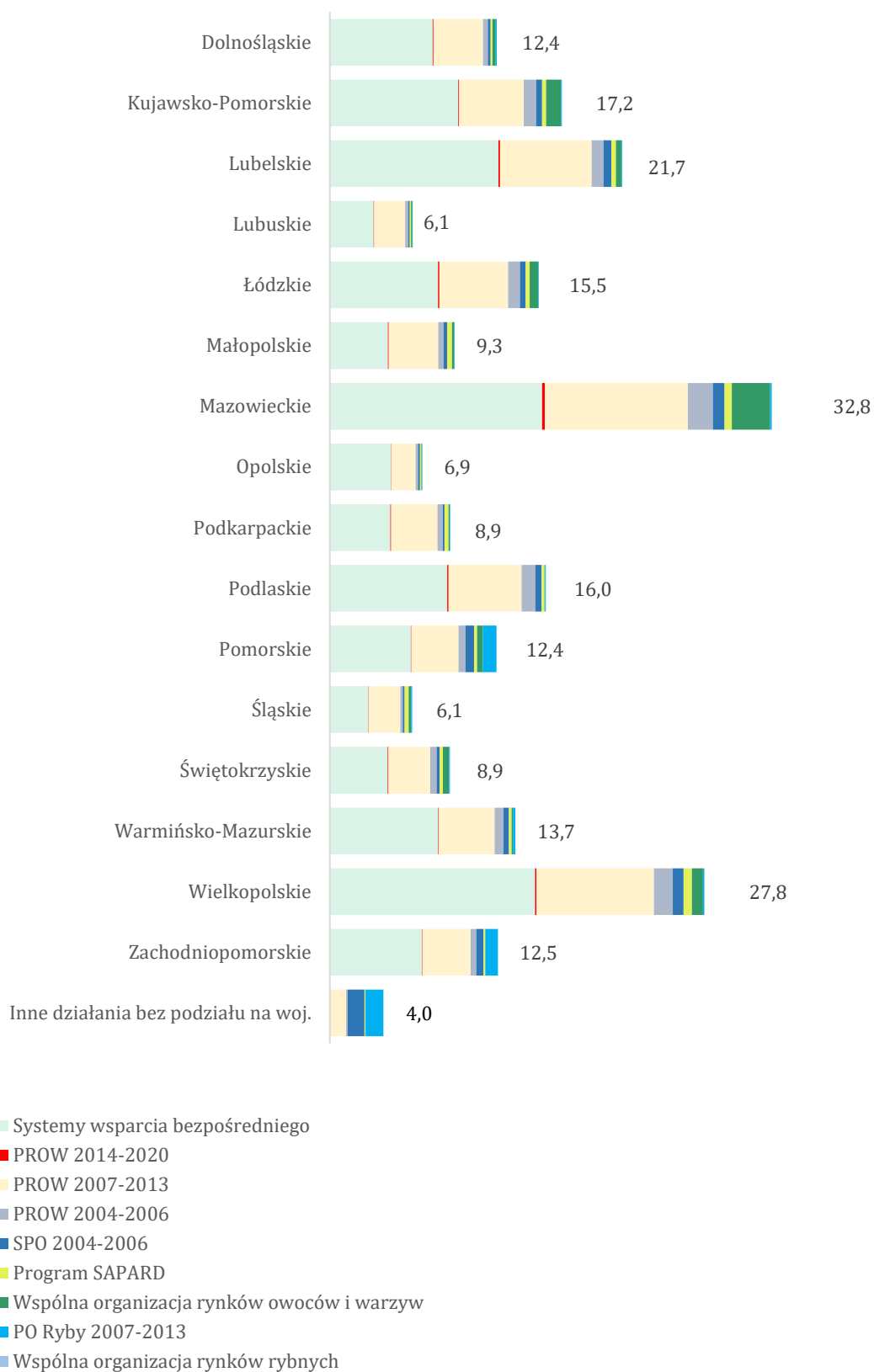
Istotnym elementem PROW 2014-2020 są działania, wspierające modernizację słabszych ekonomicznie gospodarstw rodzinnych, mające na celu poprawę ich stabilizacji finansowej i wzmocnienie konkurencyjności. W ramach programu kontynuowane będą również działania wspierające tworzenie miejsc pracy na wsi, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego. Spośród działań/poddziałań/typów operacji już uruchomionych w ramach PROW 2014-2020 oraz w ramach zobowiązań z PROW 2004-2006 i PROW 2007-2013 do końca grudnia 2015 r. wypłacono 1,1 mld zł.

W 2015 r. udzielano również pomocy finansowej dla polskiego sektora rybołówstwa i akwakultury w ramach Wspólnej Polityki Rybołówstwa z Programu Operacyjnego Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013. Program skierowany jest do wszystkich sektorów przemysłu rybnego (rybołówstwo morskie i śródlądowe, przedsiębiorstwa akwakultury, organizacje producentów oraz sektor przetwórstwa i wprowadzania do obrotu), a także na obszary zależne od rybołówstwa. Do końca 2015 r. wypłacono w ramach Programu kwotę 4,2 mld zł.

Ważną formą wsparcia gospodarki żywnościowej realizowaną przez ARiMR pozostaje w dalszym ciągu pomoc krajowa, polegająca na podejmowaniu przedsięwzięć finansowanych z budżetu państwa (m.in. kontynuowano dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i kłeskowych). Do końca 2015 r. wypłacono 21,2 mld zł.

W ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych (łącznie z Programem SAPARD) wypłacono beneficjentom blisko 232,2 mld zł, z czego 28,9 mld zł w 2015 r. Największe wsparcie otrzymały województwa: mazowieckie – 32,8 mld zł, wielkopolskie – 27,8 mld zł i lubelskie – 21,7 mld zł (Wykres 3).

Wykres 3. Pomoc udzielona przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych w latach 2002-2015 w mld zł, według województw, wg stanu na 31.12.2015 r.

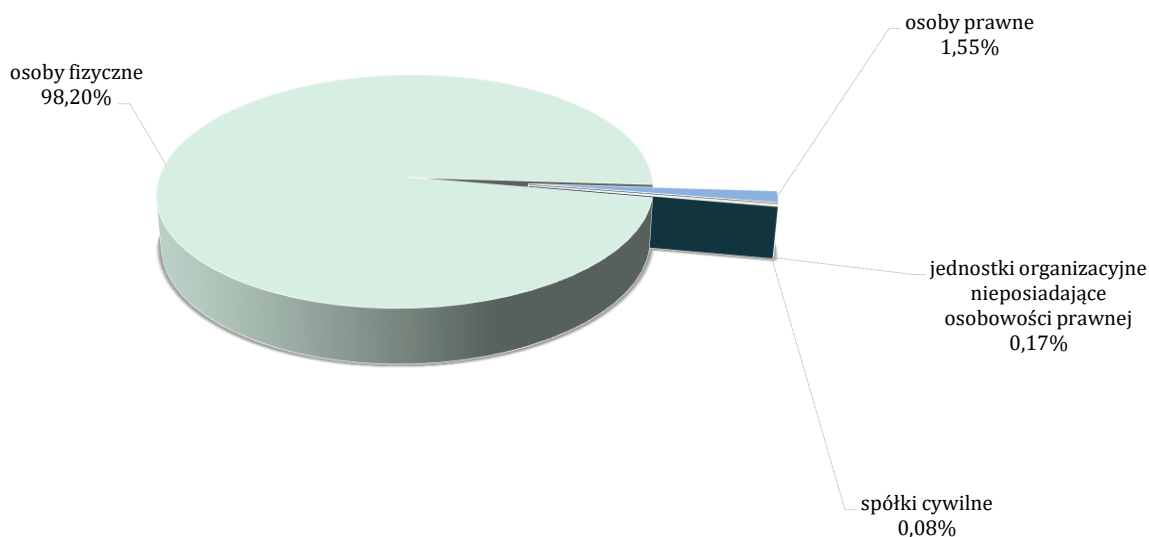
2. Beneficjenci

Beneficjentami pomocy ARiMR są:

- rolnicy;
- mieszkańcy wsi;
- mikroprzedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego;
- samorządy lokalne;
- lokalne grupy działania;
- grupy producentów rolnych;
- Nadleśnictwa Lasów Państwowych;
- podmioty z sektora rybackiego.

W bazie ewidencji producentów ARiMR, która skupia beneficjentów wsparcia dystrybuowanego przez Agencję, zarejestrowanych było do końca 2015 r. ponad 2,1 mln podmiotów. Zdecydowana większość to osoby fizyczne, stanowiące 98,2% wszystkich podmiotów występujących w bazie. Pozostałe grupy beneficjentów to: osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz spółki cywilne (Załącznik 1, tabela 1). W 2015 r. do ewidencji wpisano 59,8 tys. nowych podmiotów.

Wykres 4. Podmioty wpisane do ewidencji producentów rolnych ARiMR, wg stanu na 31.12.2015 r.

3. Podstawowe dane liczbowe za 2015 rok

**Rok 2015
w ARiMR**

29,8 mld zł – kwota transferów
w ramach realizowanych instrumentów wsparcia

14,8 mld zł – kwota rocznych płatności
w ramach systemów wsparcia bezpośredniego

12,6 mld zł – kwota rocznych płatności w ramach PROW 2007-2013

0,5 mld zł – kwota rocznych płatności w ramach PROW 2014-2020

0,7 mld zł – kwota rocznych płatności w ramach wspólnej organizacji
rynków owoców i warzyw

0,4 mld zł – kwota rocznych płatności w ramach PO Ryby 2007-2013

0,9 mld zł – kwota rocznych płatności w ramach pomocy krajowej

ok. 1,4 mln – liczba beneficjentów płatności bezpośrednich
obsługiwanych przez ARiMR w 2015 r.

II. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE ARiMR W 2015 ROKU

1. Kierownictwo ARiMR

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kieruje Prezes, powołany przez Prezesa Rady Ministrów RP na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Finansów.

W dniu 31 grudnia 2015 r. Kierownictwo ARiMR stanowili:

Daniel Obajtek p.o. Prezesa ARiMR (od 26.11.2015 r.);

Cezary Szeliga Zastępca Prezesa (od 1.07.2013 r.);

Jarosław Sierszchulski Zastępca Prezesa (od 1.10.2013 r.).

Funkcję Głównego Księgowego sprawowała w tym czasie (od 1.09.2009 r.) Pani Barbara Okupniak – Stefańska - Dyrektor Departamentu Księgowości.

Ponadto w 2015 r. skład Kierownictwa Agencji stanowili:

Andrzej Gross Prezes ARiMR (od 25.02.2013 r. do 3.12.2015 r.);

Jarosław Wojtowicz Zastępca Prezesa (od 1.12.2011 r. do 8.12.2015 r.);

Krzysztof Zalewski Zastępca Prezesa (od 1.07.2013 r. do 30.03.2015 r.);

Zbigniew Banaszekiewicz Zastępca Prezesa (od 9.02.2009 r. do 28.12.2015 r.).

2. Struktura organizacyjna

Struktura ARiMR jest trzypoziomowa i składa się z: Centrali, 16 Oddziałów Regionalnych (w każdym województwie) oraz 314 Biur Powiatowych działających w każdym powiecie (za wyjątkiem miast na prawach powiatu) (Mapa 1).

Mapa 1. Biura Powiatowe ARiMR, wg województw

3. Zatrudnienie

Według stanu na 31 grudnia 2015 r. w Agencji zatrudnionych było 10 938 osób. W Biurach Powiatowych zatrudnione były 6 082 osoby (55,6%), w Oddziałach Regionalnych 3 777 osób (34,5%) i w Centrali Agencji 1 079 osób (9,9%). W 2015 r. zatrudnienie w Centrali wzrosło o 0,6%, w Biurach Powiatowych wzrosło o 0,05%, natomiast w Oddziałach Regionalnych spadło o 0,4%.

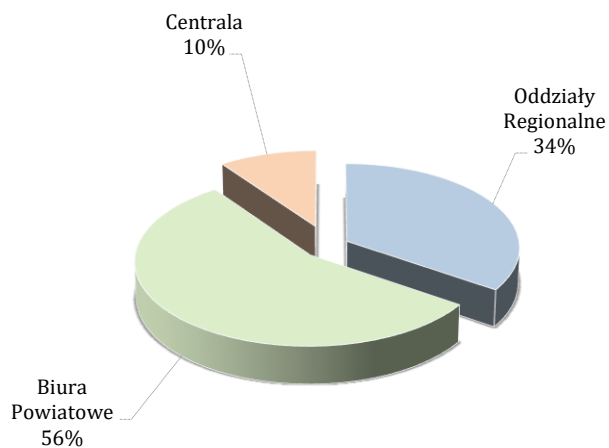
Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach terenowych ARiMR, wg województw, wg stanu na 31.12.2015 r.²

L.p.	Województwo	Zatrudnienie w jednostkach terenowych	w tym	
			zatrudnienie w OR	zatrudnienie w BP
1	Dolnośląskie	448	178	270
2	Kujawsko-Pomorskie	570	228	342
3	Lubelskie	997	348	649
4	Lubuskie	250	117	133
5	Łódzkie	723	269	454
6	Małopolskie	680	262	418
7	Mazowieckie	1 358	467	891
8	Opolskie	264	126	138
9	Podkarpackie	701	260	441
10	Podlaskie	710	248	462
11	Pomorskie	385	187	198
12	Śląskie	442	172	270
13	Świętokrzyskie	543	199	344
14	Warmińsko-Mazurskie	497	204	293
15	Wielkopolskie	927	346	581
16	Zachodniopomorskie	364	166	198
RAZEM		9 859	3 777	6 082

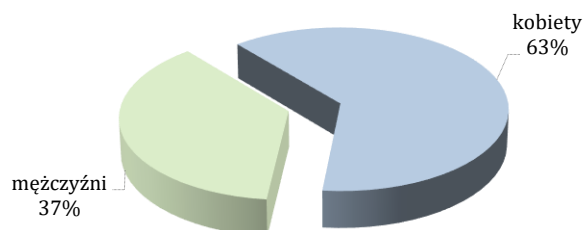
² Bez umów o zastępstwo.

Szczegółową charakterystykę zatrudnienia, wg stanu na 31.12.2015 r. przedstawiają poniższe wykresy.

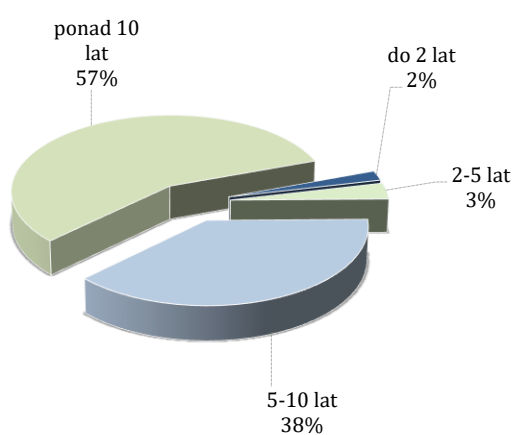
Wykres 5. Zatrudnienie w ARiMR, wg struktury organizacyjnej

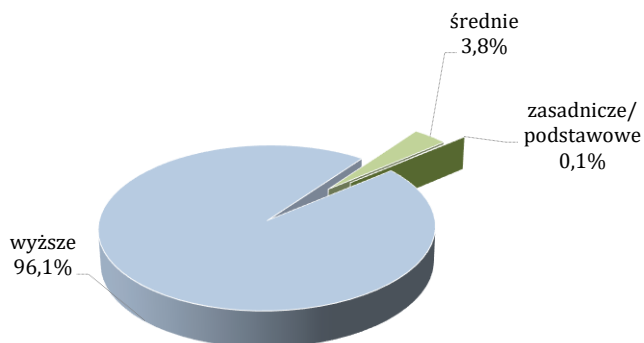
Wykres 6. Zatrudnienie w ARiMR, wg płci

Wykres 7. Zatrudnienie w ARiMR, wg stażu pracy

Wykres 8. Zatrudnienie w ARiMR, wg wykształcenia

4. Działalność informacyjna

W 2015 r. działania informacyjno-promocyjne ARiMR koncentrowały się na informowaniu o nowym systemie płatności bezpośrednich i Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Podjęto szereg działań przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych kanałów informacyjnych, by pakiet niezbędnych wiadomości dotarł do jak największej liczby rolników i innych beneficjentów ARiMR. Jednym z elementów kampanii były szkolenia prowadzone przez pracowników Agencji. W 2015 r. odbyły się 12 464 szkolenia, w których udział wzięło łącznie 81 177 rolników oraz pracowników Ośrodków Doradztwa Rolniczego (ODR).

Ważną tematyką w przekazie informacyjnym Agencji było przedstawienie zmian, jakie zaszły w polskim rolnictwie, na terenach wiejskich oraz w rybactwie morskim i śródlądowym, będących efektem wdrażanych przez ARiMR unijnych programów pomocowych ze szczególnym uwzględnieniem PROW 2007-2013 oraz PO Ryby 2007-2013. W tym celu Agencja zorganizowała m.in. cztery wyjazdy studyjne dla dziennikarzy, podczas których przedstawiciele mediów mogli spotkać się bezpośrednio z rolnikami, przedsiębiorcami rolnymi, czy rybakami i dowiedzieć się, na co przeznaczyli środki finansowe otrzymane w ramach unijnych programów pomocowych i jakie są efekty poczynionych przez nich inwestycji.

W 2015 r. kontynuowana była współpraca z mediami: prasą, telewizją i radiem. Oddziały regionalne ARiMR organizowały audycje radiowe i telewizyjne z udziałem swoich ekspertów w lokalnych rozgłośniach.

Kontynuowano zainicjowaną w 2010 r., kampanię społeczną pod hasłem „Bezpieczeństwo dzieci na wiejskich drogach”, w ramach której rozdano w szkołach z terenów wiejskich kamizelki, czapeczki i odblaskowe elementy. Pomysł przeprowadzenia takiej akcji zrodził się po analizie statystyki, z której wynika, że na polskich drogach ginie najwięcej dzieci w całej Europie, a większość z nich to mieszkańcy terenów wiejskich. Drogi przechodzące przez wsie oraz małe miasteczka pozbawione są poboczy, ścieżek rowerowych i chodników, stąd pomysł na zwiększenie widoczności najmłodszych uczestników ruchu drogowego. Do akcji rozdawania kamizelek i elementów odblaskowych ARiMR zaprosiła także przedstawiciele lokalnych władz samorządowych i policji. Kolejną akcją o charakterze społecznym było ufundowanie strażakom i ratownikom toreb medycznych przydatnych w akcjach ratunkowych. Torby, kamizelki i inne elementy odblaskowe, opatrzone zostały logotypami UE, ARiMR i PROW 2007-2013.

Radio i telewizja

W ramach kampanii informacyjnej prowadzonej w telewizji - od kwietnia do grudnia 2015 r. wyemitowano, przygotowany we współpracy z TVP Regionalna, cykl 31 odcinków programu „Agroszansa”, w których pokazywano efekty wdrażania PROW 2007-2013 oraz informowano o dostępnej jeszcze pomocy z Programu. Audycję obejrzało ponad 4 mln widzów.

Z kolei od marca do lipca 2015 r. na antenie TVP Regionalna ukazał się, przygotowany we współpracy z tą stacją, cykl 16 odcinków programu „Wokół ryb 2015”, który zgromadził ponad milionową widownię. W programie zaprezentowano zmiany, jakie zaszły w polskim rybactwie morskim i śródlądowym, będące efektem wdrażania PO Ryby 2007-2013. Podsumowaniem cyklu „Wokół ryb 2015” były dwa filmy promocyjne: „Ryby mają głos” oraz „Unia z wędką”, przygotowane we współpracy z TVP Regionalna, które wyemitowane zostały na antenie tej stacji oraz w TVP 1.

W kampanię telewizyjną włączyły się również oddziały regionalne ARiMR, które przygotowały wraz z terenowymi oddziałami TVP programy informujące o bieżącej działalności Agencji i prezentujące przykłady dobrego wykorzystania wsparcia otrzymanego z ARiMR.

W 2015 r. kontynuowano współpracę z Redakcją Rolną TVP 1, w ramach której, m.in. eksperci z ARiMR brali udział w nadawanym od poniedziałku do piątku programie „Agrobiznes”, a także w emitowanym w niedzielę programie „Tydzień”. Przedstawiciele Agencji gościli również w audycjach nadawanych przez: TV Biznes, TVP INFO, TVR, TV Trwam oraz w stacjach regionalnych, m.in.: TVP Bydgoszcz, TVP Białystok, TVP Poznań, TVP Opole, TVP Rzeszów, TVP Katowice, TVP Szczecin, TVP Łódź, TVP Gdańsk, TV Narew, TVP Orion. Łącznie przedstawiciele Agencji wzięli udział w 525 audycjach i programach telewizyjnych.

W 2015 r., w ramach współpracy z Programem 1 Polskiego Radia, zrealizowano cykl audycji o działaniach prowadzonych przez ARiMR oraz ich efektach, które emitowane były w „Porannych rozmaitościach rolniczych”, „Sygnałach dnia” oraz popołudniowym programie „Z kraju i ze świata”.

O działaniach realizowanych przez Agencję można było również usłyszeć w innych rozgłoszeniach, zarówno ogólnopolskich, regionalnych, jak i lokalnych. Były to m.in.: Informacyjna Agencja Radiowa, Radio Zet, Radio RMF FM, Tok FM, Radio ESKA, Radio Maryja, Radio Jasna Góra, Radio Lublin, Radio Opole, Katolickie Radio Podlasie, Polskie Radio Białystok S.A., Radio Gdańsk, Radio Plus, Radio Katowice, Radio Kielce, Radio Szczecin, Radio Zachód, Radio Rzeszów. Przedstawiciele Agencji wzięli udział łącznie w 480 nadawanych audycjach radiowych.

Dostarczane redakcjom informacje o zadaniach realizowanych przez ARiMR pojawiały się również w dziennikach radiowych i telewizyjnych, zarówno publicznych, jak i komercyjnych.

Prasa i portale internetowe

Informacje o działaniach i przedsięwzięciach realizowanych przez Agencję, a w szczególności o nowym systemie dopłat bezpośrednich i PROW 2014-2020, systematycznie przekazywane były do ponad 250 redakcji prasowych o zasięgu centralnym, regionalnym, lokalnym i branżowym oraz do informacyjnych portali internetowych. W sumie w 2015 r. ukazało się 1 115 artykułów i publikacji poświęconych działaniom podejmowanym przez ARiMR, m.in. w dziennikach: Rzeczpospolita, Nasz Dziennik, Gazeta Wyborcza, Dziennik - Gazeta Prawna, Fakt, Super Express, Puls Biznesu, Polska The Times, w tygodnikach: Newsweek, Polityka, Wprost oraz w prasie regionalnej i branżowej, takiej jak: Dziennik Łódzki, Gazeta Wrocławska, Gazeta Pomorska, Gazeta Lubuska, Gazeta Współczesna, Głos Koszaliński, Ziemia Radomska, Życie Podkarpackie, Super Nowości, Gazeta Pleszewska, Tygodnik Siedlecki, Kurier Szczeciński, Słowo Polskie, Dziennik Wschodni, Tygodnik Rybnicki, Aktualności Śląskie, Gazeta Olsztyńska, Dziennik Elbląski, Gospodarz, Agro Serwis, Zielony Sztandar, Tygodnik Poradnik Rolniczy, Rolnik Dzierżawca, Wieś Kujawsko-Pomorska, Przegląd Rolniczy, Zagroda, Agrotechnika, Nasza Ziemia, Gazeta Wiejska, Przegląd Techniczny, Nowa Wieś Europejska, Przegląd Rybacki. Ponadto o działaniach realizowanych przez ARiMR informowała Polska Agencja Prasowa oraz liczne portale internetowe, m.in.: Pierwszy Portal Rolny, Farmer.pl, Agronews.pl, Onet.pl, Wp.pl, Interia.pl, Wyborcza.biz, Naszemiasto.pl, Portalspozywczy.pl, Dziennik.pl.

ARiMR przygotowała 25 artykułów o charakterze informacyjno-promocyjnym na temat efektów wdrożenia PROW 2007-2013 oraz PO Ryby 2007-2013. Zostały one opublikowane w 165 czasopiśmie branżowych, regionalnych i ogólnopolskich oraz wydawnictwach towarzyszących targom i imprezom o charakterze rolniczym. Ponadto dla przedstawicieli mediów przygotowano

ok. 270 komunikatów prasowych oraz udzielono odpowiedzi na ponad 480 pytań, które w 2015 r. zadali dziennikarze.

Publikacje

W 2015 r. przygotowano do druku i wydano:

- 10 broszur poświęconych PROW 2014-2020 i nowemu systemowi płatności bezpośrednich - o łącznym nakładzie 296,5 tys. egzemplarzy;
- 5 ulotek - o łącznym nakładzie 232,0 tys. sztuk;
- 1 folder prezentujący w sposób syntetyczny efekty PROW 2007-2013 oraz skalę pomocy udzielonej przez ARiMR - o łącznym nakładzie 50,0 tys. egzemplarzy;
- 2 katalogi z przykładami dobrych praktyk rolniczych (wersja polska i angielska) - o łącznym nakładzie 4,2 tys. sztuk.

Wydrukowanych zostało także 40 tys. plakatów promujących PROW 2014-2020, informujących o możliwości składania wniosków o płatności bezpośrednie przez Internet oraz ostrzegających przed wypalaniem traw.

Ukazało się również 9 numerów Biuletynu Informacyjnego - miesięcznika wydawanego wspólnie z MRiRW (nakład jednego numeru - 8 tys. egzemplarzy). Biuletyn rozesłano bezpłatnie do szerokiego kręgu odbiorców, m.in.: urzędów gmin, ośrodków doradztwa rolniczego, szkół i organizacji rolniczych, urzędów marszałkowskich i wojewódzkich, starostw, członków obu izb parlamentu, Kancelarii Prezydenta i Prezesa Rady Ministrów.

Wspólnie z MRiRW wydano 4 numery anglojęzycznego kwartalnika Polish Food (nakład jednego numeru - 10 tys. egzemplarzy). Kwartalnik Polish Food rozesłano bezpłatnie do polskich placówek dyplomatycznych na całym świecie oraz dystrybuowano podczas międzynarodowych imprez.

Działania edukacyjno-wystawiennicze

ARiMR od wielu lat samodzielnie oraz we współpracy z MRiRW i innymi agencjami rolnymi organizuje stoiska informacyjno-promocyjne podczas najważniejszych imprez targowo-wystawienniczych, dotyczących problematyki rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz obszarów wiejskich. Od wielu lat ARiMR uczestniczy w licznych konferencjach, seminariach, konkursach oraz inicjatywach o charakterze rolniczym, organizowanych przez instytucje i firmy zewnętrzne, uczelnie, ODR-y, instytuty naukowe, itp. W 2015 r. ARiMR aktywnie uczestniczyła w takich spotkaniach rozpowszechniając materiały informacyjne w postaci broszur, ulotek i wydawnictw.

Strona internetowa

Ważnym kanałem przekazywania informacji była również strona internetowa ARiMR. W 2015 r. odwiedziło ją prawie 22 mln internautów, ponad czterokrotnie więcej niż w roku ubiegłym. Zamieszczane oraz aktualizowane na bieżąco informacje dostarczały zainteresowanym osobom wiedzy o formach wsparcia oferowanego przez Agencję. Na stronie www.arimr.gov.pl, w zakładce „Aktualności” publikowane były komunikaty o zbliżających się naborach wniosków i zasadach przyznawania pomocy. Beneficjentom przypomniano także o kończących się terminach naborów i zachęcano, by sięgać po oferowane wsparcie. Rolnicy, których uprawy zostały zniszczone przez klęski żywiołowe, otrzymywali informacje o możliwości i warunkach skorzystania z preferencyjnych kredytów, w których spłacie pomaga ARiMR.

Na portalu internetowym Agencji prezentowane były także efekty wdrażania kończących się programów PROW 2007-2013 i PO Ryby 2007-2013 oraz przykłady rolników, przedsiębiorców i innych beneficjentów, którzy korzystając z takiej pomocy dobrze zainwestowali w rozwój swoich gospodarstw, czy firm. Odbiorcy otrzymali również pakiet niezbędnych informacji o nowym systemie płatności bezpośrednich i PROW na lata 2014-2020. Łącznie w 2015 r. na stronie internetowej ARiMR zamieszczono 240 takich informacji.

W 2015 r. za pośrednictwem portalu internetowego Agencji przeprowadzono dwie kampanie informacyjne. Pierwsza miała charakter społeczny - informowała o konsekwencjach wiosennego wypalania traw. Poza artykułami, w Agencji przygotowano specjalny plakat przestrzegający przed takim procederem. Druga kampania informacyjna zachęcała rolników do składania wniosków o przyznanie dopłat bezpośrednich przez Internet. W tym celu także przygotowano specjalny plakat. Obie grafiki dodatkowo wykorzystano w innych publikacjach, np. w biuletynach informacyjnych, artykułach promocyjnych.

Na portalu dostępne są także pliki multimedialne zawierające większość wyemitowanych audycji radiowych i telewizyjnych z udziałem przedstawicieli ARiMR oraz wyprodukowanych we współpracy z Agencją.

Infolinia

Istotnym elementem kontaktów ARiMR z obecnymi i potencjalnymi beneficjentami jest bezpłatna infolinia Agencji, za pośrednictwem której można otrzymywać informacje przez siedem dni w tygodniu w godzinach od 7.00 do 21.00. W 2015 r. pracownicy obsługujący bezpłatną infolinię przeprowadzili ponad 60 tys. rozmów telefonicznych, co daje średnią 5,0 tys. połączeń miesięcznie.

5. Zaangażowanie ARiMR w spółkach prawa handlowego

Agencja uczestniczyła w realizacji przedsięwzięć związanych z budową rynków hurtowych i giełd towarowych na mocy przepisów:

- ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 264 z późn. zm.), zmienionej ustawą z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 1438 z późn. zm.);
- uchylonego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. z 1996 r. Nr 16, poz. 82 z późn. zm.).

W wyniku realizacji resortowych i rządowych programów budowy rynków hurtowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa powierzono rolę podmiotu angażującego się finansowo w strukturę kapitałową spółek akcyjnych. ARiMR jako akcjonariusz w okresie od 1995 r. do 2005 r. udzieliła rynkom hurtowym pomocy finansowej w formie pożyczek i objęcia akcji w łącznej kwocie 139,6 mln zł. Obecnie Agencja nie udziela w żadnej formie pomocy finansowym rynkom hurtowym. Zmiana przepisów o funkcjonowaniu ARiMR ograniczyła możliwość dalszego angażowania się Agencji w proces udzielania pomocy finansowej dla rolniczych rynków rolnych do roli akcjonariusza.

W wyniku powstałego w 2011 r. sporu prawnego na tle interpretacji przepisów:

- art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1241 ze zm.),
- art. 49 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1241, ze zm.),

doszło do wytoczenia przez Prokuraturę Generalną 13 odrębnych powództw o zobowiązanie ARiMR do nieodpłatnego przeniesienia posiadanych akcji w spółkach kapitałowych na rzecz Skarbu Państwa.

Realizując zapadłe wyroki sądowe (w tym przed Sądem Najwyższym) w zakończonych sprawach ARiMR do końca 2015 r. przekazała nieodpłatnie na rzecz Ministra Skarbu Państwa akcje czterech spółek: Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. z siedzibą w Radomiu, Rolno-Przemysłowy Rynek Hurtowy „Giełda Hurtowa” S.A. w Legnicy, Wałbrzyski Rynek Hurtowy S.A. z siedzibą w Wałbrzychu, Zielonogórski Rynek Rolno-Towarowy z siedzibą w Zielonej Górze w ilości 140 036 akcji o wartości nominalnej 13 450 000,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. ARiMR posiadała 10 036 akcji o wartości nominalnej 8 323 760,00 zł w dwóch spółkach: Podlaskie Centrum Rolno-Towarowe S.A. z siedzibą w Białymstoku oraz Łódzki Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. w likwidacji z siedzibą w Ksawerowie (Załącznik 2, tabela 1).

ARiMR uzyskała w 2015 r. środki pieniężne w wysokości 31 500,00 zł z tytułu dywidendy ze spółki Zielonogórski Rynek Rolno-Towarowy S.A. w Zielonej Górze.

6. Wykorzystanie pomocy technicznej przez ARiMR w 2015 r.

ARiMR jako agencja płatnicza i instytucja wdrażająca należy także do beneficjentów pomocy finansowej, udzielanej w ramach pomocy technicznej:

- Programu Operacyjnego Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013 (PO Ryby 2007-2013);
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (PROW 2007-2013);
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020).

Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013

ARiMR w 2015 r. odpowiadała za koordynację i rozliczenie wykorzystania dotacji celowej w ramach PO Ryby 2007-2013 przeznaczonej na pokrycie kosztów wykonywania zadań związanych z obsługą osi priorytetowych 1, 2 i 3 PO Ryby 2007-2013. Podstawę prawną do przekazania dotacji stanowiła umowa nr RYB/2/2015 na realizację zadania pn. „Wykonywanie zadań Instytucji Zarządzającej w zakresie wdrażania osi priorytetowej 1, 2 i 3 Programu Operacyjnego Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 zawarta w dniu 21 kwietnia 2015 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W 2015 r. Agencja otrzymała 5,78 mln zł w formie dotacji celowej na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń, wynajmu i eksploatacji powierzchni biurowej, mediów oraz działań informacyjno - promocyjnych. ARiMR rozliczyła dotację i wykazała, iż łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 5,78 mln zł.

ARiMR, jako beneficjent pomocy technicznej w ramach PO Ryby 2007-2013, złożyła w 2015 r. do FAPA trzy wnioski o dofinansowanie na realizację poniższych dwuetapowych operacji:

- najem i utrzymanie pomieszczeń biurowych dla pracowników Centrali ARiMR realizujących zadania związane z obsługą PO Ryby 2007-2013 w okresie od stycznia do grudnia 2015 r.;
- wynagrodzenia pracowników ARiMR zaangażowanych w realizację zadań związanych z obsługą PO Ryby 2007-2013 w 2015 r.;
- działania informacyjno - promocyjne ARiMR w 2015 r. dotyczące efektów wdrażania PO Ryby 2007-2013.

W związku z pozytywnym rozpatrzeniem przez FAPA wniosków o dofinansowanie podpisano 3 umowy o dofinansowanie oraz złożono 3 wnioski o płatność (w ramach pierwszego etapu operacji). Kwota przyznanych środków dla ARiMR wyniosła 3,13 mln zł.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013

ARiMR była odpowiedzialna za rozliczenie wykorzystania dotacji celowej z pomocy technicznej PROW 2007-2013. Środki z dotacji przeznaczone były na realizację części zadań wynikających z art. 6 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 oraz art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w celu wsparcia procesu wdrażania PROW na lata 2007-2013 oraz wsparcia realizacji zadań agencji płatniczej. Podstawę prawną do przekazania dotacji stanowiła umowa nr PT/2/2015 zawarta w dniu 30 kwietnia 2015 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W oparciu o zawartą umowę Agencja, jako beneficjent pomocy technicznej w ramach PROW 2007-2013, otrzymała w 2015 r. kwotę 7,28 mln zł w formie dotacji celowej na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń. ARiMR rozliczyła dotację i wykazała, iż łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 7,28 mln zł. W związku z pozytywnie rozpatrzonym wnioskiem o przyznanie pomocy technicznej i podpisaną umową na realizację operacji „Finansowanie wynagrodzeń pracowników ARiMR zaangażowanych w realizację zadań PROW 2007-2013 w 2015 roku” ARiMR złożyła wniosek o płatność. Kwota przyznanych środków dla ARiMR wyniosła 7,28 mln zł.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

ARiMR odpowiadała również za rozliczenie dotacji celowej przeznaczonej na realizację części zadań wynikających z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w celu wsparcia procesu wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Podstawę prawną do przekazania dotacji stanowiła umowa nr PT/2/2015 zawarta w dniu 23 grudnia 2015 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W oparciu o zawartą umowę Agencja otrzymała kwotę 22,40 mln zł na sfinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników ARiMR zaangażowanych w realizację zadań związanych z obsługą PROW 2007-2013 oraz PROW 2014-2020. ARiMR rozliczyła dotację i wykazała, iż łączny koszt zrealizowanych zadań wyniósł 22,40 mln zł.

III. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY WSPÓLFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE

1. Systemy wsparcia bezpośredniego

Najbardziej powszechnym instrumentem wsparcia obszarów wiejskich są dopłaty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, nazywane często płatnościami bezpośrednimi. Po wejściu Polski do UE w ramach Wspólnej Polityki Rolnej około 1,4 mln polskich rolników zostało objętych tym systemem wsparcia dochodów rolniczych.

W 2015 r. Agencja realizowała Kampanię 2015, kontynuację płatności z Kampanii 2014 oraz przygotowywała się do Kampanii 2016 r.

Kampania 2015

W 2015 r. koperta finansowa wszystkich płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego wynosiła łącznie 14,49 mld zł dla Kampanii 2015. Wysokość stawki płatności w złotówkach kształtuje się w oparciu o kurs wymiany walut ustalony przez Europejski Bank Centralny na ostatni roboczy dzień września 2015 r.³

Zgodnie z prawodawstwem unijnym i krajowym, ARiMR jak co roku, rozprowadziła wśród rolników wydrukowane, spersonalizowane formularze wniosku o płatności. Podstawę prawną do wydruku wniosków spersonalizowanych i ich dystrybucji stanowi art. 72 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17.12.2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej. Przepis ten stanowi, że Państwa członkowskie dostarczają z góry ustalone formularze sporządzone w oparciu o obszary określone w poprzednim roku oraz materiały graficzne wskazujące położenie takich obszarów.

Dla Kampanii 2015 przekazano łącznie dane dla 1,35 mln producentów (w tym w 2015 r. dla blisko 95% producentów), a wygenerowane materiały graficzne objęły w sumie 10,8 mln działek ewidencyjnych.

Każdy pakiet nadany do rolnika zawierał:

- spersonalizowany list przewodni;
- spersonalizowany formularz wniosku o przyznanie płatności na rok 2015;
- instrukcję wypełniania wniosku o przyznanie płatności oraz materiału graficznego;
- spersonalizowany formularz oświadczenia o powierzchni działek ewidencyjnych, będący dodatkowymi stronami do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015;

³ Dla Kampanii 2015 – kurs z 30 września 2015 r. wynosił 4,2448 PLN/EUR.

- dodatkowy formularz oświadczenia o powierzchni działek ewidencyjnych, będący dodatkowymi stronami do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015, pod warunkiem przekroczenia ilości pól przeznaczonych na umieszczenie danych przedmiotowych;
- spersonalizowany formularz oświadczenia o sposobie wykorzystywania działek rolnych, będący dodatkowymi stronami do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015;
- dodatkowy formularz oświadczenia o sposobie wykorzystywania działek rolnych, będący dodatkowymi stronami do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015, pod warunkiem przekroczenia ilości pól przeznaczonych na umieszczenie danych przedmiotowych;
- spersonalizowany materiał graficzny;
- spersonalizowaną *Informację dotyczącą działek deklarowanych do płatności*;
- spersonalizowaną *Informację dotyczącą występowania elementów proekologicznych (EFA) na działkach deklarowanych do płatności*.

Materiały te stanowią istotne ułatwienie wypełnienia deklaracji obszarowych przez rolników oraz ograniczają ilość popełnianych błędów skutkujących w przyszłości wydłużeniem czasu realizacji wypłat należnych środków finansowych.

Ponadto w 2015 r. przygotowano dane dla Kampanii 2016 dla blisko 1,35 mln producentów, a wygenerowane materiały graficzne objęły w sumie 10,7 mln działek ewidencyjnych. Dodatkowo dla 7 687 producentów, którzy składali wnioski przez Internet, zostały wygenerowane dane i udostępnione przez Internet w aplikacji e-Wniosek.

W 2015 r. rolnicy mogli składać wnioski w terminie od 15 marca do 15 czerwca 2015 r. (zgodnie ze zmianą przepisów prawa wydłużony nabór wniosków dotyczył roku 2015). Dopuszczalne było złożenie wniosku w terminie do 25 dni kalendarzowych po tym terminie. Rolnikom, którzy złożyli wnioski po 15 czerwca zmniejszono przyznaną kwotę płatności o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia. Ostateczny termin składania wniosków upłynął 10 lipca 2015 r.

W ramach tego naboru rolnicy mogli ubiegać się o następujące rodzaje płatności unijnych:

- **jednolita płatność obszarowa (JPO)** – 453,70 zł/ha;
- **płatność za zazielenienie** – 304,31 zł/ha;
- **płatność dodatkowa (redystrybucyjna)** – 170,22/ha;
- **płatność dla młodych rolników** – 258,97 zł/ha;
- **płatności związane z produkcją**, w tym:
 - ✓ **płatność do bydła** – 261,37 zł/szt.,
 - ✓ **płatność do krów** – 314,28 zł/szt.,
 - ✓ **płatność do owiec** – 116,56 zł/szt.,
 - ✓ **płatność do kóz** – 77,80 zł/szt.,
 - ✓ **płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych** – 415,21 zł/ha,
 - ✓ **płatność do powierzchni uprawy chmielu** – 2 311,32 zł/ha,
 - ✓ **płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych** – 1 387,12 zł/ha,
 - ✓ **płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych** – 2 138,45 zł/ha,

- ✓ **płatność do powierzchni uprawy pomidorów** – 4 272,62 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni upraw owoców miękkich** – 927,65 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy lnu** – 411,92 zł/ha,
- ✓ **płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych** – 572,49 zł/ha;
- **przejściowe wsparcie krajowe (płatność niezwiązana do tytoniu):**
 - płatność niezwiązana do tytoniu (odmiany typu Virginia) – 4,34 zł/kg,
 - płatność niezwiązana do tytoniu (pozostałe grupy odmian) – 3,05 zł/kg.

Ponadto rolnicy w 2015 r. mogli przystąpić do uproszczonego systemu dla małych gospodarstw. Kwota wsparcia w ramach systemu dla małych gospodarstw wynosi nie więcej niż 1 250 euro/gospodarstwo (bez uwzględnienia płatności niezwiązanej do tytoniu). Kwota ta była określana dla każdego rolnika indywidualnie, jako suma wszystkich płatności, do których otrzymania rolnik byłby uprawniony, gdyby pozostał w systemie standardowym. Rolnicy uczestniczący w systemie płatności dla małych gospodarstw zwolnieni są z kontroli norm i wymogów zasady wzajemnej zgodności, a także z obowiązku stosowania praktyk w zakresie zazielenienia. Do systemu „automatycznie” włączeni zostali rolnicy⁴, których łączna kwota płatności bezpośrednich (tj. z wyłączeniem kwoty płatności niezwiązanej do tytoniu) nie przekroczyła równowartości w złotych kwoty 1 250 euro/na gospodarstwo. Do systemu mogli przystąpić również rolnicy, których kwota płatności bezpośrednich przekraczała równowartość w złotych kwotę 1 250 euro i którzy jednocześnie spełniali określone warunki.

W 2015 r. ARiMR, jako agencja płatnicza, rozpoczęła realizację zreformowanego systemu wsparcia bezpośredniego. Tym samym, od 2015 r. zaczęły obowiązywać nowe zasady przyznawania płatności bezpośrednich.

Od 2015 r. wprowadzone zmiany w systemie płatności bezpośrednich dotyczą:

- rodzajów płatności (schematów), o które rolnik może się ubiegać;
- wymogów, które rolnik musi dochować w swoim gospodarstwie rolnym, aby móc się ubiegać o przyznanie poszczególnych płatności.

Ważnym elementem zreformowanego systemu wsparcia bezpośredniego jest tzw. *kryterium rolnika aktywnego zawodowo*. Zasada ta sprowadza się do tego, że rolnik, który nie spełnia określonych wymogów zostanie wykluczony w danym roku z wszystkich płatności bezpośrednich, a w przypadku niektórych działań PROW 2014-2020 uznany zostanie za rolnika nie spełniającego kryteriów kwalifikowalności lub warunków otrzymania wsparcia.

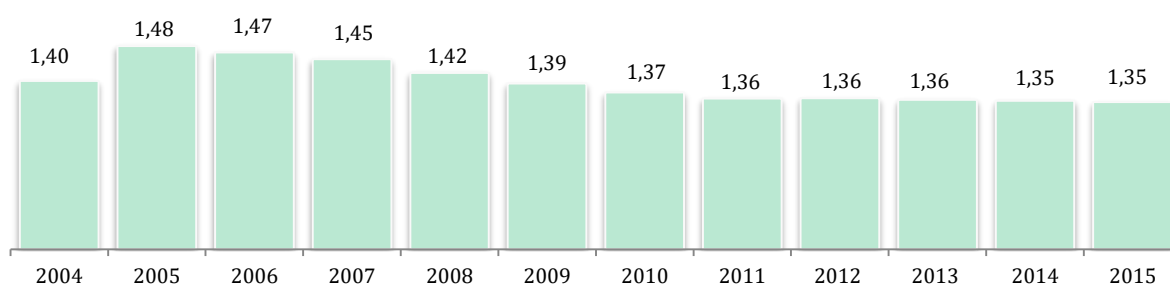
W nowym systemie obowiązują (tak jak dotychczas) normy i wymogi wzajemnej zgodności. Od 2015 r. zasada wzajemnej zgodności obejmuje mniejszą niż dotychczas liczbę wymogów i norm Dobrej Kultury Rolnej (DKR).

Istotnym i obowiązkowym komponentem nowego systemu płatności bezpośrednich jest płatność z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska, czyli zazielenienie. Wszyscy

⁴ którzy nie zgłosili sprzeciwu do ARiMR.

rolnicy uprawnieni do jednolitej płatności obszarowej zobowiązani są do realizacji zazielenienia. Zazielenienie realizowane jest przez: dywersyfikację upraw, utrzymanie trwałych użytków zielonych (TUZ) oraz utrzymanie obszarów proekologicznych (EFA⁵). W zależności od ilości posiadanych w gospodarstwie gruntów ornych oraz udziału trwałych użytków zielonych, rolnicy będą zobowiązani do przestrzegania jednej, dwóch lub trzech praktyk zazielenienia. Do końca 2015 r. w Biurach Powiatowych w ramach Kampanii 2015 obsługiwanych było ponad 1,35 mln wniosków o przyznanie pomocy w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (wykres 9). Do 31.12.2015 r. wydano decyzje przyznające wsparcie dla 23,18% obsługiwanych wniosków z Kampanii 2015.

Wykres 9. Liczba wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich (w mln) złożonych w ramach Kampanii 2004-2015

Łączne powierzchnie i ilości objęte wnioskami o przyznanie płatności w Kampanii 2015 wynosiły dla:

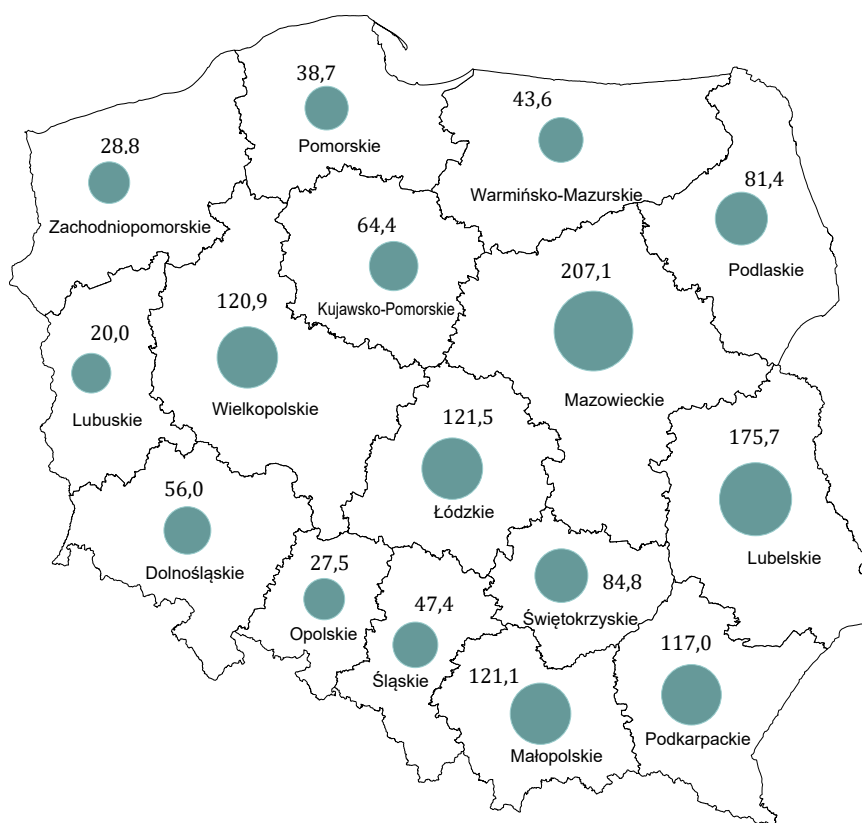
- jednolitej płatności obszarowej – 14 230,04 tys. ha;
- płatności za zazielenienie – 14 230,04 tys. ha;
- płatności dla młodych rolników – 1 110,59 tys. ha;
- płatności dodatkowej (redystrybucyjnej) – 7 040,15 tys. ha;
- płatności do bydła – 2 783 tys. szt.;
- płatności do krów – 2 052 tys. szt.;
- płatności do owiec – 169,4 tys. szt.;
- płatności do kóz – 13,75 tys. szt.;
- płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych – 678,80 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy chmielu – 1,54 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych – 26,71 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych – 162,17 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy pomidorów – 4,19 tys. ha;

⁵ EFA – ang. ecological focus area.

- płatności do powierzchni upraw owoców miękkich – 69,16 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy lnu – 5,94 tys. ha;
- płatności do powierzchni uprawy konopi włóknistych – 0,68 tys. ha;
- płatności niezwiązanej do tytoniu – 37 134,12 tys. kg.

Najwięcej wniosków złożono w województwach: mazowieckim (207,1 tys. wniosków, co stanowi 15% złożonych wniosków w skali kraju) i lubelskim (175,7 tys. wniosków, co stanowi 13% złożonych wniosków w skali kraju) (Mapa 2).

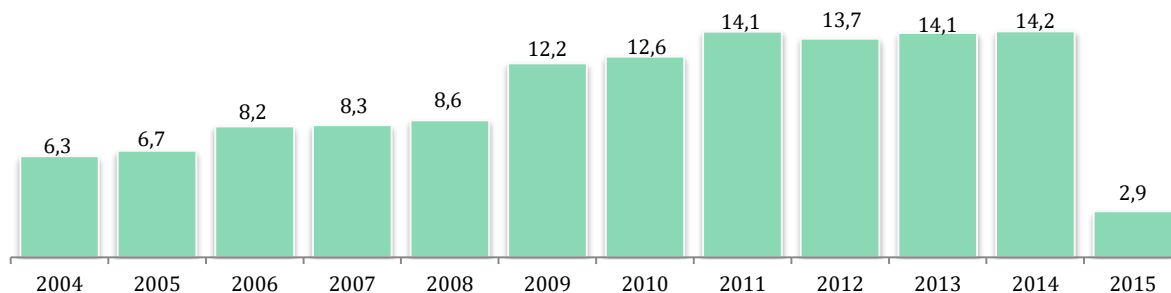
Mapa 2. Liczba złożonych wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich (w tys.) w ramach Kampanii 2015, w podziale na województwa

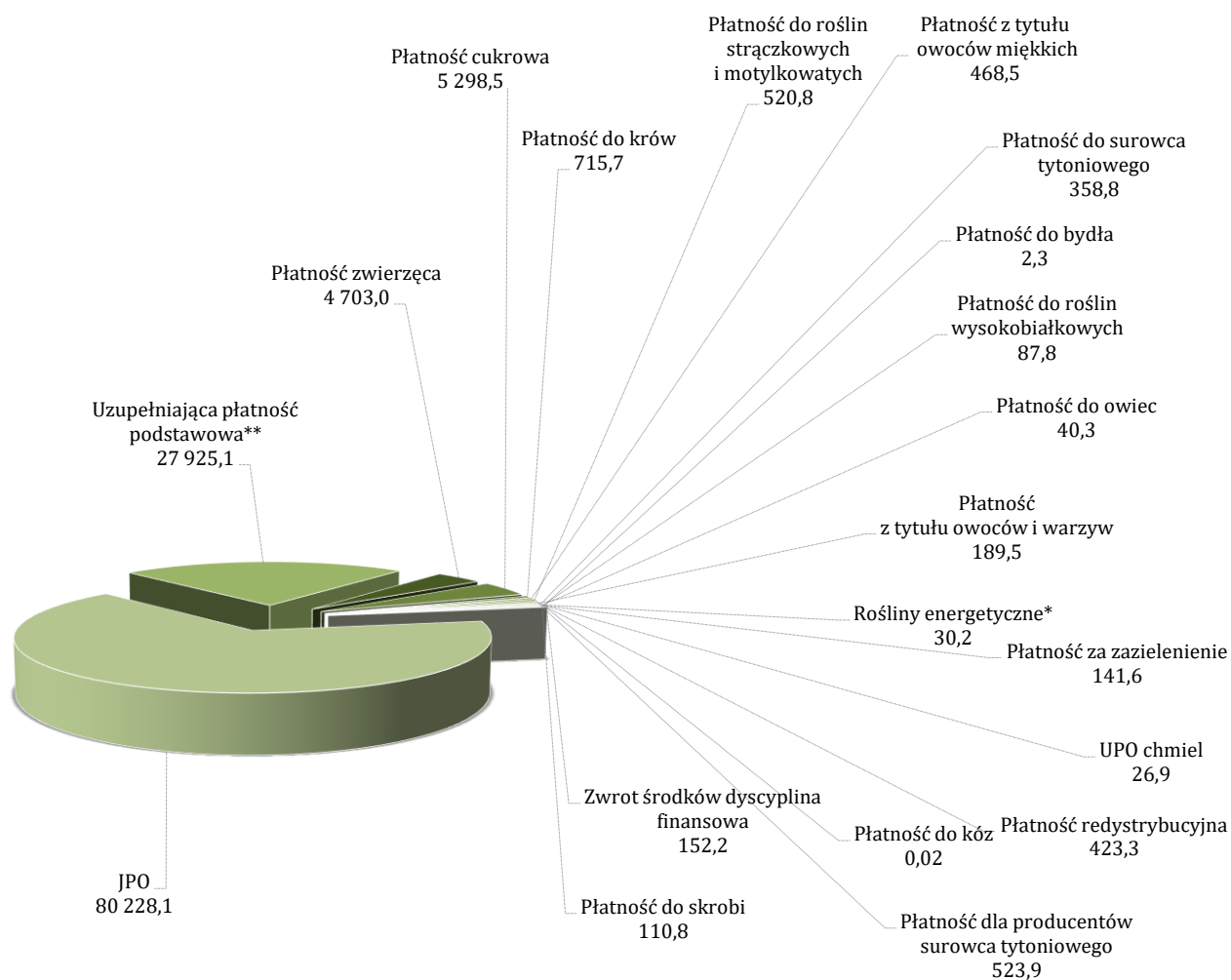
Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2015

Do 31 grudnia 2015 r. w ramach systemów wsparcia bezpośredniego Agencja przeprowadziła 12 kampanii naboru wniosków oraz wypłaciła ogółem kwotę 121,9 mld zł.

Wykres 10. Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2015, w mld zł, wg stanu na 31.12.2015 r.

Wykres 11. Płatności udzielone przez ARiMR w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2015, w mln zł, wg stanu na 31.12.2015 r.

*dopłaty z tytułu prowadzenia plantacji wierzby lub róży bezkolcowej wykorzystywanych na cele energetyczne w roku 2005 i 2006 finansowane były z budżetu krajowego,

**od Kampanii 2011 do Kampanii 2013.

Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2015 r.

W 2015 r. ARiMR zrealizowała płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego na kwotę 14 756,3 mln zł, z tego:

- 2 935,7 mln zł w ramach Kampanii 2015;
- 11 807,4 mln zł w ramach Kampanii 2014;
- 13,2 mln zł w ramach wcześniejszych Kampanii.

Realizacja płatności w 2015 r. w ramach Kampanii 2015

W 2015 r. ARiMR po raz pierwszy wypłaciła zaliczki na poczet płatności bezpośrednich. Wypłata zaliczek realizowana była w okresie od 16 października do 30 listopada 2015 r. W tym czasie wypłacono blisko 2,7 mld zł, co stanowi 18,5% obowiązującej koperty finansowej, dla ok. 1,1 mln rolników.

Tabela 2. Liczba gospodarstw w przedziałach obszarowych, dla których zrealizowano zaliczki.

Przedział wielkości gospodarstwa	Liczba wszystkich gospodarstw	Liczba gospodarstw, dla których wypłacono zaliczki	% gospodarstw, dla których wypłacono zaliczki
1-5 ha	691 166	576 331	83,4%
5,01-10,00 ha	313 438	251 964	80,4%
10,01-15,00 ha	142 368	108 971	76,5%
15,01-30,00 ha	132 599	93 517	70,5%
30,01-50,00 ha	37 968	24 367	64,2%
50,01-100,00 ha	19 369	11 550	59,6%
100,01-300,00 ha	8 461	4 388	51,9%
>300 ha	2 288	963	42,1%
RAZEM	1 347 657	1 072 051	79,5%

W okresie od 16 października do 31 grudnia 2015 r. wypłacono dla Kampanii 2015 w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (łącznie z zaliczkami) 2 935,7 mln zł.

Tabela 3. Płatności zrealizowane w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (łącznie z zaliczkami) w 2015 r. w ramach Kampanii 2015, wg stanu na 31.12.2015 r., w mln zł

Systemy wsparcia bezpośredniego	Kampania 2015
Jednolita płatność obszarowa	2 255,7
Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)	423,3
Płatność za zazielenienie	141,6
Płatność do bydła	2,3
Płatność do krów	1,4

Płatność do kóz	0,02
Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	87,8
Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich	23,6
RAZEM	2 935,7

Realizacja płatności w 2015 r. w ramach Kampanii 2014

W 2015 r. poza realizacją płatności w ramach Kampanii 2015, Agencja dokonała również płatności na kwotę 11 807,4 mln zł dla wniosków złożonych w 2014 r. (Kampania 2014).

Tabela 4. Płatności zrealizowane w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2015 r. w ramach Kampanii 2014, wg stanu na 31.12.2015 r., w mln zł

Systemy wsparcia bezpośredniego	Kampania 2014
Jednolita płatność obszarowa	10 403,0
Uzupełniająca płatność obszarowa - chmiel historyczny	1,6
Płatność niezwiązana do tytoniu	138,2
Płatność niezwiązana do skrobi	35,2
Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	34,9
Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw (płatność do pomidorów)	27,3
Płatność cukrowa	645,4
Wsparcie specjalne - płatność do roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych	127,6
Wsparcie specjalne - płatność do krów	113,5
Wsparcie specjalne - płatność do owiec	8,6
Wsparcie specjalne - płatność do surowca tytoniowego	119,9
Zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2014 - Rozporządzenie 1306/13, art. 26(5) - EU 25	152,2
RAZEM	11 807,4

Realizacja płatności w 2015 r. w ramach Kampanii 2004-2013

W ramach Kampanii 2004-2013 w 2015 r. ARiMR wypłaciła prawie 13,2 mln zł.

Realizacja postępowań administracyjnych dotyczących Kampanii 2004-2013 w 2015 r. związana była z:

- trwającymi postępowaniami odwoławczymi;

- wznowieniem postępowań w sprawach zakończonych decyzją ostateczną;
- stwierdzeniem nieważności dotychczasowych decyzji;
- ustaniem przyczyn uzasadniających zawieszenie postępowań.

Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampaniach 2004-2015 przedstawiono w Załączniku 3, tabele 1-14.

2. Pomoc finansowa w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw

Wdrożenie mechanizmów pomocy finansowej UE w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw miało istotny wpływ na wzrost liczby grup i organizacji producentów, a tym samym przyczyniło się do stabilizacji sektora i większego zorganizowania rynku owoców i warzyw w naszym kraju.

Na przestrzeni lat 2004-2015 odnotowano wzrost liczby wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw. W 2004 r. status wstępnego uznania posiadały 24 grupy producentów, a do dnia 31 grudnia 2015 r. status wstępnie uznanej grupy producentów uzyskało 109 podmiotów zrzeszających producentów owoców i warzyw. Po maksymalnie 5-letnim okresie realizacji Planu Dochodzenia do Uznania wstępnie uznane grupy producentów uzyskują status uznanej organizacji producentów owoców i warzyw, nadany w drodze decyzji przez Marszałka województwa, właściwego ze względu na siedzibę grupy lub organizacji producentów. Do dnia 31 grudnia 2015 r. status uznanej organizacji producentów uzyskało 196 takich podmiotów zrzeszających producentów owoców i warzyw.

Pomoc finansowa z budżetu UE przyznawana jest wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw oraz uznanym organizacjom producentów owoców i warzyw, które uzyskały status wstępnego uznania lub uznania.

W ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw ARiMR realizuje płatności z tytułu:

- pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej oraz na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym Planie Dochodzenia do Uznania;
- pomocy finansowej dla uznanych organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego.

Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw

Od dnia akcesji Polski w UE do końca 2015 r.:

- złożono 2 553 wnioski o przyznanie pomocy finansowej na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej oraz na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym Planie Dochodzenia do Uznania,
- wydano 2 408 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej,
- Agencja zrealizowała wypłatę pomocy na kwotę 7 530,6 mln zł.

W 2015 r.:

- złożono 263 wnioski o przyznanie pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw. Grupy producentów składały wnioski o przyznanie pomocy finansowej po zakończeniu rocznego lub półrocznego okresu realizacji Planu Dochodzenia do Uznania,
- wydano 257 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw,
- Agencja zrealizowała wypłatę pomocy na kwotę 716,6 mln zł.

Pomoc finansowa dla organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego

Od dnia akcesji Polski w UE do końca 2015 r.:

- złożono 130 wniosków o przyznanie pomocy finansowej na dofinansowanie funduszu operacyjnego,
- wydano 111 decyzji w sprawie przyznania pomocy finansowej,
- Agencja zrealizowała wypłatę pomocy na kwotę 23,0 mln zł.

W 2015 r.:

- złożono 20 wniosków o przyznanie pomocy finansowej na dofinansowanie funduszu operacyjnego,
- wydano 22 decyzje przyznające pomoc finansową na dofinansowanie funduszu operacyjnego dla organizacji producentów,
- Agencja zrealizowała płatności na kwotę 6,1 mln zł.

Pomoc dla organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa w latach gospodarczych 2004-2008

W ramach pomocy dla organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa w latach gospodarczych 2004-2008 ARiMR zrealizowała płatności na kwotę 99,8 mln zł. Ogółem w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw wypłacono dla grup i organizacji producentów owoców i warzyw pomoc finansową w wysokości 7 653,4 mln zł, z tego blisko 722,7 mln zł w 2015 r.

Szczegółowe dane na temat pomocy finansowej w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw przedstawiono w Załączniku 3, tabela 15.

3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013)

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zakończyła 31 grudnia 2015 r. realizację PROW na lata 2007-2013. Program był instrumentem realizacji polityki Unii Europejskiej finansowanym w ramach II filara Wspólnej Polityki Rolnej. Wśród krajów UE Polska dysponowała największą alokacją z EFRROW⁶ (13,4 mld euro) na realizację działań objętych PROW 2007-2013. Środki te uzupełnione były wkładem z budżetu krajowego, który

wynosił 4 mld euro. W ramach wydatków EFRROW finansowane były zobowiązania z lat ubiegłych (PROW 2004-2006), których część finansowana jest z budżetu PROW 2014-2020. Większość działań PROW 2007-2013 jest kontynuowana także w ramach PROW 2014-2020.

Podstawą prawną funkcjonowania PROW 2007-2013 w Polsce była ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r., poz. 173). Szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy regulowały odpowiednie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a dokument PROW 2007-2013 określał zakres i formę wsparcia obszarów wiejskich w Polsce w okresie programowania w latach 2007-2013.

PROW 2007-2013 obejmował ogółem 23 działania. Za wdrażanie działań odpowiedzialne były:

- ARiMR w zakresie 14 działań i pomocy technicznej;
- Samorządy Województw (SW) w zakresie 6 działań;
- Agencja Rynku Rolnego (ARR) w zakresie 1 działania;
- Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA) w zakresie 1 działania.

Działania PROW 2007-2013 realizowane były w ramach 4 strategicznych osi priorytetowych:

- Oś 1. Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego;
- Oś 2. Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich;
- Oś 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej;
- Oś 4. LEADER;
- Pomoc techniczna, z której środków mogły korzystać instytucje zaangażowane we wdrażanie Programu.

ARiMR jako akredytowana agencja płatnicza realizowała płatności dla wszystkich działań PROW 2007-2013 do końca grudnia 2015 r.

⁶ EFRROW - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. od początku uruchomienia Programu, wpłynęło ogółem ponad 7,3 mln wniosków o przyznanie pomocy, z czego w ramach⁷:

- Osi 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego - 293 051 wniosków,
- Osi 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich - 6 864 627 wniosków,
- Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej - 90 301 wniosków,
- Osi 4 LEADER - 78 495 wniosków,
- Pomocy technicznej - 3 900 wniosków.

Podmioty zaangażowane we wdrażanie działań sukcesywnie rozpatrywały wnioski o przyznanie pomocy finansowej, a w przypadku pozytywnego ich zweryfikowania podpisywano umowy lub wydawano decyzje umożliwiające realizację wsparcia finansowego.

Do końca 2015 r. zatwierdzono do realizacji ponad 7,0 mln decyzji oraz umów, z czego w ramach:

- Osi 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego - 217 862,
- Osi 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich - 6 702 984,
- Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej - 42 890,
- Osi 4 LEADER - 41 618,
- Pomocy technicznej - 3 755.

Do końca grudnia 2015 r. ARiMR zrealizowała płatności w kwocie 74,3 mld zł⁸, z czego w ramach:

- Osi 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego – 33,37 mld zł, w tym w 2015 r. – 5,75 mld zł,
- Osi 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich – 22,01 mld zł, w tym w 2015 r. – 2,10 mld zł,
- Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej – 14,46 mld zł, w tym w 2015 r. – 3,36 mld zł,
- Osi 4 LEADER – 3,37 mld zł, w tym w 2015 r. – 1,07 mld zł,
- Pomocy technicznej – 1,07 mld zł, w tym 2015 r. - 275,9 mln zł.

Płatności z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006 (13,7 mld zł, w tym w 2015 r. - 241,2 mln zł) dotyczyły:

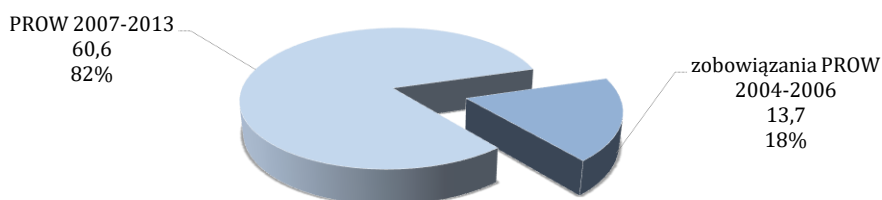
- ✓ Rent strukturalnych - 8 466,4 mln zł, w tym w 2015 r. - 191,8 mln zł,
- ✓ Wspierania przedsięwzięć rolnośrodowiskowych - 2 636,1 mln zł, w tym w 2015 r. - 494,6 tys. zł,

⁷ Informacje dotyczące realizacji Programu w okresie sprawozdawczym zostały wyliczone jako różnica danych w ujęciu kumulatywnym na dzień 31 grudnia 2014 r. i na dzień 31 grudnia 2015 r. Dane te uwzględniają rozwiązania umów/uchylenia decyzji, korekty danych w systemach informatycznych oraz danych pozyskiwanych manualnie.

⁸ W kwocie środków ogółem zawarte są środki JST oraz inne środki publiczne.

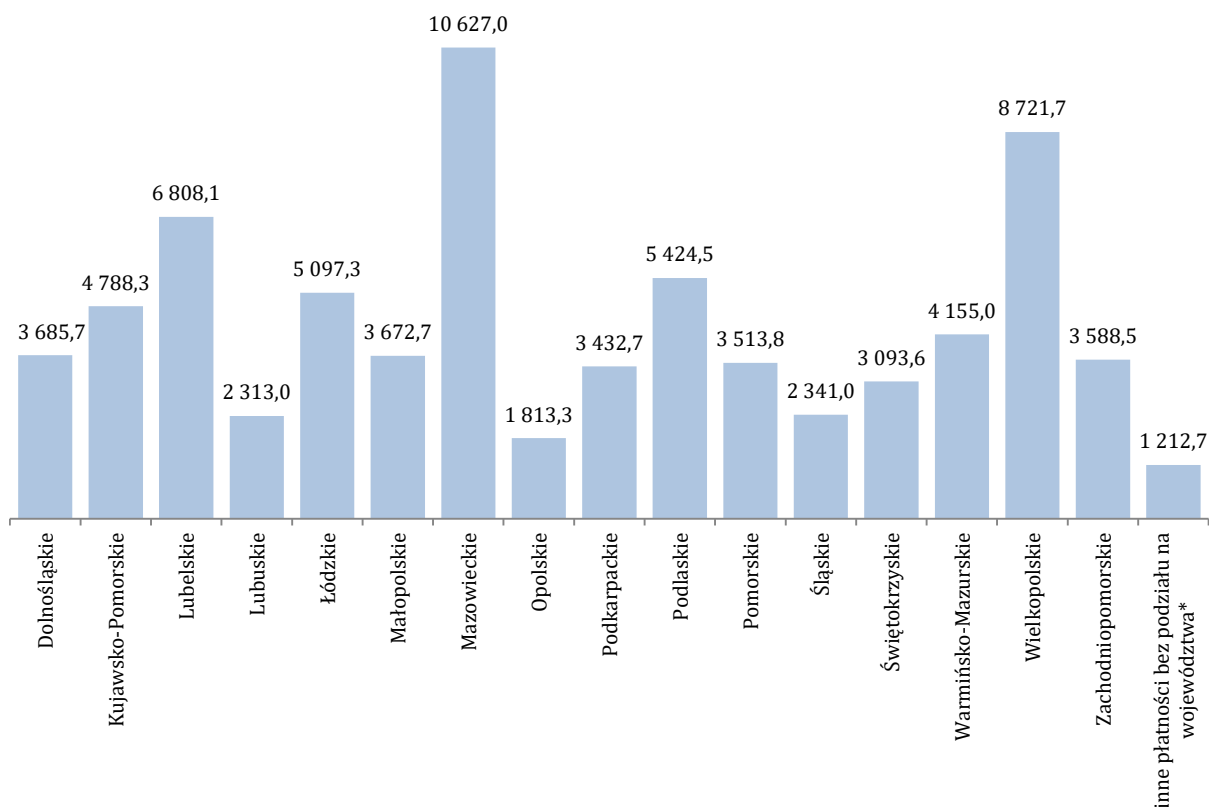
- ✓ Wsparcia gospodarstw niskotowarowych - 2 130,2 mln zł, w tym w 2015 r. - 5,3 tys. zł,
- ✓ Zalesiania - 447,0 mln zł, w tym w 2015 r. - 48,9 mln zł,
- ✓ Grup producentów rolnych - 50,2 mln zł, a w 2015 r. nie realizowano płatności.

Wykres 12. Struktura płatności zrealizowanych w ramach PROW 2007-2013 (w mld zł i w %), narastająco do 31.12.2015 r.

Od początku realizacji Programu najwięcej środków z PROW 2007-2013 otrzymały województwa: mazowieckie (10 627,0 mln zł), wielkopolskie (8 721,7 mln zł) i lubelskie (6 808,1 mln zł), a najmniej: opolskie (1 813,3 mln zł), lubuskie (2 313,0 mln zł) oraz śląskie (2 341,0 mln zł) (wykres 13).

Wykres 13. Regionalne zróżnicowanie zrealizowanych płatności w ramach PROW 2007-2013, narastająco do 31.12.2015 r., w mln zł

*płatności w ramach pomocy technicznej, szkoleń, działań promocyjnych.

3.1 Realizacja działań PROW 2007-2013 wdrażanych przez ARiMR

■ Działanie 112 - Ułatwianie startu młodym rolnikom

Celem działania było stymulowanie zmian strukturalnych w sektorze rolnym poprzez ułatwienie przejmowania lub zakładania gospodarstw rolnych przez osoby młode o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych. Pomoc udzielana w formie jednorazowej premii przeznaczona była wyłącznie dla osób, które po raz pierwszy rozpoczynały samodzielne prowadzenie gospodarstwa rolnego.

Działanie uruchomione zostało 3.03.2008 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 3 marca do 31 grudnia 2008 r.;
- od 25 marca do 31 grudnia 2009 r.;
- od 17 sierpnia do 31 grudnia 2010 r. - nabór ten został przeprowadzony w oparciu o znowelizowane w dniu 13 lipca 2010 r. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej. Wprowadzono zmiany, w tym m.in. zwiększenie wysokości pomocy z 50 tys. zł do 75 tys. zł;
- od 26 kwietnia do 24 czerwca 2011 r.;
- od 15 maja do 23 czerwca 2014 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach wszystkich naborów:

- wpłynęły 52 683 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 4 346,0 mln zł, (w tym w naborze przeprowadzonym w 2008 r. - 6 495 wniosków, w 2009 r. - 1 209 wniosków, w 2010 r. - 12 935 wniosków, w 2011 r. - 8 600 wniosków, a w 2014 r. - 23 444 wnioski),
- wydano 38 882 decyzje o przyznaniu pomocy na kwotę 3 167,3 mln zł, w tym w 2015 r. 7 858 decyzji na kwotę 785,8 mln zł,
- premię na rozpoczęcie działalności rolniczej otrzymało 38 857 młodych rolników na ogólną kwotę 3,2 mld zł, w tym w 2015 r. premię otrzymało 13 454 młodych rolników na ogólną kwotę 1,3 mld zł.

Dominującą grupą beneficjentów były osoby:

- z wykształceniem średnim rolniczym (41,6% beneficjentów działania),
- w wieku od 18 do 25 lat (65,9% beneficjentów działania),
- mężczyźni (83,4% beneficjentów działania).

Korzystającymi ze wsparcia byli: domownicy w gospodarstwie (35,0%), osoby uczące się lub studenci (32,3%), osoby bezrobotne (13,3%), pracownicy (9,5%), przedsiębiorcy (1,1%) oraz osoby zajmujące się innymi rodzajami aktywności zawodowej (8,8%).

Wśród 38 857 rolników, którzy otrzymali premię, 41,2% specjalizowało się w uprawie polowej, 38,5% w produkcji mieszanej, 10,1% w hodowli bydła mlecznego, 2,8% w ogrodnictwie, 2,7% w hodowli bydła mięsnego, 2,2% w hodowli trzody chlewnej, a 2,5% przypadało na pozostałe kierunki produkcji w gospodarstwie.

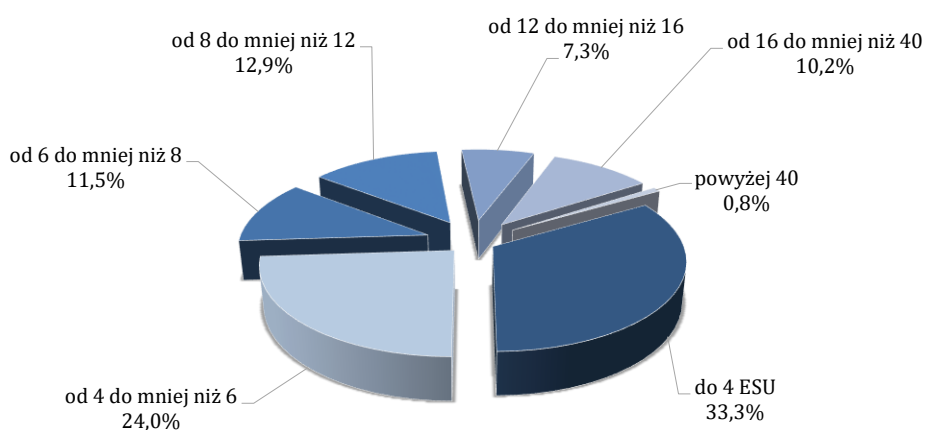
Młodzi rolnicy, którzy otrzymali pomoc w ramach działania, mają obowiązek złożenia sprawozdania⁹ z realizacji biznesplanu, w którym zawarte są m.in. informacje na temat zrealizowanych inwestycji. Do dnia 31 grudnia 2015 r. w systemie informatycznym wspierającym obsługę działania, zarejestrowano 37,3% kompletnych sprawozdań od młodych rolników, którzy otrzymali pomoc w ramach działania.

Ze sprawozdań tych wynika, że w ramach zrealizowanych inwestycji młodzi rolnicy:

- zakupili 22 674 maszyny i urządzenia do produkcji roślinnej i zwierzęcej, 9 489 elementów wyposażenia dodatkowego oraz 4 086 ciągników,
- wybudowali lub zmodernizowali: 219,1 tys. m² budynków gospodarczych, 42,3 tys. m² powierzchni placów manewrowych, 18,2 tys. m³ zbiorników na gnojówkę i gnojowicę, 17,9 tys. m² płyt obornikowych, 4,8 tys. m² powierzchni służących produkcji i sprzedaży bezpośredniej w gospodarstwach rolniczych oraz 0,70 km dróg dojazdowych,
- założyli 1,0 tys. ha powierzchni sadów lub plantacji wieloletnich.

Ponad 14% (5 559) gospodarstw zostało utworzonych w efekcie przekazania ich młodym rolnikom przez osoby ubiegające się o rentę strukturalną.

Wykres 14. Struktura gospodarstw młodych rolników (beneficjentów działania), wg podziału wielkości ekonomicznej gospodarstwa (ESU)

■ Działanie 113 - Renty strukturalne

Działanie miało na celu poprawę struktury agrarnej kraju oraz przyspieszenie procesu wymiany pokoleniowej wśród osób prowadzących gospodarstwa rolne, a także poprawę rentowności i konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez ich przejmowanie przez osoby młodsze, dobrze przygotowane do zawodu rolnika. Pomoc była udzielana producentom rolnym, którzy zdecydowali się na zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej i przekazanie gospodarstw rolnych innym producentom rolnym lub następcom.

Płatność z tytułu renty strukturalnej, której wysokość jest ustalana jako odpowiedni procent kwoty najniższej emerytury krajowej, ma formę płatności miesięcznej.

⁹ W terminie 60 dni od dnia upływu trzech lat od dnia wypłaty pomocy.

Działanie uruchomione zostało 25.06.2007 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono trzy nabory wniosków o przyznanie renty strukturalnej:

- od 25 czerwca do 20 sierpnia 2007 r.;
- od 30 czerwca do 8 lipca 2008 r.;
- od 1 września do 10 września 2010 r. - nabór ten został przeprowadzony w oparciu o znowelizowane w dniu 16 lipca 2010 r. rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej. Wprowadzono zmiany, w tym m.in. powiązano następcę przejmującego gospodarstwo rolne od wnioskodawcy z beneficjentem działania Ułatwienie startu młodym rolnikom.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach trzech naborów (2007, 2008 i 2010):

- złożono 28 534 wnioski o przyznanie renty (w tym w naborze z 2007 r. - 8 884 wnioski, w naborze z 2008 r. - 8 180 wniosków, a w naborze z 2010 r. - 11 470 wniosków). Najwięcej wniosków o przyznanie renty strukturalnej zostało złożonych w województwie mazowieckim (4 585 wniosków), wielkopolskim (3 017 wniosków) i lubelskim (2 872 wnioski), a najmniej w województwie opolskim (872 wnioski), zachodniopomorskim (856 wniosków) i lubuskim (315 wniosków),
- wydano 19 947 decyzji o przyznaniu renty strukturalnej dla wniosków złożonych w naborach: 2007, 2008 i 2010 (odpowiednio 6 697, 6 987 i 6 263 decyzje),
- wypłacono dla 73 470 beneficjentów kwotę 10 207,3 mln zł, w tym w ramach naborów: 2007, 2008 i 2010 wypłacono dla 20 163 beneficjentów 1 740,9 mln zł, a w ramach zobowiązań za okres 2004-2006 wypłacono dla 53 307 beneficjentów 8 466,4 mln zł.

W 2015 r. wypłacono beneficjentom w ramach rent strukturalnych 286,8 mln zł, z czego 191,8 mln zł dla 38 544 beneficjentów z tytułu zobowiązań z PROW 2004-2006, a 95,0 mln zł dla 17 809 beneficjentów z tytułu zobowiązań 2007-2013. Renty dostają regularnie rolnicy, którzy po ukończeniu 55 lat zdecydowali się na przekazanie gospodarstw następcom.

Płatności z tytułu zobowiązań za okres 2004-2006 oraz z tytułu zobowiązań 2007-2013 kontynuowane są w ramach budżetu PROW 2014-2020.

Wysokość świadczeń, które otrzymują rolnicy z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego w ramach działania 113, była zróżnicowana i mogła być wyższa od renty podstawowej w przypadku wspólnego przekazywania gospodarstwa przez wnioskodawcę i małżonka oraz w przypadku przekazania gospodarstwa o powierzchni większej niż 10 ha osobie w wieku poniżej 40 lat. Wydane przez ARiMR decyzje dotyczyły przyznania:

- renty strukturalnej (bez dodatków)¹⁰ - 44,1% decyzji,
- renty strukturalnej z dodatkiem z tytułu przekazania gospodarstwa o powierzchni większej niż 10 ha osobie w wieku poniżej 40 lat - 39,2% decyzji,
- renty strukturalnej z dodatkiem z tytułu wspólnego przekazywania gospodarstwa przez wnioskodawcę i małżonka - 6,6% decyzji,

¹⁰ Podstawowa renta strukturalna stanowi 150% kwoty najniższej emerytury.

- renty strukturalnej z obydwoma dodatkami - 10,1% decyzji.

Rolnicy przekazali gospodarstwa o łącznej powierzchni 239,1 tys. ha. Spośród przekazanych gospodarstw 10 870 (54,5%) zostało przekazanych na rzecz następcy, a 9 077 (45,5%) na powiększenie innego gospodarstwa. W chwili składania wniosków o przyznanie renty strukturalnej średni wiek rolników przejmujących gospodarstwa wynosił około 32 lata.

■ **Działanie 114 - Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów**

Celem działania było umożliwienie rolnikom i posiadaczom lasów otrzymanie wsparcia poprzez korzystanie z doradztwa w celu:

- dostosowania gospodarstwa rolnego do zasady wzajemnej zgodności (*cross-compliance*), tj. w zakresie gospodarki gruntami, ochrony środowiska, zdrowia publicznego, dobrostanu i zdrowia zwierząt, zdrowotności roślin;
- zwiększenia konkurencyjności i dochodowości gospodarstw rolnych i leśnych;
- wspierania restrukturyzacji, rozwoju i innowacji w gospodarstwach rolnych i leśnych;
- ochrony środowiska naturalnego;
- poprawy bezpieczeństwa pracy.

Beneficjentami działania byli rolnicy i posiadacze lasów, którzy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej posiadali gospodarstwa rolne lub las.

Działanie uruchomione zostało 15.04.2009 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono sześć naborów wniosków:

- od 15 kwietnia do 31 grudnia 2009 r.;
- od 16 sierpnia do 31 grudnia 2010 r.;
- od 3 stycznia do 31 grudnia 2011 r.;
- od 2 stycznia do 31 grudnia 2012 r.;
- od 2 stycznia do 31 grudnia 2013 r.;
- od 2 stycznia do 30 maja 2014 r.

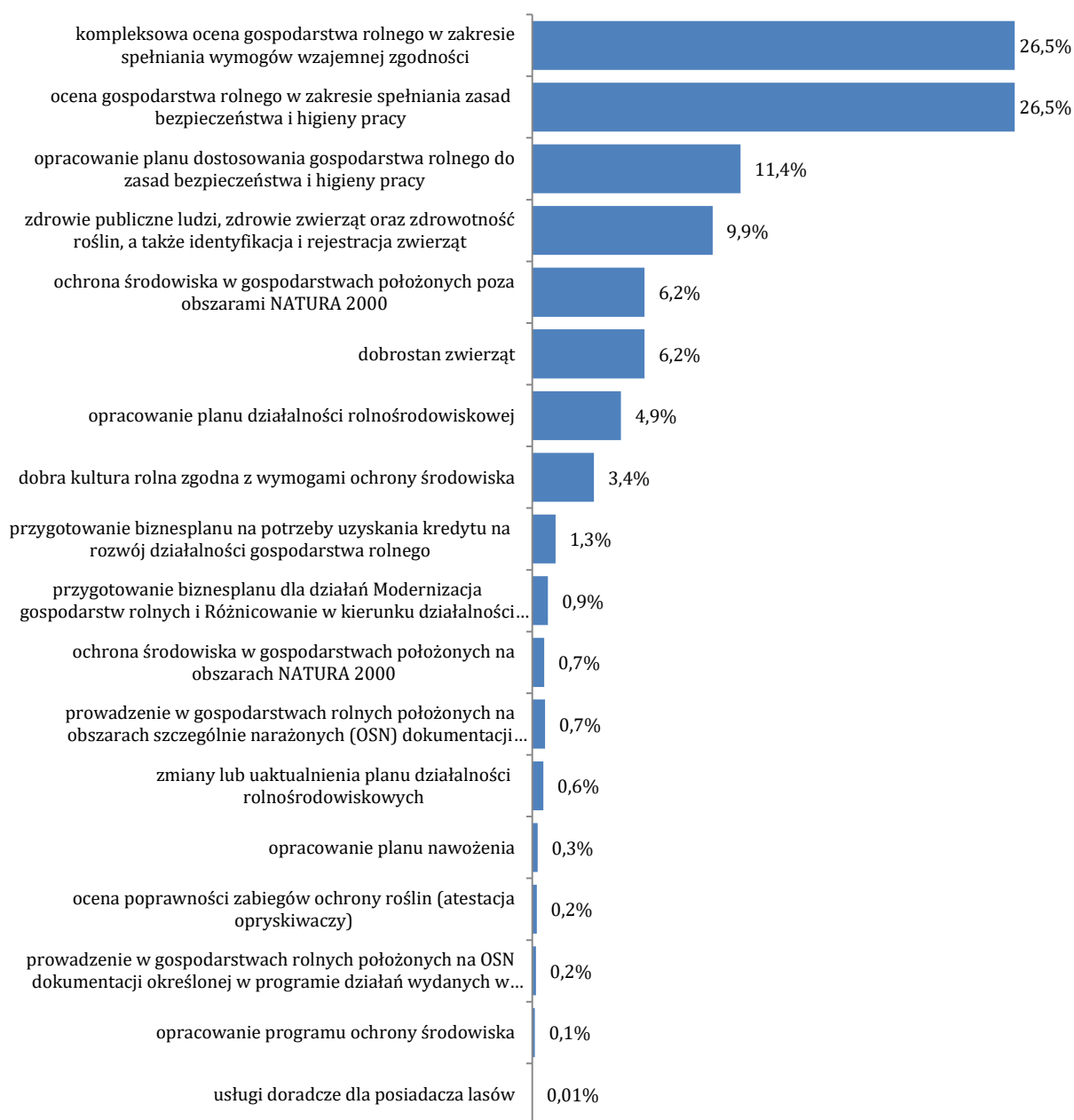
Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach sześciu naborów:

- złożono 65 783 wnioski na kwotę 250,4 mln zł¹¹ (w pierwszym naborze złożono 8 133 wnioski na kwotę 23,0 mln zł, w drugim złożono 9 600 wniosków na kwotę 38,2 mln zł, w trzecim złożono 11 282 wnioski na kwotę 42,1 mln zł, w czwartym złożono 24 299 wniosków na kwotę 103,2 mln zł, w piątym złożono 10 585 wniosków na kwotę 38,2 mln zł, a w szóstym złożono 1 884 wnioski na kwotę około 5,7 mln zł),
- wydano 47 113 decyzji przyznających pomoc na kwotę 139,6 mln zł;
- wypłacono dla 43 830 beneficjentów kwotę 140,7 mln zł, w tym w 2015 r. dla 1 289 beneficjentów kwotę blisko 2,9 mln zł.

¹¹ Wnioskowana kwota pomocy stanowi 80% maksymalnych stawek planowanych usług doradczych, tj. kwoty, która podlega refundacji.

W ramach działania udzielono pomocy dla 43 826 producentów rolnych i 4 posiadaczy lasów, wśród których 43 161 osób (98,47%) stanowiły osoby fizyczne, 643 osoby (1,47%) osoby prawne i 26 osób (0,06%) stanowiły jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W ramach pojedynczego wniosku o przyznanie pomocy w działaniu 114 rolnicy oraz posiadacze lasów mogli ubiegać się o refundację kosztów związanych z możliwością skorzystania z kilku różnych usług doradczych. W sumie skorzystali oni z 165 413 usług doradczych, spośród których dominowała kompleksowa ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności (26,5%) oraz ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (26,5%) (wykres 15).

Wykres 15. Struktura usług doradczych (w %) w Działaniu 114 - Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów, wg stanu na 31.12.2015 r.

■ Działanie 121 - Modernizacja gospodarstw rolnych

Działanie miało na celu wsparcie modernizacji gospodarstw w celu zwiększenia ich efektywności poprzez lepsze wykorzystanie czynników produkcji, w tym wprowadzenie nowych technologii produkcji, poprawę jakości produkcji, różnicowanie działalności rolniczej, a także zharmonizowanie warunków produkcji rolnej z wymogami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, higieny produkcji oraz warunków utrzymania zwierząt.

Pomoc udzielana była na inwestycje dotyczące modernizacji lub rozwoju pierwotnej produkcji roślinnej lub zwierzęcej, z wyłączeniem produkcji leśnej i rybnej. Pomoc miała formę refundacji części kosztów realizacji inwestycji.

Beneficjentem działania była osoba fizyczna, osoba prawna, spółka osobowa, prowadząca działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.

Działanie uruchomione zostało 9.11.2007 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono pięć naborów:

- od 9 listopada do 13 grudnia 2007 r.;
- od 21 do 28 kwietnia 2009 r.;
- od 3 do 28 stycznia 2011 r.;
- od 2 do 29 października 2012 r. (dla woj. podkarpackiego);
- od 27 marca do 23 kwietnia 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach pięciu naborów:

- złożono 96 259 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 13 663,8 mln zł (w tym: w 2007 r. – 18 372 wnioski, w 2009 r. – 24 863 wnioski, w 2011 r. – 34 675 wniosków, w 2012 r. – 1 108 wniosków i w 2013 r. – 17 241 wniosków),
- zawarto 73 112 umów na kwotę 10 393,3 mln zł,
- wypłacono dla 57 936 beneficjentów kwotę 10 219,1 mln zł.

W 2015 r.:

- zawarto 7 035 umów na kwotę 928,7 mln zł,
- wypłacono dla 13 085 beneficjentów kwotę 1 699,5 mln zł.

Beneficjenci zrealizowali 73 016 operacji w 57 393 gospodarstwach (w tym pomoc otrzymało 56 327 gospodarstw tradycyjnych i 1 066 gospodarstw ekologicznych), gdzie głównym kierunkiem produkcji był(a):

- chów i hodowla bydła mlecznego – 33,3% operacji zrealizowanych w 18 300 gospodarstwach,
- uprawa polowa – 25,5% operacji zrealizowanych w 15 667 gospodarstwach,
- produkcja mieszana – 13,0% operacji zrealizowanych w 7 495 gospodarstwach,
- chów i hodowla trzody chlewnej – 11,6% operacji zrealizowanych w 6 567 gospodarstwach,
- ogrodnictwo – 9,1% operacji zrealizowane w 5 004 gospodarstwach,
- uprawy trwałe – 4,0% operacji zrealizowanych w 2 224 gospodarstwach,
- produkcja mięsna – 1,4% operacji zrealizowanych w 846 gospodarstwach,

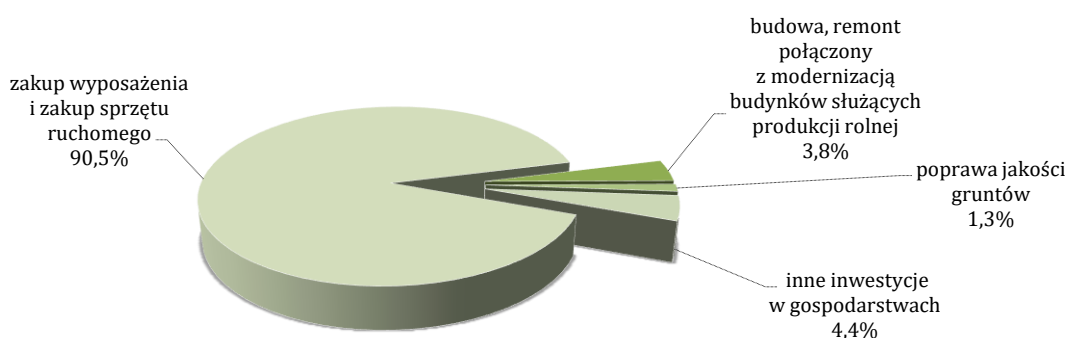
- produkcja drobiu - 1,3% operacji zrealizowanych w 794 gospodarstwach,
- inne kierunki produkcji, w tym winnice - 0,8% operacji zrealizowanych w 496 gospodarstwach.

Spośród wszystkich operacji 13,3% zostało zrealizowanych w ramach priorytetu „środki towarzyszące restrukturyzacji sektora mleczarskiego”, a 1,3% w ramach gospodarstw wspólnie wnioskujących o przyznanie pomocy na zakup maszyn rolniczych.

Dzięki zrealizowanym inwestycjom w ramach działania rolnicy:

- zakupili 284,2 tys. maszyn, narzędzi i urządzeń do produkcji roślinnej i zwierzęcej wraz z oprogramowaniem, 144,8 tys. elementów wyposażenia dodatkowego wraz z oprogramowaniem oraz 47,8 tys. ciągników,
- wybudowali lub zmodernizowali: ponad 4 234,4 tys. m² powierzchni budynków gospodarczych, 670,8 tys. m² powierzchni służących produkcji i sprzedaży bezpośredniej w gospodarstwach rolniczych, 127,7 tys. m³ zbiorników na gnojówkę i gnojowicę, 98,3 tys. m² powierzchni płyt obornikowych, 4 866,6 tys. m² powierzchni placów manewrowych, 100,2 km dróg dojazdowych,
- założyli lub zmodernizowali 19,8 tys. ha powierzchni plantacji wieloletnich,
- zakupili 942 szt. sprzętu komputerowego.

Wykres 16. Struktura zrealizowanych inwestycji, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

■ Działanie 123 - Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej

Pomoc przyznawano na dofinansowanie projektów dotyczących przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, z wyłączeniem produktów rybnych. Pomoc udzielana była na realizację projektów związanych z modernizacją lub budową zakładów przetwórstwa produktów rolnych lub infrastruktury handlu hurtowego produktami rolnymi. Beneficjentami były podmioty prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, spełniające kryteria w zakresie liczby zatrudnionych i wielkości obrotu.

Działanie uruchomione zostało 23.04.2008 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono sześć naborów:

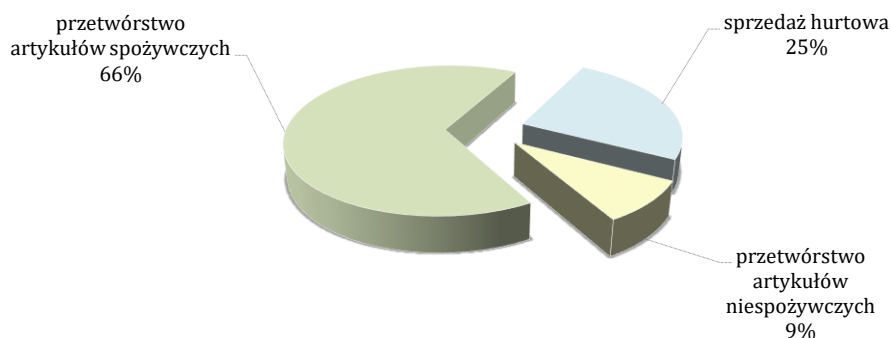
- od 23 kwietnia do 9 maja 2008 r.;
- od 15 do 21 kwietnia 2009 r.;
- od 17 listopada do 16 grudnia 2009 r.;

- od 12 sierpnia do 10 września 2010 r.;
- od 20 października do 14 listopada 2011 r.;
- od 29 kwietnia do 24 maja 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach sześciu naborów:

- złożono 3 518 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 10 501,8 mln zł (w tym w naborach: 2008 r. - 818 wniosków, 2009 r. - 805 wniosków (łącznie), 2010 r. - 989 wniosków, 2011 r. - 232 wnioski, a 2013 r. - 674 wnioski),
- zawarto 1 749 umów na kwotę 3 598,3 mln zł,
- wypłacono dla 1 140 różnych beneficjentów kwotę 3 510,6 mln zł, w tym w 2015 r. wypłacono kwotę 959,0 mln zł dla 381 beneficjentów.

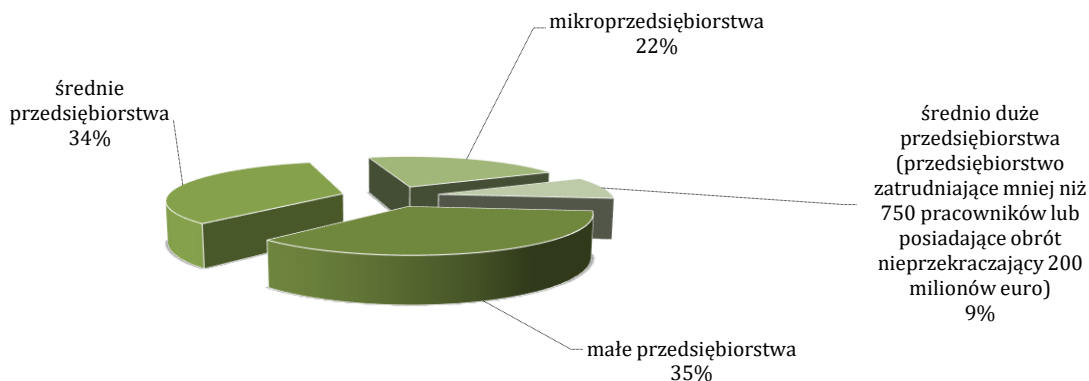
Wykres 17. Struktura przedsiębiorstw objętych wsparciem z punktu widzenia profilu prowadzonej działalności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

Wsparciem objęto 1 199 przedsiębiorstw spośród, których 448 wprowadziło nowe produkty, procesy i/lub technologie produkcji, w tym:

- 299 przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem artykułów spożywczych,
- 98 przedsiębiorstw zajmujących się sprzedażą hurtową,
- 51 przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem artykułów niespożywczych.

Wykres 18. Struktura przedsiębiorstw objętych wsparciem z punktu widzenia wielkości przedsiębiorstwa, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

■ **Działanie 126 - Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych**

Z powodu wystąpienia w 2010 r. na obszarze Polski intensywnych opadów atmosferycznych (w tym gradobicia), będących przyczyną powodzi oraz osuwisk ziemi, powodujących znaczne straty w uprawach polowych oraz w majątku służącym do produkcji rolnej, 30.09.2010 r. uruchomiono w ramach PROW 2007-2013 działanie mające na celu przywrócenie zniszczonego potencjału produkcji rolnej.

Do końca 2015 r. przeprowadzono siedem naborów:

- od 30 września do 12 listopada 2010 r.;
- od 30 listopada do 30 grudnia 2010 r.;
- od 2 lutego do 15 marca 2011 r.;
- od 18 lipca do 29 sierpnia 2011 r.;
- od 15 października do 26 listopada 2012 r.;
- od 30 października do 12 grudnia 2013 r.;
- od 14 listopada do 19 grudnia 2014 r.

W ramach pierwszych trzech naborów o pomoc mogli ubiegać się wyłącznie rolnicy poszkodowani przez powódź lub obsunięcie się ziemi, natomiast w kolejnych naborach również poszkodowani przez suszę, grad, deszcze nawalne, ujemne skutki przezimowania, wiosenne przymrozki, huragany, pioruny i lawiny.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach siedmiu naborów:

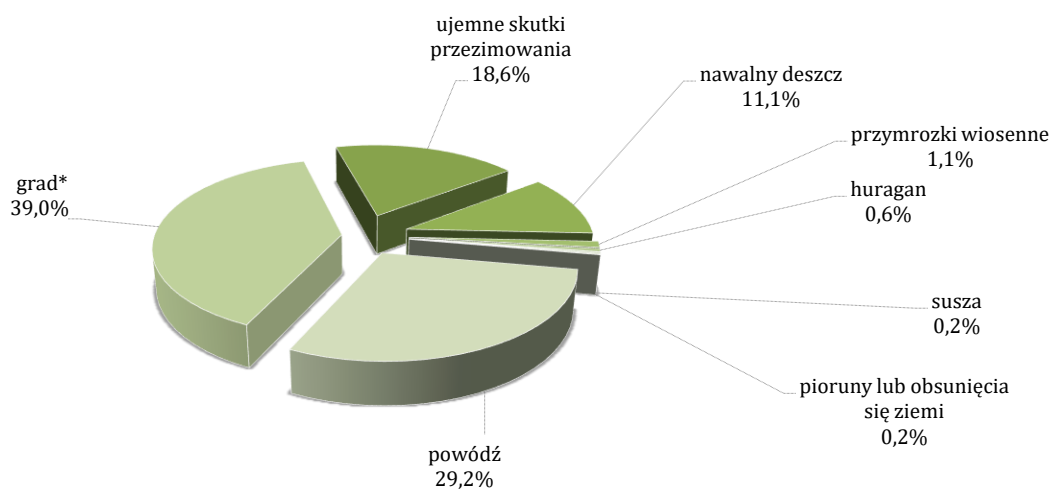
- złożono 11 054 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 1 117,4 mln zł (w tym w ramach naborów: 2010 r. - 2 544 wnioski, 2011 r. - 1 806 wniosków, 2012 r. - 2 604 wnioski, 2013 r. - 2 560 wniosków, a w naborze 2014 r. - 1 540 wniosków),
- zawarto 8 019 umów na kwotę 816,2 mln zł, w tym 754 umowy na kwotę 72,5 mln zł w 2015 r.,
- wypłacono dla 6 927 beneficjentów kwotę 812,7 mln zł, w tym 176,7 mln zł dla 1 577 beneficjentów w 2015 r.

Pomoc została przyznana gospodarstwom o łącznej powierzchni 104,9 tys. ha. Rolnicy, których gospodarstwa zostały zniszczone w następstwie wystąpienia klęsk żywiołowych (przede wszystkim gradu, powodzi, ujemnych skutków przezimowania i nawalnego deszczu (wykres 19) wykorzystali otrzymaną pomoc na:

- zakup maszyn, urządzeń lub wyposażenia służącego produkcji rolnej – 6 537 operacji,
- budowę, przebudowę lub remont budynków i budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej – 581 operacji,
- odtwarzanie lub wyposażanie powierzchni sadów lub plantacji wieloletnich - 460 operacji,

- zakup lub budowę elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym: dróg wewnętrznych, ujęć wody, instalacji elektrycznych - 421 operacji,
- zakup stada podstawowego zwierząt hodowlanych - 12 operacji.

Wykres 19. Struktura pomocy udzielonej rolnikom, których gospodarstwa zostały zniszczone w wyniku klęsk żywiołowych (z punktu widzenia rodzaju tych klęsk), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

Udzielona pomoc w ramach działania umożliwiła beneficjentom:

- zakupienie 33,7 tys. maszyn, narzędzi i urządzeń do produkcji roślinnej i zwierzęcej, 76,0 tys. elementów wyposażenia, elementów maszyn, narzędzi i wyposażenia dodatkowego oraz 3,9 tys. ciągników,
- wybudowanie, przebudowanie lub wyremontowanie: 795,5 tys. m² powierzchni budynków gospodarczych, 412,0 tys. m² powierzchni placów manewrowych, 9,7 km dróg dojazdowych, 218,5 tys. m³ zbiorników na gnojówkę i gnojowicę, 33,0 tys. m² powierzchni płyt obornikowych,
- odtworzenie ok. 2,2 tys. ha powierzchni sadów lub plantacji wieloletnich,
- wyposażenie 1,2 tys. ha powierzchni sadów lub plantacji wieloletnich,
- zakupienie 227 szt. zwierząt hodowlanych stada podstawowego.

■ Działanie 132 - Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Działanie miało na celu:

- poprawę jakości produkcji i produktów rolnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- zwiększenie spożycia żywności wysokiej jakości;

¹² * Ze względu na brak możliwości rozdzielania kwoty udzielonej pomocy na poszczególne zdarzenia losowe, operacje w przypadku których beneficjenci/województwo wskazały równocześnie wystąpienie kilku szkód zostały przyporządkowane do jednego zdarzenia.

- wsparcie rolników wytwarzających żywność wysokiej jakości.

Producenci rolni uczestniczący w systemach jakości żywności otrzymywali wsparcie na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów.

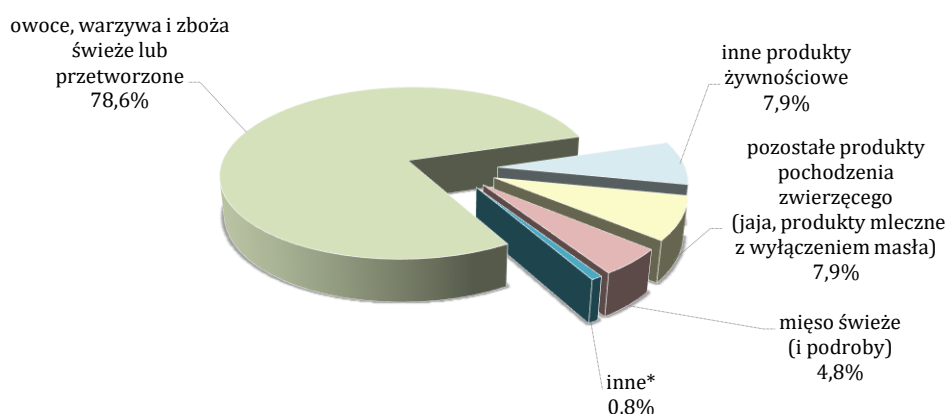
Nabór wniosków o przyznanie pomocy finansowej miał charakter ciągły. Wnioski można było składać w terminie od 15 kwietnia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 32 279 wniosków o przyznanie pomocy,
- wydano 26 752 decyzje o przyznaniu pomocy na kwotę 52,1 mln zł, w tym 225 decyzji na kwotę 173,3 tys. zł w 2015 r.,
- wypłacono dla 21 399 beneficjentów kwotę 51,3 mln zł, w tym w 2015 r. dla 11 279 beneficjentów kwotę około 12,2 mln zł.

Najwięcej operacji (78,6%) dotyczyło wytwarzania produktów z grupy „Owoce, warzywa i zboża świeże lub przetworzone” (wykres 20). W zdecydowanej większości płatności otrzymali producenci rolni w ramach produkcji ekologicznej (87,6% zakończonych operacji).

Wykres 20. Struktura wytwarzanych produktów przez rolników uczestniczących w systemach jakości żywności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

* oleje i tłuszcze, produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego), sery, świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty z nich wytwarzane, napoje wytwarzane z ekstraktów roślinnych.

■ Działanie 142 - Grupy producentów rolnych

Celem działania było dostosowanie produkcji prowadzonej w gospodarstwach członków grup producentów rolnych do wymogów rynkowych, wspólne wprowadzanie towarów do obrotu, w tym przygotowanie do sprzedaży, centralizacja sprzedaży oraz dostarczenie do odbiorców hurtowych. Zryczałtowana pomoc jest udzielana grupom producentów rolnych wpisanym do rejestrów prowadzonych przez marszałków województw właściwych dla siedziby grupy w pierwszych 5 latach ich funkcjonowania.

Działanie uruchomione zostało 16.07.2007 r.

Nabór prowadzony był w trybie ciągłym do wyczerpania środków przeznaczonych w Programie na to działanie. Zakończył się w dniu 30 czerwca 2014 r.

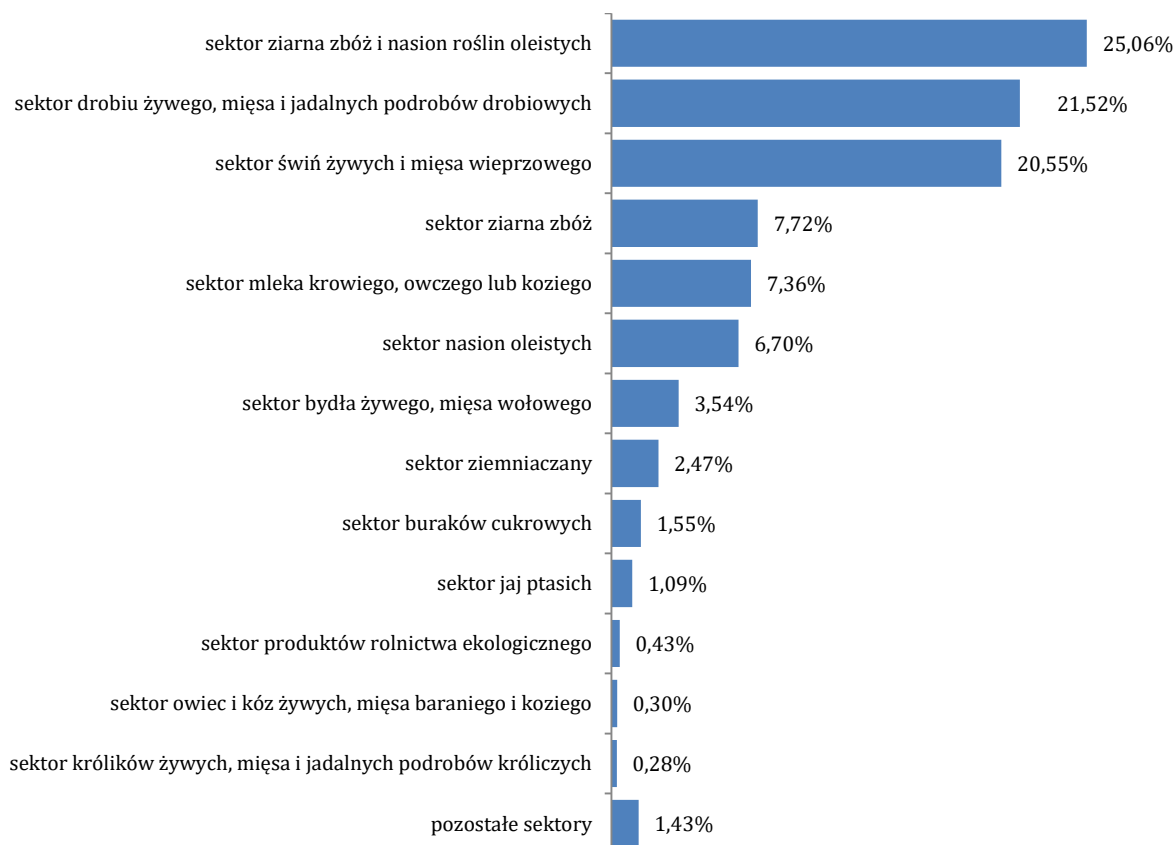
Od początku uruchomienia Programu do 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 1 431 wniosków o przyznanie pomocy finansowej,
- wydano 1 389 decyzji przyznających pomoc, w tym 2 decyzje w 2015 r.,
- wypłacono dla 1 379 beneficjentów kwotę 805,4 mln zł, w tym:
 - ✓ 755,2 mln zł dla 1 285 grup z tytułu zobowiązań 2007-2013,
 - ✓ 50,2 mln zł dla 94 grup producentów z tytułu zobowiązań z lat 2004-2006.

W 2015 r. zrealizowano płatności na kwotę 179,4 mln dla 847 grup producentów z tytułu zobowiązań 2007-2013.

Płatności z tytułu zobowiązań podjętych w PROW 2007-2013 kontynuowane będą z budżetu PROW 2014-2020.

Wykres 21. Struktura sektorowa grup producentów rolnych objętych wsparciem w ramach PROW 2007-2013, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

W porównaniu do analogicznego działania w poprzednim okresie programowania (w latach 2004-2006) zmniejszyła się średnia liczba rolników (z 44 do 13 producentów) będących członkami pojedynczej grupy producentów rolnych.

■ **Działanie 211, 212 - Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)**

Działanie było instrumentem wsparcia finansowego gospodarstw rolnych, położonych na terenach, na których produkcja rolnicza jest utrudniona ze względu na niekorzystne warunki naturalne. Dopłaty wyrównawcze dla gospodarstw rolnych położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania kompensowały istniejące utrudnienia w stosunku do gospodarstw położonych poza strefami ONW.

Działanie uruchomione zostało 15.03.2007 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono osiem naborów wniosków:

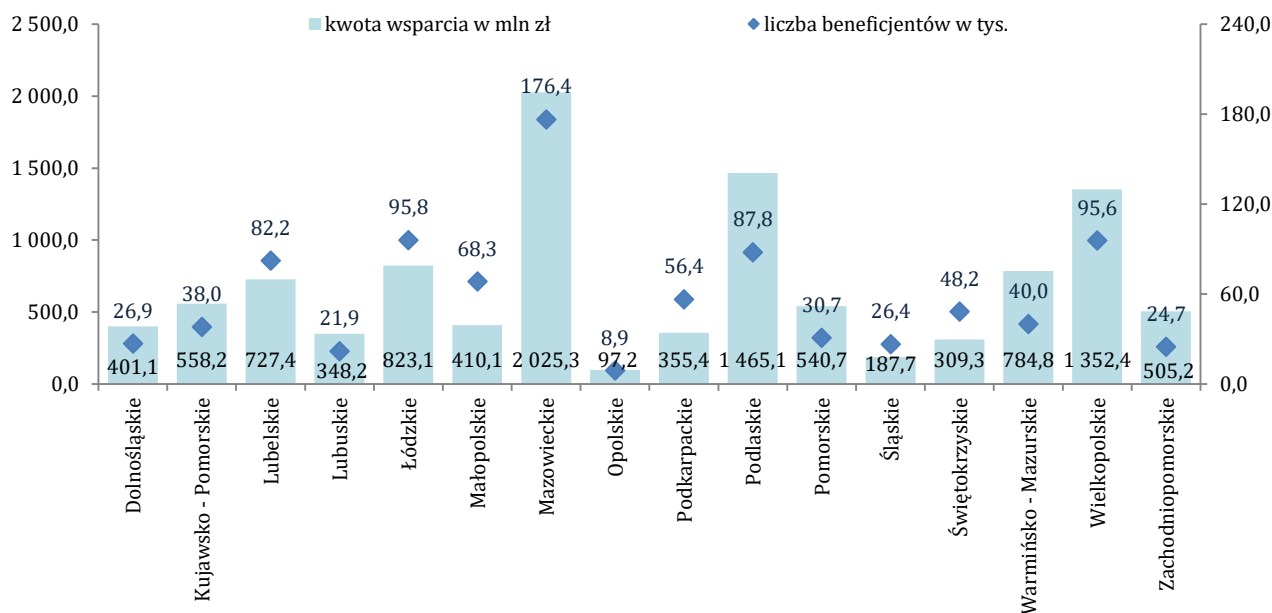
- od 15 marca do 11 czerwca 2007 r. - (Kampania 2007);
- od 15 marca do 9 czerwca 2008 r. - (Kampania 2008);
- od 15 marca do 9 czerwca 2009 r. - (Kampania 2009);
- od 15 marca do 11 czerwca 2010 r. - (Kampania 2010);
- od 15 marca do 10 czerwca 2011 r. - (Kampania 2011);
- od 15 marca do 11 czerwca 2012 r. - (Kampania 2012);
- od 15 marca do 10 czerwca 2013 r. - (Kampania 2013);
- od 15 marca do 9 czerwca 2014 r. - (Kampania 2014).

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach ośmiu naborów:

- złożono 5 922 229 wniosków o przyznanie pomocy (w tym: w 2007 r. - 756 344 wnioski, w 2008 r. - 755 658 wniosków, w 2009 r. - 751 203 wnioski, w 2010 r. - 734 433 wnioski, w 2011 r. - 728 161 wniosków, w 2012 r. - 730 086 wniosków, w 2013 r. - 729 429 wniosków, a w 2014 r. - 736 915 wniosków),
- wydano 5 857 216 decyzji przyznających płatność na kwotę 10 877,8 mln zł¹³, w tym 403 951 decyzji na kwotę 1 040,1 mln zł w 2015 r.,
- ARiMR wypłaciła dla 925 224 beneficjentów kwotę 10,9 mld zł, w tym w 2015 r. dla 404 340 beneficjentów kwotę ponad 1,0 mld zł.

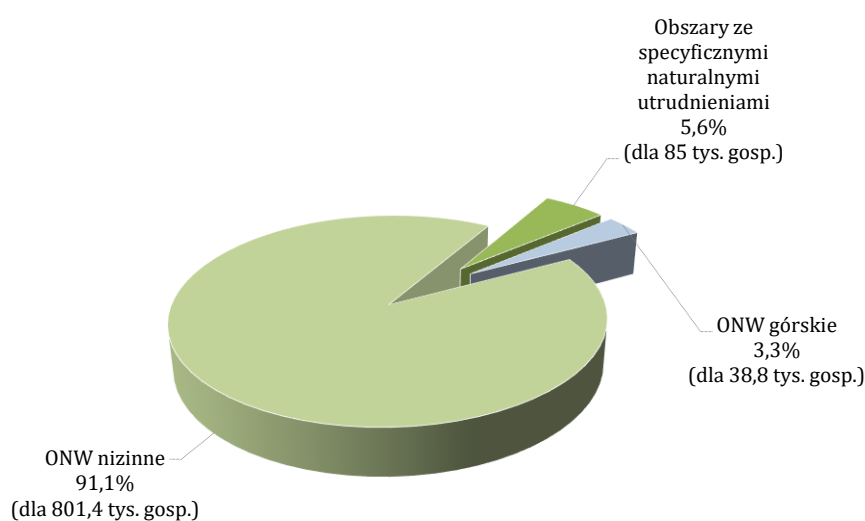
¹³ Liczba i kwoty w sprawie przyznania płatności ONW dotyczą decyzji czynnych wydanych w ramach PROW 2007-2013.

Wykres 22. Kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) w Działaniu 211, 212 - ONW, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

W ramach przyznanej pomocy ONW dla wniosków złożonych w kampaniach 2007-2014 wsparciem objęto 8,6 mln ha użytków rolnych położonych w 925,2 tys. gospodarstwach rolnych, znajdujących się na gruntach wyznaczonych jako obszary ONW. Pomoc finansowa została skierowana głównie (91,1%) do gospodarstw położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania typu nizinnego (strefy nizinnej I i II) (wykres 23).

Wykres 23. Struktura pomocy udzielonej gospodarstwom objętym wsparciem, wg typu powierzchni, wg stanu na 31.12.2015 r.

Wsparcie gospodarstw rolnych położonych na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami kontynuowane jest w ramach Programu PROW 2014-2020.

■ Działanie 214 - Program rolnośrodowiskowy (Płatności rolnośrodowiskowe)

Celem działania była poprawa środowiska przyrodniczego i obszarów wiejskich. Działanie objęło 9 pakietów rolnośrodowiskowych:

- Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone;
- Pakiet 2. Rolnictwo ekologiczne;
- Pakiet 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone;
- Pakiet 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000;
- Pakiet 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000;
- Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie;
- Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- Pakiet 8. Ochrona gleb i wód;
- Pakiet 9. Strefy buforowe.

W ramach każdego pakietu znajdowały się warianty rolnośrodowiskowe, które zawierały zestawy zadań, wykraczających poza obowiązujące podstawowe wymagania i które nie pokrywały się z innymi instrumentami Wspólnej Polityki Rolnej. Płatność rolnośrodowiskową wypłacano w formie zryczałtowanej i stanowiła rekompensatę utraconego dochodu, dodatkowo poniesionych kosztów oraz ponoszonych kosztów transakcyjnych.

Działanie uruchomione zostało 15.03.2008 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono osiem naborów wniosków w ramach programu rolnośrodowiskowego (2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 i 2015):

- od 15 marca do 9 czerwca 2008 r. - (Kampania 2008);
- od 15 marca do 9 czerwca 2009 r. - (Kampania 2009);
- od 15 marca do 11 czerwca 2010 r. - (Kampania 2010);
- od 15 marca do 10 czerwca 2011 r. - (Kampania 2011);
- od 15 marca do 11 czerwca 2012 r. - (Kampania 2012);
- od 15 marca do 10 czerwca 2013 r. - (Kampania 2013);
- od 15 marca do 9 czerwca 2014 r. - (Kampania 2014);
- od 15 marca do 10 lipca 2015 r. - (Kampania 2015).

W ramach PROW 2007-2013 nabory wniosków o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej (tzw. wnioski nowe) można było składać w latach 2008-2014, a wnioski o przyznanie kolejnych płatności rolnośrodowiskowych (tzw. wnioski kontynuacyjne) w latach 2009-2015.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach ośmiu naborów, podczas których składane były wnioski o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej (wnioski nowe) i kolejnych płatności rolnośrodowiskowych (wnioski kontynuacyjne):

- złożono 919 947 wniosków w tym:
 - ✓ 566 025 wniosków o przyznanie płatności na kwotę 7 175,4 mln zł¹⁴ w ramach PROW 2007-2013, z czego:
 - 164 824 wnioski nowe na kwotę 2 033,7 mln zł, złożone w Kampaniach 2008-2014,
 - 401 201 wniosków kontynuacyjnych na kwotę 5 141,7 mln zł, złożone w Kampaniach 2009-2014,
 - ✓ 84 383 wnioski kontynuacyjne złożone dodatkowo w ramach PROW 2007-2013 w Kampanii 2015,
 - ✓ 269 539 wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2004-2006 na kwotę 2 659,6 mln zł, które przeszły w ciężar budżetu PROW 2007-2013 (EFRROW).
- wydano 828 579 decyzji przyznających płatność rolnośrodowiskową na kwotę 9 615,9 mln zł, z tego:
 - ✓ 566 546 decyzji przyznających płatność rolnośrodowiskową na kwotę 6 928,7 mln zł w ramach zobowiązań PROW 2007-2013,
 - ✓ 262 033 decyzje na ogólną kwotę 2 634,3 mln zł dla wniosków kontynuacyjnych w ramach zobowiązań z PROW 2004-2006, które przeszły w ciężar budżetu PROW 2007-2013 (EFRROW),
- ARiMR wypłaciła kwotę 9 573,0 mln zł dla 169 351 beneficjentów, z tego:
 - ✓ 6 936,9 mln zł dla 138 410 beneficjentów w ramach zobowiązań PROW 2007-2013,
 - ✓ 2 636,1 mln zł dla 71 503 beneficjentów w ramach zobowiązań 2004-2006

W 2015 r. kalendarzowym:

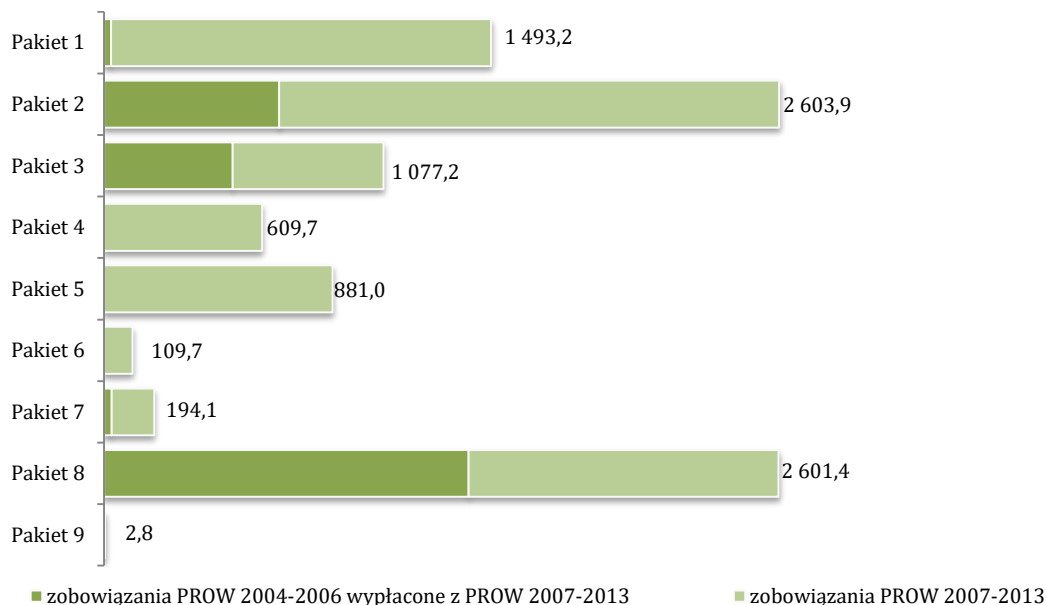
- wydano 48 228 decyzji na kwotę 724,1 mln zł dla wniosków złożonych w ramach PROW 2007-2013, w tym 15 486 decyzji dla wniosków kontynuacyjnych złożonych dodatkowo w ramach PROW 2007-2013, w Kampanii 2015¹⁵),
- wypłacono 840,4 mln zł, w tym:
 - ✓ 839,9 mln zł dla beneficjentów, którzy ubiegali się o płatność w ramach PROW 2007-2013,
 - ✓ 494,6 tys. zł dla beneficjentów w ramach zobowiązań z PROW 2004-2006.

Wsparciem programu rolnośrodowiskowego objęto powierzchnię 2,9 mln ha użytków rolnych oraz średniorocznie 66,9 tys. zwierząt. Pomoc dotyczyła 138,4 tys. gospodarstw.

¹⁴ Kwota wniosków nowych i kontynuacyjnych o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej wynika ze złożonych deklaracji pakietów rolnośrodowiskowych w ramach poszczególnych kampanii.

¹⁵ Pozostałe wnioski z Kampanii 2015, dla których zostaną wydane decyzje o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej zostaną sfinansowane z budżetu działań: Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020.

Wykres 24. Struktura wsparcia rolnośrodowiskowego udzielonego przez ARiMR (w mln zł), w podziale na poszczególne pakiety w działaniu - Program rolnośrodowiskowy, w ramach zobowiązań 2007-2013 i 2004-2006, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

■ **Działanie 221, 223 - Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne**

Celem działania było:

- powiększenie obszarów leśnych poprzez zalesianie;
- utrzymanie i wzmocnienie ekologicznej stabilności obszarów leśnych poprzez zmniejszenie fragmentacji kompleksów leśnych i tworzenie korytarzy ekologicznych;
- zwiększenie udziału lasów w globalnym bilansie węgla oraz ograniczeniu zmian klimatu.

Pomoc udzielana była w formie wsparcia na zalesianie, premii pielęgnacyjnej za utrzymanie nowej uprawy leśnej oraz premii zalesieniowej, stanowiącej ekwiwalent za wyłączenie gruntu z upraw rolnych. Beneficjentami działania byli właściciele gruntów rolnych oraz gruntów innych niż rolne.

Działanie uruchomione zostało 1.08.2007 r. i wdrażane było w dwóch schematach:

- Schemat I - Zalesianie gruntów rolnych;
- Schemat II - Zalesianie gruntów innych niż rolne.

Do końca 2015 r. przeprowadzono osiem naborów wniosków:

- od 1 sierpnia do 1 października 2007 r. nabór wniosków przeprowadzono tylko w ramach Schematu I;
- od 1 sierpnia do 30 września 2008 r.;
- od 1 czerwca do 31 lipca 2009 r.;
- od 1 czerwca do 31 sierpnia 2010 r.;
- od 1 czerwca do 1 sierpnia 2011 r.;

- od 1 czerwca do 31 lipca 2012 r.;
- od 1 czerwca do 31 lipca 2013 r.;
- od 1 czerwca do 31 lipca 2014 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach ośmiu naborów składane były wnioski o przyznanie pomocy na zalesianie (tzw. wnioski nowe), a od drugiego naboru również wnioski o wypłatę pomocy na zalesianie (tzw. wnioski kontynuacyjne). Łącznie:

- złożono 70 184 wnioski na kwotę 693,6 mln zł, w tym:
 - ✓ 21 902 wnioski nowe (PROW 2007-2013) na kwotę 409,1 mln zł,
 - ✓ 48 282 wnioski kontynuacyjne (PROW 2007-2013) na kwotę 284,5 mln zł,
- wydano 16 755 decyzji (dla wniosków nowych) przyznających pomoc na zalesianie na kwotę 308,3 mln zł.

Jednocześnie do końca 2015 r. złożono 70 574 wnioski kontynuacyjne w ramach PROW 2004-2006 na kwotę 470,6 mln zł, które przeszły w ciężar budżetu PROW 2007-2013.

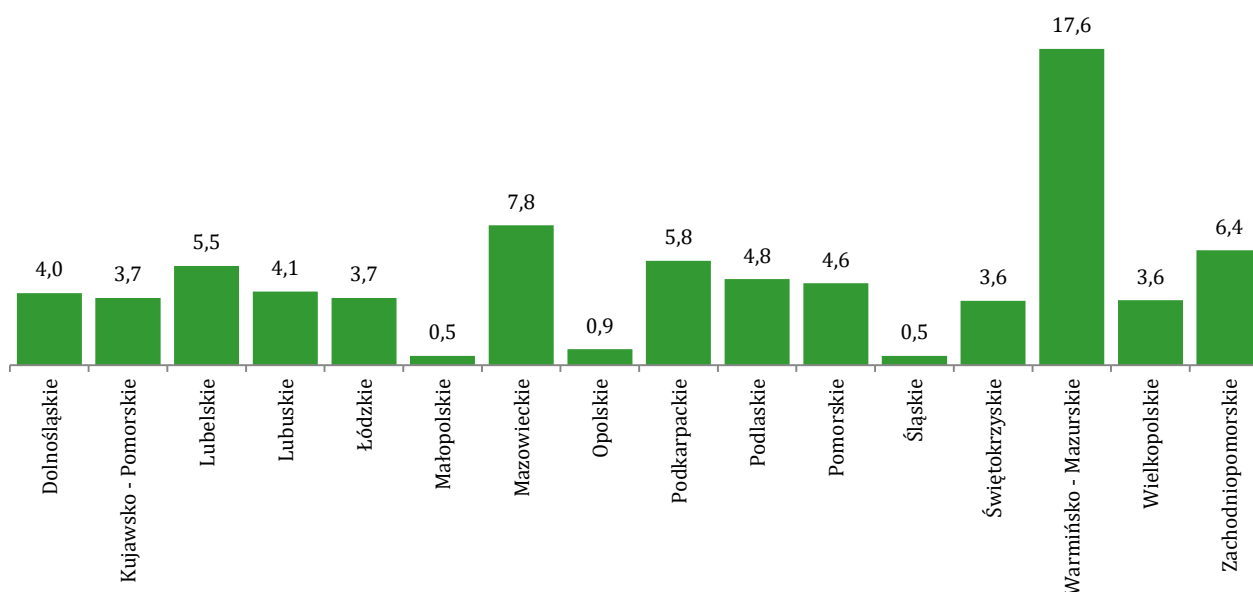
ARiMR wypłaciła kwotę 1 014,0 mln zł, w tym:

- ✓ 567,0 mln zł dla 10 638 beneficjentów PROW 2007-2013,
- ✓ 447,0 mln zł dla 8 125 beneficjentów w ramach zobowiązań PROW 2004-2006.

W 2015 r. kalendarzowym:

- wydano 1 136 decyzji przyznających pomoc na zalesianie na kwotę 14,4 mln zł,
- wypłacono kwotę 77,1 mln zł, w tym:
 - ✓ 28,2 mln zł dla 2 310 beneficjentów w ramach PROW 2007-2013,
 - ✓ 48,9 mln zł dla 6 991 beneficjentów w ramach zobowiązań z tytułu PROW 2004-2006.

Wykres 25. Zalesione powierzchnie ze względu na faktyczne położenie lasu, w tys. ha

Dzięki uzyskanemu wsparciu zalesiono 77,1 tys. ha, z czego: 33,7 tys. ha gruntów rolnych, 3,1 tys. ha gruntów innych niż rolne (w ramach PROW 2007-2013) oraz 40,4 tys. ha oraz udzielano

wsparcia z PROW 2004-2006 na zalesienia, które przeszły w ciężar budżetu PROW 2007-2013. Zalesienia dotyczyły lasów iglastych (przewaga gatunków iglastych powyżej 75% powierzchni), liściastych (przewaga gatunków liściastych powyżej 75% powierzchni) oraz mieszanych.

■ **Działanie 226 - Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych**

Celem działania było odnowienie i pielęgnacja zniszczonych drzewostanów oraz wprowadzenie mechanizmów zapobiegających katastrofom naturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń przeciwpożarowych. Beneficjentem działania były Nadleśnictwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Pomoc polegała na refinansowaniu poniesionych kosztów.

Działanie uruchomione zostało 16.12.2009 r.

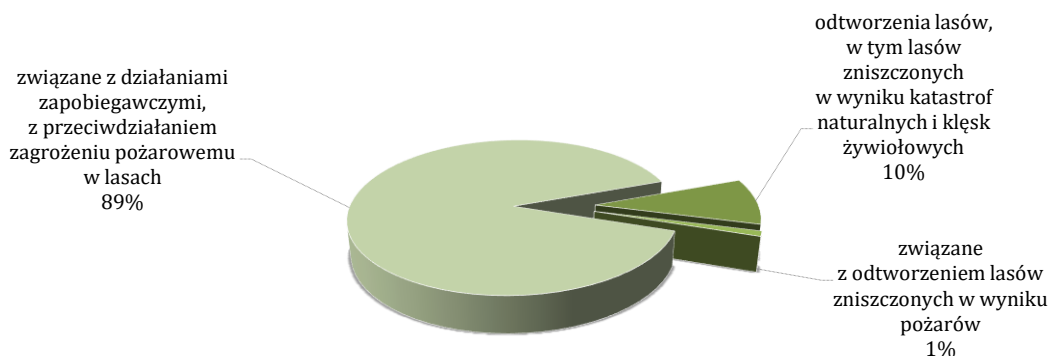
Do końca 2015 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 16 do 17 grudnia 2009 r.;
- od 5 października do 13 grudnia 2010 r.;
- od 23 stycznia do 17 lutego 2012 r.;
- od 23 maja do 13 czerwca 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach czterech naborów:

- przyjęto 549 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 1 023,3 mln zł (w tym: w 2009 r. - 169, w 2010 r. - 107, w 2012 r. - 116, a w 2013 r. - 157 wniosków),
- podpisano 434 umowy na kwotę 547,0 mln zł, w tym 9 umów na kwotę blisko 5,1 mln zł w 2015 r.,
- wypłacono 529,7 mln zł dla 212 beneficjentów, którzy ubiegali się o pomoc, w tym 139,2 mln zł dla 98 beneficjentów w 2015 r.

Wykres 26. Struktura inwestycji na obszarach objętych katastrofami, wg powierzchni objętej wsparciem, wg stanu 31.12.2015 r.

W ramach udzielonego wsparcia zrealizowano 740 inwestycji, które dotyczyły:

- budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją dróg leśnych - 46,9%,
- pielęgnacji upraw, młodników i drzewostanów - 10,1%,
- działań mających na celu ochronę lasu przed szkodliwymi czynnikami biotycznymi - 9,9%,
- odnowienia powierzchni leśnych i przebudowy drzewostanów - 9,6%,
- przygotowania gleby pod odnowienia, przebudowy, poprawki i uzupełnienia - 8,4%,
- melioracji agrotechnicznych - 7,2%.

Pozostałe (7,9%) zrealizowane inwestycje dotyczyły budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją budowli oraz obiektów małej architektury, wykonania poprawek i uzupełnień w uprawach leśnych oraz wykonania i odnowienia pasa przeciwpożarowego.

Dzięki udzielonemu w ramach działania wsparciu:

- zagospodarowano lasy na powierzchni - ponad 7,9 tys. ha,
- odtworzono lasy na powierzchni - około 2,9 tys. ha,
- wybudowano lub zmodernizowano dojazdy (drogi) pożarowe o długości - około 1,7 tys. km,
- wybudowano lub zmodernizowano drogi leśne o długości - 389,1 km,
- unowocześniono infrastrukturę techniczną w 18 punktach obserwacyjnych,
- wybudowano, przebudowano lub wyremontowano budowle oraz obiekty małej architektury - 15 sztuk,
- wybudowano 8 zbiorników do celów gaśniczych,
- wykonano lub odnowiono pasy przeciwpożarowe o długości - 0,5 km.

■ **Działanie 311 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**

Działanie miało na celu różnicowanie działalności rolniczej w kierunku podejmowania lub rozwijania przez rolników, domowników i małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem, co miało wpływ na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów, promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

Pomoc w formie zwrotu kosztów w ramach działania udzielana była z tytułu podjęcia lub rozwoju działalności w zakresie m.in. usług dla gospodarstw i ludności, sprzedaży, usług turystycznych, transportowych.

Beneficjentem działania mogła być osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik.

Działanie uruchomione zostało 5.06.2008 r.

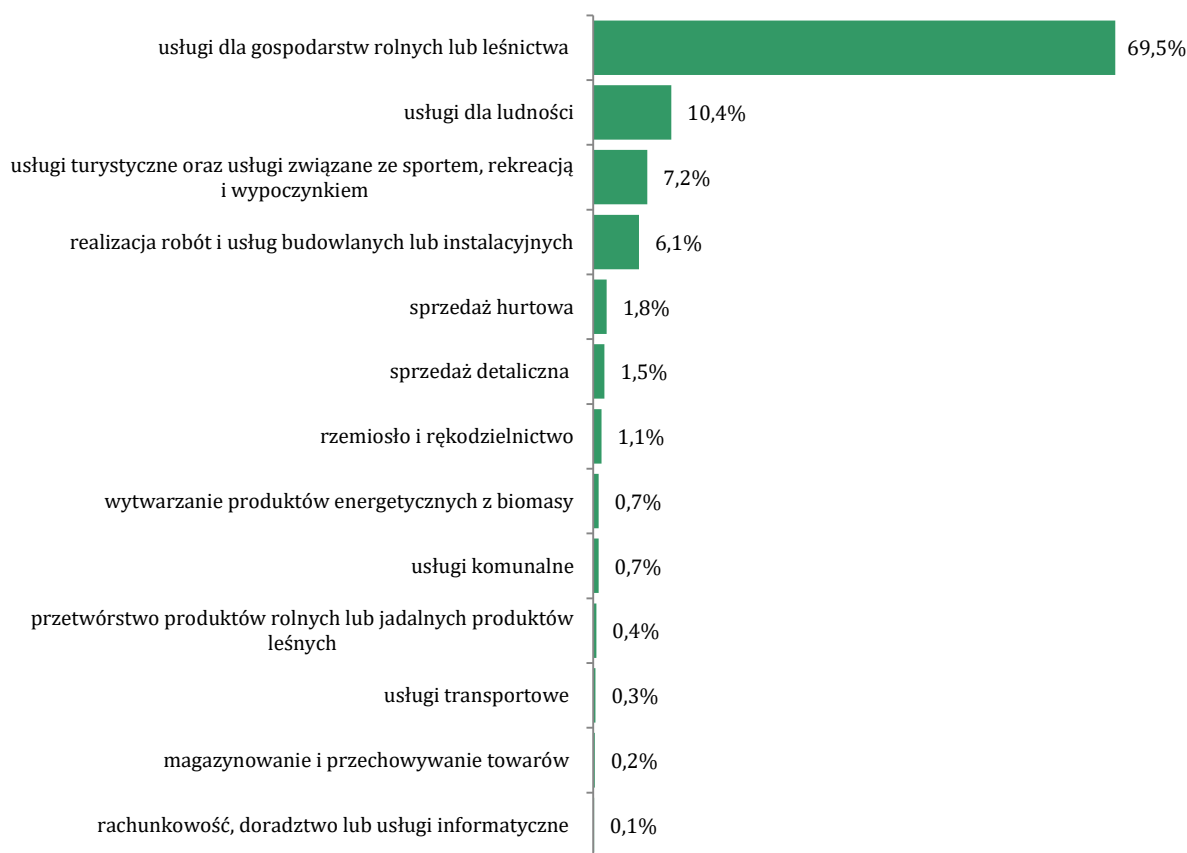
Do końca 2015 r. przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 5 czerwca do 7 listopada 2008 r.;
- od 15 kwietnia do 31 grudnia 2009 r.;
- od 24 sierpnia do 31 grudnia 2010 r.;
- od 27 września do 14 października 2011 r.;
- od 17 października do 4 listopada 2011 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach pięciu naborów:

- złożono 28 999 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 2 620,6 mln zł (w tym: w naborze 2008 r. złożono 4 050 wniosków na kwotę 331,3 mln zł, w naborze 2009 r. - 3 837 wniosków na kwotę 306,7 mln zł, w naborze 2010 r. - 8 816 wniosków na kwotę 784,6 mln zł, a w obu naborach przeprowadzonych w 2011 r. - 12 296 wniosków na kwotę 1 197,9 mln zł),
- zawarto 15 733 umowy na kwotę 1 392,8 mln zł,
- ARiMR wypłaciła dla 15 277 beneficjentów kwotę 1 376,0 mln zł, w tym 109,7 mln zł dla 1 288 beneficjentów w 2015 r.

Wykres 27. Struktura inwestycji związanych z różnicowaniem w kierunku działalności nierolniczej, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

W wyniku podjęcia przez rolników działalności pozarolniczej powstało ponad 13,7 tys. miejsc pracy¹⁶ na obszarach wiejskich, w tym 11,9 tys. stałych oraz 1,8 tys. sezonowych. Spośród wszystkich stałych oraz sezonowych pozarolniczych miejsc pracy najczęściej (59,8%) utworzono w sektorze dodatkowych usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa. Ponadto: blisko 2,2 tys. miejsc (15,8%) utworzonych zostało w sektorze usług dla ludności, 1,1 tys. miejsc (8,0%) w sektorze robót i usług budowlanych lub instalacyjnych oraz 6,2% w sektorze usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem.

¹⁶ Na podstawie ankiet monitorujących.

■ Działanie 312 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Celem działania był wzrost konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji - wzrost zatrudnienia na obszarach wiejskich.

Pomoc przeznaczona była na inwestycje związane z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw w formie zwrotu części kosztów. Beneficjentem działania mogła być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadziła (podejmowała) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób i mające obrót nieprzekraczający w złotych równowartości 2 mln euro.

Działanie uruchomione zostało 5.05.2009 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 5 do 18 maja 2009 r.;
- od 28 czerwca do 9 lipca 2010 r.;
- od 26 września do 7 października 2011 r.;
- od 15 do 26 kwietnia 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r., w ramach czterech naborów:

- złożono 45 454 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 8 837,1 mln zł (w tym: w naborze 2009 r. - 4 983 wnioski, w naborze 2010 r. - 10 540 wniosków, w naborze 2011 r. - 15 730 wniosków, a w naborze 2013 r. - 14 201 wniosków),
- zawarto 14 727 umów na kwotę 2 695,4 mln zł,
- ARiMR wypłaciła dla 13 630 beneficjentów kwotę 2,6 mld zł, w tym 784,6 mln zł dla 4 438 beneficjentów w 2015 r.

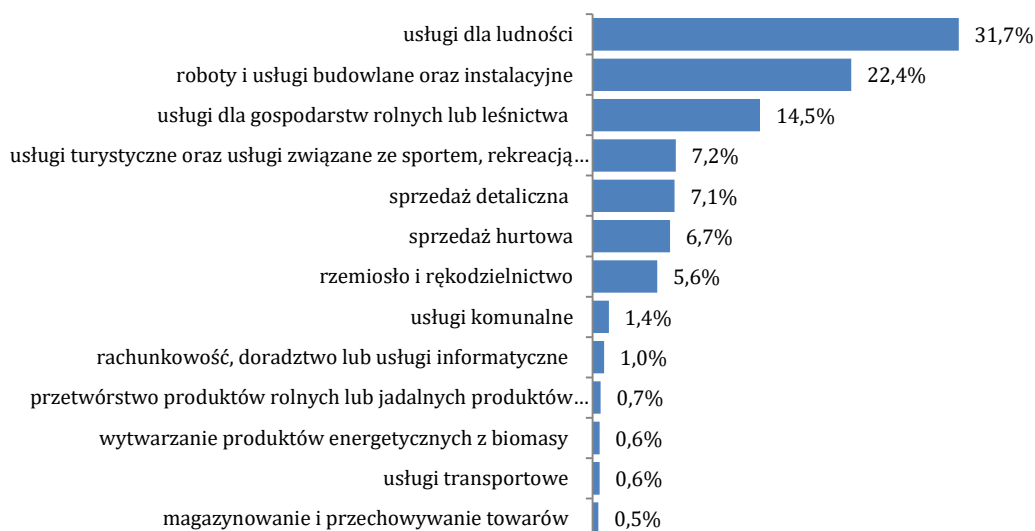
Z punktu widzenia formy prawnej operacje zrealizowane dotyczyły mikroprzedsiębiorstw będących: osobami fizycznymi (88,6%), osobami prawnymi (7,3%), wspólnikami spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (2,7%) oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej (1,4%).

Zrealizowane w ramach działania operacje dotyczyły udzielenia pomocy podmiotom z tytułu inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw, działających w różnych sektorach, wśród których dominują usługi dla ludności (31,7%), roboty i usługi budowlane oraz instalacyjne (22,4%) (wykres nr 28).

Mikroprzedsiębiorcy utworzyli 24,0 tys. miejsc pracy¹⁷ na obszarach wiejskich, w tym blisko 14,2 tys. miejsc pracy związanych ze wspieranymi operacjami oraz 9,8 tys., które nie były związane bezpośrednio z przekazaniem dofinansowania. Spośród wszystkich powstałych miejsc pracy najwięcej (28,1%) utworzono w sektorze usług dla ludności oraz w sektorze robót i usług budowlanych lub instalacyjnych (25,3%). Ponadto w sektorze dodatkowych usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa utworzono ponad 3,5 tys. miejsc pracy (15,0%).

¹⁷ Na podstawie ankiet monitorujących.

Wykres 28. Struktura inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw, wg sektorów, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

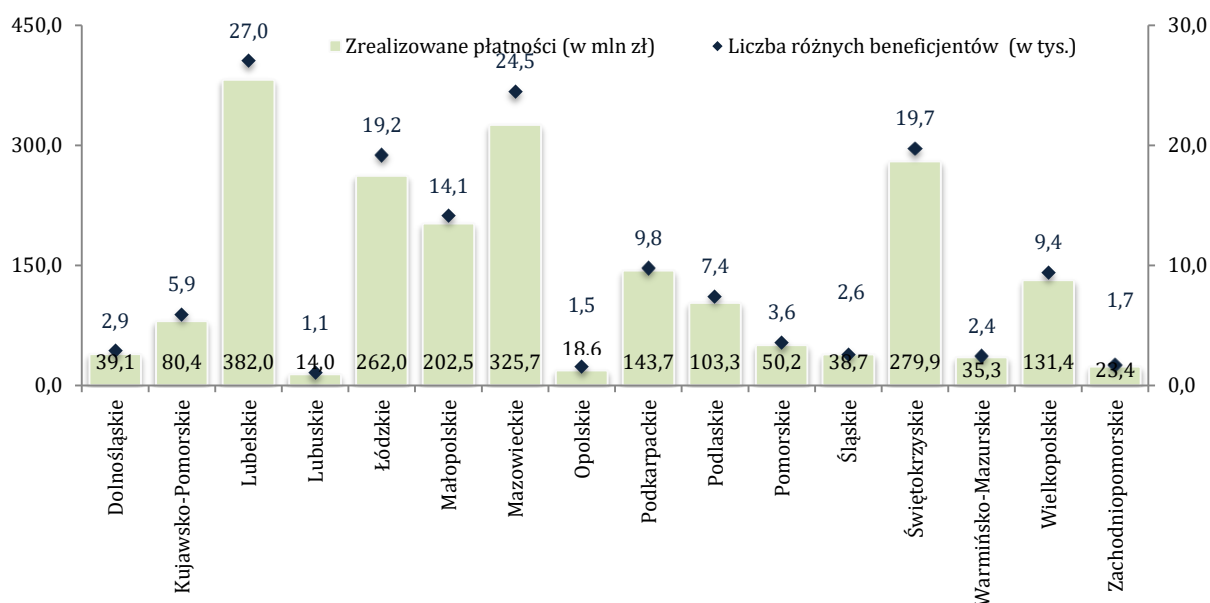

Działanie 141 - Wspieranie gospodarstw niskotowarowych 2004-2006

ARiMR kontynuowała realizację wsparcia dla gospodarstw niskotowarowych z tytułu zobowiązań PROW 2004-2006. Pomoc finansowa skierowana była do gospodarstw rolnych o stosunkowo niewielkim potencjale ekonomicznym. Uzyskane pieniądze rolnik mógł wykorzystać na przedsięwzięcia dotyczące produkcji rolniczej lub pozarolniczej działalności gospodarczej. Pomoc finansowa przeznaczona na jedno gospodarstwo stanowi równowartość 1 250 euro (przeliczana według określonego kursu) i wypłacana była co roku przez kolejnych pięć lat.

Od początku uruchomienia działania 152 933 rolników zrealizowało inwestycje założone w planie rozwoju swoich gospodarstw i ze środków PROW 2007-2013 ARiMR wypłaciła im 2 130,2 mln zł. W 2015 r. ARiMR wypłaciła ze środków PROW 2007-2013 jednemu rolnikowi kwotę 5,3 tys. zł.

Wykres 29. Kwota pomocy (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) na wspieranie gospodarstw niskotowarowych, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

■ **Pomoc techniczna**

Pomoc udzielana była na realizację operacji związanych ze wzmocnieniem systemu zarządzania, monitorowania, oceny i kontroli stopnia realizacji PROW. Ponadto miała na celu wdrożenie sprawnego i efektywnego funkcjonowania systemu informacji o PROW i jego promocji, a także utworzenie i zapewnienie funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. W ramach pomocy możliwe było finansowanie działań informacyjno-promocyjnych, dotyczących następnego okresu programowania oraz ocen ex-post, audytów i przygotowania końcowych sprawozdań, dotyczących poprzedniego okresu programowania.

Działanie uruchomione zostało 11.03.2009 r.

Nabór wniosków miał charakter ciągły.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- wpłynęło 3 900 wniosków na kwotę 1 200,1 mln zł (nabór wniosków z pomocy technicznej został zakończony w 2014 r.),
- podpisano 3 755 umów na kwotę 1 095,8 mln zł, z tego 235 umów na kwotę 94,6 mln zł w 2015 r.,
- zrealizowano płatności dla 40 różnych beneficjentów na kwotę 1,1 mld zł, z tego 275,9 mln zł w 2015 r.

3.2 Realizacja działań, w ramach których ARiMR deleguje część zadań

Agencja płatnicza delegowała część swoich zadań do następujących podmiotów zewnętrznych:

- Samorządów Województw (SW);
- Agencji Rynku Rolnego (ARR);
- Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA).

W zakresie wybranych działań PROW 2007-2013 agencja płatnicza delegowała do tych podmiotów:

- przyjmowanie wniosków o płatność;
- przeprowadzanie kontroli administracyjnych wniosków o płatność;
- wybór wniosków do kontroli na miejscu w przypadku dwóch podmiotów wdrażających, tj. ARR i FAPA;
- przeprowadzanie czynności kontrolnych;
- autoryzację (zatwierdzanie) płatności oraz weryfikowanie zgodności wypłaconych kwot z zasadami wspólnotowymi.

■ **Działanie 111 - Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie (FAPA)**

Celem działania było doskonalenie zawodowe osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie prowadzące do restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa, zwiększenia konkurencyjności i dochodowości działalności rolniczej lub leśnej oraz do spełniania odpowiednich norm krajowych i UE.

Podmiotem, któremu ARiMR, jako Agencja płatnicza, powierzyła realizację części swoich zadań w ramach tego działania była Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA).

Działanie uruchomione zostało 5.10.2009 r.

Do 31.12.2015 r. ARiMR zrealizowała płatności dla 38 różnych beneficjentów na kwotę 120,0 mln zł, w tym w 2015 r. – 31,8 mln zł dla 24 różnych beneficjentów.

■ **Działanie 133 - Działania informacyjne i promocyjne (ARR)**

Działanie to wdrażane było przez Agencję Rynku Rolnego. Główne cele działania to:

- zwiększenie popytu na produkty rolne i środki spożywcze objęte mechanizmami jakości żywności;
- pogłębienie wiedzy konsumentów o zaletach produktów objętych mechanizmami jakości żywności;
- pogłębienie wiedzy konsumentów o mechanizmach jakości żywności;
- wsparcie grup producentów skupiających podmioty aktywnie uczestniczące w systemach jakości żywności.

Działanie uruchomione zostało 28.09.2009 r.

Do końca 2015 r. ARiMR zrealizowała płatności dla 12 różnych beneficjentów na kwotę 17,4 mln zł, w tym w 2015 r. dla 6 różnych beneficjentów na kwotę 6,5 mln zł.

■ **Działanie 125 - Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa (SW)**

Schemat I Scalanie gruntów

Cele działania:

- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez wykonanie prac scaleniowych;
- wytyczenie i urządzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz dojazdów do zabudowań gospodarczych;
- wydzielenie, bez procedury wywłaszczeniowej, niezbędnych gruntów na cele infrastruktury technicznej i społecznej w ramach postępowania scaleniowego.

Beneficjentem działania w ramach działania 125 Schemat I był starosta.

Schemat II Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi

Cele działania:

- poprawa jakości gleb poprzez regulację stosunków wodnych;
- zwiększenie retencji wodnej;
- poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania prowadzone były w terminach ogłaszanych przez poszczególne samorządy województw. Pierwsze nabory wniosków uruchomiono w maju 2009 r.

Beneficjentami działania w ramach działania 125 Schemat II były Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych (jeden beneficjent w każdym województwie).

Do końca 2015 r. zrealizowano płatności ze środków EFRROW dla 73 beneficjentów na kwotę 1 655,1 mln zł. Kwota zrealizowanych płatności ogółem wyniosła 2 190,3 mln zł.

W 2015 r. ARiMR zrealizowała płatności ze środków EFRROW na kwotę 802,3 mln zł. Kwota zrealizowanych płatności ogółem wyniosła 1 054,7 mln zł.

■ **Działanie 321 - Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (SW)**

W ramach działania udzielano wsparcia na realizację projektów w zakresie: gospodarki wodno-ściekowej, tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych oraz wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.

Beneficjentem działania była gmina lub jednostka samorządu terytorialnego wykonująca ww. zadania.

Ogłoszenia o terminie i miejscu składania wniosków o przyznanie pomocy dla działania dokonywał właściwy organ Samorządu Województwa. Pierwsze nabory wniosków uruchomiono w kwietniu 2009 r.

Do końca 2015 r. zrealizowano płatności dla 2 354 beneficjentów ze środków EFRROW na kwotę 5 105,5 mln zł, z tego 1 354,5 mln zł ze środków EFRROW dla 1 418 beneficjentów w 2015 r.

■ **Działanie 313, 322, 323 - Odnowa i rozwój wsi (SW)**

Celem działania była poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Wsparcie udzielane było m.in. na: budowę i remont obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe, budowę, remont lub przebudowę infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych oraz kultywowanie tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Z pomocy skorzystać mogła gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub inny związek wyznaniowy oraz organizacja pozarządowa mająca status organizacji pożytku publicznego.

Działanie uruchomione zostało w lutym 2009 r. Do końca 2015 r. w ramach działania zrealizowano płatności dla 3 453 beneficjentów w wysokości 1 787,8 mln zł ze środków EFRROW, w tym 245,5 mln zł dla 887 różnych beneficjentów w 2015 r.

■ **Działanie 413 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (SW)**

Działanie miało na celu umożliwienie mieszkańcom obszaru objętego lokalną strategią rozwoju (LSR) realizacji projektów w ramach tej strategii. Realizacja strategii miała przyczynić się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich, m.in. poprzez wzrost aktywności lokalnych społeczności oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy.

W ramach działania 413 PROW 2007-2013 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, możliwa była realizacja projektów za pośrednictwem lokalnej grupy działania, odpowiadających warunkom przyznawania pomocy w ramach działań osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej:

- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw;
- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej;
- Odnowa i rozwój wsi.

W ramach działania 413 możliwe było również ubieganie się o wsparcie projektów kwalifikujących się do udzielania pomocy w ramach *tzw. małych projektów*.

W przypadku wdrażanych poprzez podejście Leader projektów kwalifikujących się do udzielenia pomocy w ramach działania Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej oraz Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw wdrażane były one przez Samorzządy Województw, a wnioski obsługiwane były w ARiMR.

Do końca 2015 r. w ramach całego działania 413 zrealizowano płatności ze środków EFRROW dla 15 327 różnych beneficjentów na kwotę 1 968,0 mln zł, w tym 675,6 mln zł dla 7 229 różnych beneficjentów w 2015 r. w ramach:

- Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej – do końca 2015 r. 113,9 mln zł ze środków EFRROW dla 1 819 beneficjentów, w tym 27,9 mln zł ze środków EFRROW w 2015 r.;
- Tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw – do końca 2015 r. 135,3 mln zł ze środków EFRROW dla 1 399 beneficjentów, w tym 69,8 mln zł ze środków EFRROW w 2015 r.;
- Odnowy i rozwoju wsi – do końca 2015 r. 1 222,7 mln zł ze środków EFRROW dla 2 901 beneficjentów, w tym 403,3 mln zł ze środków EFRROW w 2015 r.;
- *tzw. małych projektów* – do końca 2015 r. 496,1 mln zł ze środków EFRROW dla 11 616 beneficjentów, w tym 174,6 mln zł ze środków EFRROW w 2015 r.

■ **Działanie 421 - Wdrażanie projektów współpracy (SW)**

W ramach działania pomoc przyznawana była lokalnym grupom działania (LGD) na realizację projektów współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej zawartych w lokalnych strategiach rozwoju (LSR) i nieuwzględnionych w LSR, ale zgodnych z celami LSR, opracowanej i realizowanej przez LGD.

Działanie wdrażane było przez Samorzządy Województw. Do końca 2015 r. zrealizowano płatności dla 333 beneficjentów na kwotę 48,2 mln zł, w tym ze środków EFRROW w kwocie 38,5 mln zł, z tego 22,2 mln zł (w tym 19,3 mln zł ze środków EFRROW) dla 237 różnych beneficjentów w 2015 r.

■ **Działanie 431 - Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja (SW)**

Działanie wdrażane było przez Samorzządy Województw i służyło zapewnieniu sprawnej i efektywnej pracy lokalnych grup działania (LGD) wybranych w ramach realizacji osi 4 PROW 2007-2013 oraz doskonaleniu zawodowemu osób uczestniczących w realizacji lokalnych strategii

rozwoju (LSR). Pomoc przyznawana w ramach działania mogła dotyczyć m.in.: badań nad obszarem objętym LSR, szkolenia kadr biorących udział we wdrażaniu LSR, wydarzeń o charakterze promocyjnym związanych z obszarem działania LGD i LSR, szkolenia lokalnych liderów, kosztów bieżących LGD (koszty administracyjne związane z działalnością LGD).

Do końca 2015 r. ARiMR zrealizowała płatności dla 337 beneficjentów na kwotę 511,6 mln zł, z tego 98,5 mln zł (w tym 78,8 mln zł EFRROW) dla 332 różnych beneficjentów w 2015 r.

Szczegółowe dane na temat realizacji poszczególnych działań w ramach PROW 2007-2013 zawarte są w Załączniku 3, tabele 16-65.

4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) został opracowany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów

Wiejskich (EFRROW) oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej.

Podstawą prawną funkcjonowania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w Polsce jest ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. 2015, poz. 349) oraz ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy regulują odpowiednie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (zatwierdzony przez Komisję Europejską 12 grudnia 2014 r.) jest dokumentem określającym zakres i formę wsparcia obszarów wiejskich w Polsce w okresie programowania w latach 2014-2020. Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, Program wkomponowany jest w całościowy system polityki rozwoju kraju, w szczególności poprzez mechanizm Umowy Partnerstwa. Umowa ta określa strategię wykorzystania środków unijnych na rzecz realizacji wspólnych dla UE celów określonych w unijnej strategii wzrostu „Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych danego państwa członkowskiego. Głównym celem PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Program realizuje sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020, a mianowicie:

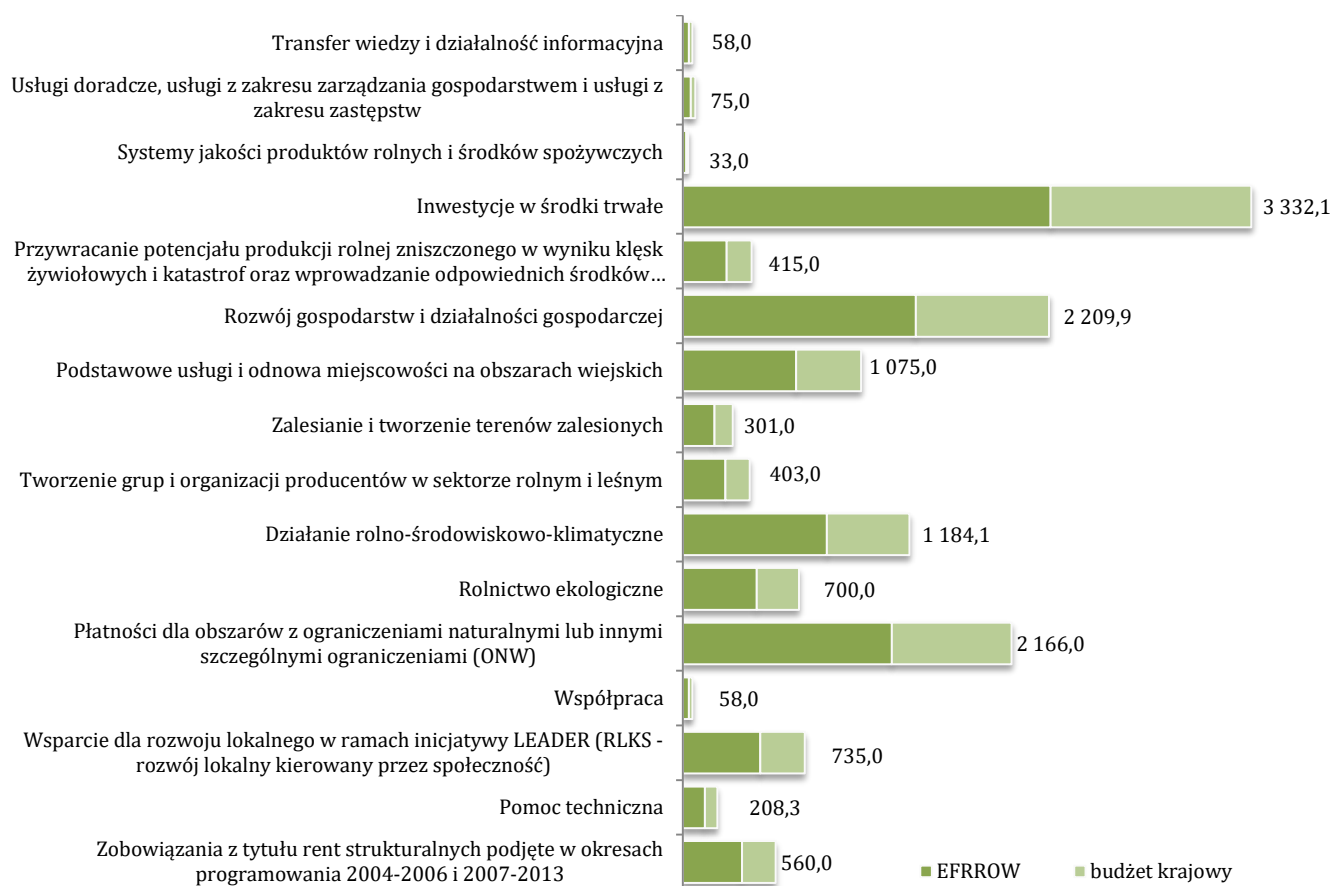
1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich;
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych;
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie;
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa;

5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym;
6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014-2020 wynosi ponad 13,5 mld euro (w tym środki UE (EFRROW) – 8,6 mld euro, krajowe środki publiczne – 4,9 mld euro). W ramach wydatków EFRROW finansowane są także zobowiązania z lat 2004-2006 oraz zobowiązania z lat 2007-2013.

Program obejmuje 15 działań, 35 poddziałań, 42 typy operacji. Instytucją Zarządzającą PROW 2014-2020, zgodnie z ustawą o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW¹⁸, jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ARiMR pełni funkcję podmiotu realizującego zadania instytucji zarządzającej w zakresie wdrażania większości działań objętych PROW 2014-2020 i jako akredytowana agencja płatnicza realizuje płatności dla wszystkich działań PROW 2014-2020.

Wykres 30. Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014-2020, wg działań, wg stanu na 31.12.2015 r. w mln euro

Źródło: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W 2015 r. w ramach PROW 2014-2020 uruchomione zostały nabory wniosków o przyznanie pomocy dla działań (tabela 5):

¹⁸ Art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW (Dz. U. 2015, poz. 349).

Tabela 5. Nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach działań/poddziałów/typów operacji PROW 2014-2020, wg stanu 31.12.2015 r.

Kod	Działanie/poddziałanie/typ operacji	Data naboru wniosków
Działania wdrażane przez ARiMR		
M10	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	15.03.2015 do 10.07.2015 - pierwszy nabór
M11	M10 Rolnictwo ekologiczne	15.03.2015 do 10.07.2015 - pierwszy nabór
M13	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)	15.03.2015 do 10.07.2015 - pierwszy nabór
M08	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	15.06.2015 do 17.08.2015 - pierwszy nabór
M06	Rozwój gospodarstw i działalności rolniczej	
6.1	Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników	20.08.2015 do 16.09.2015 – pierwszy nabór
M 04	Inwestycje w środki trwałe	
4.1	Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych Modernizacja gospodarstw rolnych obszar a, b, c	19.10.2015 do 17.11.2015 – pierwszy nabór
4.2	Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój	1.12.2015 do 30.12.2015 – pierwszy nabór
Działania wdrażane przez podmioty delegowane		
M03	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	
3.1	Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości	1.12.2015 do 29.01.2016 – pierwszy nabór
M 07	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	
7.1	Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	Terminy naboru wniosków są ustalane przez poszczególne SW. Pierwsze nabory wniosków zostały uruchomione 9.11.2015 r.
M19	Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	
19.1	Wsparcie przygotowawcze	Nabory wniosków prowadzone były w terminach ogłaszanych przez SW. Pierwsze nabory zostały przeprowadzone w lipcu 2015 r.

Ogółem w ramach PROW 2014-2020 do dnia 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 778 477 wniosków o przyznanie pomocy finansowej,
- podpisano umów/wydano decyzji - 394 482,
- zrealizowano płatności na kwotę 1 123,5 mln zł dla 439 760 różnych beneficjentów.

Najwyższe łączne kwoty zrealizowanych płatności przypadły na województwo mazowieckie - 196,6 mln zł (17% kwoty zrealizowanych płatności w ramach Programu) i lubelskie - 114,9 mln zł (10%), a najniższe na województwo lubuskie 22,3 mln zł (2%).

4.1 Realizacja działań PROW 2014-2020 wdrażanych przez ARiMR

■ **Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe** **Poddziałanie M4.1 – Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych** **Typ operacji – Modernizacja gospodarstw rolnych**

Pomoc ma na celu zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- rozwój produkcji psiań,
- rozwój produkcji mleka krowiego,
- rozwój produkcji bydła mięsnego,
- inne operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu.

W terminie od dnia 19 października do dnia 17 listopada 2015 r. przeprowadzono pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy, w ramach którego złożono 2 472 wnioski na kwotę 960,3 mln zł.

Nabór związany był z możliwością ubiegania się o pomoc na operacje dotyczące rozwoju produkcji: psiań, mleka krowiego i bydła mięsnego.

Najwięcej wniosków o przyznanie pomocy złożono w województwie wielkopolskim i podlaskim (po 539) oraz mazowieckim (504), a najmniej w województwie małopolskim (19) i dolnośląskim (24).

■ **Działanie M04 – Inwestycje w środki trwałe** **Poddziałanie M4.2 – Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój** **Typ operacji – Przetwórstwo i marketing produktów rolnych**

Pomoc w ramach poddziałania stanowi kontynuację wsparcia realizowanego w okresie 2007-2013. Poddziałanie adresowane jest do mikro- małych i średnich przedsiębiorstw działających w sektorze przetwórstwa lub handlu hurtowego produktami rolnymi oraz rolników rozpoczynających działalność gospodarczą w ww. zakresie.

W dniach od 1 do 30 grudnia 2015 r. ARiMR przeprowadziła pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy skierowany wyłącznie do przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na przetwarzaniu lub wprowadzaniu do obrotu produktów rolnych.

W ramach naboru złożono 570 wniosków na kwotę 1 091,9 mln zł.

Najwięcej wniosków o przyznanie pomocy złożono w województwie wielkopolskim (87) i mazowieckim (60), a najmniej w województwie opolskim i podlaskim (po 13).

■ **Działanie M06 – Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej** **Poddziałanie M6.1 – Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników** **Typ operacji - Premie dla młodych rolników**

Wsparcie przeznaczone jest na rozwój działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym, a także na przygotowanie do sprzedaży wytwarzanych w gospodarstwie produktów rolnych. Pomoc przyznawana jest młodym rolnikom, którzy rozpoczynają prowadzenie gospodarstwa rolnego, w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej. Premia dla młodych rolników może być przyznana

tylko raz, w okresie realizacji PROW 2014-2020, osobie i na gospodarstwo, tj. na grunty rolne, które wchodziły w skład gospodarstwa objętego pomocą.

W terminie od dnia 20 sierpnia do dnia 16 września 2015 r. przeprowadzono pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach, którego złożono 3 316 wniosków na kwotę 331,6 mln zł.

Najwięcej wniosków o przyznanie pomocy złożono w województwie mazowieckim (670) i wielkopolskim (478), a najmniej w województwie lubuskim (29).

■ **Działanie M08 – Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów**

Działanie ma na celu zwiększanie obszarów leśnych poprzez zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych oraz innych niż rolne. Pomoc jest przyznawana w formie ryczału:

- jednorazowo za wykonanie zalesienia gruntów rolnych lub innych niż rolne oraz dolesienia na terenach pokrytych samosiewem – tzw. wsparcie na zalesienie;
- na utrzymanie, pielęgnowanie i ewentualną ochronę przed zwierzyną nowo założonych upraw leśnych, jak również terenów zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej (maksymalnie przez 5 lat) – tzw. premia pielęgnacyjna;
- na pokrycie utraconych dochodów z działalności rolniczej (maksymalnie przez 12 lat) – tzw. premia zalesieniowa.

Pierwszy nabór wniosków o przyznanie wsparcia na zalesianie został przeprowadzony w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 17 sierpnia 2015 r., w ramach którego, wg stanu na 31.12.2015 r:

- wpłynęło 1 086 wniosków nowych o przyznanie wsparcia na zalesianie,
- wydano postanowienia o spełnieniu warunków do uzyskania wsparcia na zalesienie dla 885 rolników.

Decyzje w sprawie przyznania wsparcia na zalesienie wydawane będą po złożeniu przez rolników oświadczenia o wykonanym zalesieniu.

Realizacja zobowiązań wynikających z PROW 2007-2013 oraz z PROW 2004-2006

W terminie od dnia 15 marca do dnia 10 lipca 2015 r. składane były wnioski o wypłatę pomocy na zalesianie (wnioski kontynuacyjne) z działania 221, 223 Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne PROW 2007-2013. W ramach tego naboru wpłynęło 14 969 wniosków kontynuacyjnych.

Ponadto w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 15 lipca 2015 r. składane były wnioski o wypłatę płatności na zalesianie (wnioski kontynuacyjne) z działania 5 Zalesianie gruntów rolnych PROW 2004-2006. W ramach naboru wpłynęło 8 807 wniosków kontynuacyjnych, z czego 8 426 wniosków zostało sfinansowanych z budżetu PROW 2007-2013, a pozostałe 381 wniosków kontynuacyjnych z budżetu PROW 2014-2020.

Do 31 grudnia 2015 r. z budżetu PROW 2014–2020 wypłacono łącznie kwotę 4,2 mln zł dla 443 beneficjentów z tytułu zobowiązań z PROW 2007-2013 i zobowiązań 2004-2006 w ramach złożonych w 2015 r. wniosków kontynuacyjnych, z czego:

- w ramach zobowiązań PROW 2007–2013 wypłacono łączną kwotę 1,5 mln zł dla 135 beneficjentów,

- w ramach zobowiązań PROW 2004–2006 wypłacono łączną kwotę 2,7 mln zł dla 309 beneficjentów.

Zrealizowane do dnia 31 grudnia 2015 r. płatności wynikające ze złożonych wniosków kontynuacyjnych w ramach PROW 2004-2006 oraz wniosków o wypłatę pomocy na zalesianie PROW 2007-2013 dotyczyły zalesienia gruntów o powierzchni 2,9 tys. ha.

■ **Działanie M10 – Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne**

Istotą działania jest promowanie praktyk przyczyniających się do zrównoważonego gospodarowania gruntami w celu ochrony gleb, wód i klimatu. Wsparcie obejmuje 2 poddziałania:

1. **Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych**, w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):

- ✓ Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone;
- ✓ Pakiet 2. Ochrona gleb i wód;
- ✓ Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych;
- ✓ Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000;
- ✓ Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000.

2. **Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie:**

- ✓ Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie;
- ✓ Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

Płatności w ramach pakietu przyznawane są corocznie (przez okres 5-letni) beneficjentom, którzy dobrowolnie przyjmują na siebie zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne. Płatności stanowią rekompensatę utraconego dochodu i dodatkowo poniesionych kosztów.

Pierwszy nabór wniosków o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych został przeprowadzony w terminie od dnia 15 marca do dnia 10 lipca 2015 r., w ramach którego wpłynęło 13 766 wniosków nowych.

Zobowiązania kontynuacyjne w ramach działania Program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013

W terminie od dnia 15 marca do dnia 10 lipca 2015 r. składane były również wnioski kontynuacyjne w ramach działania 214 Program rolnośrodowiskowy PROW 2007–2013. W ramach naboru wpłynęły łącznie 84 383 wnioski o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej. W 2015 r. w ramach złożonych wniosków wydano w 15 486 decyzji, które zostały sfinansowane z PROW 2007-2013. Pozostałe decyzje o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej zostaną sfinansowane z budżetu działań M10 Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne i M11 Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020.

■ **Działanie M11 – Rolnictwo ekologiczne**

Celem działania jest wspieranie dobrowolnych zobowiązań rolników, którzy podejmują się utrzymać lub stosować praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określone w obowiązujących przepisach. Rolnictwo ekologiczne oznacza sposób gospodarowania o zrównoważonej produkcji roślinnej i zwierzęcej w obrębie gospodarstwa rolnego, oparty na środkach pochodzenia biologicznego i mineralnego nieprzetworzonych technologicznie. Podstawową zasadą jest

zaniechanie stosowania w procesie produkcji żywności środków chemii rolnej, weterynaryjnej i spożywczej. Zasada ta dotyczy wszystkich rodzajów i etapów produkcji – zarówno uprawy roślin, chowu i hodowli zwierząt, jak i przetwórstwa.

Wsparcie obejmuje 2 poddziałania:

1. Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne, w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):

- ✓ Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji.

2. Płatności w celu utrzymania rolnictwa ekologicznego w ramach którego pomoc udzielana jest na następujące pakiety (typy operacji):

- ✓ Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji;
- ✓ Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji.

Pierwszy nabór wniosków o przyznanie płatności ekologicznej został przeprowadzony w terminie od dnia 15 marca do dnia 10 lipca 2015 r., w ramach którego wpłynęło 4 317 wniosków o przyznanie płatności ekologicznej.

■ Działanie M13 – Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)

Działanie jest instrumentem wsparcia finansowego dla rolników, którzy prowadzą działalność rolniczą na terenach górskich i innych obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami. Realizacja działania ma ułatwić rolnikom kontynuowanie rolniczego użytkowania ziemi, a także umożliwić zachowanie walorów krajobrazowych obszarów wiejskich oraz utrzymanie i promowanie zrównoważonych systemów działalności rolniczej na tych terenach.

Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami PROW 2014-2020

Pierwszy nabór wniosków został przeprowadzony w terminie od dnia 15 marca do dnia 10 lipca 2015 r. (Kampania 2015). W ramach pojedynczego wniosku o przyznanie płatności ONW można było ubiegać się o rekompensatę z tytułu gospodarowania na obszarach górskich, obszarach charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami naturalnymi oraz innymi szczególnymi ograniczeniami.

W ramach Kampanii 2015:

- przyjęto 751 471 wniosków o przyznanie płatności,

- wydano 393 506 decyzji o przyznaniu płatności ONW na kwotę 455,5 mln zł,
- wypłacono dla 385 183 beneficjentów kwotę 439,2 mln zł.

Ponadto w 2015 r. z budżetu PROW 2014-2020 zostały obsłużone wnioski o przyznanie płatności ONW złożone w Kampanii 2014 w ramach działania 211, 212 PROW 2007-2013. W ramach Kampanii 2014¹⁹ wypłacono dla 639 beneficjentów kwotę 1,7 mln zł.

Łączna kwota zrealizowanych płatności w ramach działania Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami PROW 2014-2020 oraz zobowiązań z PROW 2007-2013 wyniosła blisko 441,0 mln zł. Kwota ta została przekazana dla 385 699 beneficjentów.

Wsparciem w ramach działania objętych zostało 2 244,0 tys. ha użytków rolnych.

Średnia kwota wsparcia na gospodarstwo dla wszystkich typów powierzchni zakwalifikowanych do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania wyniosła 1 119 zł, natomiast na hektar powierzchni użytków rolnych – 197 zł.

■ **Działanie M113 – Renty strukturalne 2007-2013 oraz 2004-2006**

Do dnia 31 grudnia 2015 r., z tytułu zobowiązań podjętych w ramach PROW 2007-2013 i PROW 2004-2006, ARiMR zrealizowała płatności z tytułu świadczeń emerytalnych w kwocie 652,6 mln zł dla 53 407 beneficjentów, w tym:

- w ramach zobowiązań 2007-2013 wypłacono 163,3 mln zł dla 17 615 beneficjentów,
- w ramach zobowiązań 2004-2006 wypłacono 489,3 mln zł dla 35 794 beneficjentów.

4.2 Realizacja działań/poddziałania/typów operacji, w ramach których ARiMR deleguje część zadań

■ **Działanie M03 – Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych** **Poddziałanie M3.1 – Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości (ARR)**

Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości ma charakter motywacyjny i ma na celu zwiększenie uczestnictwa rolników w unijnych i krajowych systemach jakości. Służy ułatwieniu prowadzenia produkcji w nowych warunkach, wymaganych przez określony system jakości.

Poddziałanie uruchomione zostało 1.12.2015 r.

W ramach poddziałania został uruchomiony jeden nabór wniosków o przyznanie pomocy w okresie od dnia 1 grudnia 2015 r. do dnia 29 stycznia 2016 r. Od dnia 1 grudnia do dnia 31 grudnia 2015 r.:

- wpłynęło 119 wniosków o przyznanie pomocy (w tym w ramach systemu: Rolnictwo Ekologiczne – 93, Integrowana Produkcja Roślin – 24, Quality Assurance for Food Products – 1 oraz Jakość Tradycja – 1).

Najwięcej wniosków o przyznanie pomocy złożono w województwie mazowieckim (24) i zachodniopomorskim (16). Żadnego wniosku o przyznanie pomocy nie złożono w województwie lubuskim i śląskim.

¹⁹ Dla Kampanii 2014 (w ramach PROW 2007-2013) złożono 736 915 wniosków o przyznanie płatności i wydano 730 147 decyzji przyznających płatność na kwotę 1,4 mld zł.

■ **Działanie M0.7 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich**
Poddziałanie M7.2 – Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii
Typ operacji – Budowa lub modernizacja dróg lokalnych (SW)

Działanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Celem działania jest wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich. Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje budowę lub modernizację dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń. Beneficjentami pomocy są gminy, powiaty lub ich związki.

Terminy naboru wniosków o przyznanie pomocy są ustalane przez poszczególne SW. Pierwsze nabory wniosków zostały uruchomione w listopadzie 2015 r.

Do 31 grudnia 2015 r. nabory wniosków zostały uruchomione w ośmiu województwach, tj.: kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, mazowieckim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim, w których:

- łącznie złożono 363 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 402,9 mln zł (w tym na środki EFRROW na kwotę 255,9 mln zł).

■ **Działanie M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER**
Poddziałanie 19.1 – Wsparcie przygotowawcze (SW)

Działanie wdrażane jest przez Samorzady Województw. Działanie służy podnoszeniu kompetencji LGD i społeczności lokalnych, tworzeniu sieci kontaktów oraz wypracowaniu mechanizmów współpracy i włączania lokalnych społeczności w celu przygotowania i wdrożenia LSR. Pomoc ma formę płatności ryczałtowej.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania prowadzone były w terminach ogłaszanych przez poszczególne samorzady województw. Pierwsze nabory zostały przeprowadzone we wszystkich województwach w lipcu 2015 r.

Do 31.12.2015 r. łącznie:

- wpłynęło do Samorządów Województw 301 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 37,4 mln zł,
- SW podpisały 299 umów z LGD na kwotę 37,2 mln zł,
- ARiMR zrealizowała płatności na kwotę 25,8 mln zł dla 296 LGD.

Zdecydowana większość umów (93%) została podpisana z LGD, które korzystały ze wsparcia w ramach działania Funkcjonowanie lokalnej grupy działania PROW 2007-2013.

Szczegółowe informacje dotyczące zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampaniach 2004-2015 przedstawiono w Załączniku 3, tabele 66-76.

5. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

Program finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR) i stanowi jeden z komponentów wspólnej polityki rybołówstwa Unii Europejskiej. Na realizację Funduszu w całej Europie przeznaczono 4,3 mld euro. Polska obok Hiszpanii jest największym beneficjentem pomocy w ramach Funduszu²⁰.

W ramach tego Programu wspierane są przedsięwzięcia na rzecz uzyskania trwałej równowagi między zasobami morskimi a zdolnością połowową polskiej floty rybackiej, a także na rzecz stworzenia nowoczesnego i konkurencyjnego sektora rybackiego w Polsce. Służy temu wsparcie m.in. adaptacji i modernizacji statków, hodowli i rybołówstwa śródlądowego, podniesienia standardów portów i zakładów przetwórstwa rybnego, a także aktywizacja lokalnych społeczności. ARiMR odpowiedzialna jest za wdrażanie trzech pierwszych osi priorytetowych, spośród pięciu:

Oś Priorytetowa 1. Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej:

- Środek 1.1 Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej;
- Środek 1.2 Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej;
- Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność;
- Środek 1.4 Rybactwo przybrzeżne;
- Środek 1.5 Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką;

Oś Priorytetowa 2. Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury:

- Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb;
- Środek 2.2 Działania wodno-środowiskowe;
- Środek 2.3 Środki na rzecz zdrowia zwierząt;
- Środek 2.4 Rybołówstwo śródlądowe;
- Środek 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu.

Oś Priorytetowa 3. Środki służące wspólnemu interesowi:

- Środek 3.1 Działania wspólne;
- Środek 3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej;
- Środek 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach;
- Środek 3.4 Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne;
- Środek 3.5 Projekty pilotażowe;

²⁰ Najwięksi beneficjenci EFR: Hiszpania - 1 131 mln euro, Polska - 734,1 mln euro, Włochy - 424,3 mln euro, Portugalia - 246,5 mln euro, Rumunia - 230,7 mln euro, Grecja - 207,8 mln euro.

- Środek 3.6 Modyfikacja w celu zmiany przeznaczenia statków rybackich.

Oś priorytetowa czwarta wdrażana jest przez Urzędy Marszałkowskie, natomiast piąta przez FAPA:

Oś Priorytetowa 4. Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa:

- Środek 4.1 Rozwój obszarów zależnych od rybactwa;
- Środek 4.2 Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej.

Oś 5 Priorytetowa 5. Pomoc techniczna:

- Środek 5.1. Pomoc techniczna.

Na realizację Programu przeznaczono 978,8 mln euro, w tym 734,1 mln euro ze środków unijnych i 244,7 mln zł z budżetu krajowego. Na wdrażanie Osi 1-3 przeznaczono 676,4 mln euro²¹ (69% całego budżetu).

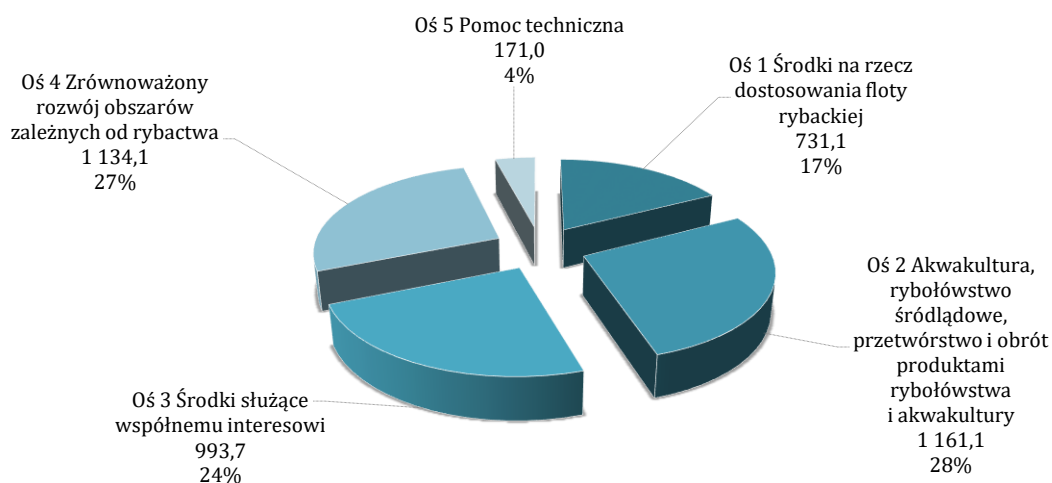
W ramach osi 1-3 (działań wdrażanych przez ARiMR) od początku uruchomienia Programu:

- do oddziałów wpłynęło 11 701 wniosków o dofinansowanie na kwotę 6 466,7 mln zł. Największym zainteresowaniem cieszył się Środek 1.2 Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej, w ramach którego wpłynęło 3 128 wniosków na kwotę 308,2 mln zł oraz Środek 1.5 Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką, w ramach którego wpłynęło 2 916 wniosków na kwotę 230,6 mln zł,
- podpisano/wydano 9 601 umów/decyzji na kwotę 2 862,4 mln zł,
- zrealizowano 38 988 płatności na kwotę 2 885,9 mln zł w ramach środków wdrażanych przez ARiMR.

Ponadto ARiMR wypłaciła w ramach nie wdrażanych przez siebie środków 1 305,1 mln zł, z tego:

- 1 134,1 mln zł dla 3 186 beneficjentów osi priorytetowej 4, wdrażanej przez samorządy,
- 171,0 mln zł dla 23 beneficjentów Pomocy technicznej, wdrażanej przez FAPA.

Wykres 31. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w układzie narastającym do 31.12.2015 r.

²¹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 22 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2015r., poz. 1).

Z końcem grudnia 2015 r. zakończyło się podpisywanie umów i wydawanie decyzji w ramach PO RYBY 2007-2013.

W 2015 r.:

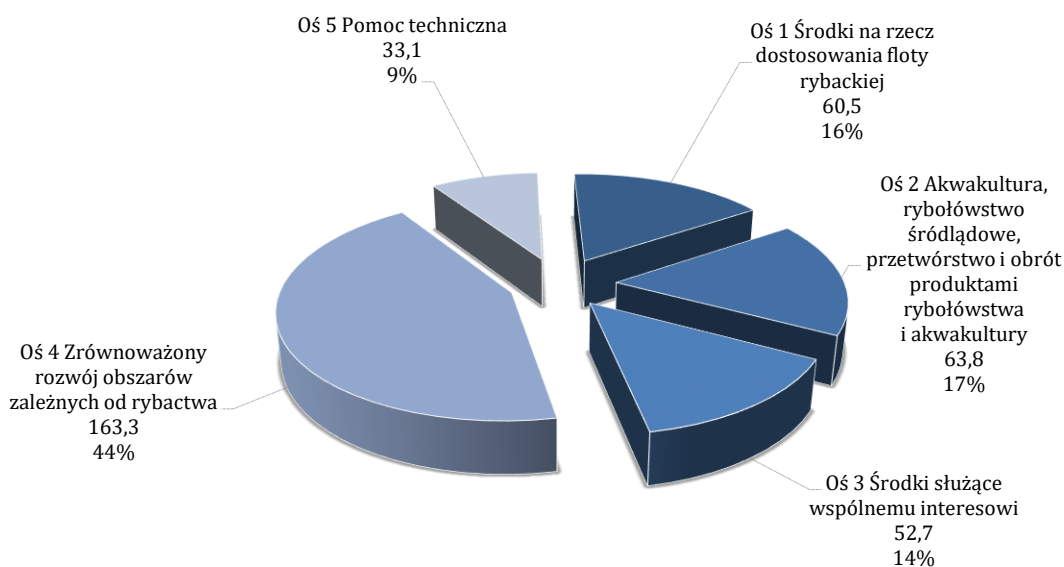
- wpłynęło 187 wniosków o pomoc na kwotę ponad 74,4 mln zł,
- zawarto/wydano 843 umowy/decyzje na kwotę ponad 107,0 mln zł,
- dla środków wdrażanych przez ARiMR zrealizowano 5 897 płatności na kwotę 177,0 mln zł.

Ponadto w 2015 r. ARiMR wypłaciła w ramach nie wdrażanych przez siebie środków 196,4 mln zł, z tego:

- 163,3 mln zł dla 1 041 beneficjentów osi priorytetowej 4, wdrażanej przez samorządy,
- 33,1 mln zł dla 22 beneficjentów Pomocy technicznej, wdrażanej przez FAPA.

Najwięcej środków przekazano beneficjentom ubiegającym się o wsparcie w ramach Środka 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu (46,0 mln zł) oraz beneficjentom Środka 3.1 Działania wspólne (41,2 mln zł).

Wykres 32. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Ryby 2007-2013 w mln zł i w %, w 2015 r.

Oś Priorytetowa 1. Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej

Głównym celem osi jest dostosowanie floty rybackiej do dostępnych żywych zasobów oraz poprawa rentowności rybołówstwa morskiego. Ponadto ważnym celem jest zapewnienie osłon społeczno-ekonomicznych, w związku z realizacją wymogów Wspólnej Polityki Rybackiej.

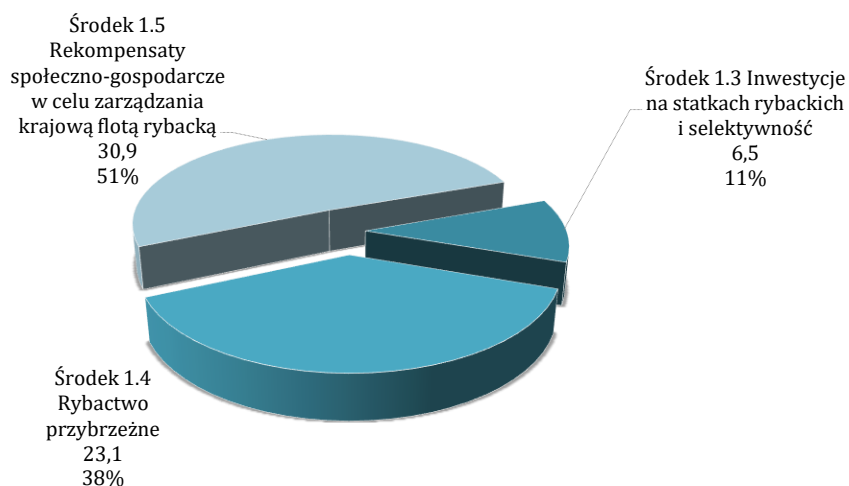
Ze względu na swoją specyfikę oś skierowana jest do sektora rybołówstwa w obszarach nadmorskich. W związku z tym w ramach tej osi wnioski składane są przede wszystkim w trzech Oddziałach Regionalnych, w których wg stanu na 31.12.2015 r., złożono w:

- Zachodniopomorskim (3 804 wnioski na kwotę 487,9 mln zł);
- Pomorskim (3 248 wniosków na kwotę 442,0 mln zł);

- Warmińsko-Mazurskim (256 wniosków na kwotę 27,7 mln zł).

W ramach pierwszej osi priorytetowej większość wypłaconych środków w 2015 r. stanowią operacje premiowe realizowane w ramach Środka 1.4 Rybactwo przybrzeżne (23,1 mln zł), tj. rybacy otrzymują pomoc w formie rekompensaty finansowej w związku z zawieszeniem działalności połowowej.

Wykres 33. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi pierwszej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2015 r.

■ **Środek 1.1 Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej**

Środek uruchomiony został 26.06.2009 r.

Wdrażanie środka zostało zakończone w 2012 r. w związku z wyczerpaniem limitu finansowego.

W latach poprzednich ogłoszone były dwa nabory wniosków:

- od 26 czerwca 2009 r. do 28 czerwca 2011 r.;
- od 1 sierpnia do 31 grudnia 2011 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 93 wnioski o dofinansowanie na kwotę 144,5 mln zł,
- wydano 78 decyzji na kwotę 120,6 mln zł,
- dla 74 różnych beneficjentów zrealizowano 78 płatności na kwotę 120,6 mln zł.

■ **Środek 1.2 Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej**

Środek uruchomiony został 20.11.2008 r.

Wdrażanie środka zostało zakończone w 2012 r. w związku z wyczerpaniem limitu finansowego.

W latach poprzednich przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 20 listopada do 31 grudnia 2008 r.²²;
- od 16 marca do 30 czerwca 2009 r.²³;
- od 26 czerwca 2009 r. do 28 czerwca 2011 r.;
- od 1 sierpnia do 31 grudnia 2011 r.;
- od 1 do 31 stycznia 2012 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 3 128 wniosków o dofinansowanie na kwotę 308,2 mln zł,
- wydano/podpisano 2 918 decyzji/umów na kwotę 294,6 mln zł,
- dla 767 różnych beneficjentów zrealizowano 6 202 płatności na kwotę blisko 296,3 mln zł.

■ Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność

W ramach osi priorytetowej 1 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność są typowym środkiem o charakterze inwestycyjnym.

Środek uruchomiony został 26.06.2009 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 26 czerwca 2009 r. do 28 czerwca 2011 r.;
- od 6 grudnia 2012 r. do 29 marca 2013 r.;
- od 13 października do 14 listopada 2014 r.;
- od 13 do 30 stycznia 2015 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 1 090 wniosków o dofinansowanie na kwotę 97,9 mln zł,
- podpisano 842 umowy na kwotę 73,1 mln zł,
- dla 399 różnych beneficjentów zrealizowano 910 płatności na kwotę 77,3 mln zł.

W 2015 r.:

- złożono 157 wniosków o dofinansowanie na kwotę 8,5 mln zł,
- podpisano 149 umów na kwotę 6,6 mln zł,
- dla 112 różnych beneficjentów zrealizowano 153 płatności na kwotę ponad 6,5 mln zł.

²² Składanie wniosków w ramach Środka było możliwe przed wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową pierwszą zawartą w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” i regulowane odrębnymi przepisami.

²³ Jw.

■ **Środek 1.4 Rybactwo przybrzeżne**

Środek uruchomiony został 1.08.2011 r.

Do końca 2015 r. przeprowadzono sześć naborów wniosków:

- od 1 sierpnia do 30 października 2011 r.;
- od 6 kwietnia do 31 grudnia 2012 r.;
- od 2 stycznia do 28 czerwca 2013 r.;
- od 1 do 14 sierpnia 2013 r.;
- od 27 czerwca do 9 lipca 2014 r.;
- od 22 października do 4 listopada 2015 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 245 wniosków o dofinansowanie na kwotę 192,0 mln zł,
- podpisano 2 684 umowy na kwotę 168,6 mln zł,
- dla 602 różnych beneficjentów zrealizowano 2 865 płatności na kwotę 167,9 mln zł.

W 2015 r.:

- złożono 9 wniosków o dofinansowanie na kwotę 19,3 mln zł,
- podpisano 617 umów na kwotę 22,9 mln zł,
- dla 465 różnych beneficjentów zrealizowano 625 płatności na kwotę 23,1 mln zł.

■ **Środek 1.5 Rekompensaty społeczno - gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką**

Środek uruchomiony został 26.06.2009 r.

Zgodnie z zapisami § 21 ust. 4 Rozporządzenia MRiRW z dn. 03.06.2011 r. tylko do 2013 r. Agencja mogła ogłaszać nabory wniosków o dofinansowanie w ramach środka 1.5.

W latach poprzednich przeprowadzono sześć naborów wniosków:

- od 26 czerwca 2009 r. do 28 czerwca 2011 r.;
- od 1 sierpnia do 31 grudnia 2011 r.;
- od 1 stycznia do 29 lutego 2012 r.;
- od 1 marca do 1 października 2012 r.;
- od 2 października 2012 r. do 29 marca 2013r.;
- od 30 marca do 31 grudnia 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 2 916 wniosków o dofinansowanie na kwotę 230,5 mln zł,
- wydano/podpisano 772 decyzje/umowy na kwotę 70,2 mln zł,
- dla 763 różnych beneficjentów zrealizowano 25 095 płatności na kwotę 69,0 mln zł.

W 2015 r.:

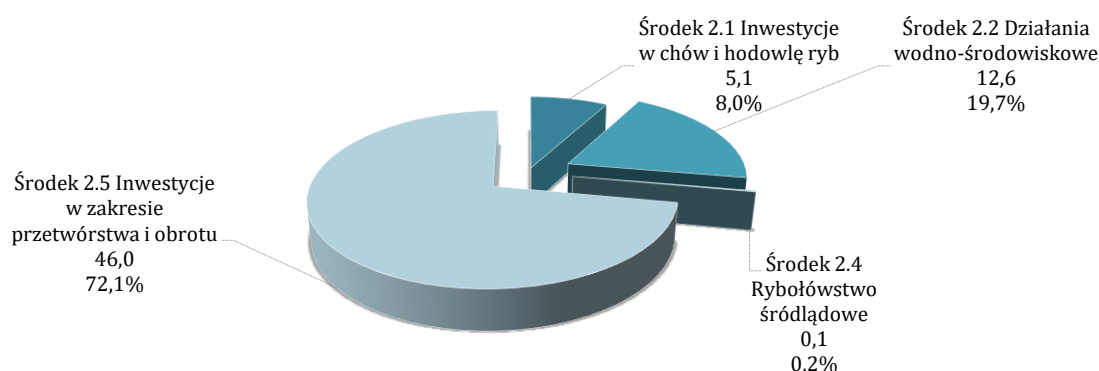
- wydano/podpisano 4 decyzje/umowy na kwotę 449 tys. zł,
- zrealizowano dla 407 beneficjentów 4 578 płatności na kwotę 30,9 mln zł.

Oś Priorytetowa 2. Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury

Druga oś priorytetowa wdrażana jest na potrzeby sektora rybołówstwa śródlądowego oraz przetwórstwa i obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury. Dzięki realizacji tej osi wspierani są producenci popularnego w Polsce karpia czy pstrąga oraz producenci wysokogatunkowych i smacznych produktów pochodzenia rybnego. Większość wytwarzanych produktów pochodzenia rybnego produkowana jest przez beneficjentów PO Ryby 2007-2013 lub wdrażanego w latach ubiegłych – Sektorowego Programu Operacyjnego Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006.

Od początku uruchomienia Programu w osi 2, największym zainteresowaniem cieszył się Środek 2.2 Działania wodno-środowiskowe, chociaż największe kwoty płatności przypadły na Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu (Środek 2.5).

Wykres 34. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi drugiej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2015 r.

■ Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb

Środek uruchomiony został 7.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 7 września 2009 r. do 24 maja 2010 r.;
- od 8 do 21 czerwca 2012 r.;
- od 1 do 14 lutego 2013 r.;
- od 9 do 22 sierpnia 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 855 wniosków o dofinansowanie na kwotę 659,2 mln zł,
- podpisano 411 umów na kwotę 257,5 mln zł,
- dla 251 różnych beneficjentów zrealizowano 691 płatności na kwotę 254,9 mln zł.

W 2015 r.:

- podpisano 1 umowę na kwotę 465,4 tys. zł,
- dla 23 różnych beneficjentów zrealizowano 28 płatności na kwotę 5,1 mln zł.

■ Środek 2.2 Działania wodno-środowiskowe

Środek uruchomiony został 7.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono cztery nabory wniosków:

- od 7 września 2009 r. do 24 maja 2010 r.;
- od 25 lipca do 23 sierpnia 2012 r.;
- od 12 do 25 września 2012 r.;
- od 5 do 18 marca 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 1 643 wnioski o dofinansowanie na kwotę 675,2 mln zł,
- podpisano 1 004 umowy na kwotę 335,2 mln zł,
- dla 555 beneficjentów zrealizowano 1 864 płatności na kwotę 335,6 mln zł.

W 2015 r.:

- zawarto 397 aneksów z tytułu wymogu 2.7 Utrzymywanie wysp, skarp, grobli wraz z ławami oraz innych nieużytków (pokrytych trawą, roślinnością zielną, krzewami lub drzewami) lub zakładanie sztucznych siedlisk na kwotę 12,0 mln zł,
- dla 347 różnych beneficjentów zrealizowano 412 płatności na kwotę 12,6 mln zł.

Proces weryfikacji realizacji zobowiązań w ramach Środka 2.2 Działania wodno-środowiskowe będzie trwał do 2019 r.

■ Środek 2.4 Rybołówstwo śródlądowe

Środek uruchomiony został 7.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono sześć naborów wniosków:

- od 7 września 2009 r. do 24 maja 2010 r.;
- od 25 czerwca do 23 lipca 2010 r.;
- od 11 do 25 lutego 2011 r.;
- od 15 do 29 lipca 2011 r.;
- od 27 grudnia 2011 r. do 10 stycznia 2012 r.;
- od 29 stycznia do 11 lutego 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 182 wnioski o dofinansowanie na kwotę 37,9 mln zł,
- podpisano 108 umów na kwotę 12,0 mln zł,

- dla 37 różnych beneficjentów zrealizowano 142 płatności na kwotę 12,8 mln zł.

W 2015 r.:

- dla 5 różnych beneficjentów zrealizowano 5 płatności na kwotę 130,4 tys. zł.

■ Środek 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu

Środek uruchomiony został 7.09.2009 r.

Do końca 2014 r. przeprowadzono siedem naborów wniosków:

- od 7 września 2009 r. do 24 maja 2010 r.;
- od 25 czerwca 2010 r. do 9 lipca 2010 r.;
- od 25 lipca do 23 sierpnia 2012 r.;
- od 9 do 16 sierpnia 2013 r.;
- od 16 września do 30 sierpnia 2013 r.;
- od 10 do 14 marca 2014 r.;
- od 13 do 17 października 2014 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 818 wniosków o dofinansowanie na kwotę 1 670,7 mln zł,
- podpisano 450 umów na kwotę 571,3 mln zł,
- dla 192 różnych beneficjentów zrealizowano 632 płatności na kwotę 557,8 mln zł.

W 2015 r.:

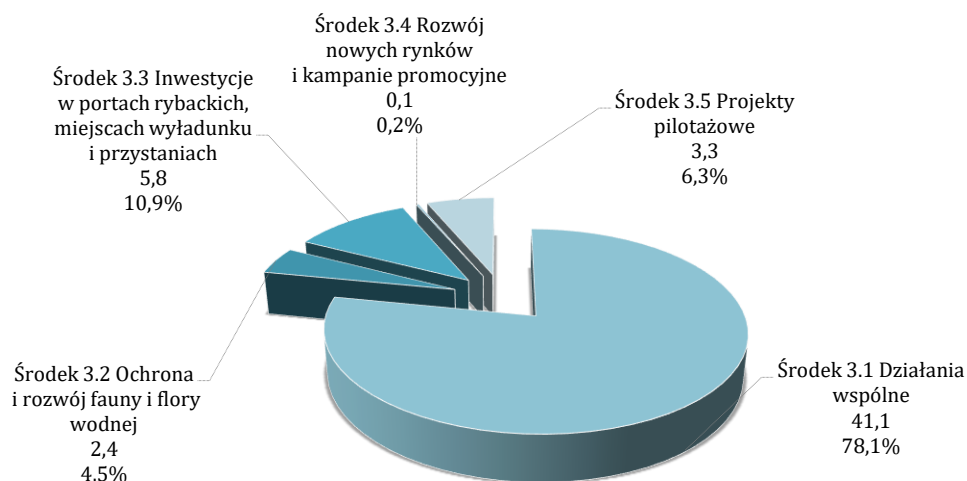
- podpisano 54 umowy na kwotę 38,9 mln zł,
- dla 42 różnych beneficjentów zrealizowano 57 płatności na kwotę 46,0 mln zł.

Oś Priorytetowa 3. Środki służące wspólnemu interesowi

W ramach osi trzeciej realizowane są operacje, których znaczenie jest istotne nie tylko dla bezpośredniego beneficjenta lecz przede wszystkim dla szerszej grupy społeczeństwa. W przypadku osi 3 wdrażane są bardzo zróżnicowane projekty, począwszy od wielkich inwestycji polegających na budowie i modernizacji portów, projektów badawczych realizowanych przez instytucje naukowe, budowę przepławek²⁴, a skończywszy na kampaniach promujących spożycie produktów rybnych oraz udziale w szkoleniach i targach.

²⁴ Budowla hydrologiczna umożliwiająca wędrówkę ryb migrujących.

Wykres 35. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi trzeciej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2015 r.

■ Środek 3.1 Działania wspólne

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

Od początku wdrażania środka przeprowadzono pięć naborów wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;
- od 6 do 19 lipca 2012 r.;
- od 20 lipca do 3 sierpnia 2012 r.;
- od 24 lipca do 6 sierpnia 2014 r.;
- od 10 do 23 marca 2015 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 214 wniosków o dofinansowanie na kwotę 398,2 mln zł,
- podpisano 108 umów na kwotę 148,6 mln zł,
- dla 36 różnych beneficjentów zrealizowano 170 płatności na kwotę 148,1 mln zł.

W 2015 r.:

- złożono 21 wniosków o dofinansowanie na kwotę 46,6 mln zł,
- podpisano 18 umów na kwotę 37,7 mln zł,
- dla 12 różnych beneficjentów zrealizowano 26 płatności na kwotę 41,1 mln zł.

■ Środek 3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono trzy nabory wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;

- od 14 do 27 sierpnia 2012 r.;
- od 4 do 6 sierpnia 2014 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 27 wniosków o dofinansowanie na kwotę 200,4 mln zł,
- podpisano 11 umów na kwotę 64,3 mln zł,
- dla 8 różnych beneficjentów zrealizowano 26 płatności na kwotę 64,4 mln zł.

W 2015 r.:

- dla 2 różnych beneficjentów zrealizowano 2 płatności na kwotę 2,4 mln zł.

■ **Środek 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach**

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono trzy nabory wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;
- od 20 lipca do 2 sierpnia 2012 r.;
- od 15 do 26 lipca 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 175 wniosków o dofinansowanie na kwotę 1 429,9 mln zł,
- podpisano 112 umów na kwotę 615,7 mln zł,
- dla 27 różnych beneficjentów zrealizowano 152 płatności na kwotę 657,0 mln zł.

W 2015 r.:

- dla 6 różnych beneficjentów zrealizowano 5 płatności na kwotę 5,8 mln zł.

■ **Środek 3.4 Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne**

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

Do końca 2014 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;
- od 26 września do 9 października 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 277 wniosków o dofinansowanie na kwotę 241,7 mln zł,
- podpisano 91 umów na kwotę 57,3 mln zł,
- dla 70 beneficjentów zrealizowano 124 płatności na kwotę 57,6 mln zł.

W 2015 r.:

- dla 1 beneficjenta zrealizowano płatność na kwotę 116,6 tys. zł.

■ **Środek 3.5 Projekty pilotażowe**

Środek uruchomiony został 30.09.2009 r.

W latach poprzednich przeprowadzono dwa nabory wniosków:

- od 30 września 2009 r. do 7 marca 2011 r.;
- od 26 września do 9 października 2013 r.

Od początku uruchomienia Programu, wg danych na 31 grudnia 2015 r.:

- złożono 38 wniosków o dofinansowanie na kwotę 180,4 mln zł,
- podpisano 12 umów na kwotę 73,4 mln zł,
- dla 10 różnych beneficjentów zrealizowano 37 płatności na kwotę 66,6 mln zł.

W 2015 r.:

- dla 4 różnych beneficjentów zrealizowano 5 płatności na kwotę 3,3 mln zł.

Szczegółowe dane na temat złożonych wniosków, podpisanych umów i zrealizowanych płatności w ramach działań wdrażanych przez ARiMR w PO Ryby 2007-2013 zawarte są w Załączniku 3, tabela 77.

6. Przygotowania ARiMR do wdrażania Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 został zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją z dnia 22 października 2015 r. Zgodnie z ustawą z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. 2015, poz. 1358) ARiMR będzie odpowiedzialna za wdrażanie co najmniej czterech z sześciu osi priorytetowych w ramach PO Rybactwo i Morze 2014-2020.

Środki finansowe, jakie zostały przyznane Polsce na jego realizację, pochodzą z Europejskiego Funduszu Morskiego i wynoszą 531,2 mln euro. Wśród krajów UE Polska wynegocjowała jedną z największych alokacji obok Hiszpanii, Francji i Włoch. Środki te uzupełnione są o wkład z budżetu krajowego, który wynosi 710,5 mln euro.

Zatwierdzony Program zakłada realizację sześciu priorytetów oraz pomocy technicznej:

1. Promowanie zrównoważonego, innowacyjnego i konkurencyjnego rybołówstwa;
2. Wspieranie zrównoważonej, innowacyjnej i konkurencyjnej akwakultury;
3. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa;
4. Zatrudnienie i spójność terytorialna na obszarach rybackich;
5. Wspieranie wprowadzania do obrotu i przetwarzania;
6. Zintegrowaną Politykę Morską.

Wraz z powołaniem (16 listopada 2015 r.) Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej przejęło od Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi funkcję Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym. Pracownicy ARiMR zostali włączeni do prac nad rozporządzeniami wykonawczymi w nowo powołanym Ministerstwie.

IV. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ

1. Preferencyjne kredytowanie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych

W 2015 r. ARiMR kontynuowała realizację pomocy finansowej w formie dopłat:

- do oprocentowania kredytów udzielonych do 30 kwietnia 2007 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. z 1996 r. Nr 16, poz. 82 ze zm.) - w tym zakresie Agencja współpracowała z 13 bankami,
- do oprocentowania kredytów na warunkach dostosowanych do wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007–2013²⁵. Aktem prawa krajowego umożliwiającym stosowanie pomocy było Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U. z 2009 r. Nr 22, poz. 121 ze zm.) – w tym zakresie Agencja współpracowała z 7 bankami,
- do II raty kredytów w formie częściowej spłaty kapitału kredytu na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych – w tym zakresie Agencja współpracowała z 3 bankami.

Jednocześnie w 2015 r. rozpoczął się w zakresie pomocy krajowej nowy okres programowania obejmujący lata 2015-2020. Agencja na podstawie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U. poz. 187 ze zm.), a także odpowiednich przepisów unijnych – m. in. Rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193, z 1.07.2014, str. 1) oraz rozporządzeń Komisji (UE) w zakresie stosowania pomocy *de minimis*, wprowadziła nowe „Zasady udzielania kredytów preferencyjnych”.

W 2015 r. na podstawie ww. Zasad Agencja udzielała pomocy w formie:

- dopłat do oprocentowania kredytów w ramach następujących linii:
 - ✓ kredyt na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym (linia RR),
 - ✓ kredyt na zakup użytków rolnych (linia Z),
 - ✓ kredyt na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów (linia PR),
 - ✓ kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę (linia inwestycyjna K01, linia obrotowa K02);

²⁵ Kredyty preferencyjne na warunkach dostosowanych do przepisów UE udzielane były od 1.05.2007 r. do 31.12.2014 r.

- częściowej spłaty kapitału kredytu na zakup użytków rolnych przez młodych rolników (linia MRcsk).

W ramach udzielania ww. pomocy Agencja w 2015 r. zawarła nowe umowy o współpracy z następującymi bankami: BGŻ BNP Paribas S.A., Bank Polskiej Spółdzielczości S.A., SGB-Bank S.A., Pekao S.A., BZ WBK S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy S.A. oraz Raiffeisen Bank Polska S.A. Agencja współpracuje również z bankami spółdzielczymi zrzeszonymi w BPS S.A. oraz SGB-Banku S.A.

Określone w rozporządzeniu Rady Ministrów przeznaczenie kredytów z dopłatami do oprocentowania jest szerokie i umożliwia realizację większości inwestycji związanych z produkcją w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i w rybactwie śródlądowym, a także z przetwarzaniem produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów.

Osoby prowadzące lub zamierzające prowadzić gospodarstwa rolne lub działy specjalne produkcji rolnej mogą zaciągnąć **kredyt preferencyjny** z linii RR lub Z m.in. na:

- budowę, przebudowę, remont połączony z:
 - modernizacją budynków lub budowli służących do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej wraz ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higienicznymi – sanitarnymi,
 - zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażeniem, kosztami rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki, jeżeli rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji inwestycji;
- zakup lub instalację maszyn, urządzeń lub wyposażenia służącego do prowadzenia produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej, obejmujących w szczególności: sprzęt do uprawy, pielęgnacji, ochrony, nawożenia oraz zbioru roślin, ciągniki rolnicze, przyczepy rolnicze, maszyny lub urządzenia do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania lub konfekcjonowania produktów rolnych, maszyny lub urządzenia do przygotowywania lub składowania pasz, maszyny lub urządzenia do pojenia zwierząt i zadawania pasz, urządzenia do pozyskiwania lub przechowywania mleka;
- zakup budynków lub budowli służących do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży, w tym sprzedaży bezpośredniej wraz ze zlokalizowanymi w tych budynkach pomieszczeniami higienicznymi – sanitarnymi;
- zakup użytków rolnych:
 - w części nieprzekraczającej 10% łącznej kwoty nakładów inwestycyjnych (linia RR),
 - w całości przy udziale kredytu z linii Z z dopłatami do oprocentowania stosowanymi jako pomoc *de minimis* w rolnictwie, zgodnie z przepisami Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym,

przy czym z kredytu preferencyjnego nie można zakupić gruntów rolnych w części powodującej przekroczenie powierzchni gospodarstwa rolnego ponad 300 ha;

- zakładanie lub wyposażanie sadów lub plantacji wieloletnich, w tym plantacji roślin energetycznych;
- budowę ujęć wody, zakup i instalację urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania lub magazynowania wody lub do nawodnień ciśnieniowych;
- zakup lub budowę budynków lub budowli lub zakup i instalację maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska lub poprawie warunków utrzymania zwierząt, w tym do składowania, oczyszczania lub separowania odchodów zwierzęcych lub odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu do produkcji rolnej, zakup pomieszczeń myjni dla zwierząt na potrzeby produkcji prowadzonej w gospodarstwie rolnym, budowę oczyszczalni i podczyszczalni ścieków;
- zakup komputerów i oprogramowań służących ułatwieniu prowadzonej działalności rolniczej, w tym programów księgowych.

W przypadku inwestycji w rybactwie śródlądowym, kredyt może zostać także przeznaczony m.in. na:

- budowę, rozbudowę, wyposażenie i modernizację instalacji, w tym budynków i budowli oraz urządzeń przeznaczonych do rybołówstwa śródlądowego, związanych z poprawą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz jakości produktów rybnych, zdrowia ludzi i zwierząt, a także związanych z ochroną środowiska, w tym:
 - zakup, budowę lub modernizację wyposażenia niezbędnego do odłowy ryb,
 - zakup ciągników rolniczych oraz specjalistycznych urządzeń lub maszyn zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
 - zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania oraz do sterowania działaniami rybołówstwa śródlądowego,
 - zakup środków trwałych związanych z wdrażaniem procedury systemów zarządzania jakością;
- budowę, rozbudowę, wyposażenie i modernizację instalacji produkcyjnych, obiektów stawowych, a także budynków lub budowli służących do produkcji w zakresie rybactwa, w tym:
 - zakup lub zakup i instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji,
 - zakup urządzeń lub maszyn niezbędnych dla prawidłowego utrzymania obiektów i prowadzenia produkcji,
 - zakup ciągników rolniczych oraz specjalistycznych maszyn zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
 - zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania gospodarstwem oraz do sterowania procesem produkcji,
 - zakup sprzętu mającego na celu ochronę przed drapieżnikami obiektów przeznaczonych do chowu lub hodowli,
 - zakup środków trwałych związanych z wdrażaniem procedury systemów zarządzania jakością, w szczególności mających na celu poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy oraz jakości produktów, zdrowia ludzi lub zwierząt, związanych z ochroną środowiska, a także wspieranie tradycyjnych form chowu lub hodowli ryb;
- zakup lub modernizację łodzi wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb;
- budowę, modernizację lub zakup instalacji lub urządzeń ograniczających negatywny wpływ na środowisko lub wpływających na poprawę środowiska.

Natomiast kredyt z dopłatami Agencji do oprocentowania z linii PR może zostać udzielony na sfinansowanie:

1) inwestycji w przetwórstwie produktów polegających m.in. na:

- budowie lub remoncie połączonym z modernizacją budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania produktów rolnych, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli;
- zakupie lub zakupie i instalacji maszyn lub urządzeń służących do magazynowania lub przygotowania produktów rolnych do przetwarzania, zapewniających utrzymanie jakości i bezpieczeństwo żywności, przetwarzania produktów rolnych oraz magazynowania produktów lub półproduktów oraz ich przygotowania do sprzedaży;
- zakupie lub zakupie i instalacji aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
- zakupie komputerów i oprogramowań służących do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
- zakupie środków transportu niezbędnych dla sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub do magazynowania, a także zakupie specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do dostaw surowca lub zbytu produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt;
- wdrażaniu procedury systemów zarządzania jakością;

2) inwestycji w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków polegających m.in. na:

- budowie, rozbudowie lub modernizacji budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania ryb, skorupiaków i mięczaków, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli;
- zakupie lub zakupie i instalacji maszyn, urządzeń lub wyposażenia do magazynowania lub przygotowania ryb, skorupiaków i mięczaków do przetwarzania, zapewniających utrzymanie jakości i bezpieczeństwa żywności, przetwarzania ryb, skorupiaków i mięczaków, a także magazynowania produktów lub półproduktów oraz ich przygotowania do sprzedaży;
- zakupie lub zakupie i instalacji aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub do magazynowania, a także zakupie komputerów i oprogramowań służących do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do sterowania procesem produkcji lub magazynowania;
- zakupie środków transportu niezbędnych do sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub do magazynowania oraz zakupie specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do dostaw surowca lub zbytu produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt;
- wdrażaniu procedury systemów zarządzania jakością;

3) zakupie:

- akcji lub udziałów spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, przez grupy producentów rolnych wpisane do rejestru grup producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach;

- udziałów spółek utworzonych w celu prowadzenia działalności w zakresie sztucznego unasienniania na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 866), przez producentów rolnych prowadzących gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej.

Dopłaty do oprocentowania kredytów na zakup akcji lub udziałów spółek prowadzących przetwórstwo produktów rolnych lub ryb, a także na zakup udziałów spółek prowadzących sztuczne unasiennianie, stosowane są jako pomoc *de minimis* zgodnie z przepisami Rozporządzenia Komisji (UE) nr:

- 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 5),
- 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45).

O kredyty z dopłatami do oprocentowania mogą ubiegać się mikroprzedsiębiorcy oraz małe i średnie przedsiębiorstwa. Jednocześnie o kredyty udzielane w ramach linii Z oraz linii K01 i K02 (w przypadku, gdy szkody w uprawach rolnych i zwierzętach gospodarskich wynoszą nie więcej niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej) mogą się również ubiegać duże przedsiębiorstwa, którym pomoc w formie dopłat do oprocentowania stosowana jest w ramach pomocy *de minimis* w sektorze rolnym.

Przedmiotem preferencyjnego kredytowania może być zakup użytków rolnych, budynków i budowli, o ile w okresie 10 ostatnich lat nie została przyznana pomoc ze środków publicznych na ich zakup.

Kupowane przy udziale kredytów maszyny i urządzenia w dniu sprzedaży nie mogą być starsze niż 5 lat i nie mogły być wcześniej nabyte z wykorzystaniem środków pochodzących ze środków publicznych.

Kwota kredytów nie może przekraczać:

- 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne, nie więcej jednak niż 5 mln zł;
- 70% wartości nakładów inwestycyjnych w działach specjalnych produkcji rolnej lub w rybactwie śródlądowym i nie więcej niż 8 mln zł;
- 70% wartości nakładów inwestycyjnych w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków i nie więcej niż 16 mln zł;
- 80% wartości zakupionych akcji lub udziałów spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych lub przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków i nie więcej niż 4 mln zł (nabywanych przez producentów rolnych) lub 5 mln zł (nabywanych przez grupę producentów rolnych);
- 80% wartości zakupionych udziałów spółek prowadzących sztuczne unasienniania, nie więcej niż 4 mln zł.

Kredyty z dopłatami do oprocentowania udzielane są również na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody

spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę (tzw. kredyty klęskowe).

Wysokość kredytów klęskowych nie może przekraczać wysokości szkód w środkach trwałych poniesionych bezpośrednio w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, oszacowanej przez komisję powołaną przez wojewodę (linia K01) lub wysokości szkód w uprawach rolnych lub zwierzętach gospodarskich, oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę, tj. kwoty obniżenia dochodu zwiększonej o koszty poniesione z powodu niekorzystnego zjawiska atmosferycznego oraz zmniejszonej o koszty nieponiesione (linia K02). Jednocześnie maksymalne kwoty kredytów nie mogą przekraczać 5 mln zł dla gospodarstw rolnych (i gospodarstw prowadzących chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych w przypadku linii K01) lub 8 mln zł dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Różnica między wartością nakładów inwestycyjnych, a kwotą udzielonego kredytu stanowi wkład własny kredytobiorcy. Wkład własny obejmuje wyłącznie nakłady związane z inwestycją realizowaną w oparciu o kredyt. W przypadku kredytów klęskowych nie wymaga się od kredytobiorcy wniesienia wkładu własnego.

Oprocentowanie kredytów preferencyjnych jest zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M, powiększona nie więcej niż o 2,5 punktu procentowego. W zależności od banku, WIBOR 3M może być powiększony od 1,8 do 2,5 punktu procentowego.

Część oprocentowania płacona przez kredytobiorcę w przypadku kredytów inwestycyjnych jest taka sama we wszystkich liniach kredytowych i wynosi 0,67 oprocentowania kredytu, nie mniej jednak niż 3%. Pozostałą część oprocentowania płaci Agencja. Jedynie w przypadku kredytów klęskowych kredytobiorca płaci oprocentowanie w wysokości 1,5% - jeżeli w dniu wystąpienia szkód co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ryzyk, tj. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny. Jeżeli brak było stosownej umowy ubezpieczenia, to oprocentowanie płacone przez kredytobiorcę wynosiło, w zależności od banku udzielającego kredytu od 2,64% do 3,165% (wyliczone wg stawki WIBOR z dnia 31.08.2015 r. i obowiązujące w okresie od 1.10.2015 r. do 31.12.2015 r.).

Okres kredytowania w przypadku linii RR, Z i PR wynosi 15 lat, karencja nie może przekroczyć 2 lat. Jednocześnie w przypadku linii K01 i K02 okres kredytowania oraz okres karencji w spłacie kredytu określone są w umowie kredytu, a pomoc w formie dopłat do oprocentowania kredytu w ramach tych linii może być stosowana w okresie kredytowania, ale nie dłużej niż przez 4 lata liczone od daty wystąpienia szkód.

Rozporządzenie Rady Ministrów, na mocy którego w 2015 r. udzielana była pomoc w formie dopłat do oprocentowania, zawiera zapisy określające intensywność pomocy. Wskaźnik intensywności wyrażony jest w procentach, jako udział kwoty pomocy przeznaczonej na realizację inwestycji w kwocie kredytu. Maksymalna intensywność pomocy wynosi:

- dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej:
 - ✓ 40% kwoty udzielonego kredytu,
 - ✓ 60% kwoty udzielonego kredytu – jeżeli:
 - inwestycja jest realizowana przez młodego rolnika lub producenta rolnego, u którego obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego z tytułu nabycia gospodarstwa rolnego powstał nie wcześniej niż 5 lat przed dniem złożenia wniosku o kredyt lub

- inwestycja jest realizowana w dziale specjalnym produkcji rolnej lub gospodarstwie rolnym położonym na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub w celu poprawy stanu środowiska naturalnego lub poprawy warunków dot. dobrostanu zwierząt wykraczających poza wymagania określone w tym zakresie w przepisach UE,
- ✓ 40% kwoty kredytu dla inwestycji w rybactwie śródlądowym;
- dla przetwórstwa produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków - 40% kwoty udzielonego kredytu.

W przypadku kredytów klęskowych, intensywność pomocy nie może przekraczać 80% kwoty szkód w środkach trwałych służących do prowadzenia produkcji rolnej lub kwoty obniżenia dochodu. Pomoc jest zwiększona do 90% w przypadku gospodarstw rolnych lub działów specjalnych produkcji rolnej położonych na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami.

W umowach kredytów określana jest maksymalna kwota dopłat do oprocentowania kredytu możliwych do przekazania w całym okresie kredytowania.

Procedura ubiegania się o kredyt inwestycyjny z dopłatami ARiMR do oprocentowania obejmuje przygotowanie planu inwestycji i złożenie przez wnioskodawcę w banku wniosku o kredyt wraz z planem inwestycji oraz kompletem dokumentów wymaganych przez bank. Podmioty ubiegające się o kredyt z dopłatami Agencji do oprocentowania, stosowanymi jako pomoc *de minimis*, dodatkowo dołączają m.in. informację o pomocy *de minimis* otrzymanej w bieżącym roku budżetowym i w ciągu 2 lat budżetowych go poprzedzających. Decyzję o udzieleniu kredytu podejmuje bank.

W przypadku kredytów klęskowych formalnym dokumentem potwierdzającym wystąpienie szkody jest protokół oszacowania szkód sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę, na którym wojewoda potwierdza wystąpienie szkód, jeżeli przekraczają one 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej. Zaciągnięcie kredytu klęskowego inwestycyjnego - linia K01 wymaga ponadto przedstawienia w banku planu inwestycji.

O kredyt klęskowy może ubiegać się producent rolny, w gospodarstwie którego szkody wynoszą 30% lub poniżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej. Dopłaty do oprocentowania takiego kredytu udzielane są jako pomoc *de minimis w rolnictwie*. Do wniosku o kredyt należy wówczas dodatkowo dołączyć m.in. informację o pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie otrzymanej w bieżącym roku podatkowym i w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych.

W przypadku kredytów z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników (linia MRcsk) Agencja nie stosuje dopłat do oprocentowania, ale udziela pomocy polegającej na spłacie za kredytobiorcę części kapitału kredytu.

Maksymalna kwota pomocy Agencji w formie częściowej spłaty kapitału kredytu nie może być wyższa niż równowartość w złotych kwoty 70 tys. euro, przeliczonej wg średniego kursu NBP na dzień udzielenia pomocy i jednocześnie nie może przekroczyć 60% kwoty kredytu.

Pomoc Agencji wypłacana jest w dwóch ratach:

- I rata pomocy - w wysokości 80% kwoty pomocy;
- II rata pomocy - w wysokości 20% kwoty pomocy.

Kredyt z częściową spłatą kapitału adresowany jest wyłącznie do młodych rolników, którzy m.in.:

- ✓ w dniu złożenia wniosku o przyznanie kredytu nie mają więcej niż 40 lat,
- ✓ posiadają kwalifikacje zawodowe w zakresie rolnictwa,
- ✓ prowadzą mikro lub małe przedsiębiorstwa,
- ✓ po raz pierwszy rozpoczynają działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym jako kierujący tym gospodarstwem,
- ✓ zobowiążą się, że w terminie 18 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego staną się rolnikiem aktywnym zawodowo,
- ✓ przedłożą plan inwestycji, którego realizacja powinna rozpocząć się w okresie 9 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytu i zapewnienia osiągnięcia rocznej nadwyżki bezpośredniej z działalności rolniczej prowadzonej w gospodarstwie w wysokości co najmniej 4 ESU w okresie 5 lat od dnia złożenia wniosku.

Kredyt z linii MRcsk przeznaczony jest wyłącznie na sfinansowanie zakupu użytków rolnych, których przeznaczenie określone w planie zagospodarowania przestrzennego gminy jest rolnicze, w celu utworzenia nowego lub powiększenia istniejącego gospodarstwa rolnego do powierzchni nie większej niż 300 ha użytków rolnych.

Kwota kredytu nie może przekroczyć 90% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne i wynosić więcej niż 5 mln zł.

Różnica między wartością nakładów inwestycyjnych, a kwotą kredytu stanowi wkład własny kredytobiorcy (co najmniej 10% wartości inwestycji). Wkład własny może zostać przeznaczony na sfinansowanie nakładów związanych z inwestycją, w tym nakładów wykraczających poza zakup użytków rolnych.

Okres kredytowania oraz okres ewentualnej karencji w spłacie określone są przez bank w umowie kredytu, przy czym okres od udzielenia kredytu do całkowitej jego spłaty wraz z odsetkami nie może być krótszy niż 5 lat. Pozostałe warunki kredytowania, tj. ewentualną karencję w spłacie kredytu oraz wysokość oprocentowania kredytu producent rolny ustala z bankiem.

Procedura ubiegania się o kredyt obejmuje złożenie w banku wniosku o kredyt wraz z planem inwestycji, oświadczeniami sporządzonymi wg wzorów określonych przez Agencję oraz kompletem dokumentów wymaganych przez bank (wzór wniosku określa bank).

Zasady udzielania kredytów z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników nakładają na Agencję obowiązek kontroli wybranych losowo kredytów. W związku z tym w 2015 r. Agencja przed wypłatą I raty pomocy skontrolowała 21 kredytów, przeprowadzając na podstawie przekazanych przez bank dokumentów kontrolę administracyjną. Wszystkie weryfikacje zakończyły się pozytywnie i kredytobiorcy otrzymali wypłatę pomocy.

W 2015 r. kredyty z dopłatami ARiMR do oprocentowania (linia RR, Z, PR oraz K01i K02) udzielane były przez 5 banków, a kredyty z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników (linia MRcsk) przez 4 banki (Załącznik 4, tabela 1).

Zmiany w zasadach udzielania kredytów preferencyjnych w 2015 r.

W 2015 r. wprowadzono m.in. następujące zmiany w zasadach udzielania kredytów preferencyjnych:

- w definicji „młodego rolnika” doprecyzowano, że przy ustalaniu powstania obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego bierze się pod uwagę podatek rolny z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego;
- dodano definicję pojęcia „studium wykonalności”, tj. dokumentu wymaganego przy ubieganiu się o kredyt w związku z rozpoczęciem działalności w rybactwie śródlądowym, gdy koszt inwestycji jest wyższy niż równowartość 50 000 EUR, co zapewni jednakowe podejście banków udzielających kredytów odnośnie podstawowego zakresu informacji, jaki powinno zawierać studium wykonalności;
- w związku z wyłączeniem z pomocy robót odwadniających (art. 14 ust. 9 lit. c rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014) w zasadach udzielania kredytów z linii RR z przeznaczenia kredytu wykreślono wykonanie melioracji szczegółowych;
- w zasadach udzielania kredytów z linii PR dodano zapis wykluczający kredytowanie inwestycji w przypadku naruszenia jakiegokolwiek zakazu lub ograniczenia określonego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych (...);
- w zasadach udzielania kredytów z linii Z, PR, K01 i K02 dodano zapisy regulujące sposób postępowania w przypadku przejścia długu z tytułu kredytu z dopłatami stosowanymi jako pomoc *de minimis* (analogicznie jak przy udzielaniu kredytu - przekazanie przez bank dokumentów do Agencji i wydanie przez Agencję zaświadczenia o pomocy *de minimis*);
- w zasadach udzielania kredytów z linii K01 i K02:
 - ✓ doprecyzowano, że maksymalna kwota kredytów dla gospodarstw rolnych wynosząca 5 mln zł dotyczy również gospodarstw prowadzących chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych,
 - ✓ wprowadzono zapisy pozostawiające w gestii banków ustalenie maksymalnego okresu spłaty kredytu, ograniczając jednocześnie okres stosowania dopłat do oprocentowania kredytu do czterech lat, liczonych od daty wystąpienia szkód,
 - ✓ określono sposób postępowania w przypadku śmierci kredytobiorcy i przejścia długu z tytułu kredytu przez osobę niespełniającą wymogów linii K01 i K02, wprowadzając zapisy analogiczne do zawartych w pozostałych liniach kredytowych,
 - ✓ dodano zapisy mające na celu doprecyzowanie, że w przypadku wystąpienia w roku kalendarzowym więcej niż jednej szkody i łącznej ich wysokości przekraczającej 30% średniej rocznej produkcji rolnej, możliwe jest udzielenie jednego kredytu z dopłatami, które nie są pomocą *de minimis* w rolnictwie, a jeżeli poszkodowany po pierwszej klęsce zaciągnął już kredyt z pomocą *de minimis* w rolnictwie, to dopłaty Agencji do kolejnego kredytu nie będą stanowiły takiej pomocy;
- w zasadach udzielania kredytów z linii MRcsk wprowadzono:
 - ✓ dodatkowe wymogi dotyczące umów dzierżawy gruntów uwzględnianych przy ustalaniu minimalnej i maksymalnej powierzchni gospodarstwa, tj. że grunty mogą być dzierżawione przez wnioskodawcę z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego lub – jeżeli umowa dzierżawy została zawarta w formie aktu notarialnego albo ma datę pewną – od innych podmiotów,
 - ✓ zapisy mające na celu ocenę spełnienia przez kredytobiorcę kryteriów „rolnika aktywnego zawodowo”.

Akcja kredytowa w 2015 r. w zakresie kredytów preferencyjnych

W 2015 r. banki udzieliły ogółem 4 461 kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania i kredytów z częściową spłatą kapitału, na łączną kwotę 1 432,6 mln zł²⁶.

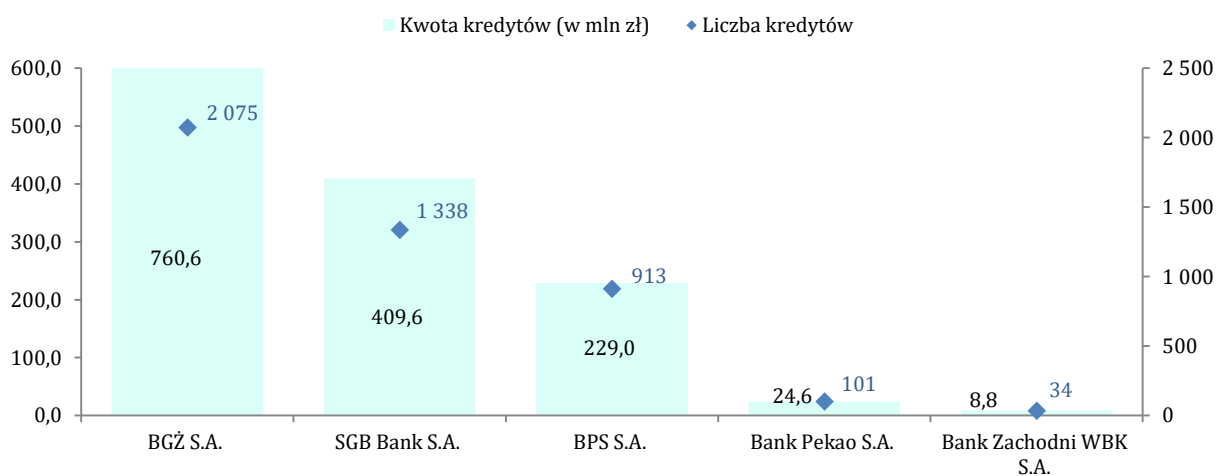
Tabela 5. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania udzielonych w okresie 1.01 – 31.12.2015 r., wg linii kredytowych

Linie kredytowe	Liczba	Kwota (mln zł)
Kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym (RR)	1 129	606,9
Kredyty na zakup użytków rolnych (Z)	2 402	471,3
Kredyty na inwestycje w przetwórstwie (PR)	1	0,4
Kredyty z częściową spłatą kapitału (MRcsk)	929	354,0
Razem	4 461	1 432,6

W strukturze preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i z częściową spłatą kapitału przeważają kredyty zaciągnięte na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, których w 2015 r. udzielono 4 460 (99,9% wszystkich kredytów) w łącznej kwocie 1 432,2 mln zł (99,9%). W przetwórstwie produktów rolnych udzielony został 1 kredyt na kwotę 0,4 mln zł.

Największy udział kwotowy w uruchomionej akcji kredytowej stanowiły kredyty udzielone w ramach linii kredytowej na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym (56%), następnie kredyty na zakup użytków rolnych (44%).

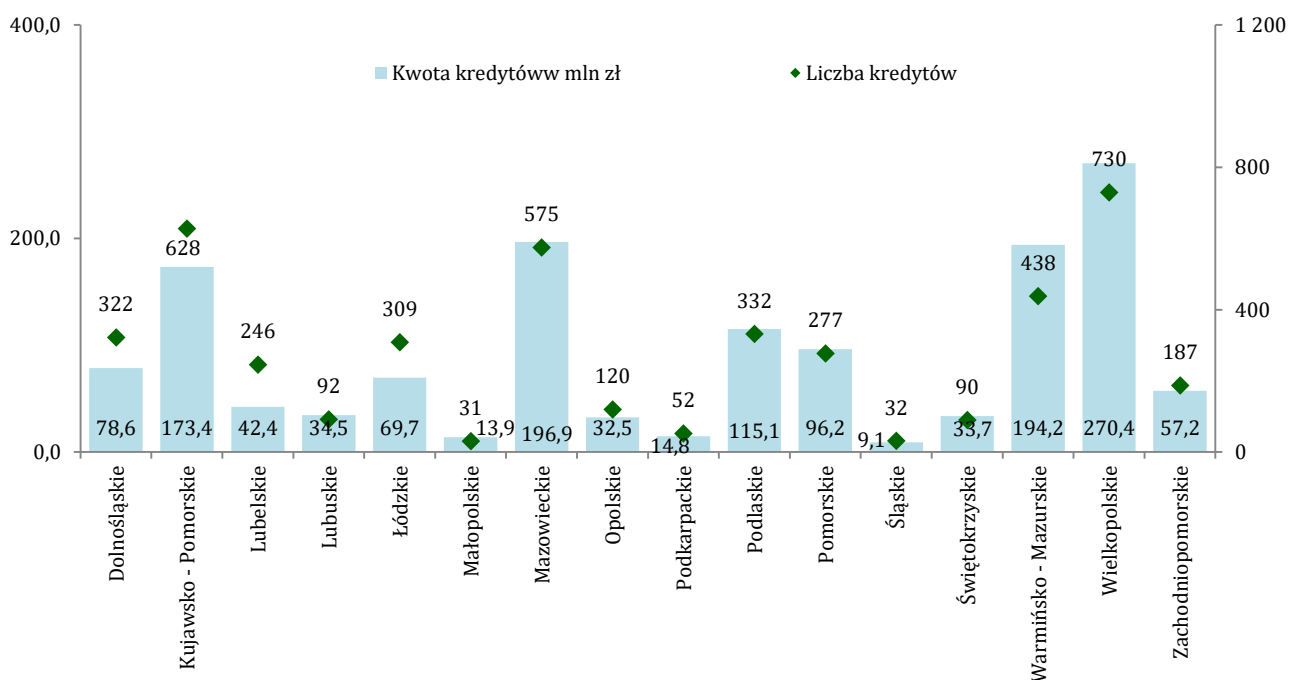
Wykres 36. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz kredytów z częściową spłatą kapitału udzielonych w 2015 r., wg banków

²⁶ Wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

W układzie wojewódzkim największe kwoty kredytów inwestycyjnych udzielone zostały w województwach: wielkopolskim – 270,4 mln zł (730 kredytów), mazowieckim – 196,9 mln zł (575 kredytów), warmińsko-mazurskim – 194,2 mln zł (438 kredytów), kujawsko-pomorskim – 173,4 mln zł (628 kredytów) i podlaskim – 115,1 mln zł (332 kredyty).

Wykres 37. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i kredytów z częściową spłatą kapitału udzielonych w 2015 r., wg województw

W 2015 r. największe kwoty preferencyjnych kredytów inwestycyjnych przeznaczone zostały na:

- zakup gruntów rolnych (w ramach kodu 110) - 825,6 mln zł (28,5 tys. ha);
- zakup, budowę, przebudowę i remont połączony z modernizacją budynków (w ramach kodów: 101, 102, 105) - 318,8 mln zł (679,3 tys. m²);
- zakup maszyn lub urządzeń (w ramach kodu 111) - blisko 61,0 mln zł (1,6 tys. szt.);
- zakup ciągników (w ramach kodu 112) - 58,8 mln zł (308 szt.);
- szklarnie i tunele foliowe (w ramach kodu 141) - 43,2 mln zł (blisko 200,4 tys. m²);
- zakup kompletnych linii technologicznych (w ramach kodu 115) - 40,8 mln zł (140 szt.);
- zakup kombajnów (w ramach kodu 113) - 34,0 mln zł (72 szt.).

W 2015 r. największą popularnością wśród rolników cieszyły się kredyty inwestycyjne w rolnictwie i rybactwie śródlądowym oraz na zakup użytków rolnych.

Rolnicy skorzystali z 1 129 kredytów z linii RR, z czego 962 (85,2%) przeznaczyci na rozwój istniejących gospodarstw rolnych, a 142 (12,6%) na inwestycje dla działów specjalnych produkcji rolnej. Z udzielonych 2 402 kredytów z linii Z - 2 362 (98,3%) kredyty miały na celu powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego, a 40 (1,7%) utworzenie nowego gospodarstwa.

Korzystając z kredytów z linii Z rolnicy zakupili 19,9 tys. ha użytków. Najwięcej hektarów zakupili rolnicy w województwie wielkopolskim, warmińsko-mazurskim oraz kujawsko-pomorskim.

Od początku stosowania pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych, tj. od 1994 r. do końca 2015 r., banki udzieliły łącznie 463 157 kredytów inwestycyjnych na kwotę 45 036,4 mln zł. Natomiast poczynając od października 2010 r. udzielono łącznie 2 966 kredytów z częściową spłatą kapitału na kwotę 613,0 mln zł.

Kredyty „kłęskowe”

Kredyty na wznowienie produkcji na obszarach dotkniętych kłeskami żywiołowymi, udzielane są na podstawie zapisu § 2 pkt. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. z 2009 r. Nr 22, poz. 121 ze zm.).

W 2015 r. banki udzieliły ogółem 3 282 kredytów kłęskowych z dopłatą Agencji do oprocentowania na łączną kwotę 205,2 mln zł²⁷.

Tabela 6. Liczba i kwota kredytów kłęskowych z dopłatą ARiMR do oprocentowania udzielonych w 2015 r.

Linie kredytowe	Liczba	Kwota (mln zł)
Kredyty kłęskowe inwestycyjne	4	0,1
Kredyty kłęskowe obrotowe	3 278	205,1
Razem	3 282	205,2

Od początku stosowania pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów kłęskowych, tj. od 1994 r. do końca 2015 r., banki udzieliły łącznie 1 254 503 kredyty kłęskowe na kwotę 11 643,9 mln zł.

Szczegółowe informacje na temat kredytów inwestycyjnych i kłęskowych oraz dopłat Agencji do ich oprocentowania zawarte są w Załączniku 4, tabele od 1 do 15.

2. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych

W 2015 r. działając na podstawie § 11 i 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz. U. poz. 187 ze zm.) Agencja mogła udzielać:

- poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych;
- poręczeń i gwarancji spłaty kredytów kłęskowych;
- poręczeń spłaty kredytów studenckich przeznaczonych dla studentów z obszarów wiejskich.

W 2015 r. Agencja na podstawie przepisów ww. rozporządzenia Rady Ministrów wprowadziła nowe Zasady udzielania gwarancji oraz poręczeń spłaty kredytów bankowych, w świetle których:

²⁷ Wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

- poręczenia lub gwarancje mogą być udzielane kredytobiorcom, którzy ubiegają się o kredyt z dopłatami Agencji do oprocentowania z linii RR, PR, K01 i K02;
- poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych mogą być udzielane do wysokości 60% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 1,5 mln zł, natomiast gwarancje spłaty kredytów inwestycyjnych do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 2 mln zł;
- poręczenia lub gwarancje spłaty kredytów klęskowych mogą być udzielane do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu i nie więcej niż do kwoty 300 tys. zł;
- ubiegając się o poręczenie lub gwarancję kredytobiorca zobowiązany jest złożyć do Centrali Agencji za pośrednictwem banku odpowiedni wniosek o udzielenie poręczenia lub gwarancji wraz z kompletem wymaganych dokumentów.

Jednocześnie zasady udzielania gwarancji oraz poręczeń zostały dostosowane do przepisów unijnych, w tym m.in. Rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Wytycznych Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014-2020 (2014/C 204/01), a także przepisów dotyczących pomocy *de minimis*.

Wszystkie gwarancje i poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych i klęskowych mogą być udzielane na rzecz banków, które posiadają zawarte z Agencją umowy o współpracy, a mianowicie: BGŻ BNP Paribas S.A., Banku Polskiej Spółdzielczości S.A, SGB-Banku S.A., Pekao S.A. BZ WBK S.A., Krakowskiego Banku Spółdzielczego S.A. oraz Raiffeisen Banku Polska S.A. Agencja może współpracować również z bankami spółdzielczymi zrzeszonymi w BPS S.A. oraz SGB-Banku S.A.

Działalność w zakresie poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych

W 2015 r. Agencja nie udzielała poręczeń i gwarancji spłaty kredytów inwestycyjnych, gdyż nie były przedkładane wnioski w tym zakresie. Od początku stosowania pomocy, tj. od 1994 r. Agencja udzieliła ogółem 202 poręczenia i gwarancje na łączną kwotę blisko 56,0 mln zł, w tym 188 poręczeń na kwotę 52,3 mln zł oraz 14 gwarancji na łączną kwotę blisko 3,7 mln zł.

Na dzień 31.12.2015 r. Agencja posiadała zobowiązania niewymagalne w wysokości 5,5 mln zł z tytułu 23 czynnych poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych przy braku zobowiązań z tytułu gwarancji.

W 2015 r. Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z tytułu udzielonych poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych. Natomiast wartość zrealizowanych transakcji od początku stosowania pomocy wynosiła 1,2 mln zł, w tym: z tytułu 8 poręczeń w łącznej wysokości 1,0 mln zł oraz z tytułu 3 gwarancji w łącznej wysokości 188 tys. zł. W odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych poręczeń i gwarancji udział zobowiązań, które wymagały realizacji przez Agencję na koniec 2015 r., wynosił 2,2%.

Działalność w zakresie poręczeń spłaty kredytów studenckich

Przy udzielaniu poręczeń spłaty kredytów studenckich, przeznaczonych dla studentów z obszarów wiejskich, Agencja współpracuje z bankami, które udzielają kredytów na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich. Przedmiotem zawartych w 2015 r. umów o współpracy są zasady, warunki i tryb udzielania poręczeń spłaty kredytów

studentkich, które m.in. zawierają zmiany wynikające z wprowadzonego ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. polegające na podwyższeniu od 1 000 zł progu dochodowego dla studentów ubiegających się o 100% poręczenie kredytu studenckiego. W 2015 r. przy udzielaniu nowych poręczeń spłaty kredytów studenckich Agencja współpracowała z BPS S.A. i SGB-Bankiem S.A. Oprócz powyższych banków Agencja w zakresie obsługi zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń w latach ubiegłych współpracowała również z BGŻ S.A., BZ WBK S.A. oraz Getin Bankiem S.A.

W 2015 r. Agencja udzieliła poręczeń spłaty kredytów studenckich na łączną kwotę 1,0 mln zł. Z przedmiotowej formy pomocy skorzystało 72 studentów z obszarów wiejskich. Łącznie w latach 2001-2015 Agencja objęła pomocą 5 503 studentów zamieszkujących obszary wiejskie. Wartość udzielonych do końca 2015 r. poręczeń wynosiła 77,4 mln zł.

Ponadto w 2015 r. 62 studentów ubiegających się o kredyt studencki w roku akademickim 2015/2016 złożyli wnioski o udzielenie poręczenia przez ARiMR w łącznej wysokości 1,1 mln zł.

Na dzień 31.12.2015 r. Agencja posiadała zobowiązania niewymagalne wynikające z tytułu czynnych 2 294 poręczeń spłaty kredytów studenckich w wysokości 23,4 mln zł.

W 2015 r. Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z tytułu udzielonych poręczeń spłaty kredytów studenckich. Od początku trwania programu Agencja zrealizowała łącznie 35 poręczeń w kwocie 332 tys. zł. W odniesieniu do ogólnej wartości udzielonych w latach 2001-2015 poręczeń udział zobowiązań, które wymagały realizacji przez Agencję, wynosił na koniec 2015 r. 0,4%.

Działalność w zakresie poręczeń lub gwarancji spłaty kredytów kłeskowych

Agencja w 2015 r. nie udzielała poręczeń spłaty kredytów kłeskowych. Jednocześnie od początku udzielania poręczeń i gwarancji spłaty kredytów kłeskowych, tj. od 2005 r., Agencja udzieliła 7 poręczeń na łączną kwotę 333 tys. zł.

Na dzień 31.12.2015 r. Agencja nie posiadała czynnych poręczeń spłaty kredytów kłeskowych.

W 2015 r. oraz w latach ubiegłych Agencja nie realizowała roszczeń banków kredytujących z powyższego tytułu.

Szczegółowe informacje na temat poręczeń i gwarancji zawarte są w Załączniku 4, tabela 16.

3. Ekwiwalenty za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej

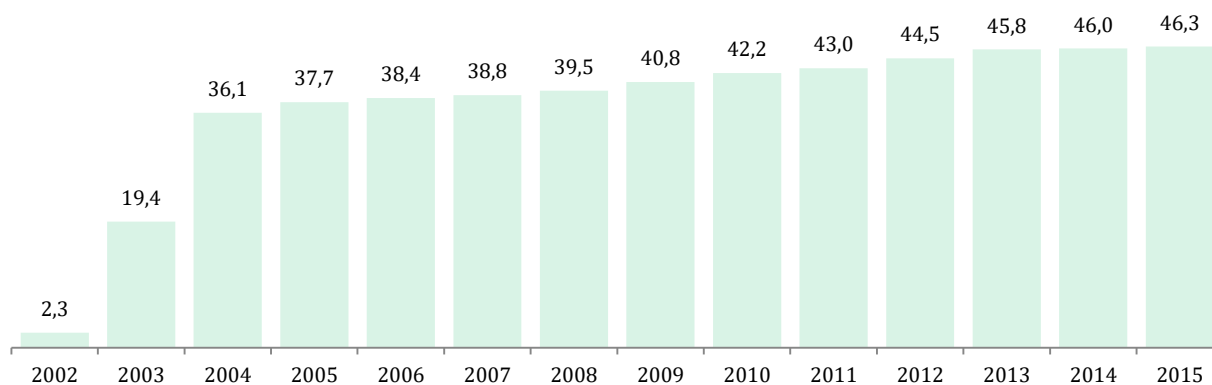
Działając zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. 03.229.2273), ARiMR kontynuowała wypłaty ekwiwalentów dla ok. 8 tys. właścicieli gruntów rolnych, którzy w latach 2002-2003 zalesili grunty rolne, na łącznej powierzchni ok. 19 500 ha, na podstawie ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia.

Agencja podpisała ze Starostami/Prezydentami Miast 313 umów o przekazywanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych, na podstawie których przekazywane były środki finansowe na rachunki budżetu Powiatów. Od 2002 r. do chwili obecnej Agencja przekazała na wypłaty ekwiwalentów 520,8 mln zł, w tym w 2015 r. 46,3 mln zł (Załącznik 4, tabela 17).

Ekwiwalent podlega corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem.

Wypłaty ekwiwalentów za prowadzenie upraw leśnych będą kontynuowane do czasu nabycia przez beneficjenta prawa do emerytury lub renty, nie dłużej jednak niż przez okres 20 lat.

Wykres 38. Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w latach 2002-2015, w mln zł

4. Pomoc na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych

Agencja udziela pomocy finansowej małym lub średnim przedsiębiorstwom na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych, określającego zakres i szczegółowe przepisy udzielania tej formy pomocy (Dz. U. z 2008 r. Nr 9 poz. 51) oraz na podstawie art. 5 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634 ze zm.). W 2015 r. Agencja nie udzieliła pomocy finansowej na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych z uwagi na brak złożonych wniosków w tym zakresie.

5. Dofinansowanie utylizacji padłych zwierząt gospodarskich

W 2015 r. Agencja kontynuowała program dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich wdrożony w styczniu 2008 r. Pomoc polegała na finansowaniu lub dofinansowaniu kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, konie oraz świnie, ponoszonych przez producentów rolnych. Zasady przyznawania pomocy regulowały przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2009 r. Nr 22, poz. 121 ze zm.) natomiast w 2015 r. na podstawie nowego Rozporządzenia RM z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz.U. z 2015r. poz. 187 ze zm.).

Pomoc finansową mogą otrzymać producenci rolni prowadzący gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej i spełniający kryterium małego lub średniego przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów załącznika I do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym. W przypadku producentów rolnych będących płatnikami podatku VAT, dofinansowanie nie obejmuje kwoty podatku VAT. Agencja podpisując na 2015 r. umowy z 12 podmiotami branży

utilizacyjnej zapewniła dostępność dofinansowania kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt dla producentów rolnych z obszaru całego kraju.

W 2015 r. rozliczono zobowiązania z podmiotami utylizacyjnymi z tytułu umów, dotyczących realizacji programu w 2014 r. Wypłacona przez Agencję łączna kwota pomocy z tytułu tych zobowiązań wyniosła 12,9 mln zł.

Ponadto na podstawie wniosków złożonych przez podmioty za wykonanie usług w 2015 r., wypłacono środki w wysokości 85,8 mln zł (płatności z tytułu umów zawartych na rok 2015, bez zobowiązań z lat poprzednich).

Wnioski złożone przez zakłady utylizacyjne obejmowały dofinansowanie poniesionych przez producentów rolnych w 2015 r. kosztów utylizacji dla padłych zwierząt:

- bydło w wieku 12 i więcej miesięcy – 67 931 szt., w tym 32 070 szt. podlegających badaniom w kierunku TSE (BSE),
- bydło w wieku poniżej 12 miesięcy – 124 562 szt.,
- owce – 18 650 szt., w tym 13 566 szt. podlegających badaniom w kierunku TSE,
- kozy – 3 420 szt., w tym 2 729 szt. podlegających badaniom w kierunku TSE,
- konie – 3 977 szt.,
- świnie o masie do 20 kg – 584 112 szt.,
- świnie o masie ponad 20 kg i do 50 kg – 199 876 szt.,
- świnie o masie ponad 50 kg i do 110 kg – 236 173 szt.,
- świnie o masie ponad 110 kg – 166 323 szt.

6. Program rekompensat za nieprzerwane nieutrzymywanie zwierząt w ramach bioasekuracji na lata 2015-2018

Jeden z programów pomocowych realizowanych w związku z wprowadzeniem programu bioasekuracji na terenach dotkniętych afrykańskim pomorem świń (ASF), skierowany do posiadaczy zwierząt, którzy dobrowolnie zrezygnowali z utrzymywania świń na terenach objętych działaniem programu, tj. czterech powiatów województwa podlaskiego: sejneńskiego, augustowskiego, białostockiego oraz sokólskiego. Jego celem jest wypłata rekompensat posiadaczom zwierząt za nieprzerwane nieutrzymywanie zwierząt. W ramach programu posiadacz zwierząt ma prawo otrzymać rekompensatę za średnią roczną sztukę świń utrzymywaną w swoim gospodarstwie w 2014 r. w wysokości 400 zł. Algorytm wyliczania średniej rocznej liczby świń został określony w ustawie.

Przepisy wykonawcze dotyczące programu ujęte zostały w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, art. 57 g,
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015-2018,
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2015 r. w sprawie rekompensat za nieprzerwane nieutrzymywanie świń w gospodarstwie.

W 2015 r. w ramach programu:

- wpłynęło 239 wniosków, a wynikająca z nich faktyczna liczba zwierząt wyniosła 7 587 sztuk,
- wydano 239 decyzji przyznających płatność zgodnie z pozytywnie zweryfikowanymi wnioskami.

Założenia programu przewidują wypłatę pomocy w czterech równych, rocznych transzach. Pierwszą z czterech transz pomocy Agencja wypłaciła do dnia 31.12.2015 r. w kwocie 758,7 tys. zł. Kolejne transze rekompensat będą wypłacane w latach 2016-2018 po złożeniu przez posiadaczy zwierząt wniosków o wypłatę kolejnych transz pomocowych. Termin na ich złożenie trwa od 15 maja do 30 września danego roku.

7. Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę w 2015 r.

W 2015 r. Agencja udzielała pomocy finansowej dla producentów rolnych, którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę. O przyznanie płatności mógł ubiegać się wyłącznie producent, w którego gospodarstwie lub działach specjalnych produkcji wystąpiły szkody powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej. Maksymalnie można było uzyskać pomoc w wysokości równowartości 15 000 euro. Do wniosku należało dołączyć m.in. kopię protokołu oszacowania szkód oraz kopię polisy ubezpieczeniowej, o ile co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych w 2015 r. było ubezpieczonych od co najmniej jednego z ryzyk.

Agencja do dnia 31.12.2015 r. wypłaciła środki dla 164 196 beneficjentów w łącznej kwocie 441,1 mln zł. W 2015 r. zostało zwróconych 313,3 tys. zł. Ostatecznie wypłacono kwotę 440,8 mln zł (Załącznik 4, tabela 18).

8. Pomoc jednorazowa

8.1 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2014 r. był producentem owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni wypłacona w 2015 r.

Na podstawie § 14 d Rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 30 września 2014 r. (Dz. U. poz. 1333), Agencja kontynuowała udzielanie pomocy finansowej o charakterze *de minimis* w rolnictwie rolnikom, którzy w 2014 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej lub owoców wiśni. Na dzień 31.12.2015 r. zostały zrealizowane 4 dyspozycje finansowe na kwotę 2,1 tys. zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2015 r. o charakterze *de minimis* w rolnictwie rolnikom, którzy w 2014 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej i owoców wiśni, wg województw, w tys. zł

Województwo	Liczba beneficjentów	Kwota (tys. zł)
Łódzkie	1	1,6
Świętokrzyskie	2	0,5
Wielkopolskie	1	0,04
Razem	4	2,14

8.2 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2014 r. był producentem cebuli, kapusty lub jabłek wypłacona w 2015 r.

Na podstawie § 14 e Rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 4 listopada 2014 r. (Dz. U. poz. 1536), Agencja kontynuowała udzielanie pomocy finansowej o charakterze *de minimis* w rolnictwie dla rolników, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jabłek.

Na dzień 31.12.2015 r. zostały wypłacone środki dla 134 rolników, na łączną kwotę 553,5 tys. zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2015 r. o charakterze *de minimis* w rolnictwie rolnikom, którzy w 2014 r. byli producentami cebuli, kapusty lub jabłek, wg województw, w tys. zł

Województwo	Liczba beneficjentów	Kwota (tys. zł)
Kujawsko-Pomorskie	1	14,44
Lubelskie	25	83,76
Łódzkie	4	12,47
Małopolskie	2	7,27
Mazowieckie	46	214,12
Świętokrzyskie	51	203,92
Wielkopolskie	5	17,50
Razem	134	553,48

8.3 Pomoc finansowa dla producenta rolnego, który w 2014 r. poniósł szkody w uprawach rolnych wyrządzonych przez dziki wypłacona w 2015 r.

Na podstawie § 14 f Rozporządzenia Rady Ministrów, które zmieniło rozporządzenie w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 18 listopada

2014 r. (Dz. U. poz. 1630), Agencja kontynuowała udzielanie pomocy finansowej o charakterze *de minimis* dla producentów rolnych, którzy w 2014 r. ponieśli szkody w uprawach rolnych wyrządzone przez dziki. Pomoc przeznaczona była dla rolników z województwa podlaskiego. Do końca 2015 r. wypłacono 3 beneficjentom pomoc w wysokości 2,5 tys. zł.

8.4 Pomoc finansowa dla producenta rolnego, który w 2014 r. poniósł szkody w uprawach rolnych wyrządzonych przez dziki - program z 2015 r.

Na podstawie § 13 a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187 z późn. zm.) w 2015 r. Agencja udzielała pomocy finansowej, producentom rolnym, w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, którzy w 2014 r. ponieśli szkody wyrządzone przez dziki w uprawach rolnych położonych na obszarach ochronnych lub obszarach objętych ograniczeniami, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem u dzików afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 420 z późn. zm.).

W 2015 r. złożono w województwie podlaskim 667 wniosków o pomoc na kwotę 6,2 mln zł. Do dnia 31.12.2015 r. zostało wydanych 601 pozytywnych decyzji na łączną kwotę 4,2 mln zł.

8.5 Pomoc finansowa dla rolnika, który w 2015 r. był producentem owoców porzeczek czarnej

Na podstawie § 13 b Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 1345 z późn. zm.) w 2015 r. Agencja udzielała pomocy finansowej o charakterze *de minimis* w rolnictwie rolnikom, którzy w 2015 r. byli producentami owoców porzeczek czarnej. Agencja do dnia 31.12.2015 r. wypłaciła środki dla 14 105 beneficjentów w wysokości 23,9 mln zł (Załącznik 4, tabela 19).

8.6 Pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2015 r. prowadził chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza

Na podstawie § 13 f Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 2089) w 2015 r. Agencja udzielała pomocy finansowej o charakterze pomocy *de minimis* w rybołówstwie i akwakulturze dla podatników podatku rolnego, którzy w 2015 r. prowadzili chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Stawka pomocy wynosiła 300 zł na 1 ha powierzchni gruntów pod stawami zarybionymi. Wysokość pomocy ustalono jako iloczyn powierzchni gruntów pod stawami zarybionymi oraz stawki pomocy na 1 ha tej powierzchni. Agencja do dnia 31.12.2015 r. wypłaciła środki dla 663 beneficjentów na kwotę 12 mln zł (Załącznik 4, tabela 20).

8.7 Pomoc finansowa dla producenta rolnego prowadzącego w 2015 r. gospodarstwo, w którym utrzymywane są zwierzęta z gatunku świnia

Pomoc *de minimis* w ramach programu bioasekuracji na lata 2015-2018 zapobiegającemu szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń. Budżet programu wynosił 5 mln zł. Pomoc udzielana była na refundację wydatków²⁸ poniesionych w ramach programu bioasekuracji przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo w 2015 r., w którym utrzymywane były zwierzęta z gatunku świnia (*sus scrofa*). Wysokość pomocy nie mogła przekroczyć 50% poniesionych wydatków. Nabór wniosków odbył się od 23 października do 10 listopada 2015 r. (złożono 16 wniosków na kwotę 5,7 tys. zł). Rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 8 grudnia 2015 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 2089) zniosło limit świń (50 sztuk) uprawniający do wnioskowania o pomoc. W związku z tym, wydłużono termin składania wniosków do 11 grudnia 2015 r. (wpłynęło 17 wniosków na kwotę 42,8 tys. zł). Pomoc udzielana była w województwie podlaskim. Agencja wypłaciła kwotę 48,5 tys. zł dla 33 beneficjentów.

²⁸ na zakup m.in. materiałów dezynfekcyjnych, zakup sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych i deratyzacyjnych, zakup odzieży ochronnej, zabezpieczenie budynków (w których utrzymywane były świnie) przed dostępem zwierząt domowych.

V. SYSTEM IDENTYFIKACJI I REJESTRACJI ZWIERZĄT (IRZ)

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi system identyfikacji i rejestracji zwierząt (IRZ), w skład którego wchodzi:

- rejestr posiadaczy zwierząt;
- rejestr siedzib stad (typu chów/hodowla), miejsc gromadzenia, rzeźni, zakładów przetwórczych/spalarni, siedzib pośredników w obrocie zwierzętami bez obiektu, targów /wystaw/pokazów/konkursów zwierząt;
- rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych (bydła, owiec, kóz, świń) – na podstawie zgłoszeń złożonych przez posiadaczy zwierząt;
- rejestr zgłoszeń zdarzeń dotyczących zwierząt (urodzeń, przemieszczeń, ubojów, padnięć, zabić) umożliwiający ustalenie miejsc pobytu i przemieszczeń zwierząt.

Baza danych IRZ stanowi narzędzie do nadzoru służb weterynaryjnych nad systemem identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich. Wykorzystywana jest również jako baza referencyjna do realizacji płatności zwierzęcych, wsparcia specjalnego, a także do weryfikacji wymogów wzajemnej zgodności *cross-compliance* w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Stan bazy danych IRZ (na podstawie zgłoszeń posiadaczy zwierząt)

Wykres 39. Pogłowię zwierząt na koniec 2015 r., w mln szt. i w %, wg stanu na 31.12.2015 r.

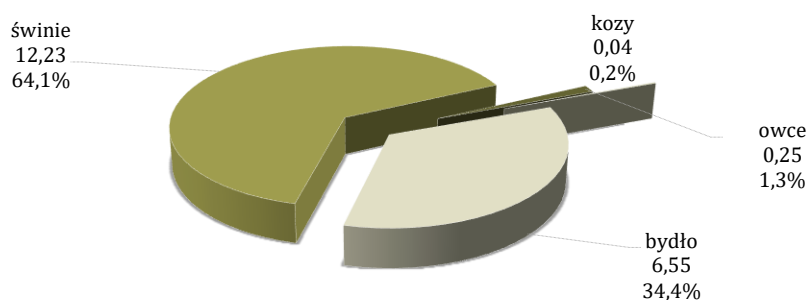

Tabela 8. Liczba siedzib stad i producentów, wg stanu na 31.12.2015 r.

Liczba siedzib stad ze zwierzętami	637 864
Liczba nowych producentów, którzy zarejestrowali siedziby stad w 2015 r.	20 550
Liczba rzeźni	811
Liczba miejsc gromadzenia	94
Liczba targów/wystaw/pokazów/konkursów zwierząt	68
Liczba pośredników z obiektem	1 532
Liczba pośredników bez obiektu	1 691
Liczba zakładów unieszkodliwiania zwłok	31
Liczba nieaktywnych siedzib stad	58 327

Tabela 9. Liczba zwierząt ze zdarzeń zarejestrowanych w 2015 r., wg stanu na 31.12.2015 r.

Typ zdarzenia	bydło	świnie	owce	kozy
Rejestracja	2 110 419	15 061 333	96 030	6 283
Padnięcie, zabicie, ubój gospodarczy	174 333	1 536 093	18 172	3 791
Ubój w rzeźni	1 799 714	19 247 814	33 539	396
Unieszkodliwienie zwłok	170 640	1 501 602	12 824	3 210
Sprzedaż do UE	102 323	43 053	42 668	11
Wywóz poza UE	21 923	108	210	33

W 2015 r. obsłużono łącznie 7 312 103 zgłoszenia, korekty i wnioski. Agencja przeprowadziła 96 509 postępowań wyjaśniających, mających na celu skorygowanie i uzupełnienie danych zawartych w systemie IRZ.

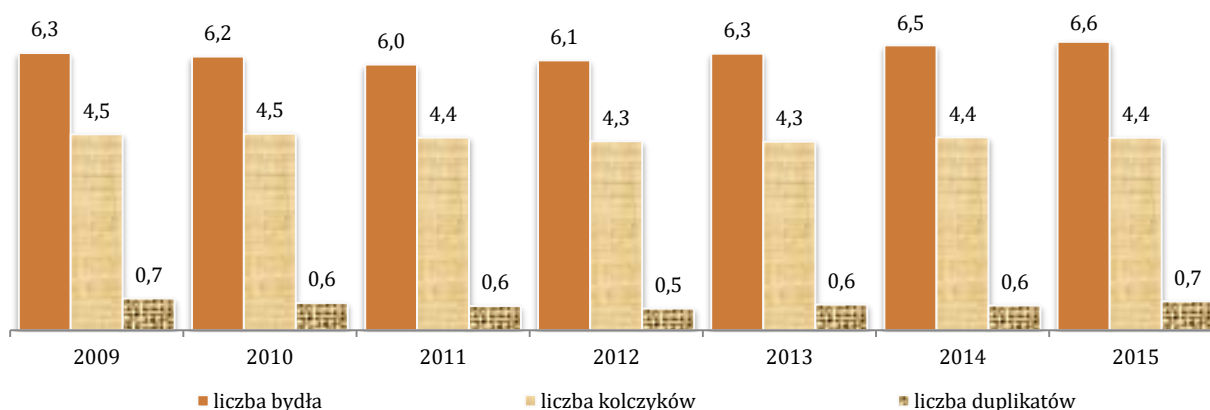
System informatyczny IRZ

W 2015 r. Agencja opracowała założenia projektowe dla systemu informatycznego e-IRZ. Nowy system e-IRZ pozwoli na utrzymanie i aktualizację bazy danych o posiadaczach zwierząt, miejscach i czasie przebywania zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy i świnie, zdarzeniach zwierzęcych zgłaszanych przez rolników oraz przeprowadzonych kontrolach na miejscu w obszarze IRZ.

Dostawy kolczyków, duplikatów kolczyków przez dostawców

Liczba duplikatów kolczyków dostarczonych przez dostawców kolczyków w 2015 r. wyniosła 657 863. Nastąpił wzrost o 16,5 % w porównaniu z danymi za 2014 r. Wzrost spowodowany był wydaniem większej liczby decyzji dotyczącej duplikatów kolczyków (694 852 szt.) w porównaniu z rokiem poprzednim (544 286 szt.) oraz większą liczbą zarejestrowanych w bazie IRZ zwierząt z gatunku bydło. Liczba duplikatów dla kolczyków wyprodukowanych przez dostawców w 2015 r. (6 693) spadła w porównaniu z rokiem 2014 (8 332). Zmniejszenie liczby wyprodukowanych duplikatów kolczyków związane było ze zwiększonym poziomem kontroli, który bezpośrednio miał wpływ na konsekwencje finansowe dla producentów rolnych, którzy nie dopełnili ustawowych obowiązków związanych z identyfikacją i rejestracją zwierząt.

Wykres 40. Kolczyki i duplikaty kolczyków dostarczone w latach 2009-2015, w mln szt.

Dostęp podmiotów zewnętrznych do bazy danych IRZ

ARiMR zapewniła dostęp do bazy danych Systemu IRZ poprzez Platformę aplikacyjną oraz przeglądarkę IW-SIRZ pracownikom Inspekcji Weterynaryjnej (1 725 osób), lekarzom weterynarii niebędącym pracownikami Inspekcji (249 osób), którzy na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. b–d lub pkt 1a lit. b i c ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1482) zostali wyznaczeni do wykonywania zadań Inspekcji, upoważnionych do dostępu do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych oraz pracownikom Agencji Rynku Rolnego (168 osób).

Na koniec 2015 r. 18 698 rolników posiadało konta w aplikacji CK-IRZ w celu składania zgłoszeń w formie elektronicznej poprzez sieć Internet.

VI. SYSTEM IDENTYFIKACJI DZIAŁEK ROLNYCH (LPIS)

System Identyfikacji Działek Rolnych (ang. Land Parcel Identification System – system LPIS) stanowi podstawowy element dla Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli (ZSZiK, ang. IACS). Został ustanowiony w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy prawa wspólnotowego (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1306/2013) i pełni rolę bazy referencyjnej dla kontroli większości działań pomocowych obsługiwanych przez ARiMR. System LPIS obejmuje swoim zasięgiem niemal wszystkie podstawowe moduły ZSZiK, tj.:

- ewidencję producentów;
- ewidencję gospodarstw rolnych;
- ewidencję wniosków o przyznanie płatności;
- zintegrowany system kontroli.

Od roku 2005 system identyfikacji działek rolnych działa w oparciu o zastosowanie technologii geograficznych systemów informacyjnych GIS. LPIS ma na celu jednoznaczną identyfikację deklarowanej działki rolnej i jej unikalnego położenia w geoprzestrzeni rolniczej. W oparciu o system LPIS przeprowadzana jest kontrola prawidłowości zadeklarowanej powierzchni łącznie z oceną i kontrolą uprawnień do dopłat w odniesieniu do danego schematu pomocowego.

Zadania realizowane w celu aktualizacji i rozbudowy baz danych LPIS/GIS oraz kontroli jakości tych danych, stanowią kluczowy element procesu gwarantującego prawidłową realizację wypłat dla rolników w ramach poszczególnych mechanizmów wsparcia oraz należą do działań zapewniających ciągłość i prawidłowość działania Agencji w procesach autoryzacji płatności. Warstwy referencyjne zasilające bazę systemu LPIS, to między innymi: cyfrowa ortofotomapa wykonana ze zdjęć lotniczych oraz satelitarnych oraz dane wektorowe dotyczące granic działek referencyjnych (GO), pól zagospodarowania (PZ), elementów krajobrazu (m.in. oczka wodne, rowy do 2 m szerokości, pomniki przyrody), stabilne elementy proekologiczne (EFA), obejmujące: żywopłoty/pasy zadrzewione, drzewa wolnostojące, zadrzewienie liniowe, grupowe/zadrzewienia śródpolne, miedze śródpolne, oczka wodne do 1000 m², rowy do 6 m szerokości, strefy buforowe, obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji, obszary zalesione, pasy gruntów kwalifikujących się do płatności na obrzeżach lasu. Dodatkowo, w systemie dostępna jest warstwa trwałych użytków zielonych (TUZ) oraz trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, warstwa obszarów Natura 2000 (OSO, SOO), warstwa Parków Narodowych, Rezerwatów

Przyrody, Parków Krajobrazowych i obszarów ochrony przyrody wraz z otulinami, warstwa obszarów szczególnie narażonych na skażenie azotanami (OSN), dane identyfikacyjne przebiegu granic administracyjnych z Państwowego Rejestru Granic (PRG), warstwy spadków terenów, warstwa planów zadań ochronnych i planów ochrony przyrody.

Warstwy wektorowe, włączone do systemu LPIS dla potrzeb płatności bezpośrednich, PROW 2007-2013, PROW 2014-2020, kontroli wzajemnej zgodności oraz wyznaczenia obszarów proekologicznych EFA, są aktualizowane na bieżąco.

Podnoszenie jakości i aktualności zarządzanych baz danych LPIS

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu i Rady (UE) 1306/2014 system identyfikacji działek rolnych (LPIS) działa w technologii geograficznych systemów informacyjnych. Baza danych zawiera ortofotomapę cyfrową dla całego obszaru kraju oraz mapy wektorowe granic odniesienia działek referencyjnych i mapy wektorowe pól zagospodarowania niekwalifikowalne do płatności. Materiały kartograficzne zostały włączone w proces kontroli administracyjnej i proces wyjaśnień po kontrolach administracyjnych.

W 2015 r. kontynuowano prace związane z aktualizacją oraz rozwojem baz danych LPIS/GIS. ARiMR zobligowana jest do utrzymania danych systemu LPIS w odpowiedniej aktualności na każdą kampanię naboru wniosków o płatności obszarowe. Konieczność cyklicznej (okresowej) aktualizacji baz danych LPIS/GIS wynika z Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 1307/2013 oraz wytycznych jednostki technicznej Komisji Europejskiej, tj. Wspólnotowego Centrum Badawczego (JRC) ISPRA. Dane graficzne w bazie LPIS/GIS w oparciu, o które prowadzone są kontrole powierzchniowe, wymagają bieżącej weryfikacji, aktualizacji i odpowiedniej jakości by zapewnić skuteczność i monitorowanie wsparcia unijnego.

Państwa członkowskie, zgodnie z art. 6 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 640/2014, zobligowane zostały do przeprowadzania corocznej oceny jakości Systemu LPIS tzw. test QA_LPIS. Ocena ta dokonywana jest wg metodologii, której ogólne zasady określone zostały przez JRC. W Polsce za jakość Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS) odpowiada ARiMR. Wykonywany corocznie ww. test QA_LPIS, wskazuje na ciągłą poprawę jakości systemu LPIS. Badane wskaźniki pokazują, że dane przestrzenne wykorzystywane przez ARiMR do kontroli wniosków o przyznanie płatności obszarowych mają bardzo wysoką dokładność, co przekłada się zarówno na rzetelność przeprowadzanej kontroli danych zawartych we wniosku rolnika, jak i ułatwienie rolnikom wnioskowania o płatność poprzez dostarczenie im maksymalnie dokładnych danych graficznych niezbędnych do ubiegania się o przyznanie płatności związanych z powierzchnią.

W celu podniesienia jakości baz referencyjnych LPIS proces fotointerpretacji w obszarze identyfikacji zmian sposobu użytkowania terenu został wzmocniony dodatkowym narzędziem, jakim jest ortofotomapa w percepcji 3D (anaglif). Cyfrowa ortofotomapa, jako warstwa referencyjna systemu LPIS, pozwala na kompleksową ocenę powierzchni kwalifikowalnej do płatności w ramach działki referencyjnej. Zastosowanie techniki obrazowania przestrzennego metodą anaglifową umożliwia odwzorowanie obrazu ortofotomapy w pełnym wymiarze (trójwymiarze - 3D), co usprawnia wizualizację przestrzenną i pozwala na czytelną interpretację analizowanej treści obrazu, w szczególności w zakresie nowych komponentów płatności związanych z praktykami zazielenienia.

Budowa danych wektorowych

Dane wektorowe zasilające bazę LPIS podlegają bieżącej aktualizacji i weryfikacji w zakresie działek referencyjnych zadeklarowanych przez rolników do płatności we wnioskach o przyznanie płatności, w celu uwzględnienia zachodzących zmian związanych ze sposobem użytkowania gruntów oraz zmian wynikających z prowadzonych przez starostów procesów scaleń i modernizacji ewidencji gruntów i budynków (EGIB).

W 2015 r. kontynuowano rozpoczęte w 2014 r. działania związane z opracowaniem i weryfikacją wektorowych warstw tematycznych w zakresie: obszarów proekologicznych EFA, tj. drzew wolnostojących, zadrzewień liniowych, zadrzewień grupowych, żywopłotów, oczek wodnych mniejszych niż 100 m², oczek wodnych mniejszych/ równych 1 000 m², zalesień (obszar zalesiony po 2008 r. w ramach PROW), zagajników o krótkiej rotacji, rowów do 2 m szerokości, rowów do 6 m szerokości oraz trwałych użytków zielonych (TUZ) i trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo (TUZ_cenny).

Dodatkowo, w celu przygotowania systemu LPIS do kontroli uprawnień, zarówno kontroli administracyjnej, jak i kontroli na miejscu, wniosków o przyznanie płatności w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego opracowano i wdrożono mapy spadków dla terenów o nachyleniu większym niż 20%, większym niż 10% oraz dla terenów o nachyleniu powyżej 12°.

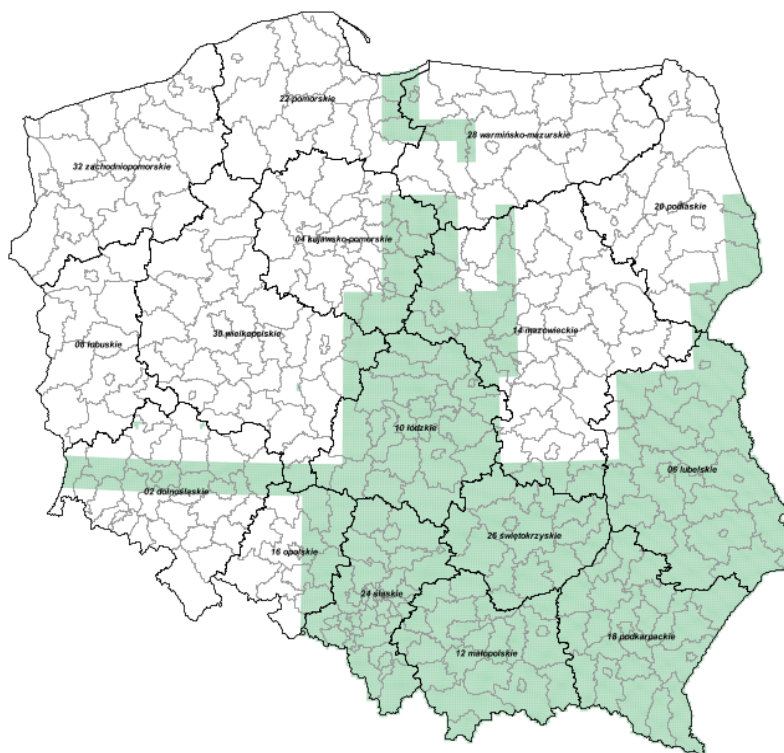
Budowa ortofotomapy cyfrowej

Cyfrowa ortofotomapa (warstwa referencyjna systemu LPIS) pozwala na kompleksową ocenę powierzchni kwalifikowalnej do płatności w ramach działki referencyjnej. Ortofotomapa przedstawia rzeczywisty stan użytkowania terenu w momencie wykonania zdjęć. Stanowi wiarygodne źródło identyfikacji typów obszarów (rolniczych, zurbanizowanych), rodzajów upraw i jest najlepszym narzędziem do wyznaczania powierzchni uprawionej do dopłat.

Cykliczna aktualizacja ortofotomapy cyfrowej ma na celu zasilenie bazy danych systemu LPIS/GIS o aktualną warstwę referencyjną na potrzeby generowania załączników graficznych oraz kontroli obszarowej. Aktualizacja ortofotomapy realizowana jest w cyklu co 3 lata.

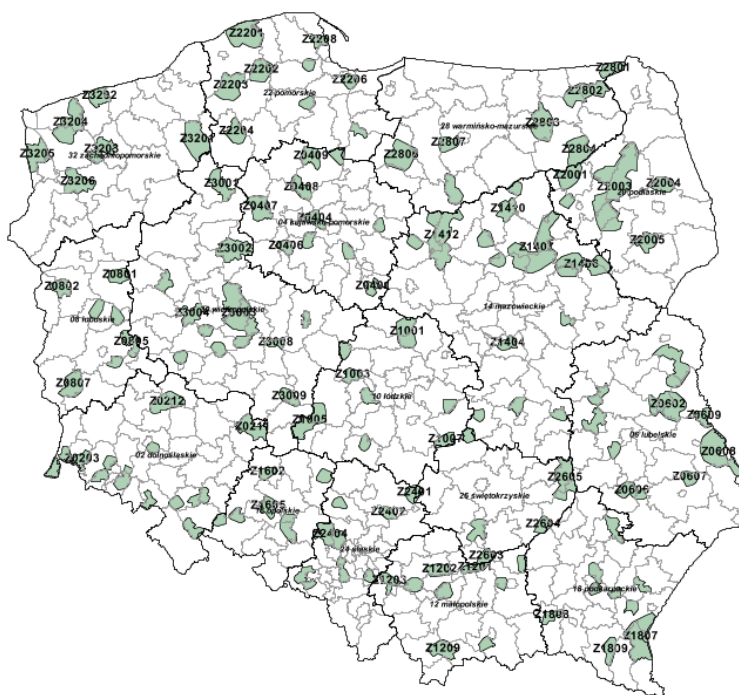
W roku 2015 aktualizacji cyfrowej ortofotomapy podlegał obszar ok. 135 tys. km² (Mapa 3). Zaktualizowano również ortofotomapę dla obrębów ewidencyjnych, dla których w 2014 r. zakończony został proces scalania gruntów skutkujący zmianą w strukturze przestrzennej gospodarstw rolnych.

Mapa 3. Obszar aktualizacji ortofotomapy w 2015 r. na podstawie zdjęć lotniczych

W roku 2015 opracowana została również ortofotomapa (ok. 31 tys. km²) na podstawie zobrażeń satelitarnych na potrzeby przeprowadzenia testu QA_LPIS oraz kontroli na miejscu przeprowadzanej metodą FOTO (Mapa 4).

Mapa 4. Zakres opracowania ortofotomapy do celów kontroli na miejscu w 2015 r.

Pozyskanie i import danych EGiB w 2015 r.

System deklaracji działek rolnych w Polsce opiera się na danych z urzędowego rejestru ewidencji gruntów i budynków prowadzonego przez starostów. Ze względu na fakt, iż przedmiotowe rejestry są rozproszone w wielu bazach danych zlokalizowanych na poziomie powiatów, konieczne jest ich pozyskanie w ustalonym ze służbą geodezyjną standardzie wymiany danych ewidencyjnych (SWDE). W wyniku pozyskania tych danych ze starostw tworzona jest co roku jednolita dla całego kraju baza danych referencyjnych, w oparciu o którą następuje weryfikacja składanych przez rolników identyfikatorów działek ewidencyjnych. Aktualizacja bazy LPIS w oparciu o dane z ewidencji gruntów i budynków musi zapewniać odzwierciedlenie zmian prowadzonych przez starostów wynikających ze scaleń obrębów, podziałów działek ewidencyjnych prowadzonych i zakończonych modernizacji oraz musi uwzględniać zmiany numerów i nazw obrębów. Utrzymywanie pełnej aktualności danych przekazywanych ze starostw wpływa w sposób wymierny na zmniejszenie liczby wezwań rolników do okazania wypisów/wyrysów z EGiB dla nowo deklарowanych działek, usprawnienie prowadzonych kontroli na miejscu, co przyczynia się do przyspieszenia procesu obsługi wniosków i realizacji płatności.

W celu sprawnego pozyskania danych SWDE z rejestru ewidencji gruntów i budynków (EGIB) na Kampanię 2015 utworzono:

- środowisko aplikacyjno-bazodanowe, które umożliwilo import plików SWDE do roboczej bazy danych,
- dedykowane raporty,
- aplikację umożliwiającą przetworzenie danych wektorowych SWDE do formatu GML, który wykorzystywany jest w PZSIP oraz zbudowano serwis udostępniający te dane pracownikom PZSIP.

Pozyskane dane były na bieżąco analizowane pod kątem zmian dotyczących: modernizacji, scaleń, usuwanych arkuszy, zmian granic, nowych obrębów lub obrębów, które zostały włączone do innych, przenieumerowań. Do analizowania zmian w EGIB dodatkowo wykorzystywane były informacje pozyskiwane z Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (PODGiK) oraz zmiany wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz zmiany siedziby władz gminy. Wszystkie wymienione zmiany zostały uwzględnione podczas aktualizacji warstwy działek referencyjnych w LPIS na Kampanię 2015.

Prowadzenie ewidencji producentów oraz udostępnianie informacji ze zbioru danych osobowych

W dniu 1.01.2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 23.10.2014 r. o zmianie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2014 r., poz. 1872). Ustawa wprowadza następujące regulacje:

1. nowe przepisy, zgodnie z którymi w przypadku, gdy małżonek prowadzi samodzielnie odrębne gospodarstwo rolne stanowiące zorganizowaną całość gospodarczą nadany mu zostanie odrębny numer identyfikacyjny;
2. włączenie kodeksu postępowania administracyjnego, który umożliwi prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących wpisu do ewidencji producentów w drodze decyzji administracyjnej.

Jednocześnie z dniem 1 stycznia 2015 r. weszło w życie rozporządzenie wykonawcze do ww. ustawy tj. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać wniosek o wpis do ewidencji producentów (Dz. U. 2014, poz. 1964). Rozporządzenie przewiduje, że w przypadku, gdy małżonek wystąpi o nadanie odrębnego numeru identyfikacyjnego, wniosek jego będzie zawierał m.in. informację o tym, że samodzielnie prowadzi odrębne gospodarstwo rolne stanowiące zorganizowaną całość gospodarczą oraz wskaże dowody potwierdzające tę okoliczność.

Przyjęte rozwiązanie ustawowe umożliwia małżonkom prowadzącym osobno gospodarstwa rolne ubieganie się o płatności z funduszy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej. ARiMR, jako właściciel zbioru danych osobowych „Krajowy system ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności” jest również odpowiedzialna za udostępnianie uprawnionym podmiotom danych osobowych oraz innych informacji zawartych w administrowanych przez siebie zbiorach. W zakresie prowadzonego zbioru danych osobowych w 2015 r. zostało rozpatrzonych 45 105 wniosków o udostępnienie danych osobowych. Aby uniknąć zagrożeń w realizacji tego zadania podjęto decyzję o zawieraniu porozumień z poszczególnymi komornikami sądowymi, w zakresie samodzielnego pobierania danych z bazy ewidencji producentów za pośrednictwem Platformy Aplikacyjnej (PA).

VII. SYSTEM KONTROLI

Proces zarządzania i realizacji zadań ustawowych ARiMR wspomagany jest systemem kontroli, w skład którego wchodzi:

- system kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego jednostek i komórek organizacyjnych Agencji;
- system kontroli zadań delegowanych;
- system kontroli podmiotów współpracujących z Agencją;
- system kontroli bezpośredniej, którego zadaniem jest kontrola prawidłowości realizacji przedsięwzięć przez beneficjentów programów pomocowych i wsparcia bezpośredniego.

1. Audyty i kontrole działalności ARiMR

W ramach systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego Agencji realizowano następujące zadania:

- audyty i kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji;
- czynności sprawdzające sposób i stopień wdrożenia zaleceń z wcześniej przeprowadzonych audytów;
- koordynację kontroli zewnętrznych przeprowadzanych w Agencji przez instytucje krajowe i unijne;
- czynności doradcze polegające między innymi na przeprowadzeniu szkoleń, wykładów, czy prezentacji dla pracowników ARiMR i podmiotów zewnętrznych;
- wyjaśnianie i raportowanie nieprawidłowości popełnianych przez beneficjentów w ramach programów pomocowych i wsparcia bezpośredniego;
- przeprowadzenie prac związanych z samooceną wypełniania kryteriów akredytacyjnych przez poszczególne jednostki i komórki merytoryczne ARiMR oraz przygotowanie opinii dla Prezesa ARiMR będącej podstawą podpisania Deklaracji Zarządczej zgodnie z treścią art. 7 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) i art. 102 ust. 1 lit. c) ppkt (iii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z 2015 r.

Audyty prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji

W 2015 r. czynności audytowe realizowane w ARiMR objęły 16 audytów wewnętrznych (w tym 7 audytów wykonanych poza planem) oraz zakończenie 3 audytów wewnętrznych rozpoczętych w 2014 r.

Ponadto w 2015 r. przeprowadzono 8 czynności sprawdzających ocenę stopnia wdrożenia zaleceń z wcześniej przeprowadzonych audytów oraz 1 czynność dotyczącą oceny stopnia wdrożenia zaleceń z audytu przeprowadzonego przez Ministerstwo Finansów w ramach certyfikacji EFRG i EFRROW za rok 2014.

Przeprowadzone w okresie sprawozdawczym czynności doradcze dotyczyły między innymi:

- opiniowania zewnętrznych i wewnętrznych aktów prawnych (rozporządzenia, ustawy, książki procedur, zarządzenia, instrukcje, umowy),
- przygotowania dokumentacji, koordynacji i nadzoru nad przygotowaniem oświadczenia o stanie kontroli zarządczej,
- przygotowania dokumentacji, koordynacji i nadzoru nad przygotowaniem deklaracji zarządczej,
- realizacji zadań związanych z wdrażaniem planu działań naprawczych w ramach PROW 2007-2013,
- realizacji zadań związanych z wdrażaniem planu działań naprawczych w mechanizmie pomocy finansowej wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw.

W wyniku przeprowadzonych audytów wystosowano szereg zaleceń, których wdrożenie przyczyniło się do zmian funkcjonowania ARiMR w obszarze działań będących następstwem finansowania zarówno krajowego, jak i unijnego.

Tabela 10. Zestawienie audytów przeprowadzonych w ARiMR w 2015 r. w podziale na obszary, w których przeprowadzono zadania

Obszar ryzyk, w którym przeprowadzono zadania audytowe	Ilość audytów
Kontrole administracyjne	10
Zarządzanie zasobami ludzkimi	1
System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji	1
Monitorowanie	1
Kontrole na miejscu	1
IRZ – Identyfikacja i Rejestracja Zwierząt	1
Nabywanie i wdrażanie rozwiązań IT	1

Działania, jakie zostały podjęte w oparciu o wnioski i opinie audytowe przyczyniły się do zmian usprawniających funkcjonowanie badanych procesów, wzmocnienia mechanizmów kontrolnych i systemu zarządzania m. in. poprzez zmiany w procedurach, zmiany legislacyjne, podniesienie efektywności działania, czy podwyższenia poziomu bezpieczeństwa informacyjnego. W ramach przeprowadzonych audytów badane były także elementy zapewniające zgodność z kryteriami akredytacyjnymi dla działań finansowanych ze środków UE oraz zgodności realizowanych działań przez podmioty zewnętrzne, do których zostały oddelegowane określone zadania.

Koordynacja audytów zewnętrznych przeprowadzanych w Agencji

W 2015 r. Agencja prowadziła koordynację 25 audytów zewnętrznych realizowanych przez instytucje krajowe i unijne, w tym:

- Ministerstwo Finansów (MF) przeprowadziło 5 audytów,
- Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) przeprowadził 10 audytów,
- Komisja Europejska (KE) przeprowadziła 10 audytów.

Czynności związane z koordynacją audytów zewnętrznych miały na celu usprawnienie procesu związanego z prowadzonymi misjami, zapewnienie terminowego i sprawnego, pod względem organizacyjnym, gromadzenia i przekazywania informacji.

Tabela 11. Zestawienie audytów przeprowadzonych w Agencji w 2015 r. przez instytucje zewnętrzne - krajowe i unijne

Organ kontrolujący	Audyty
Ministerstwo Finansów (MF)	Audyty gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich w roku finansowym kończącym się 15 października 2015 r.
	Audyty systemu zarządzania i kontroli PO Ryby 2007-2013 (audyt systemu).
	Audyty systemu zarządzania i kontroli PO Ryby 2007-2013 (audyt operacji).
	Audyty przeprowadzone w ramach Programu SAPARD za rok 2014.
	Czynności sprawdzające w zakresie audytu systemów informacyjnych wspierających EFRG oraz EFRROW ARiMR za rok kończący się 15 października 2015 r.
Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO)	Kontrola wykonania zadań w zakresie projektów infrastrukturalnych na obszarach wiejskich (działania 125, 321, 322, 323 i 413) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. PF-6994.
	Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2014 (DAS 2014) – EFRROW (Q4). PF-6800.
	Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2014 (DAS 2014) - EFRG. PF-7078.
	Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2015 (DAS 2015) - EFRROW (Q1). PF-7095.
	Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2015 (DAS 2015) – EFRROW (Q2). PF-7361.
	Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2015 (DAS 2015) – EFGR. PF-7386.
	Kontrola ETO wykonania zadań w obszarze Systemu Identyfikacji Działek Rolnych LPIS. PF-7491.
	Kontrola ETO wykonania zadań dotycząca przygotowań podejmowanych w celu zapewnienia, by co najmniej 20% wydatków UE w latach 2014-2020 przeznaczono na realizację celów w dziedzinie klimatu. PF-7565.
	Poświadczenie wiarygodności za rok budżetowy 2015 (DAS 2015) – Europejski Fundusz Rybacki (EFR).
	Kontrola ETO w zakresie wykonywania zadań związanych z wdrażaniem, zarządzaniem i finansowaniem w Polsce programu NATURA 2000.
Komisja Europejska (KE)	Kontrola KE nr RD3/2015/001/PL dotycząca zgodności rozliczeń zgodnie z art. 31 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 – Pomoc Techniczna.
	Kontrola KE nr FV/2015/003/PL dotycząca wdrażania w Polsce planu działań naprawczych w mechanizmie pomocy finansowej wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw.

	Kontrola KE nr INT/2015/004/PL w zakresie wsparcia specjalnego na rzecz poprawy jakości produktów rolnych w sektorze tytoniu.
	Kontrola KE nr RD2/2015/006 dotycząca systemu zarządzania, kontroli i kar, wprowadzonego w ramach polskiego PROW na lata 2007-2013 (EFRROW), a w szczególności dotyczącego działania 226 „Przywrócenie potencjału leśnego oraz wprowadzenie działań zapobiegawczych”.
	Misja Komisji Europejskiej związana z realizacją audytu systemu zarządzania i kontroli PO Ryby 2007-2013.
	Postępowanie wyjaśniające KE nr FV/2014/101/PL dotyczące pomocy dla grup producentów w sektorze owoców i warzyw, do celów wstępnego uznania.
	Kontrola KE nr FV/2015/005/PL/RTLTM monitorująca wdrażanie planu działań naprawczych w mechanizmie pomocy finansowej wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw.
	Kontrola KE nr CEB/2015/085/PL w zakresie audytu certyfikującego dotyczącego legalności i prawidłowości.
	Postępowanie wyjaśniające dotyczące specjalnego wsparcia w sektorze wołowiny oraz środków wsparcia związanego z produkcją w sektorach wołowiny i cielęciny oraz mleka i przetworów mlecznych NAC/2015/005/PL.
	Ocena systemu kontroli w zakresie postępowania w przypadku wykrywania pozostałości środków ochrony roślin w produkcji ekologicznej DG(SANCO)/2015-7488.

Kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki i komórki organizacyjne Agencji

W 2015 r. przeprowadzono 460 kontroli w jednostkach i komórkach organizacyjnych Agencji, w tym: 370 kontroli planowych oraz 90 kontroli doraźnych (zleconych przez Prezesa). Kontrole planowe dotyczyły:

- procesu kierowania do organów ścigania spraw przez BP i OR ARiMR (1 kontrola);
- terminowości wszczynania postępowań w sprawach o ustalenie kwot nienależnie pobranych płatności (1 kontrola);
- prawidłowości procesu aktualizacji stanu siedzib stada (2 kontrole);
- prawidłowości wydatkowania środków w działaniach obsługiwanych przez ARiMR w przedmiocie działania 312 „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (2 kontrole);
- stosowania nadzwyczajnych trybów wzruszania decyzji (1 kontrola);
- realizacji nadzoru merytorycznego przez jednostki i komórki organizacyjne ARiMR (1 kontrola);
- prawidłowości realizacji zadań przez Biuro Kontroli na Miejscu (2 kontrole);
- przestrzegania zasad polityki antykorupcyjnej w poszczególnych departamentach Centrali ARiMR (1 kontrola);
- rozpatrywania informacji o nieprawidłowościach oraz przekazywania informacji o ich stwierdzeniu zgodnie z obowiązującymi procedurami w jednostkach i komórkach ARiMR (5 kontroli);

- rozpatrywania informacji o nieprawidłowościach oraz przekazywania informacji o ich stwierdzeniu zgodnie z obowiązującymi procedurami, w podmiotach realizujących zadania delegowane (3 kontrole);
- płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, ONW i płatności rolnośrodowiskowych (58 kontroli);
- prawidłowości obsługi wniosków transferowych (4 kontrole);
- prawidłowości realizacji przez Biura Powiatowe zadań określonych w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw (39 kontroli);
- zasadności i prawidłowości przyznawania pomocy finansowej na rzecz rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2007-2013 (10 kontroli);
- prawidłowości obsługi wniosków w ramach środka 2.1 „Inwestycje w chów i hodowlę ryb” PO Ryby 2007-2013 (1 kontrola);
- prawidłowości rozpatrywania zażaleń na wyniki kontroli na miejscu (13 kontroli);
- prawidłowości obsługi wniosków składanych w kontekście wyłączeń pracowników BP wynikających z przepisów art. 24 KPA (22 kontrole);
- postępowania odwoławczego i skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (11 kontroli);
- prawidłowości i terminowości prowadzenia przez BP postępowań w sprawie ustalania kwot nienależnie/nadmiernie pobranych płatności oraz windykacji należności ARiMR (57 kontroli);
- kontroli spraw skierowanych do organów ścigania (13 kontroli);
- gospodarki kasowej i obiegu dokumentacji finansowo-księgowej BP, prowadzenia ewidencji majątku, wydatków na krajowe podróże służbowe i zakupu materiałów biurowych (37 kontroli);
- gospodarowania samochodami służbowymi w ARiMR (1 kontrola);
- prowadzenia archiwum zakładowego (2 kontrole);
- prawidłowości i rzetelności postępowania BP w zakresie rozpatrywania informacji o nieprawidłowościach oraz przekazywania informacji o ich stwierdzeniu (18 kontroli);
- realizacji przez OR nadzoru merytorycznego nad BP (3 kontrole);
- przestrzegania przez BP zasad polityki antykorupcyjnej (51 kontroli);
- organizacji i dyscypliny pracy oraz przestrzegania Kodeksu Etyki Pracowników ARiMR w relacjach interpersonalnych (11 kontroli).

Kontrole zewnętrzne

W 2015 r. instytucje państwowe przeprowadziły w jednostkach organizacyjnych ARiMR 43 kontrole zewnętrzne.

Tabela 12. Zestawienie kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w ARiMR w 2015 r.

Instytucja przeprowadzająca kontrolę	Zakres kontroli	Liczba kontroli
Centralne Biuro Antykorupcyjne (CBA)	Kontrola w zakresie realizacji przez Agencję PO Ryby 2007-2013, w tym szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 2 – Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami i akwakultury w latach 2010-2014.	1
	Kontrola prawidłowości podejmowania i realizacji wybranych decyzji w przedmiocie przyznawania dopłat bezpośrednich dla rolników przez Gryfińskie Biuro Powiatowe ARiMR w latach 2009-2014.	1
	Kontrola wybranych procedur podejmowania i realizacji decyzji przez Lubelski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa związanych z udzielaniem wsparcia finansowego wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw w latach 2010-2015.	1
Najwyższa Izba Kontroli (NIK)	Wykonanie budżetu państwa w 2014 r. Wykonanie planu finansowego ARiMR oraz realizacji programów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej.	1
	System zarządzania nieprawidłowościami w zakresie europejskich funduszy rolnych.	1
	Zapewnienie prawidłowej i terminowej realizacji wypłat bezpośrednich dla rolników w Kampanii 2015.	1
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW)	Prawidłowość przygotowania ARiMR do obsługi wniosków rolników o przyznanie płatności obszarowych za 2015 r.	1
	Kontrola wykonywania zadań obronnych: w zakresie przewidzianym w § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13.01.2004 r. w sprawie kontroli wykonywania zadań obronnych.	1
	Prawidłowość rozpatrywania przez ARiMR wybranych: 1. Spraw dotyczących przyznania pomocy w ramach działania Ułatwienie startu młodym rolnikom PROW 2007–2013; 2. Skarg i wniosków dotyczących działań ARiMR w okresie od 2013 r. do zakończenia kontroli (z możliwością rozszerzenia na okres wcześniejszy).	1
	Kontrola procesu rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy technicznej w ramach PROW 2007–2013.	1
Sprawdzenie: 1. terminów odwołań, poprawności weryfikacji i kompletności dokumentacji dotyczącej odwołań od rozpatrzenia wniosków złożonych w ramach PO RYBY 2007-2013, 2. sposobu postępowania pracowników ARiMR w procesie rozpatrywania wezwania do usunięcia naruszenia prawa dla środków w ramach PO RYBY 2007-2013, 3. obsługi zleceń płatności w zakresie PO RYBY 2007-2013 za okres od 1.07.2014 r. do 31.09.2014 r.	1	

	Weryfikacja procesu obsługi operacji realizowanych w ramach PO Ryby 2007-2013.	7
	Sprawdzenie procesu obsługi operacji w ramach osi 2 i 3 PO Ryby 2007-2013.	4
	Sprawdzenie procesu obsługi operacji w ramach osi 2 PO Ryby 2007-2013.	3
	Wdrażanie działania Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej w ramach PROW 2007-2013.	2
	Wdrażanie działania Ułatwianie startu młodym rolnikom w ramach PROW 2007-2013.	1
	Wdrażanie działania Modernizacja gospodarstw rolnych w ramach PROW 2007-2013.	5
	Wdrażanie działania Program rolnośrodowiskowy w ramach PROW 2007-2013.	1
Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA)	Kontrola projektów realizowanych w ramach PO Ryby 2007-2013.	2
Urząd Kontroli Skarbowej (UKS)	Kontrola prawidłowości obsługi wniosku OB, ONW i PRŚ.	1
	Kontrola płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Przyznanie płatności obszarowej.	1
	Obsługa wybranego wniosku o przyznanie płatności do jednolitej płatności obszarowej na 2014 r., zrealizowanego w ramach EFRG.	1
Archiwum Państwowe	Ekspertyza dokumentacji niearchiwalnej przeznaczonej do brakowania (akta kancelaryjne 2004-2005).	1
	Ekspertyza archiwalna dotycząca dokumentacji niearchiwalnej przeznaczonej na makulaturę.	1
	Kontrola w zakresie wykonywania postanowień ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (ze zm.), w szczególności przestrzegania przepisów kancelaryjno-archiwalnych.	1
	Kontrola ogólna archiwum zakładowego Świętokrzyskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Kielcach.	1

Rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących działalności Agencji

W 2015 r. do ARiMR wpłynęło łącznie 628 spraw, w tym 606 skarg oraz 22 wnioski.

Tabela 13. Sposoby rozpatrywania skarg i wniosków

Sposób załatwienia skargi/wniosku	Centrala	Oddziały Regionalne	ARiMR ogółem
Pozytywnie (z punktu widzenia Skarżącego/Wnioskodawcy)	38	17	55

Negatywnie (z punktu widzenia Skarżącego/ Wnioskodawcy)	238	155	393
Przekazano wg właściwości	11	1	12
Pozostawiono bez rozpatrzenia / <i>ad acta</i> /	75	20	95
W inny sposób /np. zmieniona klasyfikacja spraw w toku rozpatrywania skargi/	43	20	63
W toku	2	8	10
Razem	407	221	628

Raportowanie nieprawidłowości do właściwych organów krajowych i Unii Europejskiej

W 2015 r. przekazano:

- Program SAPARD:
 - ✓ raporty kwartalne - 306 raportów,
 - ✓ zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE - 4 zestawienia;
- EFRG/SG EFOiGR (WPR, PROW 2004-2006):
 - ✓ raporty kwartalne - 193 raporty,
- SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006:
 - ✓ raporty kwartalne - 9 raportów,
- PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013:
 - ✓ raporty kwartalne - 5 raportów,
 - ✓ kwartalne zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu do KE - 4 zestawienia;
- PROW 2007-2013:
 - ✓ raporty kwartalne dla działań wdrażanych przez ARiMR - 383 raporty,
 - ✓ raporty kwartalne podmiotów delegowanych - 36 raportów,
 - ✓ błędy administracyjne - 21 raportów.

W 2015 r. ARiMR otrzymała bezpośrednio z Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) 5 informacji w sprawie prowadzonych postępowań dotyczących domniemanych nieprawidłowości w przyznawaniu środków unijnych.

W 2015 r. do Agencji wpłynęły 192 doniesienia w sprawie wystąpienia nieprawidłowości. Zgodnie z kompetencjami kierowane one były do właściwych biur powiatowych, oddziałów regionalnych, departamentów merytorycznych lub podejmowane były inne działania zmierzające do zbadania informacji. ARiMR udzielała także indywidualnych odpowiedzi na doniesienia.

2. Kontrole beneficjentów w ramach instrumentów realizowanych przez ARiMR

Celem przeprowadzania czynności kontrolnych jest weryfikacja danych zadeklarowanych przez beneficjenta we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność oraz wypełniania przez niego zobowiązań programowych. Weryfikacja zadeklarowanych przez beneficjenta danych może odbywać się poprzez przeprowadzenie kontroli na miejscu. Kontrola, będąca jednym z etapów autoryzacji wniosków, polega na sprawdzeniu stanu faktycznego u danego beneficjenta na dzień kontroli oraz ma na celu sprawdzenie prawidłowego wykorzystania środków.

Kontrole na miejscu wykonywane są w oparciu o zasady zamieszczone w zatwierdzonych książkach procedur oraz instrukcjach realizacji kontroli na miejscu dotyczących poszczególnych działań.

Realizacja kontroli w 2015 r. odbywała się dwoma metodami:

- metodą inspekcji terenowej;
- metodą FOTO – RFV (Rapid Field Visits).

Kontrole metodą inspekcji terenowej wykonywane są w ramach wszystkich działań realizowanych przez ARiMR i przeprowadzane są wyłącznie przez pracowników ARiMR.

Kontrole metodą FOTO realizowane są wyłącznie przez wykonawców zewnętrznych wyłonionych w drodze postępowania przetargowego i dotyczą płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz Wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW).

W 2015 r. w ramach działań kontrolnych zrealizowano kontrole beneficjentów następujących instrumentów wsparcia:

- **Płatności bezpośrednie**

W roku kalendarzowym 2015 wykonano kontrole w zakresie kwalifikowalności powierzchni zarówno w ramach Kampanii 2014 (tzn. rolnicy zostali wytypowani w roku 2014, ale kontrola ich gospodarstw została zrealizowana w roku 2015), jak również Kampanii 2015 (kontrole zrealizowane do dnia 31.12.2015 r. posiadające zatwierdzony raport z kontroli w systemie IACSplus).

W roku kalendarzowym 2015 przeprowadzono w sumie 71 017 kontroli, w tym:

- ✓ zrealizowano 424 kontrole gospodarstw, które zostały wytypowane w ramach Kampanii 2014,
- ✓ zrealizowano 70 593 kontrole gospodarstw, które zostały wytypowane w ramach Kampanii 2015.

W ramach tego instrumentu w kampanii kontrolnej 2015 zrealizowany został poziom kontroli wymagany ustawodawstwem unijnym.

Na podstawie posiadanych wyników kontroli stwierdzono, że przeważająca liczba nieprawidłowości wynikała z konieczności zastosowania podczas kontroli kodów pokontrolnych dotyczących aktualizacji LPIS, a także stwierdzono rozbieżności w zakresie powierzchniowym. Poniżej przedstawiono wykaz najczęściej występujących w ramach obu kampanii nieprawidłowości:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku.

PROW 2014-2020

- **Obszary z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)**

W 2015 r. w ramach PROW 2014-2020 zrealizowano 39 218 kontroli ONW wytypowanych w ramach Kampanii 2015 (105,3% w stosunku do liczby kontroli ONW zaplanowanych na 2015 r.). Na podstawie posiadanych wyników kontroli stwierdzono, że przeważająca liczba nieprawidłowości wynikała z konieczności zastosowania podczas kontroli kodów pokontrolnych dotyczących aktualizacji LPIS. Stwierdzono również rozbieżności w zakresie powierzchniowym. Poniżej przedstawiono wykaz najczęściej występujących nieprawidłowości:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku.

- **Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne**

W 2015 r. w ramach działania zrealizowano 833 kontrole wytypowane w ramach Kampanii 2015. W ramach tego działania zrealizowany został poziom kontroli wymagany ustawodawstwem unijnym. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były nieprawidłowości powierzchniowe i nieprawidłowości związane z realizacją zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, w tym:

- w zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej stwierdzano:
 - rozbieżności w zakresie powierzchniowym, czyli zostały stwierdzone różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli;
 - wykraczanie granic uprawy poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku;
- w ramach wymogów Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego najczęściej stwierdzano:
 - posiadanie przez rolnika niekompletnego/ niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami planu działalności rolnośrodowiskowej w zakresie:
 - ✓ szkicu gospodarstwa rolnego z zaznaczonymi realizowanymi pakietami/wariantami,
 - ✓ działek rolnych zlokalizowanych na określonych działkach ewidencyjnych i realizowanych na nich określonych wariantów lub pakietów,

- ✓ określenia elementów krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa;
- nieprzestrzeganie wymogu pozostawienia 15-20% powierzchni nieskoszonej – dotyczy wariantów: 5.4, 4.7;
- pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, która została zaznaczona na materiale graficznym przez rolnika – dotyczy wariantów: 5.4, 4.7;
- przekształcanie występujących w gospodarstwie rolnym trwałych użytków zielonych i pastwisk trwałych w rozumieniu art. 4 lit. h Rozporządzenia 1307/2013;
- brak planu działalności rolnośrodowiskowej.

● **Rolnictwo ekologiczne**

- W roku 2015 zrealizowano 331 kontroli wytypowanych w ramach Kampanii 2015. W ramach tego działania zrealizowany został poziom kontroli wymagany ustawodawstwem unijnym. Poniżej przedstawiono wykaz najczęściej występujących nieprawidłowości z podziałem na kody dotyczące nieprawidłowości powierzchniowych i tych, które związane były z realizacją zobowiązania ekologicznego. Przeważająca liczba nieprawidłowości wynikała z konieczności zastosowania podczas kontroli kodów pokontrolnych dotyczących aktualizacji LPIS. W zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania;
 - różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli;
 - stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności;
 - wykraczanie granic uprawy poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku.

W ramach wymogów Rolnictwa ekologicznego najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- posiadanie przez rolnika niekompletnego/ niezgodnego z informacjami przekazanymi we wniosku i załącznikami planu działalności ekologicznej w zakresie:
 - ✓ szkicu gospodarstwa rolnego z naniesionymi oznaczeniami poszczególnych działek rolnych, na których mają być realizowane pakiety lub warianty oraz elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa,
 - ✓ działek rolnych zlokalizowanych na określonych działkach ewidencyjnych i realizowanych na nich określonych wariantów lub pakietów,
 - ✓ określenia elementów krajobrazu rolniczego nieużytkowanych rolniczo tworzących ostoje przyrody, występujących na obszarze gospodarstwa;
- nieprzestrzeganie obowiązku odpowiedniego przeznaczenia plonu;
- nieutrzymywanie minimalnej obsady drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok (dotyczy pakietów 4 i 10);
- niewykaszanie TUZ w terminie do 31 lipca (dotyczy pakietów 6 i 12);

- przekształcanie występujących w gospodarstwie rolnym trwałych użytków zielonych i pastwisk trwałych w rozumieniu art. 4 lit. h Rozporządzenia 1307/2013.

- **Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów**

W 2015 r. w ramach działania przeprowadzono 24 kontrole. Wszystkie sprawy zostały skontrolowane w wyniku skierowania manualnego. W 3 sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- zadeklarowana powierzchnia zalesienia w warunkach korzystnych była większa niż powierzchnia stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana powierzchnia na gruntach o nachyleniu powyżej 12° była większa niż powierzchnia stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana powierzchnia nasadzeń gatunków iglastych była większa niż powierzchnia stwierdzona nasadzeń w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana powierzchnia nasadzeń gatunków liściastych była większa niż powierzchnia stwierdzona nasadzeń w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia,
- zadeklarowana długość siatki w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia była większa niż długość stwierdzona w granicach gruntu przeznaczonego do zalesienia.

- **Premie dla młodych rolników**

W ramach operacji typu Premie dla młodych rolników w ramach poddziałania 6.1. Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników w 2015 r. ARiMR przeprowadziła w sumie 1 714 kontroli na miejscu na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy. Zakres kontroli obejmował opis stanu faktycznego dotyczącego struktury produkcji rolnej bez odniesienia się do deklaracji wnioskodawcy. Ewentualne nieprawidłowości stwierdza się na kolejnym etapie rozpatrywania wniosku.

PROW 2007-2013

- **Ułatwianie startu młodym rolnikom**

W 2015 r. w ramach działania zrealizowano 1 240 kontroli na miejscu oraz 316 kontroli ex-post. W wyniku skierowań manualnych wykonano 1 166 wizytacji w miejscu.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 209 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 123 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- niezgodność struktury produkcji rolnej z założeniami Planu rozwoju gospodarstwa (PRG),
- niezgodności w zestawieniu kosztów poniesionych na inwestycje.

- **Renty strukturalne**

W 2015 r. przeprowadzono 826 kontroli na miejscu beneficjentów rent strukturalnych oraz 245 kontroli u przejmujących użytki rolne.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych w przypadku beneficjenta stwierdzono uchybienia w 10 sprawach. Najczęściej dotyczyły one stwierdzenia większej niż zadeklarowana we wniosku powierzchni użytków rolnych na danej działce ewidencyjnej pozostawionej na własne potrzeby. W przypadku przejmującego użytki rolne uchybienia stwierdzono w 48

sprawach. Najczęściej dotyczyły one braku prowadzenia działalności rolniczej na przejętej działce ewidencyjnej.

- **Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów**

W 2015 r. przeprowadzono 76 kontroli na miejscu. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych uchybienia stwierdzono w 3 sprawach. Dotyczyły one braku posiadania przez beneficjenta dokumentów potwierdzających realizację usług doradczych.

- **Modernizacja gospodarstw rolnych**

W 2015 r. w ramach działania zrealizowano 1 007 kontroli na miejscu wniosków o płatność oraz 728 kontroli ex-post. W wyniku skierowań manualnych wykonano 9 756 wizytacji w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 693 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 2 799 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodności w zestawieniu maszyn i urządzeń,
- niezgodności dotyczące parametrów maszyn i urządzeń będących przedmiotem operacji.

- **Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej**

W 2015 r. w ramach działania skontrolowano 443 wnioski o płatność końcową oraz 36 operacji na etapie ex-post. W wyniku skierowań manualnych przeprowadzono 27 wizytacji w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 247 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 12 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodności dotyczące parametrów maszyn i urządzeń będących przedmiotem operacji,
- rozbieżności pomiędzy dokumentami finansowo-księgowymi i innymi dokumentami w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji.

- **Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych**

W 2015 r. w ramach działania wykonano 114 kontroli na miejscu oraz 141 kontroli ex-post. W wyniku skierowań manualnych przeprowadzono 1 140 wizytacji w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 56 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 278 wizytacji.

Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodności dotyczące parametrów maszyn i urządzeń będących przedmiotem operacji,
- niezamieszczenie w miejscu realizacji operacji tablicy informacyjnej.

- **Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności**

W 2015 r. zrealizowano 611 kontroli na miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych uchybienia stwierdzono w 68 sprawach. Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to:

- brak oryginałów dowodów księgowych potwierdzających poniesienie kosztów kontroli,
- niezgodność oryginałów dowodów księgowych z kopiami dokumentów dołączonymi do wniosku o płatność.

- **Grupy producentów rolnych**

W 2015 r. do kontroli na miejscu skierowanych zostało:

- ✓ 100% grup producentów rolnych, które złożyły pierwszy wniosek o płatność (I rok działalności GPR);
- ✓ 10% wnioskowanej kwoty przez grupy producentów rolnych, które złożyły kolejny wniosek o płatność (II-V rok działalności GPR).

Typowanie do kontroli przeprowadzono metodą losową i metodą analizy ryzyka. Metodą analizy ryzyka wytypowano 8%, natomiast metodą losową 2% wnioskowanej kwoty przez grupy, które złożyły kolejny wniosek. Dodatkowo metodą losową wytypowano 2% członków w poszczególnych grupach podlegających kontroli na miejscu.

W 2015 r. w ramach działania przeprowadzono kontrolę na miejscu w 294 grupach producentów rolnych. Kwota wypłacona w 2015 r. na rzecz beneficjentów wynosiła 179,07 mln zł, natomiast kwota wypłacona skontrolowanych wniosków wynosiła 54,53 mln zł, co stanowi 30,45%. Stwierdzono 176 przypadków występowania nieprawidłowości, które najczęściej dotyczyły:

- niezgodności numeru faktury VAT/rachunku podanego w wykazie stanowiącym załącznik 1, 2, i 3, z numerem widniejącym na oryginale,
- niezgodności ogólnej wartości sprzedanych/dostarczonych produktów, wynikającej z wykazu stanowiącego załącznik nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność, z wartością wynikającą z posiadanych przez grupę faktur VAT/rachunków/innych dokumentów finansowo-księgowych,
- niezgodności ogólnej ilości sprzedanych/dostarczonych produktów, wynikającej z wykazu stanowiącego załącznik nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność, z ilością wynikającą z posiadanych przez grupę faktur VAT/ rachunków/ innych dokumentów finansowo-księgowych,
- niezapłaconych rachunków lub innych dokumentów księgowych o równorzędnej wartości dowodowej ujętych w Załączniku nr 2 do wniosku o płatność (podlegających kontroli),
- nie posiadania przez Grupę Producentów Rolnych oryginałów/kopii faktur VAT i rachunków zgodnych z wykazem stanowiącym załączniki nr 1, 2 i 3 do wniosku o płatność potwierdzających przeprowadzone transakcje,
- nie wytworzenia w gospodarstwach członków GPR produktów lub grupy produktów, będących przedmiotem sprzedaży GPR lub nie sprzedania ich odbiorcom niebędącymi członkami grupy.

- **Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania**

W roku kalendarzowym 2015 wykonano 194 kontrole ONW w ramach PROW 2007-2013. Na podstawie posiadanych wyników kontroli stwierdzono, że przeważająca liczba nieprawidłowości wynikała z konieczności zastosowania podczas kontroli kodów pokontrolnych dotyczących aktualizacji LPIS. Stwierdzono również rozbieżności w zakresie powierzchniowym. Wykaz najczęściej występujących nieprawidłowości to:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- rozbieżności w zakresie powierzchniowym, czyli różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku,
- stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności.

- **Program rolnośrodowiskowy**

W roku kalendarzowym 2015 kontrole na miejscu przeprowadzono w 4 817 gospodarstwach, z czego 88 kontroli dotyczyło kampanii kontrolnej 2014, a 4 729 kontroli kampanii kontrolnej 2015. W ramach tego działania zrealizowany został wymagany ustawodawstwem unijnym poziom kontroli.

Poniżej przedstawiono wykaz najczęściej występujących w ramach obu kampanii nieprawidłowości z podziałem na kody dotyczące nieprawidłowości powierzchniowych i tych, które związane były z realizacją zobowiązania rolnośrodowiskowego.

W zakresie kontroli powierzchniowej działek rolnych najczęściej stwierdzane były następujące nieprawidłowości:

- powiększenie bądź zmniejszenie zasięgu pola zagospodarowania,
- rozbieżności w zakresie powierzchniowym, czyli różnice pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną przez beneficjenta, a powierzchnią stwierdzoną w trakcie kontroli,
- wykraczanie granic upraw poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku,
- stwierdzenie obszaru tymczasowo niekwalifikującego się do płatności.

W zakresie kontroli wymogów dotyczących poszczególnych wariantów w ramach zobowiązania rolnośrodowiskowego do najczęściej stwierdzonych nieprawidłowości należały:

- pozostawienie nieskoszonej niewłaściwej części działki rolnej, w szczególności innej niż zaznaczona na materiale graficznym (dotyczy pakietu 3),
- brak deklarowanej uprawy w międzyplonie (dotyczy pakietu 8),
- brak zachowania na terenie gospodarstwa powierzchni trwałych użytków zielonych,
- wykoszenie całej powierzchni działki rolnej (dotyczy pakietu 3),
- pozostawienie mniejszej niż 5% nieskoszonej powierzchni działki rolnej (dotyczy pakietu 3),

- brak siewu roślin poplonowych (dotyczy pakietu 8).

- **Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne**

Kontrola na miejscu wniosków pierwszorocznych realizowana jest według zasad kontroli dla działań inwestycyjnych, natomiast kontrola na miejscu wniosków kontynuacyjnych realizowana jest według zasad kontroli dla działań nieinwestycyjnych.

W 2015 r. przeprowadzono kontrole na miejscu u 632 beneficjentów (skontrolowano 1 230 spraw), w tym 570 kontroli beneficjentów wytypowanych metodą analizy ryzyka i losowo. Do wyliczeń uwzględniono kontrole gospodarstw wytypowanych do kontroli w Kampanii 2014, które zostały zrealizowane w roku 2015 oraz kontrole gospodarstw wytypowanych do kontroli w Kampanii 2015 i przeprowadzone do dnia 31.12.2015 r.

W zakresie działania zrealizowano 975 wizytacji, skontrolowano 47 beneficjentów pierwszorocznych, co stanowi 9,02% poniesionych wydatków oraz skontrolowano 632 beneficjentów (wnioski kontynuacyjne), co stanowi 7,13% w stosunku do liczby beneficjentów w puli typowania.

Najczęściej powtarzającymi się nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli wniosków kontynuacyjnych były:

- zadeklarowana powierzchnia całkowita była większa niż powierzchnia całkowita stwierdzona,
- zadeklarowana powierzchnia całkowita grodzenia lub obwód siatki były większe niż stwierdzone,
- zalesianie zostało wykonane bez zachowania odpowiedniej odległości od działek sąsiadujących i stanowiących własność innego podmiotu,
- niewykoszenie roślinności zagłuszającej sadzonki,
- nieudokumentowanie zakupu repelentów określonych w planie zalesienia lub udokumentowanie zakupu repelentów w niewystarczających ilościach.

- **Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych**

W 2015 r. w ramach działania wykonano 132 kontrole na miejscu na etapie płatności ostatecznej, skontrolowano 5 operacji na etapie ex-post oraz przeprowadzono 7 wizytacji w miejscu. W przypadku 13 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 2 wizytacji stwierdzono uchybienia, do których najczęściej należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji oraz jej lokalizacji,
- brak zgodności operacji z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

- **Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**

W 2015 r. w ramach działania zrealizowano 114 kontroli na miejscu wniosków oraz 236 kontroli ex-post. Ponadto w wyniku skierowań manualnych wykonano 1 078 wizytacji w miejscu. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 145 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 287 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych

uchybień należały rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji.

- **Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**

W 2015 r. w ramach działania zrealizowano 284 kontrole na miejscu oraz 163 kontrole ex-post. W wyniku skierowań manualnych wykonano 3 958 wizytacji w miejscu.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia w przypadku 290 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 1 660 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- rozbieżności pomiędzy deklarowanymi parametrami nabytych maszyn i urządzeń, a stanem faktycznym,
- rozbieżności pomiędzy dokumentami finansowo-księgowymi i innymi dokumentami w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji.

- **Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania 311. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej oraz działania 312. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**

W 2015 r. w ramach działania 413_311 wykonano 327 kontroli na miejscu, skontrolowano 45 operacji na etapie ex-post oraz przeprowadzono 26 wizytacji w miejscu. W ramach działania 413_312 wykonano 730 kontroli na miejscu, skontrolowano 35 operacji na etapie ex-post oraz przeprowadzono 39 wizytacji w miejscu.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych przeprowadzonych w ramach działania 413_311 stwierdzono uchybienia w przypadku 265 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 9 wizytacji, natomiast w ramach działania 413_312 w przypadku 306 kontroli na miejscu i kontroli ex-post oraz 12 wizytacji. Do najczęściej stwierdzanych uchybień należały:

- rozbieżności w zestawieniu rzeczowo-finansowym w odniesieniu do faktycznie zrealizowanej operacji,
- niezgodności dotyczące parametrów maszyn i urządzeń będących przedmiotem operacji,
- brak zgodności dokumentów finansowo-księgowych z zakresem realizacji operacji.

- **Pomoc techniczna**

Kontrole na miejscu w ramach pomocy technicznej PROW na lata 2007-2013 zlecane są systematycznie. Wybór operacji do kontroli na miejscu został przeprowadzony w cyklu miesięcznym metodą analizy ryzyka i losowo na puli wniosków o płatność złożonych od początku 2015 r.

W 2015 r. wykonano 68 kontroli na miejscu, w których stwierdzono 5 przypadków występowania nieprawidłowości.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to:

- uchybienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, które było niezbędne do realizacji operacji,

- podzielenie zamówienia w celu uniknięcia stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych,
- brak zgłoszonych przetargów, w tym postępowań unieważnionych,
- niezgodność działań informacyjno-promocyjnych zrealizowanych w ramach operacji z Księgą wizualizacji znaku PROW na lata 2007-2013.

- **Działania delegowane**

ARiMR delegowała do podmiotów zewnętrznych część swoich zadań, w tym m.in. realizację czynności kontrolnych w zakresie następujących działań PROW na lata 2007-2013:

- Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie (Działanie 111) (Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa);
- Działania informacyjno-promocyjne (Działanie 133) (Agencja Rynku Rolnego);
- Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa (Działanie 125) (Samorządy Województw);
- Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (Działanie 321) (Samorządy Województw);
- Odnowa i rozwój wsi (Działanie 313, 322, 323) (Samorządy Województw);
- Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (Działanie 413) (Samorządy Województw);
- Wdrażanie projektów współpracy (Działanie 421) (Samorządy Województw);
- Funkcjonowanie lokalnej grupy działania (Działanie 431) (Samorządy Województw).

PROW 2004-2006

- **Renty strukturalne**

W 2015 r. kontrole na miejscu przeprowadzono u 889 beneficjentów oraz 1 kontrolę u przejmującego użytki rolne. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych w przypadku beneficjenta stwierdzono uchybienia w 6 sprawach. Najczęściej dotyczyły one stwierdzenia większej niż zadeklarowana we wniosku powierzchni użytków rolnych na danej działce ewidencyjnej pozostawionej na własne potrzeby. W przypadku przejmującego użytki rolne nie stwierdzono uchybień.

- **Zalesianie gruntów rolnych**

W 2015 r. skontrolowano 267 producentów rolnych (w tym 229 producentów rolnych wytypowano do kontroli metodą analizy ryzyka i losową). Dla beneficjentów uczestniczących w programie dłużej niż 5 lat zastosowano możliwość obniżenia poziomu kontroli do 2,5%. Poziom skontrolowanych beneficjentów w skali kraju wynosił 3,56%. Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były:

- nieudokumentowanie zakupu repelentów określonych w planie zalesienia lub udokumentowanie zakupu repelentów w niewystarczającej ilości,
- zadeklarowanie powierzchni całkowitej zalesienia większej niż stwierdzonej całkowitej powierzchni,
- nieudokumentowanie zakupu sadzonek,

- wykonanie zalesienia bez zachowania odpowiedniej odległości od działek sąsiadujących, które stanowią własność innego podmiotu.

Rynek owoców i warzyw

• Wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw

Dobór podmiotów do kontroli na miejscu odbywał się na podstawie:

- ✓ typowania wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw do kontroli, przeprowadzonego w Centrali ARiMR metodą losową i metodą analizy ryzyka - wytypowano 86 wniosków,
- ✓ skierowania manualnego do kontroli dla 156 wniosków, w tym 34 wnioski na skutek konieczności obligatoryjnej kontroli w związku ze złożonym przez grupę - pierwszym oraz ostatnim (po zakończeniu realizacji Planu Dochodzenia do Uznania - PDU) – wnioskiem,
- ✓ typowania do kontroli ex-post w zakresie dotyczącym utrzymania oraz udostępnienia inwestycji, przeprowadzanych po zakończeniu Planu Dochodzenia do Uznania - wytypowano 32 podmioty.

W 2015 r. przeprowadzono 242 kontrole (w tym 86 wytypowano metodą analizy ryzyka i metodą losową, 34 kontrole obowiązkowe oraz 122 kontrole ze skierowań manualnych). Podczas kontroli stwierdzono 162 nieprawidłowości.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należały:

- niezgodność ze stanem rzeczywistym danych zawartych we wniosku oraz załącznikach (w tym w oświadczeniach),
- niezgodność ze stanem faktycznym sprawozdania z realizacji Planu Dochodzenia do Uznania w zakresie realizacji działań i inwestycji, opisanych w sprawozdaniu jako zrealizowane w okresie objętym wnioskiem,
- niezgodność numerów identyfikacyjnych (np. nr seryjny/nr fabryczny) umieszczonych na maszynach, urządzeniach oraz samochodach ciężarowych z numerami identyfikacyjnymi podanymi na fakturach/specyfikacjach do faktur oraz załączniku do wniosku,
- niezgodność wartości sprzedaży lub redukcji sprzedaży zadeklarowanych dla poszczególnych pozycji składowych wartości produkcji sprzedanej (WPS) w załączniku ze stanem faktycznym, ustalonym na podstawie dokumentacji finansowo-księgowej na miejscu u beneficjenta,
- brak kalkulacji wartości produktów sprzedanych zadeklarowanej we wniosku o przyznanie pomocy finansowej na etapie „loco-grupa producentów” (tj. wartość produktów sprzedanych uwzględnia koszty transportu zewnętrznego),
- niezgodność lokalizacji inwestycji lub ich etapów z lokalizacjami podanymi we wniosku z PDU,
- niezgodność zakresu faktycznie zrealizowanych inwestycji (ilość, pojemność, wydajność) z zakresem zadeklarowanym we wniosku o przyznanie pomocy finansowej oraz opisanym w zatwierdzonym Planie Dochodzenia do Uznania.

W 2015 r. przeprowadzono 32 kontrole ex-post wytypowane metodą analizy ryzyka i metodą losową oraz 5 kontroli ze skierowań manualnych. Podczas kontroli stwierdzono 5 nieprawidłowości.

- **Pomoc finansowa dla organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego**

W 2015 r. kontrolą objęto 4 organizacje, które realizowały programy operacyjne w 2014 r., 9 organizacji, które złożyły wnioski o zatwierdzenie Programów Operacyjnych na 2016 r. oraz 3 kontrole ex-post.

Kontrole w 2015 r. dotyczyły:

- ✓ wniosków o wypłatę rozliczenia rocznego lub wypłatę rocznej pomocy finansowej,
- ✓ wniosków o zatwierdzenie programu operacyjnego,
- ✓ zobowiązania utrzymania inwestycji (3 kontrole ex-post).

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak zgodności danych zadeklarowanych w dokumentach złożonych ze stanem rzeczywistym,
- kontrola rocznego sprawozdania finansowego nie potwierdziła zadeklarowanej kwoty wartości produktów sprzedanych.

- **Kontrole zawartości tetrahydrokannabinolu (THC) w konopiach włóknistych**

W 2015 r. wytypowano do kontroli plantacje konopi włóknistych uprawiane przez 19 rolników. Czynności kontrolne obejmujące 51 kontroli (kontrola dotyczyła każdej działki rolnej) zostały przeprowadzone przez pracowników Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu jako kontrolerów upoważnionych przez ARiMR. Kontrole przeprowadzono u wszystkich wytypowanych rolników. Zbadano poziom THC w odmianach: Beniko, Biało-brzeskie, Tygra, Rajan Wielkopolskie, Uso-31, Zenit i Finola na plantacjach objętych weryfikacją.

Zawartość THC w analizowanych próbach wahała się od 0,01% do 0,31%. W konopiach odmian: Beniko, Biało-brzeskie, Tygra, Rajan, Wielkopolskie, Uso-31 i Zenit zawartość THC nie przekroczyła dopuszczalnej w Unii Europejskiej wartości 0,2%. W ramach jednej kontroli dotyczącej odmiany Finola stwierdzono przekroczenie poziomu THC powyżej 0,2%.

- **Kontrole w ramach *cross-compliance***

Kontrole w zakresie przestrzegania norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów podstawowych w zakresie zarządzania w obszarze I – Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów w obszarze II - Zdrowie publiczne, zdrowie roślin w odniesieniu do produkcji roślinnej realizowane są przez służby kontrolne ARiMR, natomiast kontrole w obszarze II - Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt w odniesieniu do produkcji zwierzęcej realizowane są przez służby Inspekcji Weterynaryjnej.

Do przestrzegania norm i wymogów wzajemnej zgodności zobowiązani są wszyscy beneficjenci ubiegający się o przyznanie płatności bezpośrednich oraz beneficjenci ubiegający się o płatności w ramach niektórych działań:

- PROW 2007-2013:
 - program rolnośrodowiskowy (PRŚ),

- zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne – Schemat I Zalesianie gruntów rolnych;
- PROW 2014-2020:
 - płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW),
 - płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne,
 - rolnictwo ekologiczne.

W 2015 r. przedmiotem kontroli realizowanych przez ARiMR w zakresie wzajemnej zgodności była weryfikacja przestrzegania norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, które są określone w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (Dz. U. poz. 344), wymogów z obszaru I – Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wymogów z obszaru II - Zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zdrowie roślin, które zostały określone w Obwieszczeniu MRiRW z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy (Monitor Polski, poz. 329).

W 2015 r. w wyniku typowania metodą analizą ryzyka i losowo do obowiązkowej kontroli w zakresie wzajemnej zgodności skierowano 7 388 rolników z tytułu OB/ONW, PRŚ, ZGR (PROW 2007-2013), PRŚK, RE (PROW 2014-2020). W wyniku 7 371 przeprowadzonych kontroli stwierdzono 893 przypadki niezgodności wykrytych u 551 rolników w zakresie braku przestrzegania:

- normy DKR – 64 przypadki niezgodności w 63 gospodarstwach rolnych, w tym:
 - 43 przypadki braku przestrzegania wymogu utrzymania pokrywy ochronnej gleby w okresie od dnia 1 listopada do dnia 15 lutego, na co najmniej na 30% powierzchni gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego położonego na obszarach zagrożonych erozją wodną,
 - 12 przypadków wypalania gruntów rolnych;
- wymogów z Obszaru I (Środowisko, zmiana klimatu, utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej) – 214 przypadków niezgodności w 131 gospodarstwach, w tym m.in.:
 - 76 przypadków braku przechowywania dokumentacji dotyczącej wszystkich zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem,
 - 30 przypadków braku płyty obornikowej lub innego miejsca przechowywania obornika lub zbiornika na gnojówkę i gnojownicę,
 - 24 przypadki przekroczenia maksymalnych dawek nawożenia azotem określonych w programie działań lub wynikających z planu nawożenia,
 - 88 przypadków nieprzestrzegania pozostałych wymagań z programu działań obowiązujących na OSN,
 - u 6 rolników stwierdzono niezgodności z wymogami w zakresie ochrony dzikiego ptactwa.

Nie stwierdzono niezgodności w zakresie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;

- wymogów z Obszaru II – (Zdrowie publiczne, zdrowie roślin) – 615 przypadków niezgodności u 389 rolników, w tym:
 - 179 przypadków stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą lub w sposób zagrażający zdrowiu ludzi, zwierząt lub środowisku,
 - 154 przypadki niekompletności lub braku ewidencji zabiegów wykonywanych przy użyciu środków ochrony roślin.

Niezgodności w zakresie przestrzegania wymogów dotyczących bezpieczeństwa żywności pochodzenia roślinnego w przypadku wprowadzania na rynek produkcji roślinnej najczęściej dotyczyły stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z etykietą - 41 przypadków oraz braku posiadania przez rolnika dokumentacji dotyczącej stosowania środków ochrony roślin – 44 przypadki.

Ponadto w 2015 r. przeprowadzono 380 kontroli w zakresie wzajemnej zgodności wytypowanych manualnie, w związku z brakiem przestrzegania norm lub wymogów wzajemnej zgodności stwierdzonych w trakcie innych kontroli realizowanych przez ARiMR oraz w przypadku donosów, rozszerzeń kontroli 100 euro, itp.

Dodatkowo w 2015 r. przeprowadzono 1 184 kontrole sprawdzające realizację działań naprawczych przez rolników, u których np. w roku ubiegłym stwierdzono nieprzestrzeganie norm i/lub wymogów wzajemnej zgodności i odstąpiono od naliczenia sankcji, ze względu na fakt, iż kwota sankcji nie przekroczyła równowartości kwoty 100 euro.

PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013

W 2015 r. w ramach programu przeprowadzono 987 kontroli na miejscu realizacji projektu operacji, z czego w poszczególnych środkach:

Środek 1.1 Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej - 3 kontrole.

Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność – 227 kontroli.

Środek 1.4 Rybactwo przybrzeżne – 59 kontroli.

Środek 1.5 Rekompensaty społeczno - gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką – 3 kontrole.

Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb – 111 kontroli.

Środek 2.2 Działania wodno – środowiskowe – 346 kontroli.

Środek 2.4 Rybołówstwo śródlądowe – 26 kontroli.

Środek 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu – 133 kontrole.

Środek 3.1 Działania wspólne – 32 kontrole.

Środek 3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej – 9 kontroli.

Środek 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach – 26 kontroli.

Środek 3.4 Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne – 2 kontrole.

Środek 3.5 Projekty pilotażowe – 10 kontroli.

Nieprawidłowości wystąpiły w 410 kontrolach, w tym najwięcej nieprawidłowości (197) stwierdzono podczas kontroli środka 2.2 Działania wodno - środowiskowe.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- Środek 1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - niezgodność zakresu rzeczowo - finansowego operacji,
 - rozpoczęcie i zakończenie projektu niezgodne z terminem zawartym w umowie,
 - niezgodność zrealizowanej operacji z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki,
 - brak wyodrębnionej ewidencji księgowej u beneficjentów zgodnie z art. 59 lit. d Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r.
- Środek 1.4 Rybactwo przybrzeżne - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - rozpoczęcie i zakończenie projektu niezgodne z terminem zawartym w umowie,
 - niezgodność zakresu rzeczowo-finansowego operacji,
 - niezgodność zrealizowanej operacji z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki,
 - niezamontowanie oraz nieuruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia.
- Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - niezgodność zakresu rzeczowo - finansowego operacji,
 - rozpoczęcie i zakończenie realizacji operacji niezgodnie z terminem zawartym w umowie,
 - niezgodność zrealizowanej operacji z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki.
- Środek 2.2 Działania wodno - środowiskowe - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - zadeklarowana powierzchnia stawu była większa od powierzchni stwierdzonej,
 - zadeklarowana powierzchnia stawu była mniejsza od powierzchni stwierdzonej,
 - wnioskodawca nie posiadał aktualnego pozwolenia wodno-prawnego.
- Środek 2.4 Rybołówstwo śródlądowe - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - niezgodność lokalizacji operacji,
 - niezgodność zakresu rzeczowo - finansowego operacji,
 - niezgodność zrealizowanej operacji z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki,
 - niezgodność poniesionych wydatków z ewidencją księgową operacji.
- Środek 2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - niezgodność zakresu rzeczowo - finansowego operacji,
 - rozpoczęcie i zakończenie realizacji operacji niezgodnie z terminem zawartym w umowie,
 - niezgodność zrealizowanej operacji z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki,
 - niezgodność poniesionych wydatków z ewidencją księgową operacji.
- Środek 3.1 Działania wspólne – stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - rozpoczęcie i zakończenie realizacji operacji niezgodnie z terminem zawartym w umowie,

- niezgodność zakresu rzeczowo - finansowego operacji.
- Środek 3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - niezgodność zakresu rzeczowo – finansowego operacji,
 - niezgodność lokalizacji operacji.
- Środek 3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - niezgodność zakresu rzeczowo - finansowego operacji,
 - niezgodność zrealizowanej operacji z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki,
 - niezamontowanie oraz nieuruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia,
 - niezgodność poniesionych wydatków z ewidencją księgową operacji.
- Środek 3.5 Projekty pilotażowe - stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - niezgodność zrealizowanej operacji z dokumentami potwierdzającymi poniesione wydatki,
 - niezgodność zakresu rzeczowo - finansowego operacji.

System identyfikacji i rejestracji zwierząt - IRZ

- **Kontrole siedzib stad wykonywane przez ARiMR**

W 2015 r. Agencja wykonała 13 933 kontrole siedzib stad na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt w celu usunięcia nieprawidłowości i zaktualizowania bazy IRZ. Na podstawie art. 32d ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zaktualizowano stan 11 900 siedzib stad zgodnie z danymi zawartymi w protokołach kontroli.

- **Kontrole producentów w ramach kwalifikowalności do płatności związanych do zwierząt**

W 2015 r. Agencja skontrolowała 18 677 gospodarstw w całym kraju co stanowiło 5% wnioskodawców. Dodatkowo na potrzeby audytu (Misja KE nr NAC/2015/005/PL w zakresie wsparcia specjalnego przeprowadzonego w Polsce w dniach 8-12.06.2015 r.) skontrolowano 10 gospodarstw w województwie wielkopolskim. W 17,7% gospodarstw stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wsparcia specjalnego.

- **Kontrola wymogów wzajemnej zgodności (*cross-compliance*) w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, w zakresie zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt, zgłaszania chorób oraz w zakresie dobrostanu zwierząt**

W 2015 r. Inspekcja Weterynaryjna, jako właściwy organ kontroli wymogów wzajemnej zgodności, skontrolowała:

- ✓ 18 321 producentów wytypowanych do kontroli wymogów wzajemnej zgodności w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- ✓ 5 922 producentów wytypowanych do kontroli wymogów wzajemnej zgodności w zakresie zdrowia publicznego i zdrowia zwierząt,

- ✓ 7 588 producentów wytypowanych do kontroli wymogów wzajemnej zgodności w zakresie dobrostanu zwierząt.

Ponadto Inspekcja Weterynaryjna skontrolowała 1 901 producentów skierowanych w 2015 r. do kontroli sprawdzającej w zakresie sprawdzenia działań naprawczych z tytułu odstąpienia od nałożenia sankcji, które nie przekroczyły równowartości 100 euro lub, gdy w trakcie kontroli na miejscu stwierdzono przypadki drobnej niezgodności.

- **Kierowanie gospodarstw do kontroli wymogów wzajemnej zgodności w przypadku stwierdzenia niezgodności w kontrolach przeprowadzonych przez Agencję**

W związku z art. 38 ust. 5 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 Inspekcja Weterynaryjna skontrolowała 3 681 producentów skierowanych do kontroli wymogów wzajemnej zgodności, w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w kontrolach przeprowadzonych przez ARiMR.

Wszystkie raporty z kontroli przeprowadzanych przez Inspekcję Weterynaryjną są weryfikowane i zatwierdzane w systemie ZSZiK przez ARiMR.

Kontrole prawidłowości realizacji zadań przez jednostki współpracujące z ARiMR w ramach instrumentów pomocy krajowej

Proces realizowanej przez Agencję pomocy krajowej wspomagany był systemem kontroli jednostek zewnętrznych współpracujących z Agencją w ramach instrumentów pomocy krajowej przeznaczonej dla rolnictwa w ramach prowadzonej przez Polskę polityki rolnej. Przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa wspólnotowego, z których wynika obowiązek stworzenia instrumentów i mechanizmów kontroli oraz monitorowania prawidłowego wydatkowania środków unijnych i krajowych przez ARiMR.

Kontrola realizacji projektu z wykorzystaniem środków krajowych jest główną metodą oceny prawidłowości i skuteczności jego wykonania. Kontrola może być przeprowadzona zarówno w trakcie, jak i po zakończeniu projektu. Podlegają jej wszyscy beneficjenci pomocy krajowej, gdyż jest ona regulowana między innymi w umowach o współpracy w zakresie stosowania pomocy ARiMR.

Kontrola pomocy krajowej stanowi nadzór nad danym projektem dofinansowywanym zgodnie z ustalonymi zasadami. Ma na celu porównywanie stanu faktycznego ze stanem założonym oraz zminimalizowanie nieprawidłowości przy przyznawaniu i wypłacaniu pomocy krajowej.

Kontrola na miejscu przeprowadzana u beneficjentów jest jednym z kilku elementów weryfikacji kwalifikowalności danego projektu realizowanego przez rolników korzystających z pomocy krajowej lub wniosku o jej przyznanie i jest przeprowadzana w miejscu realizacji projektu. Kontrola ta ma na celu między innymi potwierdzenie, że beneficjent spełnił warunki przyznania pomocy, a w przypadku gdy pomoc została już wypłacona, że zobowiązania, które przyjął na siebie, są realizowane zgodnie z określonymi wymogami.

W 2015 r. przeprowadzono 108 kontroli, w tym:

- 96 kontroli umów preferencyjnych kredytów inwestycyjnych z dopłatami ARiMR, w 23 bankach współpracujących z Agencją w tym zakresie,
- 2 kontrole w Centrali Banku w zakresie realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z zawartych z ARiMR umów o współpracy,
- 1 kontrolę w banku sprawdzającą, dotyczącą wykonania przez bank kredytujący zaleceń pokontrolnych,

- 4 kontrole w Starostwach Powiatowych w ramach wypłacanych przez ARiMR ekwiwalentów do gruntów zalesionych,
- 2 kontrole podmiotów branży utylizacyjnej w ramach dofinansowania kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich,
- 3 kontrole Oddziałów Regionalnych oraz Biur Powiatowych, które dotyczyły prawidłowości udzielania przez nie pomocy w ramach działań, nad którymi nadzór sprawuje ARiMR (pomoc krajowa ad-hoc).

VIII. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

W ramach współpracy międzynarodowej przedstawiciele ARiMR wzięli udział w wielu spotkaniach, konferencjach, seminariach i wizytach studyjnych mających na celu poszerzanie wiedzy, wymianę doświadczeń oraz rozwijanie współpracy zarówno z krajami europejskimi, jak i leżącymi poza Europą.

W 2015 r. ARiMR kontynuowała realizację projektu twinningowego HR/11/IB/AG/01 „Przygotowanie Chorwackiej Agencji Płatniczej na okres po 2013 r. w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej”, którego celem jest budowa chorwackiej agencji płatniczej przystosowanej do nowego okresu programowania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej. Projekt HR/11/IB/AG/01 był realizowany od 2013 r. przez konsorcjum Polsko – Włoskie, a Polska (ARiMR) występowała w roli młodszego partnera konsorcjum.

We wrześniu 2015 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa otrzymała od Agencji ds. Rynków Rolnych (AMA) z Austrii, oficjalne zaproszenie do współpracy przy realizowanym ze środków Unii Europejskiej projekcie twinningowym (bliźniaczym), mającym na celu wsparcie mołdawskiej Agencji Interwencji i Płatności w Rolnictwie (AIPA) w Republice Mołdawii.

Projekt twinningowy nr MD/16/ENI/AG/22 pod nazwą „Twinning w zakresie wzmocnienia Agencji Interwencji i Płatności w Rolnictwie” ma na celu wzmocnienie zdolności instytucjonalnej AIPA w zakresie obsługi działań na rzecz wsparcia rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich zgodnie z normami i standardami UE. Realizacja projektu, po wcześniejszej procedurze konkursowej rozpocznie się w III kwartale 2016 r. Projekt realizowany będzie w całości ze środków Unii Europejskiej.

Dzięki działalności na arenie międzynarodowej, m.in. jako partner w ww. przedsięwzięciach, jak również w wyniku sprawnej i merytorycznej organizacji seminariów, warsztatów eksperckich oraz wizyt studyjnych przedstawicieli zagranicznych w ARiMR, Agencja stała się bardzo interesującym partnerem zarówno dla instytucji o podobnym profilu w UE, jak i potencjalnych partnerów poza UE, którzy chcieliby czerpać z dużego doświadczenia Agencji. O nawiązanie współpracy w zakresie promowania dalszego rozwoju wzajemnych, dobrych relacji oraz wzmocnienie działań podejmowanych w obszarach wspólnych zainteresowań dotyczących wdrażania Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich UE, jak również funduszy EFRROW i EFRG zabiegały m.in. agencje z: Rumunii, Węgier, Chorwacji oraz Turcji – z którymi podpisano porozumienia o współpracy. Również przedstawiciele Mołdawii w trakcie wizyty w Polsce zachęcali ARiMR do udziału we wszelkiego rodzaju projektach pomocowych na rzecz ich agencji (AIPA).

W 2015 r. przedstawiciele ARiMR uczestniczyli w następujących spotkaniach:

- **XXXVII Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych** (Łotwa, Ryga) – organizowana cyklicznie, każdorazowo przez kraj przewodniczący Unii Europejskiej. Udział w niej biorą przedstawiciele agencji płatniczych z 28 państw członkowskich UE, przedstawiciele Komisji Europejskiej (Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich), Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) i Europejskiego Biura ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), a także przedstawiciele państw stowarzyszonych z UE. Konferencja została zorganizowana w ramach łotewskiej prezydencji w UE. Spotkanie poświęcone zostało m.in. aktualnym zagadnieniom dotyczącym Wspólnej Polityki Rolnej, rozwojowi obszarów wiejskich, zadaniom horyzontalnym (audyty, certyfikacja, raportowanie), płatnościom bezpośrednim oraz organizacji wspólnego rynku.

Zaprezentowano raport ETO, raport Komisji Europejskiej oraz raport dotyczący sieci Learning Network.

- **XXXVIII Konferencja Dyrektorów Agencji Płatniczych** (Luksemburg, Luksemburg) – zorganizowana przez Luksemburską Agencję Płatniczą, w trakcie sprawowania przez ten kraj Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Celem tej Konferencji było omówienie doświadczeń agencji płatniczych we wdrażaniu nowej Wspólnej Polityki Rolnej, omówienie doświadczeń z dotychczasowych wizyt audytowych oraz uproszczenie w ramach cross-compliance.
- **47 Konferencja PANTA RHEI** (Finlandia, Levi) - zorganizowana przez stowarzyszenie „Panta Rhei”, zrzeszające akredytowane agencje płatnicze i organy koordynujące państwa członkowskie UE, którego celem jest wymiana poglądów i doświadczeń związanych z informatyzacją oraz technicznymi aspektami wdrażania instrumentów pomocowych Wspólnej Polityki Rolnej. Tematami przewodnimi konferencji były m.in. wymiana doświadczeń i wiedzy w zakresie identyfikacji obszarów wysokiego ryzyka i słabości w funkcjonowaniu agencji płatniczych we wdrażaniu WPR, a także zagadnienia związane z obszarem bezpieczeństwa oraz strategia IT (bezpieczeństwo systemów IT oraz proces certyfikacji).
- **48 Konferencja PANTA RHEI** (Luksemburg, Luksemburg) – dotyczyła omówienia zagadnień związanych z wdrażaniem nowej Wspólnej Polityki Rolnej, z uwzględnieniem budowy systemów IT dedykowanym do obsługi wniosków o pomoc, związanych z tym problemów i ich możliwych rozwiązań.
- **Konferencja Agencji Płatniczych Państw Morza Bałtyckiego i Polski** (Estonia, Tartu) – zorganizowana przez Estońską Agencję Płatniczą. Konferencje Agencji Płatniczych Krajów Morza Bałtyckiego stanowią cykliczne spotkania, podczas których przedstawiciele ww. instytucji mają okazję prezentować osiągnięcia związane z obsługą działań realizowanych w ramach Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich. Spotkanie zostało podzielone na cztery bloki tematyczne dotyczące: rozwoju systemów IT dla nowej WPR, działań inwestycyjnych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, sprawozdawczości finansowej i rzeczowej (hurtowania danych) oraz kontroli powierzchniowej płatności do zwierząt w nowej perspektywie (problemy i rozwiązania).
- **Konferencja i warsztaty MARS** (Grecja, Thessaloniki) – zorganizowane przez Wspólnotowy Ośrodek Badawczy Komisji Europejskiej JRC (Joint Research Centre of the European Commission), jako cykliczne spotkanie przedstawicieli agencji płatniczych krajów członkowskich UE z przedstawicielami KE, przeznaczone dla kadry zarządzającej oraz pracowników technicznych, poświęcone identyfikacji i dyskusji nad kluczowymi kwestiami technicznymi i przykładami rozwiązań z zakresu funkcjonowania Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS - Land Parcel Identification System) w dynamicznym środowisku Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli (IACS). Tematem przewodnim była coroczna ocena baz danych LPIS oraz zagadnienia związane z reformą Wspólnej Polityki Rolnej, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów proekologicznych (EFA). Omówione zostały również osiągnięcia z 2015 r., problemy i rozwiązania stosowane przez państwa członkowskie, a także zagadnienia postępu technicznego i planów na kampanię kontrolną 2016 r. Przedmiotem dyskusji były również wytyczne techniczne redagowane przez JRC, które stanowią podstawę tworzenia instrukcji realizacji kontroli opracowywanych przez pracowników Agencji.

- **Międzynarodowe Targi Grüne Woche 2015** (Niemcy, Berlin) – największe i najważniejsze Międzynarodowe Targi Gospodarki Żywnościowej, Rolnictwa i Ogrodnictwa, będące jednocześnie najważniejszym branżowym spotkaniem producentów i przetwórców żywności z całego świata. Pracownicy ARiMR brali udział m.in. w konferencji pt. „Potencjał akwakultury i strategii rozwoju” przygotowanej przez Organizację Producentów Ryb Jesiotrowatych pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w spotkaniach z przedstawicielami innych instytucji jak również w panelach dyskusyjnych. Jedną z korzyści uczestnictwa w targach była przede wszystkim wzajemna wymiana doświadczeń przedstawicieli sektora rybackiego, naukowego i publicznego z różnych krajów Unii Europejskiej.
- **Targi Ekologiczne TECH & BIO 2015** (Francja, Valence) – cykliczna impreza organizowana co dwa lata przez Zrzeszenie Izb Rolniczych we Francji. Celem targów jest szerzenie wiedzy, umiejętności i wymiana doświadczeń w zakresie rolnictwa ekologicznego. Na targach spotykają się rolnicy, instytucje oraz organizacje z całego świata. Przy okazji targów odbywały się także konferencje tematyczne, co umożliwiło zapoznanie się z najlepszymi praktykami francuskimi, jak również poznanie doświadczeń i trendów światowych. Udział w targach umożliwił wymianę informacji o systemie wsparcia w innych krajach, a także poznanie sposobu wdrażania i zakresu finansowania rolnictwa ekologicznego.
- **Warsztaty JRC Ispra 2015** (Włochy, Baveno) – warsztaty zorganizowane przez Wspólnotowy Ośrodek Badawczy Komisji Europejskiej JRC (Joint Research Centre of the European Commission), jako cykliczne spotkanie przedstawicieli agencji płatniczych krajów członkowskich UE z przedstawicielami KE. Warsztaty te organizowane są dla reprezentantów jednostek kontroli na miejscu agencji płatniczych krajów UE i traktowane przez JRC (centrum badawcze stanowiące jednostkę organizacyjną Komisji Europejskiej), jako otwarcie kampanii kontrolnej 2015. Tematyka tegorocznego spotkania związana była z reformą Wspólnej Polityki Rolnej, która wymusza dostosowanie systemu IACS w zakresie m.in. narzędzi, danych, metod kontroli, potrzeb informacyjnych, zarządzania i aktualizacji systemu. Oprócz zagadnień związanych z zazielenieniem (EFA, Trwałe Użytki Zielone), omówione zostały również tematy związane z aktualizacją LPIS, eWnioskiem, interoperacyjnością danych przestrzennych, a także testem jakości bazy danych LPIS (QA_LPIS). Udział w warsztatach pozwolił na zapoznanie się z najnowszymi problemami i perspektywami rozwoju metod kontroli, zapoznanie się z rozwiązaniami stosowanymi przez poszczególne kraje członkowskie, poznanie nowych wytycznych i spostrzeżeń JRC oraz KE.
- **Konferencja AMADEUS 2015** (Litwa, Wilno) – konferencja Amadeus jest cyklicznym, organizowanym od 2007 r. spotkaniem przedstawicieli komórek audytu wewnętrznego agencji płatniczych UE. Głównym celem udziału w spotkaniu była wymiana doświadczeń i wiedzy, w szczególności w zakresie roli audytu w procesie koordynacji kontroli zewnętrznych oraz wytyczna zapobiegająca nadużyciom i nieprawidłowościom. Podczas konferencji zostały przedstawione wyniki porównania komórek audytu agencji płatniczych z różnych krajów członkowskich oraz zaprezentowana została ocena zewnętrzna jednostek audytu. Spotkanie dotyczyło również Certyfikacji ISO 27001 oraz Certyfikacji EFRG i EFRROW.
- **Konferencja i warsztaty „On-The-Spot check 2015’ workshop”** (Włochy, Varese) – konferencja i warsztaty są organizowane cyklicznie przez Komisję Europejską oraz przez Wspólnotowy Ośrodek Badawczy Komisji Europejskiej JRC. Konferencja i warsztaty

poświęcone są głównie zagadnieniom kontroli na miejscu w kontekście reformy WPR. Jest to bardzo ważne spotkanie dla przedstawicieli pionów kontroli agencji płatniczych krajów członkowskich. Tegoroczne spotkanie umożliwiło zapoznanie się z najnowszymi wytycznymi KE, kierunkami rozwoju metod pomiarowych w systemach IACS, zapewnienie zgodności instrukcji realizacji kontroli z najnowszymi wytycznymi instytutu JRC oraz wymianę doświadczeń.

- **Warsztaty GDV** (Niemcy, Ingelheim) – cykliczne warsztaty zorganizowane przez firmę GDV (Gesellschaft für geografische Datenverarbeitung mbH) – dostawcę aplikacji wykorzystywanej przez ARiMR do wspomagania procesu oceny jakości systemu identyfikacji działek rolnych (LPIS). Spotkanie poświęcone było zmianom metodologii i wytycznych dotyczących tego procesu nadzorowanego przez Wspólnotowy Ośrodek Badawczy KE (JRC - Joint Research Centre of the European Commission) oraz nowych funkcjonalności aplikacji i wymianie doświadczeń jej użytkowników. ARiMR przeprowadziła szóstą, coroczną ocenę jakości systemu LPIS, wprowadzoną Rozporządzeniem Komisji Europejskiej i obowiązkową dla wszystkich krajów członkowskich.
- **Warsztaty BOVEX** (Włochy, Rzym, Teramo) – w czasie warsztatów zaprezentowany został BOVEX (bovine exchange system), program pilotażowy prowadzony przez Włochy, Francję oraz Hiszpanię. Spotkanie umożliwiło zapoznanie się z wymaganiami dotyczącymi wymiany elektronicznej pomiędzy bazami krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz z projektami przepisów wykonawczych Komisji Europejskiej w tym zakresie.
- **Warsztaty JRC** (Czechy, Praga) – warsztaty zorganizowane przez Wspólnotowy Ośrodek Badawczy Komisji Europejskiej JRC (Joint Research Centre of the European Commission) razem z Funduszem Interwencji Rolnej Republiki Czeskiej. Spotkanie poświęcone było m.in. zagadnieniom praktycznego wdrożenia zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) oraz zazielenienia (WPR). Udział w spotkaniu pozwolił również na zapoznanie się z aktualną sytuacją w zakresie wdrażania przez poszczególne kraje UE zasad dobrej kultury rolnej oraz obszarami proekologicznymi, a także proponowanymi przez JRC ewentualnymi zmianami. Omówione zostały tendencje rozwoju i najnowsze rozwiązania, które znajdują odzwierciedlenie w końcowej wersji dokumentów roboczych Komisji Europejskiej, zawierających wytyczne do realizacji kontroli na miejscu.
- **Konferencja i Warsztaty JRC „Information needs in Crop Monitoring”** (Ukraina, Kijów) – konferencja i warsztaty zorganizowane przez Wspólnotowy Ośrodek Badawczy Komisji Europejskiej JRC (Joint Research Centre of the European Commission), które wystosowało zaproszenie do przedstawiciela Departamentu Baz Referencyjnych ARiMR, do wzięcia udziału w charakterze prelegenta, w konferencji / warsztacie poświęconym informacjom przydatnym podczas monitorowania upraw. Szczególnym aspektem, jaki został zaprezentowany i jakim może poszczycić się ARiMR był jeden z największych wśród krajów Unii Europejskiej System Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS).
- **Seminarium eksperckie w ramach projektu „Upowszechnianie polskiego stanowiska w kwestii WPR – seminarium dla przedstawicieli administracji rządowej krajów zainteresowanych integracją z UE z regionu Bałkanów Zachodnich finansowanego ze środków Counterpart Funds” (CPF)** (Czarnogóra, Budwa) – na zaproszenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z uwagi na zainteresowanie strony Czarnogórskiej możliwością zapoznania się z doświadczeniami polskimi, dotyczącymi płatności bezpośrednich, ze strony ARiMR zostało poprowadzone seminarium eksperckie „Polskie doświadczenia

przedakcesyjne w obszarze rolnictwa – system dopłat bezpośrednich. Implementacja i funkcjonowanie”.

- **Seminarium eksperckie „Polskie doświadczenia przedakcesyjne w zakresie wykorzystania funduszy unijnych przeznaczonych na rozwój wsi”** (Serbia, Belgrad) – seminarium odbyło się w ramach Dni Europy organizowanych przez Delegaturę Unii Europejskiej w Belgradzie – ARiMR wzięła udział w seminarium na zaproszenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem wyjazdu było uczestnictwo w seminarium eksperckim na temat sukcesów Polski w wykorzystaniu funduszy przedakcesyjnych przeznaczonych na rozwój rolnictwa.
- **Seminarium eksperckie w ramach projektu ”Upowszechnianie zagadnień związanych z założeniami i funkcjonowaniem Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej po 2013 r. – seminaria dla przedstawicieli administracji rządowej Mołdawii, Gruzji i Ukrainy”** (Mołdawia, Kiszyniów) – przedstawiciel ARiMR wzięła udział w seminarium jako wykładowca na zaproszenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ze strony ARiMR zostały zaprezentowane zagadnienia dotyczące m.in. praktycznego zastosowania instrumentów wdrażania WPR w Polsce, na przykładzie działań inwestycyjnych realizowanych w ramach PROW 2007-2013 oraz pomocy przedakcesyjnej w ramach Programu SAPARD, doświadczenia ARiMR w zakresie wdrażania programów pomocowych w kontekście wykorzystania ich przez Mołdawię, informacje nt. płatności bezpośrednich, a także optymalizacja systemu wdrażania pomocy inwestycyjnej, w celu maksymalnego wykorzystania dostępnych środków finansowych Unii Europejskiej przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z prawodawstwem wspólnotowym.
- **XXXI Polsko – Hiszpańskie Forum Ekonomiczne „Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich – przegląd wykorzystywanych w Hiszpanii instrumentów ekonomii społecznej”** (Hiszpania, Madryt, Toledo) – Forum Ekonomiczne w postaci sesji plenarnych i warsztatów poświęcone było m.in. przedsiębiorczości społecznej w Polsce i Hiszpanii oraz roli administracji regionalnej i lokalnej we wspieraniu działalności przedsiębiorstw społecznych w tych krajach. Udział w spotkaniu umożliwił zapoznanie się z problematyką ekonomii społecznej, związanej bezpośrednio z tworzeniem i upowszechnianiem przedsiębiorczości społecznej na obszarach wiejskich.
- **Projekt Herkules III** (Włochy, Padwa) – celem wyjazdu był udział w projekcie Herkules III 2014-2020 „Anti-fraud training”, co pozwoliło na szczegółowe, kompleksowe i praktyczne zapoznanie się z rozwiązaniami w zakresie postępowania z nieprawidłowościami oraz nadużyciami, a także przyjętymi procedurami i rozwiązaniami w zakresie polityki antykorupcyjnej.
- **Projekt „A new leaf – Agricultural networking exchanging witnesses and leading experiences” OLAF-2014-TRAIN-2114-IT** (Włochy, Padwa) – projekt jest kontynuacją wcześniej uruchomionego projektu OLAF – Herkules III „Anti-fraud training”, mającego za zadanie szczegółowe, kompleksowe i praktyczne poszerzenie wiedzy uczestników w zakresie postępowania z nieprawidłowościami i nadużyciami oraz przyjętymi procedurami wykrywania oszustw. Wymiana doświadczeń na kolejnym etapie realizacji projektu pozwoliła szerzej spojrzeć na ww. problematykę, w szczególności w kontekście prowadzenia działań audytowych w ramach nowego okresu programowania na lata 2014 -2020.
- **Wizyta w ARDSI** (Turcja, Ankarą) – celem wyjazdu było oficjalne podpisanie wypracowanego porozumienia o współpracy pomiędzy Agencją Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), a Instytucją Wsparcia Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (ARDSI) Republiki Turcji. Porozumienie ma na celu promowanie dalszego rozwoju dobrych relacji oraz wzmocnienie ciągłych działań w obszarach wspólnych zainteresowań dotyczących wdrażania Polityki Rozwoju Obszarów wiejskich UE, jak również funduszy EFRROW i EFRG.

Ponadto, w ciągu roku odbyło się wiele wyjazdów służbowych do Brukseli, związanych z uczestnictwem w posiedzeniach różnych Komitetów Zarządzających oraz Grup Roboczych.

W 2015 r. Agencja zorganizowała wizyty studyjne m.in. do: Szwecji, Wielkiej Brytanii, Francji oraz Hiszpanii. Celem wyjazdów było m.in. zapoznanie się z doświadczeniami i przykładami dobrych praktyk oraz innowacyjnych projektów zrealizowanych w ramach PROW 2007-2013 w innych regionach Europy, a także ze stanem przygotowań do wdrożenia instrumentów pomocowych w ramach PROW 2014-2020. Uczestnicy zapoznali się z projektami realizowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), a także z zasadami udzielania pomocy i kryteriami dostępu do funduszy pomocowych. Uczestnicy mieli także możliwość zaznajomienia się ze stanem przygotowań do wdrożenia instrumentów pomocowych w ramach PROW 2014-2020.

Wizyty studyjne umożliwiły pogłębienie wiedzy i pozwoliły na wymianę doświadczeń w zakresie projektów unijnych, pozwalającą na uniknięcie błędów popełnionych przez starszych członków UE.

Ponadto, pozyskano informacje przydatne w trakcie opracowywania zasad przyznawania pomocy dla nowego okresu programowania na lata 2014-2020, w szczególności przy wdrażaniu nowego programu operacyjnego Rybactwo i Morze.

W 2015 r. Agencja podejmowała delegacje zagraniczne z: Turcji, Chorwacji, Rumunii, Węgier, Mołdawii, Austrii, Kazachstanu, organizując spotkania, w trakcie których przedstawiono zagadnienia związane m.in. ze strukturą, zadaniami i działalnością ARiMR, wsparciem dla rolnictwa w postaci dopłat do kredytów preferencyjnych, budową i funkcjonowaniem systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt w Polsce, systemu identyfikacji działek rolnych LPIS, realizacją czynności kontrolnych w ramach PROW 2007-2013, wsparciem inwestycji w gospodarstwach rolnych w ramach programów finansowanych z udziałem środków UE, procesem przyjmowania i obsługi wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność złożonych w ramach PROW na lata 2007-2013, systemem kontroli na miejscu dla działania Program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013. Delegaci byli również zainteresowani doświadczeniami ARiMR jako agencji płatniczej, związanych z wdrażaniem programów pomocowych, problemami, jakie pojawiały się w trakcie wdrażania Programu SAPARD i rozwiązaniami zastosowanymi przez ARiMR. Delegaci mieli możliwość zapoznania się również z działaniami realizowanymi na poziomie Biur Powiatowych oraz Mazowieckiego Oddziału Regionalnego ARiMR.

Wszystkie spotkania miały na celu zapoznanie delegatów z działaniami Agencji w obszarze wdrażania instrumentów wsparcia rolnictwa i wsi, omówienie jej funkcji, zadań, struktury organizacyjnej oraz współpracy m.in. z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W czasie spotkań z delegacjami zagranicznymi (Turcja, Chorwacja, Rumunia, Węgry) zostały wypracowane porozumienia o współpracy pomiędzy ARiMR a Agencjami: Turcji, Rumunii, Chorwacji, Węgier. ARiMR podpisała cztery porozumienia mające na celu przede wszystkim promowanie dalszego rozwoju wzajemnych dobrych relacji oraz wzmocnienie działań podejmowanych w obszarach wspólnych zainteresowań dotyczących wdrażania polityki rozwoju obszarów wiejskich UE, jak również funduszy EFRROW i EFRG:

1. Porozumienie pomiędzy ARiMR a Węgierską Agencją Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (MVH / ang. ARDA) z dnia 12 lutego 2015 r.
2. Porozumienie pomiędzy ARiMR a Chorwacką Agencją Płatniczą ds. Rolnictwa, Rybołówstwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (APPRRR/ ang. PAAFRD) z dnia 15 kwietnia 2015 r.
3. Porozumienie pomiędzy ARiMR a Rumuńską Agencją Finansowania Inwestycji Rolniczych (AFIR / ang. RIFA) z dnia 20 maja 2015 r.
4. Porozumienie pomiędzy ARiMR a Turecką Instytucją Wsparcia Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (TKDK / ang. ARDSI) z dnia 18 listopada 2015 r.

IX. GOSPODARKA FINANSOWA

1. Realizacja planu finansowego Agencji w 2015 r.

Plan finansowy ARiMR na 2015 r. stanowiący załącznik nr 9 (tabela 7) do ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2015 rok (Dz. U. poz. 2195) sporządzony został zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2015 (Dz. U. 2014 r., poz. 825), w Części A – w układzie memoriałowym (przychodowo – kosztowym), w Części B – w układzie kasowym oraz w Części C Dane uzupełniające.

W planie finansowym ARiMR na 2015 r. koszty dotyczące dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych w latach poprzednich zostały oszacowane przy stopie redyskonta weksli NBP wynoszącej 2,75% w stosunku rocznym, a następnie weryfikowane w wyniku zmiany stopy redyskonta weksli NBP od dnia 9 października 2014 r. wynoszącej 2,25% oraz od dnia 5 marca 2015 r. wynoszącej 1,75%, zaś koszty z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych planowanych do udzielenia w 2015 r. zostały oszacowane przy założeniu stopy referencyjnej WIBOR 3M ustalonej dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy, powiększonej o 2,5 pp.

Planowane na 2015 r. przychody ogółem ujęte w Części A planu finansowego ARiMR zostały ostatecznie ustalone w wyniku zmian planu finansowego w kwocie 2 021 019 tys. zł.

Realizacja przychodów ogółem w 2015 r. wyniosła 1 926 025 tys. zł.

Planowane koszty ogółem na 2015 r. zostały ostatecznie ustalone w wysokości 2 057 280 tys. zł, natomiast realizacja kosztów wyniosła 1 963 074 tys. zł.

W związku z realizacją zadań w 2015 r. poniesione zostały koszty w następujących grupach:

1. koszty funkcjonowania	- realizacja w kwocie 1 030 432 tys. zł,
2. koszty realizacji zadań	- realizacja w kwocie 920 505 tys. zł,
3. pozostałe koszty	- realizacja w kwocie 12 137 tys. zł.

W grupie kosztów funkcjonowania Agencji największą pozycję stanowiły koszty osobowe w kwocie 623 200 tys. zł, w tym:

- wynagrodzenia w kwocie 525 675 tys. zł,
- składki od wynagrodzeń płacone przez pracodawcę w kwocie 97 525 tys. zł.

Wśród pozostałych kosztów związanych z funkcjonowaniem Agencji w kwocie 407 232 tys. zł należy wymienić m.in.:

- koszty związane z utrzymaniem i eksploatacją systemu informatycznego i łączymy telekomunikacyjnych,
- koszty związane z utrzymaniem struktur biurowych w Centrali, oddziałach regionalnych i biurach powiatowych ARiMR oraz zapewnieniem ich funkcjonowania,
- kwalifikowane pozostałe koszty związane z zatrudnieniem pracowników, tj. odpisy na ZFŚS oraz pozostałe świadczenia na rzecz pracowników.

W grupie kosztów w zakresie realizacji zadań największą pozycję stanowiła pomoc finansowa z pozostałych tytułów - realizacja w kwocie 481 690 tys. zł, w tym m.in.:

- pomoc finansowa dla rolników, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – realizacja w kwocie 440 834 tys. zł,
- pomoc finansowa o charakterze *de minimis* dla rolnika, który w 2015 r. był producentem owoców porzeczki czarnej - realizacja w kwocie 23 856 tys. zł,
- pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2015 r. prowadził chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – realizacja w kwocie 12 018 tys. zł.

Wśród pozostałych kosztów w zakresie realizacji zadań należy wymienić:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych – realizacja w kwocie 273 284 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód – realizacja w kwocie 9 862 tys. zł,
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – realizacja w kwocie 108 846 tys. zł,
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych – realizacja w kwocie 46 265 tys. zł,
- finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych – realizacja w kwocie 558 tys. zł.

W grupie pozostałych kosztów zrealizowane zostały pozostałe koszty operacyjne w kwocie 12 137 tys. zł.

Ponadto Agencja realizowała nakłady majątkowe w kwocie 54 755 tys. zł, w tym:

- budowa, rozbudowa systemów IT ARiMR, w kwocie 23 241 tys. zł,
- budowa i aktualizacja Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS), w kwocie 11 564 tys. zł,
- pozostałe nakłady majątkowe, w kwocie 19 950 tys. zł, w tym: sprzęt informatyczny i biurowy, zakup środków transportu, oprogramowanie, infrastruktura techniczna, przebudowa lokali biurowych oraz inne wydatki majątkowe.

Planowane na 2015 r. dochody ogółem ujęte w Części B planu finansowego ARiMR zostały ostatecznie ustalone w wyniku zmian planu finansowego w kwocie 2 021 019 tys. zł.

Realizacja dochodów ogółem w 2015 r. wyniosła 1 926 025 tys. zł.

Planowane wydatki ogółem na 2015 r. zostały ostatecznie ustalone w wysokości 2 011 115 tys. zł, natomiast realizacja wydatków wyniosła 1 933 432 tys. zł.

W związku z realizacją zadań w 2015 r. poniesione zostały wydatki w następujących grupach:

1. wydatki na funkcjonowanie Agencji – realizacja w kwocie 951 539 tys. zł,

2. wydatki majątkowe	- realizacja w kwocie	54 927 tys. zł,
3. wydatki na realizację zadań	- realizacja w kwocie	914 822 tys. zł,
4. pozostałe wydatki	- realizacja w kwocie	12 144 tys. zł.

W grupie wydatków w zakresie funkcjonowania Agencji największą pozycję stanowiły wydatki osobowe w kwocie 630 447 tys. zł, w tym:

- wynagrodzenia w kwocie 531 664 tys. zł,
- składki od wynagrodzeń płacone przez pracodawcę w kwocie 98 783 tys. zł.

Wśród pozostałych wydatków związanych z funkcjonowaniem Agencji w kwocie 321 092 tys. zł należy wymienić m.in.:

- wydatki związane z utrzymaniem i eksploatacją systemu informatycznego i łączny telekomunikacyjnych,
- pozostałe wydatki związane z utrzymaniem struktur biurowych w Centrali, oddziałach regionalnych i biurach powiatowych ARiMR oraz zapewnieniem ich funkcjonowania,
- kwalifikowane pozostałe wydatki związane z zatrudnieniem pracowników, tj. odpisy na ZFŚS oraz pozostałe świadczenia na rzecz pracowników.

Wydatki majątkowe zrealizowane zostały w kwocie 54 927 tys. zł, w tym:

- budowa, rozbudowa systemów IT ARiMR, w kwocie 23 413 tys. zł,
- budowa i aktualizacja Systemu Identyfikacji Działek Rolnych (LPIS), w kwocie 11 564 tys. zł,
- pozostałe nakłady majątkowe, w kwocie 19 950 tys. zł, w tym: sprzęt informatyczny i biurowy, zakup środków transportu, oprogramowanie, infrastruktura techniczna, przebudowa lokali biurowych oraz inne wydatki majątkowe.

W grupie wydatków na realizację zadań, największą pozycję stanowiła pomoc finansowa z pozostałych tytułów - realizacja w kwocie 481 690 tys. zł, w tym m.in.:

- pomoc finansowa dla rolników, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez suszę w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich - realizacja w kwocie 440 834 tys. zł,
- pomoc finansowa o charakterze *de minimis* dla rolnika, który w 2015 r. był producentem owoców porzeczki czarnej - realizacja w kwocie 23 856 tys. zł,
- pomoc finansowa dla podatnika podatku rolnego, który w 2015 r. prowadził chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich - realizacja w kwocie 12 018 tys. zł.

Wśród pozostałych wydatków w zakresie krajowej działalności pomocowej należy wymienić:

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych - realizacja w kwocie 275 399 tys. zł,

- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód – realizacja w kwocie 12 223 tys. zł,
- finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – realizacja w kwocie 98 687 tys. zł,
- finansowanie zalesiania gruntów rolnych – realizacja w kwocie 46 265 tys. zł,
- finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych – realizacja w kwocie 558 tys. zł.

W grupie pozostałych wydatków realizowane były wydatki operacyjne w kwocie 12 144 tys. zł.

W Części C - Dane uzupełniające - przedstawione zostały wybrane dane bilansowe, których główną pozycję stanowią zobowiązania wg wartości nominalnej.

2. Windykacja należności

W związku z realizacją zadań związanych z obsługą instrumentów pomocowych Agencja dochodzi należności z tytułu płatności nienależnych lub nadmiernie pobranych. W zależności od przyczyny ich powstania, sposobu ewidencjonowania oraz procesowania należności dzielą się na:

- **należności nienależne** - wynikające z nieprawidłowości, do których doszło z winy beneficjentów;

Stwierdzenie przypadku kwoty/wydatku, który podlega zwrotowi może wynikać z:

- ✓ informacji przekazanej przez beneficjenta (np. korekta finansowa we wniosku o płatność),
- ✓ informacji pokontrolnej wskazującej stwierdzone wydatki niekwalifikowalne podczas przeprowadzonej kontroli administracyjnej wniosku lub kontroli na miejscu;
- **należności nieprawidłowe** - pomyłki administracyjne wynikające z nieprawidłowości stanowiącej pomyłkę popełnioną przez administrację;
- **należności inne** - podlegające odzyskaniu od beneficjentów kwoty, jak np. redukcje i wykluczenia (w tym sankcje wieloletnie) związane z nieprzestrzeganiem zasady współzależności itp.

2.1 Windykacja należności w zakresie programów unijnych

ARiMR realizuje zadania w zakresie dochodzenia i rozliczania należności, przygotowywania decyzji lub umów w sprawie umarzania, rozkładania na raty należności, odraczania terminów płatności. Agencja w szczególności prowadzi księgi dłużników w ramach środków wydatkowanych z tytułu Programu SAPARD, programów Wspólnej Polityki Rolnej, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i 2014-2020, Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004-2006, PO Ryby 2007-2013, rejestru dłużników z tytułu środków wydatkowanych w ramach funduszy strukturalnych. Agencja wykonuje wszelkie czynności wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego, upadłościowego, naprawczego i likwidacyjnego.

W procesie odzyskiwania należności pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz współfinansowanych ze środków krajowych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej uczestniczy w pełnym zakresie Centrala i Oddziały Regionalne ARiMR. Ponadto, zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 1438), uprawnienia organu podatkowego przysługują organowi, który jest właściwym w sprawie ustalenia kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych w decyzji administracyjnej. Zatem uprawnienia organu podatkowego przysługują Kierownikowi Biura Powiatowego ARiMR lub Dyrektorowi Oddziału Regionalnego ARiMR w zależności od tego, który z tych organów przyznał płatność lub pomoc finansową ze środków publicznych.

Realizowane w 2015 r. działania w celu dochodzenia należności WPR spowodowały zmniejszenie się liczby dłużników o 2 956 i wzrost kwoty odzyskanych środków o ponad 70,8 mln zł w stosunku do 2014 r. tj. o 78,45%.

Na podstawie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności przypadającym agencjom płatniczym w ramach WPR (Dz. U. Nr 258, poz. 1747) Agencja zastosowała ulgi w spłacie należności w 2015 r:

- ✓ w postaci umorzenia należności dla 2 106 spraw w łącznej wysokości należności głównej 1 376,32 tys. zł,
- ✓ w postaci odroczenia lub rozłożenia na raty dla 1 465 spraw w łącznej wysokości należności głównej 19 548,38 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach PROW 2007-2013 wraz z sankcjami wieloletnimi

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan należności wynosił 130 859,17 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 8 083 beneficjentów. W 2015 r. odzyskano łącznie 84 606,31 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach PROW 2014-2020 wraz z sankcjami wieloletnimi

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan należności wynosił 1 875,03 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 1 242 beneficjentów. W 2015 r. odzyskano łącznie 55 232,08 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach EFRG wraz z sankcjami wieloletnimi

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan należności wynosił 100 209,35 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 13 313 beneficjentów. W 2015 r. odzyskano łącznie 12 576,71 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu pomocy udzielonej ze środków wypłaconych w ramach SG EFOiGR

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan należności wynosił 65 212,96 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 4 421 beneficjentów. W 2015 r. odzyskano łącznie 8 703,48 tys. zł.

SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan należności wynosił 106 998,79 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 439 beneficjentów. W 2015 r. odzyskano łącznie 4 623,22 tys. zł.

SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan należności wynosił 2 260,75 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 6 beneficjentów. W 2015 r. odzyskano łącznie 3,21 tys. zł.

Program SAPARD

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan należności wynosił 16 603,24 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 52 beneficjentów. W 2015 r. odzyskano łącznie 298,07 tys. zł.

PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

Na dzień 31 grudnia 2015 r. stan należności wynosił 33 006,44 tys. zł, a w Księdze Dłużników zarejestrowanych było 97 beneficjentów. W 2015 r. odzyskano łącznie 49 954,12 tys. zł.

2.2 Windykacja należności w zakresie programów krajowych

Windykacja w zakresie umów zawartych przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przed powstaniem Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa

W latach 1990-1992 wydatkowano ogółem 25 762,80 tys. zł na pomoc dla podmiotów działających w rolnictwie i jego otoczeniu.

Stan zadłużenia na 31.12.2015 r. wynosił ogółem 2 048,40 tys. zł. W 2015 r. odzyskano środki w kwocie 4,70 tys. zł.

Windykacja w zakresie gwarancji i poręczeń

W ARiMR prowadzone były czynności windykacyjne z tytułu udzielonych 29 gwarancji i poręczeń. W 2015 r. zostały dokonane wpłaty w wysokości 394,64 tys. zł.

Informacje dotyczące umorzeń w całości oraz rozkładania na raty wierzytelności Agencji z tytułu umów poręczeń i gwarancji

W 2015 r.:

- ✓ została zawarta 1 umowa z dłużnikiem o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 8,17 tys. zł,
- ✓ dokonano 1 umorzenia w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 10,18 tys. zł,
- ✓ dokonano 1 umorzenia na podstawie oświadczenia Prezesa ARiMR w kwocie ogółem 95,86 tys. zł.

Pożyczki na rozwój małej przedsiębiorczości na wsi i w gminach miejsko-wiejskich do 20 tys. mieszkańców

• Windykacja prowadzona bezpośrednio przez Agencję

W 2015 r. prowadzono 65 spraw windykacyjnych. W wyniku podjętych działań w 2015 r. odzyskano kwotę 141,59 tys. zł.

Informacje dotyczące umorzeń w całości, umorzeń w części oraz rozkładania na raty wierzytelności Agencji z tytułu pożyczek na rozwój małej przedsiębiorczości na wsi i w gminach miejsko-wiejskich do 20 tys. mieszkańców

W 2015 r.:

- ✓ zostały zawarte 4 umowy z dłużnikami o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 234,71 tys. zł.

• Windykacja prowadzona przez banki współpracujące z Agencją

Według stanu na 31.12.2015 r. w nadzorze Agencji pozostawały 22 umowy o pożyczkę, w których windykację należności prowadzą banki. W wyniku działań windykacyjnych w 2015 r. banki odzyskały kwotę 118,01 tys. zł.

Pożyczki dla pracodawców na utworzenie miejsc pracy dla bezrobotnych ze środków Funduszu Pracy

Agencja prowadzi windykację 12 pożyczek udzielonych ze środków Krajowego Urzędu Pracy. W wyniku działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 157,57 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ została zawarta 1 umowa o rozłożenie na raty w kwocie ogółem 545,10 tys. zł.

Kredyty inwestycyjne

• Windykacja prowadzona przez Agencję

Agencja prowadzi czynności mające na celu odzyskanie wierzytelności z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki. Na koniec 2015 r. w windykacji pozostawało 15 spraw z tytułu dopłat do kredytów inwestycyjnych. W wyniku działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 467,59 tys. zł.

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych – dotyczy kredytów udzielonych po 30 kwietnia 2007 r. na tzw. nową pomoc

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 10 spraw. Natomiast kwota odzyskanych środków wyniosła 55,50 tys. zł.

• Windykacja prowadzona przez banki

W 2015 r. Agencja współpracowała z 17 bankami, nad którymi sprawowała nadzór w zakresie wypowiedzianych umów kredytowych z dopłatami Agencji do oprocentowania. Na dzień 31.12.2015 r. Agencja nadzorowała 1 603 takie umowy. Kwota zwrotów dokonanych przez banki w 2015 r. wyniosła 6 959,82 tys. zł.

Windykacja należności z tytułu działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu na mączkę zwłok zwierzęcych bydła, owiec, kóz i świń, transporcie lub spalaniu mączki wyprodukowanej z tych zwłok

W ARiMR prowadzone były czynności windykacyjne z tytułu działalności polegającej na zbieraniu, przetwarzaniu na mączkę zwłok zwierzęcych bydła, owiec, kóz i świń, transporcie lub spalaniu mączki wyprodukowanej z tych zwłok w 22 sprawach. W 2015 r. zostały odzyskane środki w wysokości 43,71 tys. zł.

Windykacja prowadzona przez Agencję z innych tytułów

Agencja prowadzi czynności windykacyjne w 110 sprawach dotyczących dopłat do mleka ekstra, kosztów zastępstwa procesowego, bieżących kosztów funkcjonowania Agencji, uzyskanych wyroków, spraw pracowniczych, pożyczek udzielonych na cele mieszkaniowe z ZFŚS. W 2015 r. zostały odzyskane środki w wysokości 382,30 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ zawarto 3 umowy rozłożenia na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 16,55 tys. zł,
- ✓ zawarto 1 umowę z dłużnikami o umorzenie w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 8,40 tys. zł.

Windykacja w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej (m.in. przyczynienie się banku do przedawnienia roszczenia ARiMR w stosunku do dłużnika, którego wierzytelnością Bank administrował).

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 18 spraw. Natomiast kwota odzyskanych środków wyniosła 111,54 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Poddębice z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostawało 25 spraw z tytułu umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu. W wyniku działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 105,15 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ zawarto 2 umowy o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji powstałych ze środków byłego FRiOR w kwocie ogółem 113,34 tys. zł.

Z tytułu kredytów naprawczych w 2015 r. w windykacji pozostały 3 sprawy przejęte z banku funduszowego BS Poddębice. W wyniku działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 11,09 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Gostynin z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostały 2 sprawy dotyczące wierzytelności byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa prowadzone uprzednio przez BS Gostynin w Warszawie. Stan zadłużenia z tego tytułu na dzień 31.12.2015 r. wynosił ogółem 1 128,33 tys. zł. W wyniku działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 3,26 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Krasnystaw z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 11 spraw przejętych z Banku Spółdzielczego w Krasnymstawie. W wyniku podjętych działań w 2015 r. odzyskano kwotę 29,16 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ zawarto 2 umowy z dłużnikami o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 21,45 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego LBS Strzałkowo z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 11 spraw przejętych z Ludowego Banku Spółdzielczego w Strzałkowie. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 26,30 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BBS Darłowo z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR).

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 18 spraw przejętych z Bałtyckiego Banku Spółdzielczego w Darłowie. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 196,35 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ zawarto 2 umowy z dłużnikami o rozłożenie na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 20,45 tys. zł,
- ✓ dokonano 1 umorzenia w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 4,65 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Duszniki z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostała 1 sprawa przejęta z Banku Spółdzielczego w Dusznikach. W wyniku podjętych działań w 2015 r. odzyskano kwotę 2,40 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Namysłów z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostały 4 sprawy przejęte z Banku Spółdzielczego w Namysławie. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 5,95 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BS Sztum z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 17 spraw przejętych z Banku Spółdzielczego w Sztumie. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 33,80 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego SGB z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 84 sprawy administrowane przez Spółdzielczą Grupę Bankową. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 237,45 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ zawarto 5 umów rozłożenia na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 385,90 tys. zł,
- ✓ zawarto 3 umowy z dłużnikami o umorzenie w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 218,41 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BPH z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 67 spraw administrowanych przez Bank Przemysłowo-Handlowy. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 229,91 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ zawarto 6 umów rozłożenia na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 757,72 tys. zł,
- ✓ zawarto 2 umowy z dłużnikami o umorzenie w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 22 043,13 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BPS z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Na koniec 2015 r. w windykacji pozostało 195 spraw administrowanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości. W wyniku podjętych działań windykacyjnych w 2015 r. odzyskano kwotę 847,01 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ zawarto 12 umów rozłożenia na raty wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 1 634,91 tys. zł,
- ✓ zawarto 2 umowy z dłużnikami o umorzenie w całości wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 259,22 tys. zł,
- ✓ dokonano 3 umorzeń na podstawie oświadczenia Prezesa ARiMR w kwocie ogółem 5,90 tys. zł.

Wierzytelności przejęte z banku funduszowego BZ WBK z tytułu byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

W 2015 r. Agencja przejęła do prowadzenia 204 sprawy administrowane przez BZ WBK. Na dzień 31.12.2015 r. w windykacji pozostawało 235 spraw.

Do ww. spraw zaewidencjonowano kwotę 592,73 tys. zł tytułem spłat należności. Stan zadłużenia z tego tytułu na dzień 31.12.2015 r. wynosił ogółem 55 831,02 tys. zł.

W 2015 r.:

- ✓ zawarto 5 umów z dłużnikami o umorzenie w całości wierzytelności Agencji. Umorzeniu uległy wierzytelności Agencji w kwocie ogółem 322,40 tys. zł,
- ✓ zawarto 2 umowy z dłużnikami w sprawie odroczenia terminu spłaty wierzytelności w kwocie 171,53 tys. zł,
- ✓ zawarto 15 umów z dłużnikami o rozłożeniu wierzytelności Agencji na raty w kwocie ogółem 668,29 tys. zł.

Wierzytelności przejęte po byłym Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR)

Agencja przejęła zobowiązania i wierzytelności Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa, który rozpoczął działalność w październiku 1992 r.²⁹

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Agencja zakończyła współpracę ze wszystkimi bankami funduszowymi (10 banków) w zakresie wynikającym z umów o współdziałaniu banków

²⁹ Na mocy art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29.12.1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (z późn. zm.).

i ARiMR przy administrowaniu wierzytelnościami powstałymi ze środków byłego Funduszu Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa (FRiOR). W wyniku zakończenia tej współpracy do dnia 31 grudnia 2015 r. Agencja przejęła do bezpośredniego prowadzenia i analitycznie ujęła na poszczególnych dłużników w księgach rachunkowych ARiMR wierzytelności powstałe ze środków byłego FRiOR dotyczące 765 spraw na łączną kwotę 244 572 023,88 zł.

W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. spłaty wierzytelności dokonane przez dłużników (z tytułu zawartych umów o kredyt ze środków FRiOR i umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu będących jeszcze w obsłudze banków funduszowych) wyniosły ogółem 193,22 tys. zł z tytułu wykupionych wierzytelności.

W związku z całkowitym uregulowaniem zobowiązań wynikających z zawartych umów o spłatę zrestrukturyzowanego długu bądź umów o kredyt udzielony ze środków FRiOR w 2015 r., Agencja udzieliła 145 zezwoleń na wykreślenie hipotek ustanowionych na nieruchomościach dłużników jako zabezpieczenie wierzytelności FRiOR.

X. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Podmioty wpisane do ewidencji producentów

Załącznik 1. Tabela 1. Liczba podmiotów aktywnych wpisanych do ewidencji producentów, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.

Województwo	Osoba fizyczna	Osoba prawna	Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	Spółka cywilna	SUMA
Dolnośląskie	92 346	2 350	223	100	95 019
Kujawsko-Pomorskie	97 723	1 732	194	90	99 739
Lubelskie	257 329	2 235	242	78	259 884
Lubuskie	32 430	1 255	146	59	33 890
Łódzkie	180 253	1 571	219	95	182 138
Małopolskie	208 792	2 818	280	221	212 111
Mazowieckie	308 500	3 784	487	237	313 008
Opolskie	44 550	1 240	99	56	45 945
Podkarpackie	189 751	2 244	208	106	192 309
Podlaskie	115 087	1 135	174	55	116 451
Pomorskie	61 060	1 868	194	90	63 212
Śląskie	88 956	1 690	228	142	91 016
Świętokrzyskie	132 319	1 216	140	58	133 733
Warmińsko-Mazurskie	65 055	1 911	219	53	67 238
Wielkopolskie	174 625	3 988	487	198	179 298
Zachodniopomorskie	46 439	1 955	199	70	48 663
Producenci zarejestrowani za granicą	29	0	0	0	29
Razem	2 095 244	32 992	3 739	1 708	2 133 683

Załącznik 2. Zaangażowanie kapitałowe ARiMR w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe

Załącznik 2. Tabela 1. Zaangażowanie kapitałowe ARiMR w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe, wg stanu na 31.12.2015 r.

Lp.	Nazwa rynku hurtowego	Ilość akcji	Wartość nominalna akcji w zł
1	Podlaskie Centrum Rolno-Towarowe S.A. w Białymstoku	5 036	3 323 760
2	Łódzki Rolno-Spożywczy Rynek Hurtowy S.A. w likwidacji w Ksawerowie	5 000	5 000 000
Razem		10 036	8 323 760

Załącznik 3. Realizacja pomocy współfinansowanej z funduszy UE

Załącznik 3.1. Systemy wsparcia bezpośredniego

Załącznik 3. Tabela 1. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015 - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych ZSZiK na 31.12.2015 r.

Województwo	Kampania 2015									
	Jednolita płatność obszarowa		Płatność za zazielenienie		Płatność dla młodych rolników		Płatność dodatkowa (redystrybucyjna)		Przejęciowe wsparcie krajowe - płatność niezwiązana do tytoniu	
	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Ilość deklarowana (kg)
Dolnośląskie	55 833	887 914,20	55 833	887 914,20	3 463	49 244,73	37 116	349 542,51	387	1 597 070,00
Kujawsko-Pomorskie	64 190	1 037 256,41	64 190	1 037 256,41	5 460	85 659,12	50 403	556 277,16	967	4 035 503,00
Lubelskie	175 426	1 359 863,06	175 426	1 359 863,06	13 205	126 506,95	120 139	739 078,50	5 679	15 962 454,15
Lubuskie	19 887	405 113,15	19 887	405 113,15	1 437	27 519,84	13 671	153 294,85	29	81 603,50
Łódzkie	121 258	957 431,92	121 258	957 431,92	8 845	82 625,54	87 453	551 977,40	26	63 050,10
Małopolskie	120 721	502 969,01	120 721	502 969,01	7 305	38 191,46	51 496	175 608,63	1 048	4 957 374,30
Mazowieckie	203 611	1 874 520,85	203 611	1 874 520,85	14 229	151 725,91	152 432	1 099 610,11	344	808 517,20
Opolskie	28 311	496 822,55	28 311	496 822,55	1 913	30 345,71	19 234	196 363,70	21	91 816,50
Podkarpackie	114 376	559 190,59	114 376	559 190,59	5 626	39 417,23	49 615	206 168,20	977	2 109 814,90
Podlaskie	82 138	1 005 806,21	82 138	1 005 806,21	6 194	91 902,51	67 085	656 142,30	478	1 837 551,00
Pomorskie	39 073	718 673,15	39 073	718 673,15	3 159	53 026,12	30 547	334 105,40	185	714 059,60
Śląskie	47 684	385 761,76	47 684	385 761,76	3 043	30 131,16	26 188	174 476,39	31	70 184,00
Świętokrzyskie	82 162	463 034,34	82 162	463 034,34	6 126	41 247,60	49 830	225 046,85	1 619	4 548 881,80
Warmińsko-Mazurskie	47 115	975 021,56	47 115	975 021,56	3 695	66 485,80	37 593	460 560,93	59	209 576,00
Wielkopolskie	119 325	1 687 575,91	119 325	1 687 575,91	10 121	146 652,85	88 774	856 867,65	8	43 771,90
Zachodniopomorskie	30 003	876 382,15	30 003	876 382,15	2 339	48 005,72	22 697	294 736,87	1	2 897,00
RAZEM	1 351 113	14 193 336,82	1 351 113	14 193 336,82	96 160	1 108 688,25	904 273	7 029 857,45	11 859	37 134 124,95

Załącznik 3. Tabela 2. Pozostałe instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych ZSZiK na 31.12.2015 r. - c. d

Województwo	Kampania 2015													
	Płatności związane z produkcją													
	Płatność do bydła		Płatność do krów		Płatność do owiec		Płatność do kóz		Płatność do powierzchni upraw wysokobiałkowych		Płatność do powierzchni uprawy chmielu		Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych	
Wnioski	Ilość deklarowana (szt.)	Wnioski	Ilość deklarowana (szt.)	Wnioski	Ilość deklarowana (szt.)	Wnioski	Ilość deklarowana (szt.)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	
Dolnośląskie	3 644	39 952	2 503	28 242	159	8 242	74	1 343	5 225	28 727,80	0	0,00	230	1 701,72
Kujawsko-Pomorskie	18 233	259 560	9 868	134 082	105	6 993	40	1 062	13 609	42 692,67	2	6,86	929	5 425,84
Lubelskie	20 077	182 748	12 853	123 700	207	10 291	60	606	41 499	89 624,79	656	1 357,66	278	1 338,55
Lubuskie	2 153	29 738	1 668	22 222	50	2 645	31	388	3 739	31 568,41	0	0,00	35	333,49
Łódzkie	23 770	230 743	15 988	168 929	217	8 140	34	553	22 347	42 792,36	0	0,00	143	596,42
Małopolskie	10 719	64 761	9 858	60 253	1 367	56 544	50	455	13 894	16 448,62	0	0,00	0	0,00
Mazowieckie	46 500	512 349	35 495	472 121	116	4 235	75	756	33 817	75 010,98	5	7,13	625	3 281,04
Opolskie	3 591	44 673	1 923	23 316	44	1 804	16	127	3 448	13 762,46	1	17,35	32	191,25
Podkarpackie	4 134	31 642	5 174	36 750	288	10 637	44	797	15 273	20 479,80	4	12,21	2	12,69
Podlaskie	29 122	399 345	24 146	387 503	234	12 531	41	369	9 261	27 141,03	0	0,00	353	1 491,36
Pomorskie	9 800	122 342	6 250	80 620	124	8 935	34	339	8 601	45 678,32	0	0,00	110	857,46
Śląskie	6 964	67 416	4 287	41 651	156	6 313	30	672	6 192	17 213,04	1	1,15	0	0,00
Świętokrzyskie	12 076	84 200	6 000	44 479	126	5 485	26	213	20 991	31 495,58	2	3,73	2	12,50
Warmińsko-Mazurskie	14 132	194 366	11 824	179 916	111	7 203	52	975	9 021	62 002,62	0	0,00	164	1 180,10
Wielkopolskie	32 114	473 663	15 947	215 356	160	14 745	94	4 229	19 556	63 849,02	25	136,06	1 068	6 425,37
Zachodniopomorskie	3 502	45 515	2 522	32 857	76	4 623	42	858	6 781	62 596,93	0	0,00	348	3 427,63
RAZEM	240 531	2 783 013	166 306	2 051 997	3 540	169 366	743	13 742	233 254	671 084,43	696	1 542,15	4 319	26 275,42

Załącznik 3. Tabela 3. Pozostałe instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych ZSZiK na 31.12.2015 r. - c. d

Województwo	Kampania 2015									
	Płatności związane z produkcją									
	Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych		Płatność do powierzchni uprawy pomidorów		Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich		Płatność do powierzchni uprawy lnu		Płatność do uprawy konopi włóknistych	
	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)	Wnioski	Powierzchnia deklarowana (ha)
Dolnośląskie	1 763	12 383,05	5	24,62	1 079	1 846,35	16	84,90	12	25,00
Kujawsko-Pomorskie	7 004	30 881,46	289	1 312,24	1 291	1 278,78	18	121,38	2	6,30
Lubelskie	7 713	30 036,45	242	572,59	43 353	26 997,36	228	518,32	12	67,95
Lubuskie	94	1 253,04	4	20,16	237	545,17	115	1 900,01	1	11,34
Łódzkie	1 805	5 003,69	136	233,68	4 778	2 808,12	18	39,54	2	4,47
Małopolskie	196	995,01	2	3,53	3 421	1 472,41	8	6,31	7	12,99
Mazowieckie	2 294	11 077,26	75	149,89	18 307	20 412,70	30	216,07	4	6,75
Opolskie	1 652	9 394,66	1	2,10	399	374,07	9	137,41	0	0,00
Podkarpackie	594	2 960,15	1	2,10	3 688	1 708,31	40	134,26	11	89,86
Podlaskie	7	15,05	0	0,00	1 007	718,09	32	71,96	3	10,43
Pomorskie	872	7 477,42	0	0,00	1 452	1 276,06	95	710,81	2	3,32
Śląskie	236	1 063,32	0	0,00	535	476,96	13	72,83	4	79,44
Świętokrzyskie	1 074	2 986,58	26	36,25	8 686	3 973,82	22	77,66	9	16,51
Warmińsko-Mazurskie	90	1 905,71	2	6,79	558	1 185,59	32	577,11	3	95,80
Wielkopolskie	7 199	36 023,59	430	1 827,22	1 541	1 650,84	40	352,81	8	61,46
Zachodniopomorskie	625	8 718,40	0	0,00	697	2 071,19	53	918,13	4	187,16
RAZEM	33 218	162 174,84	1 213	4 191,17	91 029	68 795,82	769	5 939,51	84	678,78

Załącznik 3. Tabela 4. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2015							
	Jednolita płatność obszarowa	Płatność do owoców miękkich	Płatność do roślin wysokobiałkowych	Płatność za zazielenienie	Płatność do krów	Płatność do bydła	Płatność do kóz	Płatność redystrybucyjna
Dolnośląskie	130 348 873,86	561 130,75	3 256 350,34	6 607 505,18	9 428,40	44 694,27	4 356,80	21 103 973,42
Kujawsko-Pomorskie	179 194 295,51	387 981,74	6 532 323,68	4 809 434,82	26 399,52	172 504,20	0,00	38 081 119,19
Lubelskie	230 073 260,48	9 245 176,77	12 836 239,86	13 976 153,30	103 083,84	159 958,44	0,00	44 525 105,44
Lubuskie	53 211 815,12	80 403,21	3 353 629,78	2 106 203,06	5 028,48	9 409,32	0,00	8 331 017,61
Łódzkie	170 947 211,42	1 066 627,24	6 216 874,46	11 522 033,58	68 827,32	166 754,06	1 633,80	34 699 804,92
Małopolskie	91 010 576,97	448 358,14	1 996 038,90	22 950 828,79	695 815,92	543 388,23	3 812,20	8 962 574,89
Mazowieckie	301 965 386,97	7 781 476,07	9 867 370,69	15 113 089,24	91 141,20	206 220,93	1 167,00	64 871 303,34
Opolskie	63 898 641,31	41 416,99	1 305 480,21	3 333 217,77	7 857,00	41 296,46	0,00	11 185 708,10
Podkarpackie	100 901 730,45	510 628,38	2 540 560,27	21 913 942,93	119 740,68	68 478,94	2 022,80	10 480 639,10
Podlaskie	154 683 877,88	198 992,80	3 241 388,33	4 551 385,52	35 513,64	86 513,47	1 089,20	38 276 807,18
Pomorskie	107 705 339,42	459 795,93	6 248 581,43	2 772 736,26	10 999,80	55 149,07	0,00	20 438 243,42
Śląskie	54 114 360,40	119 563,87	1 794 502,25	7 556 770,00	39 913,56	115 002,80	389,00	8 085 931,05
Świętokrzyskie	83 247 303,87	1 309 550,15	4 426 033,06	9 076 387,23	68 198,76	156 299,26	466,80	13 293 410,89
Warmińsko-Mazurskie	152 679 342,11	310 616,00	8 035 770,42	2 578 251,95	43 056,36	91 218,13	389,00	29 433 326,40
Wielkopolskie	269 979 359,72	542 837,13	8 890 784,62	10 424 195,11	39 285,00	380 031,98	933,60	55 552 547,41
Zachodniopomorskie	111 724 048,15	543 949,07	7 269 426,86	2 281 546,24	11 314,08	23 000,56	778,00	15 991 333,39
RAZEM	2 255 685 423,64	23 608 504,24	87 811 355,16	141 573 680,98	1 375 603,56	2 319 920,12	17 038,20	423 312 845,75

Załącznik 3. Tabela 5. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2014, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2014											
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność niezwiązana do skrobi	Uzupełniająca płatność niezwiązana do tytoniu	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec	Wsparcie specjalne - płatność do surowca tytoniowego	Dyscyplina finansowa (zwrot środków przeniesionych z roku budżetowego 2014 - rozporządzenie 1306/13, art. 26(5))
Dolnośląskie	785 132 177,66	37 654,70	2 149 913,63	5 569 224,52	50 811,33	732 731,13	67 263 329,61	4 988 568,18	6 548,30	940 657,37	1 367 371,31	12 447 570,11
Kujawsko-Pomorskie	925 689 364,51	10 574,13	7 587 478,76	14 292 132,49	7 299 041,39	1 452 305,06	110 976 420,05	8 825 028,48	0,00	0,00	14 258 627,92	14 471 771,35
Lubelskie	1 218 126 564,21	1 686 562,77	999 180,24	75 955 537,74	3 838 645,25	18 422 962,87	93 955 854,35	24 678 593,67	50 368 133,61	6 186,97	62 565 474,40	12 645 355,13
Lubuskie	359 291 651,69	8 353,26	277 684,59	259 499,12	163 502,47	290 120,00	5 959 527,11	5 304 217,07	0,00	0,00	81 250,42	5 716 617,17
Łódzkie	858 109 310,32	0,00	451 128,97	260 848,98	2 922 461,90	1 490 058,58	21 294 840,26	11 831 623,22	12 462,78	626 041,31	79 524,97	6 086 307,62
Małopolskie	448 913 475,99	0,00	0,00	17 963 003,10	0,00	546 416,13	4 693 221,75	4 459 034,28	38 480 458,70	5 725 316,81	15 864 082,25	2 408 701,67
Mazowieckie	1 677 772 958,45	9 183,60	3 891 882,39	3 075 578,53	301 787,31	12 833 608,74	52 464 702,98	18 953 698,72	87 050,69	16 267,06	1 607 474,67	14 315 660,49
Opolskie	452 227 718,22	100 849,31	124 663,91	310 785,21	0,00	28 941,98	51 600 210,31	2 415 808,99	12 192,43	196 860,98	116 298,30	7 767 619,76
Podkarpackie	482 086 023,44	21 598,42	0,00	9 888 884,31	0,00	817 530,40	13 973 116,51	4 760 386,17	25 540 150,79	1 283 849,36	7 769 003,09	3 265 753,94
Podlaskie	919 998 372,68	0,00	3 865 414,90	8 797 359,79	0,00	724 997,24	13 375 591,51	4 422 282,84	5 897,93	0,00	4 174 274,40	9 310 026,18
Pomorskie	635 435 054,92	0,00	546 620,18	2 671 082,93	0,00	978 645,95	28 462 565,72	8 656 112,05	0,00	0,00	2 897 755,90	9 596 354,39
Śląskie	309 450 112,76	1 150,45	0,00	243 282,70	18 701,02	105 392,38	5 503 437,53	3 109 330,09	12 352 136,48	870 544,16	88 973,82	3 149 577,33
Świętokrzyskie	435 524 635,82	7 342,86	0,00	18 957 449,11	231 767,49	3 099 774,88	20 883 533,15	10 436 083,25	27 215 783,85	244 147,90	8 376 496,91	2 876 435,04
Warmińsko-Mazurskie	855 847 286,15	0,00	1 113 858,83	881 242,24	0,00	1 126 702,00	10 640 873,13	9 189 482,62	591,02	0,00	499 484,76	12 953 285,38
Wielkopolskie	1 545 259 391,99	195 286,12	11 055 255,46	173 977,64	12 756 712,64	1 065 749,54	122 781 523,93	18 137 894,66	595,17	0,00	190 518,56	21 827 383,11
Zachodniopomorskie	751 260 406,59	0,00	3 835 879,65	9 212,46	0,00	1 881 979,55	27 744 357,90	11 747 980,41	0,00	2 237,28	0,00	13 353 676,52
Razem	12 660 124 505,40	2 078 555,62	35 898 961,51	159 309 100,87	27 583 430,80	45 597 916,43	651 573 105,80	151 916 124,70	154 082 001,75	9 912 109,20	119 936 611,68	152 192 095,19

Załącznik 3. Tabela 6. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2013, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2013												
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność niezwiązana do skrobi	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Uzupełniająca płatność niezwiązana do tytoniu	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec	Wsparcie specjalne - płatność do surowca tytoniowego
Dolnośląskie	712 038 810,43	54 727 723,23	47 558,18	2 024 072,06	8 213 825,35	6 475 219,62	50 831,54	731 506,28	67 249 313,74	4 317 177,10	602,6	935 594,32	1 471 424,08
Kujawsko-Pomorskie	837 723 230,65	77 000 557,25	12 197,62	7 581 241,39	11 999 680,17	15 979 765,38	7 334 163,06	1 452 267,29	111 565 444,66	9 649 495,88	0,00	0,00	16 553 887,67
Lubelskie	1 100 642 672,77	106 983 356,69	2 071 058,97	1 069 482,67	24 831 162,63	87 392 873,47	3 850 443,09	18 635 906,31	94 416 856,61	21 483 717,71	53 594 678,11	4 087,16	62 675 725,80
Lubuskie	329 778 917,42	21 490 403,39	9 098,02	275 379,54	6 065 422,05	308 471,91	163 722,65	281 462,75	5 910 885,49	4 074 839,53	0,00	0,00	93 249,19
Łódzkie	778 720 575,52	83 783 443,18	0,00	419 150,78	20 882 558,07	309 832,87	2 950 319,07	1 505 596,06	21 517 747,42	12 616 682,44	5 408,30	599 660,63	123 349,28
Małopolskie	402 839 956,88	29 902 268,30	0,00	0,00	17 841 495,12	20 668 421,46	0,00	559 479,47	4 693 642,90	4 612 034,28	39 927 667,31	5 476 884,21	13 637 844,54
Mazowieckie	1 527 188 459,43	131 005 079,22	11 598,95	4 135 610,49	68 988 993,99	3 936 118,76	302 874,44	12 921 321,98	52 637 188,76	20 093 466,71	68 712,71	0,00	1 536 921,47
Opolskie	407 807 043,23	33 053 902,15	51 261,21	117 417,12	3 788 580,02	342 687,10	0,00	30 500,77	51 777 827,12	2 377 464,99	13 019,81	176 960,59	173 943,14
Podkarpackie	431 830 245,47	30 623 428,64	25 170,38	0,00	15 202 317,18	11 518 172,49	0,00	824 516,38	13 992 171,29	4 006 763,33	27 290 482,87	1 249 682,15	8 382 353,23
Podlaskie	834 626 987,62	69 432 098,02	0,00	4 315 255,43	59 792 090,20	10 036 259,60	0,00	734 400,42	13 391 136,36	4 528 166,86	12 502,75	0,00	4 307 442,70
Pomorskie	568 969 329,72	44 833 923,62	0,00	529 202,51	12 896 319,03	2 980 370,20	0,00	983 985,92	28 428 675,14	7 048 959,92	0,00	0,00	3 185 547,23
Śląskie	276 718 709,78	25 480 796,61	1 453,03	0,00	6 509 367,23	299 225,87	18 729,77	110 208,79	5 494 037,53	2 878 830,28	12 893 059,86	814 666,04	95 047,15
Świętokrzyskie	394 127 576,23	35 509 067,80	9 274,10	0,00	12 877 211,01	22 494 395,88	231 071,02	3 124 184,45	21 008 472,04	10 557 347,29	28 217 041,47	214 741,80	7 289 125,07
Warmińsko-Mazurskie	772 843 361,72	52 153 262,67	0,00	1 117 797,96	35 459 482,18	1 022 812,90	0,00	1 153 929,81	10 586 240,02	7 668 173,07	1 179,82	0,00	501 128,54
Wielkopolskie	1 400 245 019,67	127 306 500,91	213 098,37	11 345 037,62	25 321 624,37	192 196,56	12 820 198,32	1 057 466,58	123 309 112,35	20 083 064,29	0,00	0,00	131 918,08
Zachodniopomorskie	661 133 611,16	41 954 438,67	0,00	3 629 392,43	7 791 832,31	11 413,02	0,00	1 887 511,11	28 609 139,62	8 101 998,16	0,00	2 624,98	0,00
Razem	11 437 234 507,70	965 240 250,35	2 451 768,83	36 559 040,00	338 461 960,91	183 968 237,09	27 722 352,96	45 994 244,37	654 587 891,05	144 098 181,84	162 024 355,61	9 474 901,88	120 158 907,17

Załącznik 3. Tabela 7. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2012, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2012												
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Uzupełniająca płatność niezwiązana do skrobi	Uzupełniająca płatność niezwiązana do tytoniu	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec	Wsparcie specjalne - płatność do surowca tytoniowego
Dolnośląskie	637 093 519,46	102 127 514,49	48 042,95	11 978 575,86	2 166 125,66	6 377 742,30	50 375,46	1 246 943,18	66 642 247,79	4 709 571,64	7 017,48	899 308,69	1 404 783,04
Kujawsko-Pomorskie	748 568 938,89	134 394 925,64	12 085,84	17 469 820,71	7 989 086,35	15 934 619,66	7 214 208,95	2 493 575,24	110 485 773,47	9 929 194,37	0,00	0,00	14 083 293,08
Lubelskie	979 122 331,87	171 453 156,39	2 111 939,94	34 453 779,94	1 120 926,68	85 539 287,34	3 792 343,11	31 649 962,32	93 213 623,76	20 010 846,41	54 792 678,70	0,00	61 215 090,10
Lubuskie	297 921 875,60	42 110 390,08	9 397,13	9 369 741,65	299 859,91	303 621,48	161 919,32	450 132,79	5 861 242,83	4 595 252,87	0,00	0,00	84 547,36
Łódzkie	692 833 563,71	130 831 366,85	0,00	28 550 205,53	451 966,68	304 250,33	2 928 561,90	2 499 062,16	21 330 639,57	12 044 732,08	7 461,92	538 944,80	132 254,43
Małopolskie	355 752 180,55	46 992 205,23	0,00	23 963 541,99	0,00	20 285 212,32	0,00	982 377,85	4 653 480,78	4 547 554,17	40 108 093,35	4 956 760,72	14 289 230,27
Mazowieckie	1 362 220 043,11	208 655 983,48	11 334,25	93 237 603,09	4 323 071,00	3 858 450,22	296 698,24	21 978 875,05	52 043 784,14	18 218 957,54	37 315,45	0,00	1 902 953,53
Opolskie	365 716 621,63	63 717 575,21	73 746,91	5 641 294,66	126 199,64	344 332,07	0,00	52 718,82	51 641 685,24	2 328 573,82	7 017,48	184 197,18	125 211,06
Podkarpackie	382 570 874,87	48 580 750,72	25 683,36	20 963 096,79	0,00	11 251 167,22	0,00	1 492 681,52	13 836 271,92	3 546 778,10	28 249 292,93	1 278 536,00	8 792 410,40
Podlaskie	744 100 721,74	109 689 008,77	0,00	81 626 287,95	4 447 297,56	9 842 001,86	0,00	1 268 050,15	13 236 745,09	4 242 971,92	12 280,59	0,00	4 443 441,37
Pomorskie	510 439 144,06	82 213 756,27	0,00	18 191 763,26	547 129,22	3 004 672,96	0,00	1 670 321,20	28 346 661,45	6 869 235,99	0,00	0,00	2 981 603,27
Śląskie	245 437 288,36	42 629 000,08	1 467,84	9 040 223,34	0,00	282 306,56	18 517,16	185 050,06	5 448 010,77	2 233 433,10	13 148 574,16	702 752,50	144 782,50
Świętokrzyskie	348 324 021,77	55 311 299,29	9 368,63	17 384 427,48	0,00	22 101 331,34	226 458,29	5 305 103,15	20 707 607,91	9 331 098,26	28 855 319,18	211 208,93	8 470 859,92
Warmińsko-Mazurskie	693 825 607,52	95 553 131,47	0,00	51 484 592,10	1 218 480,93	1 006 167,93	0,00	1 962 127,78	10 454 235,50	6 106 167,06	1 169,58	0,00	509 069,23
Wielkopolskie	1 250 867 144,58	222 520 383,68	224 172,47	36 117 306,04	11 828 342,36	186 241,99	12 615 224,44	1 809 594,48	122 093 164,61	20 783 205,03	4 678,32	0,00	165 178,10
Zachodniopomorskie	599 573 401,05	86 273 848,92	0,00	12 078 267,16	3 870 367,28	11 385,21	0,00	3 227 122,14	28 643 431,52	6 966 366,21	0,00	1 231,10	0,00
Razem	10 214 367 278,77	1 643 054 296,57	2 527 239,32	471 550 527,55	38 388 853,27	180 632 790,79	27 304 306,87	78 273 697,89	648 638 606,35	136 463 938,57	165 230 899,14	8 772 939,92	118 744 707,66

Załącznik 3. Tabela 8. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2011, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2011									
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec
Dolnośląskie	616 104 818,02	182 499 097,72	55 559,67	18 712 821,25	53 868,71	1 597 145,89	71 455 467,63	1 433 127,86	4 519,79	718 431,63
Kujawsko-Pomorskie	726 245 067,48	221 908 603,16	15 602,16	27 123 669,95	7 797 693,47	1 668 806,20	118 687 020,13	3 228 350,08	0,00	0,00
Lubelskie	946 597 786,57	244 280 066,82	2 538 414,22	49 589 973,33	4 051 732,41	41 011 128,14	99 624 745,14	7 555 995,84	40 721 910,99	0,00
Lubuskie	287 874 293,78	78 166 009,26	10 229,97	15 511 779,82	173 147,49	376 944,97	6 177 207,50	1 431 076,96	0,00	0,00
Łódzkie	671 760 383,12	178 551 660,82	0,00	39 514 575,10	3 165 576,85	2 747 205,87	22 918 004,80	3 789 910,30	5 341,57	0,00
Małopolskie	341 820 350,34	64 363 755,52	0,00	32 505 446,56	0,00	989 055,56	5 021 110,93	1 478 149,02	29 114 950,06	3 843 502,21
Mazowieckie	1 312 977 025,26	295 431 812,52	13 107,58	129 079 203,19	293 021,61	25 772 149,01	55 684 484,52	6 408 882,79	40 978,06	0,00
Opolskie	354 630 441,52	117 303 681,65	148 803,63	9 107 703,55	0,00	33 853,82	55 493 894,10	807 487,22	4 108,90	148 482,68
Podkarpackie	365 727 275,93	69 013 058,93	31 868,57	29 574 150,03	0,00	2 247 584,24	14 878 952,46	1 182 186,76	21 136 969,57	1 069 573,44
Podlaskie	720 592 227,95	153 726 258,12	0,00	115 147 993,10	0,00	1 318 959,23	14 195 252,43	1 418 529,24	4 108,90	0,00
Pomorskie	495 607 944,21	142 175 831,22	0,00	27 672 242,44	0,00	1 394 497,78	30 290 585,95	2 536 103,82	410,89	0,00
Śląskie	235 123 972,15	64 355 144,70	1 697,49	12 879 605,50	19 801,22	176 285,72	5 824 365,79	806 177,14	9 634 192,32	561 566,85
Świętokrzyskie	337 198 068,73	74 359 206,78	10 834,43	23 680 123,14	240 722,03	4 692 796,91	22 134 150,97	3 124 555,15	21 365 642,00	0,00
Warmińsko-Mazurskie	673 615 717,62	164 961 803,42	0,00	80 705 715,75	0,00	3 309 812,74	11 095 982,61	2 254 995,45	1 232,67	0,00
Wielkopolskie	1 211 643 721,45	363 668 150,42	294 872,98	55 475 116,61	13 507 352,73	1 895 290,55	130 323 640,19	6 345 155,27	3 287,12	0,00
Zachodniopomorskie	578 440 368,10	165 380 769,50	0,00	21 489 601,03	0,00	4 983 261,49	30 715 050,89	2 121 360,14	0,00	0,00
Razem	9 875 959 462,23	2 580 144 910,56	3 120 990,70	687 769 720,35	29 302 916,52	94 214 778,12	694 519 916,04	45 922 043,04	122 037 652,84	6 341 556,81

Załącznik 3. Tabela 9. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2010, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2010									
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - inne rośliny	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec
Dolnośląskie	485 459 982,96	218 140 315,03	50 838,49	21 233 162,82	48 843,28	1 110 867,86	64 349 487,08	1 480 157,46	6 582,17	696 220,57
Kujawsko-Pomorskie	575 918 229,71	265 913 303,27	15 010,14	30 909 046,84	7 168 076,83	1 476 982,89	107 558 313,31	2 944 467,66	0,00	0,00
Lubelskie	749 209 341,58	293 854 125,83	2 471 088,43	57 295 994,39	3 689 256,89	31 530 189,65	90 090 337,76	7 037 625,71	37 558 645,66	0,00
Lubuskie	224 916 314,45	93 392 874,65	20 605,21	17 336 067,97	156 994,51	270 977,06	5 572 325,82	1 246 523,37	346,43	0,00
Łódzkie	533 110 310,11	213 456 649,36	0,00	45 289 231,79	2 869 231,84	2 137 138,52	20 777 193,69	3 241 814,00	2 740,26	0,00
Małopolskie	272 447 549,38	78 102 624,76	0,00	37 320 558,50	0,00	989 132,44	4 532 498,37	1 319 246,47	25 966 008,06	3 414 793,47
Mazowieckie	1 040 157 778,97	355 481 277,24	12 610,23	145 995 956,59	266 152,49	20 016 152,34	50 228 491,24	6 104 667,45	28 005,40	0,00
Opolskie	279 507 515,74	139 684 956,65	143 157,26	10 447 474,92	0,00	26 298,84	50 213 760,39	616 589,73	3 117,87	126 668,36
Podkarpackie	290 275 746,32	83 570 934,28	30 659,31	34 341 631,18	0,00	1 815 432,28	13 555 357,78	1 003 418,29	19 289 811,89	1 028 141,46
Podlaskie	569 056 301,22	183 261 119,52	0,00	129 506 907,93	0,00	985 475,78	12 853 980,10	1 718 941,77	3 464,30	0,00
Pomorskie	391 895 247,67	170 063 291,02	0,00	31 441 669,81	0,00	1 167 640,68	27 270 560,52	2 627 402,20	1 039,29	0,00
Śląskie	185 957 326,50	76 838 988,65	1 633,08	14 874 196,29	17 953,96	150 288,88	5 257 020,13	670 798,03	8 727 596,33	517 804,58
Świętokrzyskie	268 185 597,38	89 535 565,40	10 423,31	27 461 091,19	223 899,38	4 044 993,03	20 013 886,79	2 962 695,98	19 344 762,89	0,00
Warmińsko-Mazurskie	533 375 963,24	196 577 833,29	0,00	91 356 888,18	0,00	2 364 228,88	9 961 785,94	2 302 893,86	1 385,72	0,00
Wielkopolskie	957 991 330,72	434 993 802,93	283 729,99	63 005 469,68	12 272 036,54	1 337 849,65	117 374 875,94	5 500 420,89	692,86	0,00
Zachodniopomorskie	458 452 960,74	202 165 004,16	0,00	24 814 266,93	0,00	3 761 677,59	27 128 319,98	1 629 193,65	0,00	0,00
Razem	7 815 917 496,69	3 095 032 666,04	3 039 755,45	782 629 615,01	26 712 445,72	73 185 326,37	626 738 194,84	42 406 856,52	110 934 199,13	5 783 628,44

Załącznik 3. Tabela 10. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2009, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2009							
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - inne rośliny	Uzupełniająca płatność - chmiel historyczny	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność do roślin energetycznych	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejęciowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa
Dolnośląskie	438 926 874,73	239 125 437,48	53 677,89	25 222 227,73	1 159 825,92	51 845,49	1 007 687,77	68 094 455,23
Kujawsko-Pomorskie	519 824 304,47	289 514 537,95	14 468,85	36 264 759,68	111 614,12	7 611 123,64	1 563 025,64	114 351 964,38
Lubelskie	676 804 447,77	324 699 889,40	2 431 089,99	67 903 840,24	268 967,32	3 901 084,56	27 816 440,01	95 378 275,81
Lubuskie	202 644 429,27	100 640 979,46	15 111,58	20 364 771,93	113 818,14	166 644,34	209 341,14	5 923 089,48
Łódzkie	485 005 512,92	234 526 403,03	0,00	53 930 861,07	206 276,12	3 046 639,13	2 083 481,66	22 251 898,31
Małopolskie	249 859 184,34	86 190 664,24	0,00	44 776 332,64	35 212,41	0,00	918 733,57	4 430 956,24
Mazowieckie	943 180 818,40	390 059 491,51	17 266,42	171 236 496,96	527 366,07	282 384,81	18 377 128,54	53 515 945,77
Opolskie	252 975 814,16	152 688 302,54	136 121,95	12 366 933,99	2 423 167,45	0,00	27 088,25	53 405 262,88
Podkarpackie	267 942 705,08	92 631 868,52	32 791,79	41 856 810,46	418 309,42	0,00	1 708 667,07	14 379 726,94
Podlaskie	513 445 486,58	199 338 004,76	0,00	150 782 119,99	30 889,26	0,00	907 034,20	13 648 322,61
Pomorskie	353 146 055,76	185 594 877,33	0,00	36 990 980,87	443 966,23	0,00	1 241 098,67	28 944 069,02
Śląskie	169 054 938,59	84 200 121,75	1 574,19	17 792 627,37	137 504,55	19 057,52	146 814,41	5 728 643,11
Świętokrzyskie	245 827 870,50	99 578 652,53	10 128,63	32 995 522,44	18 747,52	237 729,74	4 077 941,05	21 237 926,65
Warmińsko-Mazurskie	481 266 777,85	212 331 496,69	0,00	106 969 621,86	246 094,42	0,00	1 589 601,75	10 508 693,41
Wielkopolskie	864 706 864,38	475 721 874,12	273 685,14	73 611 448,43	972 971,93	13 017 603,83	1 191 291,31	125 503 665,89
Zachodniopomorskie	406 751 820,81	218 646 258,78	0,00	29 345 162,65	1 309 361,95	0,00	2 520 230,73	28 921 649,07
Razem	7 071 363 905,61	3 385 488 860,09	2 985 916,43	922 410 518,31	8 424 092,83	28 334 113,06	65 385 605,77	666 224 544,80

Załącznik 3. Tabela 11. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2008, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2008							
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - inne rośliny	Uzupełniająca płatność - chmiel	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność do roślin energetycznych	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Przejściowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa
Dolnośląskie	295 601 815,69	181 690 548,92	15 651,83	19 093 835,13	926 923,89	41 536,68	671 711,03	50 158 558,55
Kujawsko-Pomorskie	349 188 363,00	219 508 097,07	4 308,34	27 631 068,43	55 057,14	6 032 986,52	1 354 599,63	84 555 670,47
Lubelskie	454 505 088,65	247 084 145,21	741 802,77	52 425 554,62	361 839,06	3 093 759,35	17 026 755,66	70 438 156,42
Lubuskie	134 656 855,58	74 838 369,38	5 744,11	14 970 752,64	129 147,55	131 754,67	300 546,82	4 352 099,38
Łódzkie	327 030 262,45	176 996 270,87	0,00	41 529 781,34	193 434,83	2 423 005,17	1 433 110,62	16 433 674,32
Małopolskie	171 485 601,06	66 075 451,28	0,00	35 397 475,71	12 828,70	0,00	535 341,70	3 265 973,65
Mazowieckie	635 169 335,80	294 354 146,07	6 709,10	130 208 934,17	234 710,63	214 066,86	11 600 363,71	39 427 432,89
Opolskie	170 021 952,52	116 294 487,43	38 179,90	9 488 985,39	1 902 941,43	0,00	26 779,58	39 470 410,27
Podkarpackie	180 859 560,74	70 876 762,96	10 826,95	32 049 111,58	421 690,14	0,00	819 211,21	10 609 770,36
Podlaskie	344 729 218,71	149 920 534,81	0,00	113 453 576,19	55 093,41	0,00	681 790,72	10 083 348,50
Pomorskie	237 214 460,99	139 345 254,15	0,00	28 400 067,95	598 010,27	0,00	924 767,74	21 420 056,49
Śląskie	114 377 445,44	63 893 694,28	468,74	13 701 844,12	112 386,63	15 268,18	97 529,33	4 246 074,22
Świętokrzyskie	167 009 820,59	75 886 889,76	2 412,98	25 814 611,21	24 135,05	190 323,86	2 953 304,42	15 682 837,71
Warmińsko-Mazurskie	322 554 102,17	158 623 437,73	0,00	80 333 889,16	374 749,77	0,00	1 105 783,82	7 758 773,07
Wielkopolskie	581 328 419,87	360 213 816,31	78 634,22	55 983 525,74	678 594,60	10 414 864,51	959 778,25	92 747 491,35
Zachodniopomorskie	273 778 037,12	165 174 649,22	0,00	21 853 606,91	745 381,65	0,00	1 733 896,20	21 675 283,44
Razem	4 759 510 340,38	2 560 776 555,45	904 738,94	702 336 620,29	6 826 924,75	22 557 565,80	42 225 270,44	492 325 611,09

Załącznik 3. Tabela 12. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2007, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2007					
	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność - inne rośliny	Uzupełniająca płatność - chmiel	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność do roślin energetycznych	Płatność cukrowa
Dolnośląskie	263 353 539,26	193 936 448,43	18 300,56	22 062 261,69	1 026 064,55	47 128 227,91
Kujawsko-Pomorskie	310 862 137,74	236 681 156,26	5 116,18	31 494 357,70	304 924,78	79 301 518,41
Lubelskie	403 505 448,30	264 570 325,38	809 228,17	59 489 626,97	674 374,77	66 092 963,55
Lubuskie	119 063 949,52	79 623 495,87	6 569,55	17 187 729,01	338 278,03	4 117 855,48
Łódzkie	292 112 649,30	191 271 749,36	0,00	47 327 466,65	107 788,17	15 436 321,09
Małopolskie	154 011 309,02	72 553 771,11	525,2	39 624 059,84	40 823,08	2 900 573,63
Mazowieckie	568 594 916,49	319 977 624,59	6 691,80	148 724 062,59	211 806,58	36 941 634,16
Opolskie	151 235 615,69	124 597 590,75	42 885,42	10 927 261,32	2 167 770,40	37 614 003,51
Podkarpackie	162 026 404,15	76 784 984,88	10 341,04	35 798 202,11	400 437,07	9 987 143,19
Podlaskie	306 465 968,11	162 318 223,60	0,00	127 250 013,59	62 521,48	9 588 288,24
Pomorskie	211 678 230,43	149 785 900,42	0,00	32 464 014,84	386 977,66	20 101 287,46
Śląskie	102 651 907,45	69 399 179,84	520,67	15 431 507,68	182 349,94	4 002 458,96
Świętokrzyskie	149 861 018,62	82 183 471,63	3 133,10	29 272 431,17	26 267,35	14 691 378,56
Warmińsko-Mazurskie	287 623 837,19	172 507 127,42	2 734,67	91 315 978,81	167 474,27	7 287 298,44
Wielkopolskie	516 913 312,63	388 854 802,59	88 606,48	64 503 527,07	2 292 227,34	86 813 379,43
Zachodniopomorskie	242 947 960,60	178 230 268,23	0,00	25 006 644,07	4 085 870,26	20 450 248,42
Razem	4 242 908 204,50	2 763 276 120,36	994 652,84	797 879 145,11	12 475 955,73	462 454 580,44

Załącznik 3. Tabela 13. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, narastająco do 31.12.2015 r. za okres 2004-2015, wg danych na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Jednolita płatność obszarowa	Uzupełniająca płatność podstawowa/ Uzupełniająca płatność obszarowa - inne rośliny	Uzupełniająca płatność obszarowa - chmiel	Uzupełniająca płatność dla producentów surowca tytoniowego	Uzupełniająca płatność zwierzęca	Płatność niezwiązana do skrobi	Płatność do roślin energetycznych	Oddzielna płatność z tytułu owoców i warzyw	Oddzielna/Przejsiowa płatność z tytułu owoców miękkich	Płatność cukrowa
Dolnośląskie	4 984 090 922,15	1 868 949 492,53	480 388,04	18 422 186,44	126 516 709,83	6 340 111,35	3 276 322,51	348 112,49	7 659 723,89	542 788 437,47
Kujawsko-Pomorskie	5 904 296 979,28	2 249 287 149,99	134 812,05	46 206 517,53	182 892 403,48	23 157 806,50	540 736,03	50 457 293,86	11 849 543,69	905 974 051,20
Lubelskie	7 686 918 662,40	2 629 472 511,94	22 017 718,85	248 887 698,55	345 989 932,12	3 189 589,59	1 328 604,39	26 217 264,66	195 338 521,73	761 654 110,59
Lubuskie	2 276 341 882,32	787 660 347,11	142 389,52	871 592,51	100 806 265,07	852 924,04	822 850,82	1 117 685,45	2 259 928,74	47 547 707,15
Łódzkie	5 493 371 017,54	1 935 372 423,88	25 564,24	874 932,18	277 024 679,55	1 322 246,43	535 810,52	20 305 795,86	14 962 280,71	175 795 587,88
Małopolskie	2 848 701 502,78	829 214 074,84	525,20	58 916 636,88	231 428 910,36	0,00	108 130,37	0,00	5 968 894,86	36 847 571,69
Mazowieckie	10 690 347 208,37	3 408 275 072,24	132 399,06	10 870 147,51	887 471 250,58	12 350 563,88	1 279 911,24	1 956 985,76	131 281 075,44	425 967 092,50
Opolskie	2 852 710 348,61	1 156 600 741,83	1 138 484,10	997 804,38	61 768 233,85	368 280,67	6 560 687,08	0,00	267 599,05	423 466 349,07
Podkarpackie	3 037 317 572,20	874 114 005,35	273 513,08	32 658 224,02	209 785 319,33	0,00	1 372 860,98	0,00	10 236 251,48	114 190 052,01
Podlaskie	5 821 261 523,42	1 869 056 693,56	0,00	28 675 621,25	777 558 988,95	12 627 967,89	384 964,40	0,00	6 819 700,54	108 457 392,36
Pomorskie	4 011 410 786,81	1 474 457 918,61	0,00	8 656 126,09	188 057 058,20	1 622 951,91	1 556 132,80	0,00	8 820 753,87	230 485 089,54
Śląskie	1 932 473 229,95	699 737 524,82	14 493,78	824 815,13	90 229 371,53	0,00	497 970,37	128 028,83	1 091 133,44	44 751 248,19
Świętokrzyskie	2 780 783 710,53	864 349 316,31	95 171,45	63 553 176,33	169 485 417,64	0,00	186 865,39	1 581 971,81	28 607 648,04	169 709 051,24
Warmińsko-Mazurskie	5 450 652 429,66	1 851 144 349,25	2 734,67	2 910 223,07	537 626 168,04	3 450 137,72	976 911,00	0,00	12 922 802,78	84 420 870,22
Wielkopolskie	9 809 973 319,37	3 733 662 962,40	2 431 239,28	552 416,19	374 018 017,94	34 228 635,44	4 475 714,61	87 403 993,01	9 859 857,49	995 769 543,07
Zachodniopomorskie	4 647 470 135,71	1 693 715 988,21	22 094,53	32 010,69	142 379 381,06	11 335 639,36	6 308 869,52	0,00	20 539 627,88	230 657 177,07
Razem	80 228 121 231,10	27 925 070 572,87	26 911 527,85	523 910 128,75	4 703 038 107,53	110 846 854,78	30 213 342,03	189 517 131,73	468 485 343,63	5 298 481 331,25

Załącznik 3. Tabela 14. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, narastająco do 31.12.2015 r. za okres 2004-2015, wg danych na 31.12.2015 r., w zł - c. d

Województwo	Wsparcie specjalne - rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne	Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych	Płatność za zazielenienie	Wsparcie specjalne - płatność do krów	Wsparcie specjalne - płatność do owiec	Płatność związana z produkcją - płatność do bydła	Płatność związana z produkcją - płatność do kóz	Płatność do surowca tytoniowego (wsparcie specjalne)	Zwrot środków - dyscyplina finansowa	Płatność redystrybucyjna	RAZEM
Dolnośląskie	16 928 602,24	3 256 350,34	6 607 505,18	34 698,74	4 190 212,58	44 694,27	4 356,80	4 243 578,43	12 447 570,11	21 103 973,42	7 627 733 948,81
Kujawsko-Pomorskie	34 576 536,47	6 532 323,68	4 809 434,82	26 399,52	0,00	172 504,20	0,00	44 895 808,67	14 471 771,35	38 081 119,19	9 518 363 191,51
Lubelskie	80 766 779,34	12 836 239,86	13 976 153,30	237 139 130,91	10 274,13	159 958,44	0,00	186 456 290,30	12 645 355,13	44 525 105,44	12 509 529 901,67
Lubuskie	16 651 909,80	3 353 629,78	2 106 203,06	5 374,91	0,00	9 409,32	0,00	259 046,97	5 716 617,17	8 331 017,61	3 254 856 781,35
Łódzkie	43 524 762,04	6 216 874,46	11 522 033,58	102 242,15	1 764 646,74	166 754,06	1 633,80	335 128,68	6 086 307,62	34 699 804,92	8 024 010 526,84
Małopolskie	16 416 018,22	1 996 038,90	22 950 828,79	174 292 993,40	23 417 257,42	543 388,23	3 812,20	43 791 157,06	2 408 701,67	8 962 574,89	4 305 969 017,76
Mazowieckie	69 779 673,21	9 867 370,69	15 113 089,24	353 203,51	16 267,06	206 220,93	1 167,00	5 047 349,67	14 315 660,49	64 871 303,34	15 749 503 011,72
Opolskie	8 545 924,75	1 305 480,21	3 333 217,77	47 313,49	833 169,79	41 296,46	0,00	415 452,50	7 767 619,76	11 185 708,10	4 537 353 711,47
Podkarpackie	14 499 532,65	2 540 560,27	21 913 942,93	121 626 448,73	5 909 782,41	68 478,94	2 022,80	24 943 766,72	3 265 753,94	10 480 639,10	4 485 198 726,94
Podlaskie	16 330 892,63	3 241 388,33	4 551 385,52	73 768,11	0,00	86 513,47	1 089,20	12 925 158,47	9 310 026,18	38 276 807,18	8 709 639 881,46
Pomorskie	27 737 813,98	6 248 581,43	2 772 736,26	12 449,98	0,00	55 149,07	0,00	9 064 906,40	9 596 354,39	20 438 243,42	6 000 993 052,76
Śląskie	9 698 568,64	1 794 502,25	7 556 770,00	56 795 472,71	3 467 334,13	115 002,80	389,00	328 803,47	3 149 577,33	8 085 931,05	2 860 740 167,42
Świętokrzyskie	36 411 779,93	4 426 033,06	9 076 387,23	125 066 748,15	670 098,63	156 299,26	466,80	24 136 481,90	2 876 435,04	13 293 410,89	4 294 466 469,63
Warmińsko-Mazurskie	27 521 712,06	8 035 770,42	2 578 251,95	48 615,17	0,00	91 218,13	389,00	1 509 682,53	12 953 285,38	29 433 326,40	8 026 278 877,45
Wielkopolskie	70 849 740,14	8 890 784,62	10 424 195,11	48 538,47	0,00	380 031,98	933,60	487 614,74	21 827 383,11	55 552 547,41	15 220 837 467,98
Zachodniopomorskie	30 566 898,57	7 269 426,86	2 281 546,24	11 314,08	6 093,36	23 000,56	778,00	0,00	13 353 676,52	15 991 333,39	6 821 964 991,61
Razem	520 807 144,67	87 811 355,16	141 573 680,98	715 684 712,03	40 285 136,25	2 319 920,12	17 038,20	358 840 226,51	152 192 095,19	423 312 845,75	121 947 439 726,38

Załącznik 3.2. Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw

Załącznik 3. Tabela 15. Zestawienie wniosków o przyznanie pomocy finansowej oraz kwota zrealizowanych płatności w zł w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw, wg danych na 31.12.2015 r.

Województwo	Pomoc finansowa dla uznanych organizacji producentów owoców			Pomoc finansowa dla wstępnie uznanych grup producentów owoców			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2005/2006)			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2006/2007)			Pomoc dla grup i organizacji producentów dostarczających pomidory do przetwórstwa (dotyczy roku gospodarczego 2007/2008)			Kwota zrealizowanych płatności w ramach WOROiW narastająco do 31.12.2015 r.	
	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności	wnioski	decyzje	kwota zrealizowanych płatności		
Dolnośląskie	0	0	0,00	77	72	232 752 016,25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	232 752 016,25
Kujawsko-Pomorskie	0	0	0,00	378	362	1 075 511 710,98	8	8	7 052 931,85	9	9	8 731 952,80	10	10	6 631 836,72	12	12	8 328 538,53	1 106 256 970,88	
Lubelskie	4	3	402 603,53	264	230	378 039 591,87	7	7	3 005 823,33	7	7	4 083 884,42	7	7	3 198 171,78	7	7	2 776 617,40	391 506 692,33	
Lubuskie	2	1	67 316,92	52	49	93 015 112,03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	93 082 428,95	
Łódzkie	21	19	2 147 234,27	141	130	626 060 763,76	1	1	2 100 726,16	1	1	2 893 389,75	1	1	2 438 496,46	1	1	2 177 037,57	637 817 647,97	
Małopolskie	0	0	0,00	108	105	166 982 550,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	166 982 550,17	
Mazowieckie	77	63	19 091 962,16	777	735	2 808 583 374,52	0	0	0	1	1	119 350,28	1	1	135 322,39	1	1	51 080,22	2 827 981 089,57	
Opolskie	0	0	0,00	44	40	69 537 629,12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	69 537 629,12	
Podkarpackie	0	0	0,00	46	42	71 579 208,07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	71 579 208,07	
Podlaskie	0	0	0,00	19	18	35 187 660,47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35 187 660,47	
Pomorskie	2	1	197 223,12	66	64	420 837 647,50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	421 034 870,62	
Śląskie	0	0	0,00	29	25	169 832 461,04	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	169 832 461,04	
Świętokrzyskie	0	0	0,00	129	123	467 612 729,73	0	0	0	1	1	156 623,78	1	1	212 586,01	2	2	110 799,50	468 092 739,02	
Warmińsko-Mazurskie	0	0	0,00	25	24	94 897 691,66	1	1	490 680,70	1	1	378 995,94	1	1	164 922,60	0	0	0	95 932 290,90	
Wielkopolskie	24	24	860 190,21	388	383	792 369 047,73	4	4	9 592 932,47	5	5	13 205 043,85	5	5	10 540 673,05	5	5	11 218 808,45	837 786 695,76	
Zachodniopomorskie	0	0	0,00	10	6	8 152 953,07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 152 953,07	
Centrala	0	0	250 989,55	0	0	19 615 725,63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19 866 715,18	
Razem	130	111	23 017 519,76	2 553	2 408	7 530 567 873,60	21	21	22 243 094,51	25	25	29 569 240,82	26	26	23 322 009,01	28	28	24 662 881,67	7 653 382 619,37	

Załącznik 3.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Załącznik 3. Tabela 16. PROW 2007-2013 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Nazwa działania	Złożone wnioski	Zawarte umowy/wydane decyzje	Zrealizowane płatności				
			Liczba płatności	Liczba operacji	Liczba różnych beneficjentów*	Kwota	
						Ogółem	EFRROW
Oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego	293 051	217 862	6 525 506	945 431	355 672	33 370 042 178,25	25 084 478 475,84
Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	500	123	341	123	38	120 012 694,82	89 005 417,85
Ułatwianie startu młodym rolnikom	52 683	38 882	38 858	38 858	38 857	3 164 875 000,00	2 373 656 250,00
Renty strukturalne	28 534	19 947	5 830 139	557 132	73 470	10 207 336 325,86	7 655 478 486,14
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	65 783	47 113	50 037	48 383	43 830	140 722 308,99	105 541 725,68
Modernizacja gospodarstw rolnych	96 259	73 112	96 087	73 129	57 936	10 219 057 661,72	7 711 408 288,31
Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	3 518	1 749	2 592	1 767	1 140	3 510 647 069,12	2 632 985 300,03
Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	919	743	1 326	749	73	2 190 342 623,34	1 655 059 171,77
Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	11 054	8 019	8 857	8 015	6 927	812 701 795,76	609 526 333,26
Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	32 279	26 752	59 548	59 534	21 399	51 298 481,03	38 473 666,55
Działania informacyjne i promocyjne	91	33	51	34	12	17 401 954,15	13 051 465,49
Zobowiązania z okresu 2004-2006 dla działania Wspieranie gospodarstw niskotowarowych			432 911	152 950	152 933	2 130 225 201,44	1 597 668 137,24
Grupy producentów rolnych	1 431	1 389	4 759	4 757	1 379	805 421 062,02	602 624 233,52

Liczba beneficjentów w kraju jest różna od sumy beneficjentów w województwach, gdyż została wyliczona jako suma niepowtarzających się beneficjentów.

Załącznik 3. Tabela 17. PROW 2007-2013 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł - c. d.

Nazwa działania	Złożone wnioski	Zawarte umowy/wydane decyzje	Zrealizowane płatności				
			Liczba płatności	Liczba operacji	Liczba różnych beneficjentów*	Kwota	
						Ogółem**	EFROW
Oś 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich	6 864 627	6 702 984	7 660 243	6 810 147	985 846	22 007 872 837,59	17 491 915 654,24
Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania	5 922 229	5 857 216	6 096 251	5 847 356	925 224	10 891 211 407,19	8 543 062 993,98
Program rolnośrodowiskowy	919 947	828 579	1 434 432	833 348	169 351	9 572 965 257,74	7 719 391 941,07
Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	21 902	16 755	129 037	129 008	17 626	1 014 031 471,66	801 535 762,39
Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych	549	434	523	435	212	529 664 701,00	427 924 956,80
Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej	90 301	42 890	50 300	42 815	32 645	14 463 875 288,03	9 891 732 443,46
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	28 999	15 733	17 174	15 718	15 277	1 375 969 604,39	1 031 977 194,10
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	45 454	14 727	18 414	14 650	13 630	2 621 968 220,04	1 966 476 149,81
Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	6 736	5 334	6 746	5 345	2 354	7 735 003 253,15	5 105 500 678,61
Odnowa i rozwój wsi	9 112	7 096	7 966	7 102	3 453	2 730 934 210,45	1 787 778 420,94
Oś 4 LEADER	78 495	41 618	50 746	41 646	15 664	3 372 644 944,97	2 410 548 615,06
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	76 769	40 166	42 473	40 167	15 327	2 812 807 932,92	1 967 970 485,20
Wdrażanie projektów współpracy	556	459	1 388	457	333	48 238 447,85	38 502 960,70
Funkcjonowanie lokalnej grupy działania	1 170	993	6 885	1 022	337	511 598 564,20	404 075 169,16
Pomoc techniczna	3 900	3 755	3 985	3 754	40	1 074 424 959,28	805 818 693,10
Wzmocnienie systemu zarządzania, monitorowania, kontroli i oceny stopnia realizacji Programu	1 425	1 349	1 521	1 349	40	800 570 043,66	600 427 514,08
Działania informacyjne i promocyjne	570	546	565	545	20	76 390 103,32	57 292 575,87
Stworzenie i utrzymanie Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich	1 905	1 860	1 899	1 860	18	197 464 812,30	148 098 603,15
Razem	7 330 374	7 009 109	14 290 780	7 843 793	1 184 139	74 288 860 208,12	55 684 493 881,70

*Liczba beneficjentów w rubryce Razem jest różna od sumy beneficjentów dla poszczególnych działań, gdyż odnosi się do niepowtarzających się beneficjentów.

** W kwocie środków ogółem zawarte są środki JST oraz inne środki publiczne dla działań: Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa, Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej, Odnowa i rozwój wsi, Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju.

Załącznik 3. Tabela 18. PROW 2007-2013 Działanie 111 Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie, złożone wnioski, podpisane umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	21	8 468 980,82	6 351 735,60	6	2 591 388,39	1 943 541,29			
Kujawsko-Pomorskie	24	13 870 480,25	10 402 860,18	6	3 506 400,70	2 629 800,52			
Lubelskie	32	32 424 013,99	24 318 010,48	6	7 908 941,67	5 931 706,24			
Lubuskie	23	3 845 995,92	2 884 496,94	6	1 108 468,92	831 351,69			
Łódzkie	29	25 590 063,33	19 192 547,48	6	5 335 161,62	4 001 371,20			
Małopolskie	24	24 779 920,88	18 584 940,66	8	9 853 004,48	7 389 753,36			
Mazowieckie	25	34 878 025,16	26 158 518,85	6	10 310 749,64	7 733 062,22			
Opolskie	22	5 271 417,30	3 953 562,97	6	1 637 590,00	1 228 192,50			
Podkarpackie	26	20 737 250,51	15 552 937,85	6	5 550 303,52	4 162 727,63			
Podlaskie	27	16 858 639,87	12 643 979,89	6	4 337 948,92	3 253 461,68			
Pomorskie	22	6 621 614,45	4 966 210,83	6	1 934 239,78	1 450 679,83			
Śląskie	25	10 013 291,62	7 509 968,71	6	2 879 791,82	2 159 843,86			
Świętokrzyskie	20	13 167 248,56	9 875 436,41	6	4 909 322,55	3 681 991,91			
Warmińsko-Mazurskie	22	7 054 723,37	5 291 042,52	6	2 285 403,45	1 714 052,58			
Wielkopolskie	35	34 384 006,07	25 788 004,54	8	9 271 596,32	6 953 697,23			
Zachodniopomorskie	21	4 427 812,71	3 320 859,53	6	1 579 739,43	1 184 804,57			
Cały kraj	52	126 718 530,62	95 038 897,94	11	29 669 502,11	22 252 126,57			
Lubelskie, Podkarpackie	10	24 771 145,39	18 578 359,04	2	5 782 522,70	4 336 892,02			
Mazowieckie, Świętokrzyskie	6	17 965 399,35	13 474 049,51	2	6 136 524,16	4 602 393,12			
Podlaskie, Warmińsko-Mazurskie	9	11 524 147,44	8 643 110,56	2	2 378 218,78	1 783 664,08			
Dolnośląskie, Opolskie, Lubuskie	9	7 704 432,41	5 778 324,30	2	1 890 532,44	1 417 899,33			
Kujawsko-Pomorskie, Zachodniopomorskie, Pomorskie	9	11 213 134,50	8 409 850,87	2	2 862 129,70	2 146 597,27			
Łódzkie, Śląskie	7	10 854 428,60	8 140 821,44	2	3 113 621,89	2 335 216,41			
Razem	500	473 144 703,12	354 858 527,10	123	126 833 102,99	95 124 827,11	38	120 012 694,82	89 005 417,85

Załącznik 3. Tabela 19. PROW 2007-2013 Działanie 112 Ułatwianie startu młodym rolnikom, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2008 i 2009), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2008						Nabór 2009					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Złożone wnioski			Wydane decyzje		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	207	10 350 000,00	7 762 500,00	137	6 850 000,00	5 137 500,00	33	1 650 000,00	1 237 500,00	23	1 150 000,00	862 500,00
Kujawsko-Pomorskie	663	33 150 000,00	24 862 500,00	506	25 300 000,00	18 975 000,00	128	6 400 000,00	4 800 000,00	90	4 500 000,00	3 375 000,00
Lubelskie	815	40 750 000,00	30 562 500,00	604	30 200 000,00	22 650 000,00	160	8 000 000,00	6 000 000,00	107	5 350 000,00	4 012 500,00
Lubuskie	82	4 100 000,00	3 075 000,00	56	2 800 000,00	2 100 000,00	13	650 000,00	487 500,00	5	250 000,00	187 500,00
Łódzkie	611	30 575 000,00	22 931 250,00	470	23 525 000,00	17 643 750,00	111	5 550 000,00	4 162 500,00	68	3 400 000,00	2 550 000,00
Małopolskie	97	4 850 000,00	3 637 500,00	70	3 500 000,00	2 625 000,00	20	1 000 000,00	750 000,00	10	500 000,00	375 000,00
Mazowieckie	1 239	61 950 000,00	46 462 500,00	944	47 200 000,00	35 400 000,00	257	14 100 000,00	10 575 000,00	199	11 125 000,00	8 343 750,00
Opolskie	118	5 900 000,00	4 425 000,00	99	4 950 000,00	3 712 500,00	15	750 000,00	562 500,00	12	600 000,00	450 000,00
Podkarpackie	158	7 900 000,00	5 925 000,00	116	5 800 000,00	4 350 000,00	36	1 800 000,00	1 350 000,00	22	1 100 000,00	825 000,00
Podlaskie	616	30 800 000,00	23 100 000,00	461	23 050 000,00	17 287 500,00	114	5 700 000,00	4 275 000,00	76	3 800 000,00	2 850 000,00
Pomorskie	220	11 000 000,00	8 250 000,00	163	8 150 000,00	6 112 500,00	52	2 600 000,00	1 950 000,00	37	1 850 000,00	1 387 500,00
Śląskie	122	6 100 000,00	4 575 000,00	90	4 500 000,00	3 375 000,00	11	550 000,00	412 500,00	6	300 000,00	225 000,00
Świętokrzyskie	223	11 150 000,00	8 362 500,00	187	9 350 000,00	7 012 500,00	45	2 250 000,00	1 687 500,00	28	1 400 000,00	1 050 000,00
Warmińsko-Mazurskie	250	12 500 000,00	9 375 000,00	181	9 050 000,00	6 787 500,00	57	2 850 000,00	2 137 500,00	33	1 650 000,00	1 237 500,00
Wielkopolskie	979	48 950 000,00	36 712 500,00	769	38 450 000,00	28 837 500,00	135	6 750 000,00	5 062 500,00	87	4 350 000,00	3 262 500,00
Zachodniopomorskie	95	4 750 000,00	3 562 500,00	62	3 100 000,00	2 325 000,00	22	1 100 000,00	825 000,00	6	300 000,00	225 000,00
Razem	6 495	324 775 000,00	243 581 250,00	4 915	245 775 000,00	184 331 250,00	1 209	61 700 000,00	46 275 000,00	809	41 625 000,00	31 218 750,00

Załącznik 3. Tabela 20. PROW 2007-2013 Działanie 112 Ułatwianie startu młodym rolnikom, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2010, 2011), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2010						Nabór 2011					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Złożone wnioski			Wydane decyzje		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	479	35 925 000,00	26 943 750,00	378	28 350 000,00	21 262 500,00	248	18 600 000,00	13 950 000,00	194	14 550 000,00	10 912 500,00
Kujawsko-Pomorskie	1 082	81 150 000,00	60 862 500,00	859	64 425 000,00	48 318 750,00	798	59 850 000,00	44 887 500,00	675	50 625 000,00	37 968 750,00
Lubelskie	1 449	108 675 000,00	81 506 250,00	1 244	93 300 000,00	69 975 000,00	1 022	76 650 000,00	57 487 500,00	852	63 900 000,00	47 925 000,00
Lubuskie	244	18 300 000,00	13 725 000,00	199	14 925 000,00	11 193 750,00	134	10 050 000,00	7 537 500,00	103	7 725 000,00	5 793 750,00
Łódzkie	1 142	85 650 000,00	64 237 500,00	857	64 275 000,00	48 206 250,00	576	43 200 000,00	32 400 000,00	491	36 825 000,00	27 618 750,00
Małopolskie	388	29 100 000,00	21 825 000,00	318	23 850 000,00	17 887 500,00	214	16 050 000,00	12 037 500,00	173	12 975 000,00	9 731 250,00
Mazowieckie	2 128	159 600 000,00	119 700 000,00	1 671	125 325 000,00	93 993 750,00	1 211	90 825 000,00	68 118 750,00	1 009	75 675 000,00	56 756 250,00
Opolskie	371	27 825 000,00	20 868 750,00	282	21 150 000,00	15 862 500,00	257	19 275 000,00	14 456 250,00	218	16 350 000,00	12 262 500,00
Podkarpackie	392	29 400 000,00	22 050 000,00	319	23 925 000,00	17 943 750,00	236	17 700 000,00	13 275 000,00	194	14 550 000,00	10 912 500,00
Podlaskie	1 040	78 000 000,00	58 500 000,00	855	64 125 000,00	48 093 750,00	695	52 125 000,00	39 093 750,00	601	45 075 000,00	33 806 250,00
Pomorskie	540	40 500 000,00	30 375 000,00	415	31 125 000,00	23 343 750,00	362	27 150 000,00	20 362 500,00	305	22 875 000,00	17 156 250,00
Śląskie	318	23 850 000,00	17 887 500,00	259	19 425 000,00	14 568 750,00	161	12 075 000,00	9 056 250,00	125	9 375 000,00	7 031 250,00
Świętokrzyskie	576	43 200 000,00	32 400 000,00	456	34 200 000,00	25 650 000,00	348	26 100 000,00	19 575 000,00	292	21 900 000,00	16 425 000,00
Warmińsko-Mazurskie	651	48 825 000,00	36 618 750,00	485	36 375 000,00	27 281 250,00	540	40 500 000,00	30 375 000,00	427	32 025 000,00	24 018 750,00
Wielkopolskie	1 717	128 775 000,00	96 581 250,00	1 366	102 450 000,00	76 837 500,00	1 461	109 575 000,00	82 181 250,00	1 237	92 775 000,00	69 581 250,00
Zachodniopomorskie	418	31 350 000,00	23 512 500,00	302	22 650 000,00	16 987 500,00	337	25 275 000,00	18 956 250,00	277	20 775 000,00	15 581 250,00
Razem	12 935	970 125 000,00	727 593 750,00	10 265	769 875 000,00	577 406 250,00	8 600	645 000 000,00	483 750 000,00	7 173	537 975 000,00	403 481 250,00

Załącznik 3. Tabela 21. PROW 2007-2013 Działanie 112 Ułatwianie startu młodym rolnikom, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabór 2014), zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2014						Zrealizowane płatności łącznie		
	Złożone wnioski			Wydane decyzje			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	794	79 400 000,00	59 550 000,00	472	47 200 000,00	35 400 000,00	1 203	98 050 000,00	73 537 500,00
Kujawsko-Pomorskie	2 186	218 600 000,00	163 950 000,00	1649	164 900 000,00	123 675 000,00	3 779	309 725 000,00	232 293 750,00
Lubelskie	2 712	271 200 000,00	203 400 000,00	1960	196 000 000,00	147 000 000,00	4 769	388 950 000,00	291 712 500,00
Lubuskie	365	36 500 000,00	27 375 000,00	189	18 900 000,00	14 175 000,00	552	44 600 000,00	33 450 000,00
Łódzkie	1 770	177 000 000,00	132 750 000,00	1292	129 200 000,00	96 900 000,00	3 178	257 225 000,00	192 918 750,00
Małopolskie	623	62 300 000,00	46 725 000,00	315	31 500 000,00	23 625 000,00	886	72 325 000,00	54 243 750,00
Mazowieckie	3 785	378 500 000,00	283 875 000,00	2543	254 300 000,00	190 725 000,00	6 364	513 475 000,00	385 106 250,00
Opolskie	504	50 400 000,00	37 800 000,00	311	31 100 000,00	23 325 000,00	922	74 150 000,00	55 612 500,00
Podkarpackie	585	58 500 000,00	43 875 000,00	366	36 600 000,00	27 450 000,00	1 017	81 975 000,00	61 481 250,00
Podlaskie	2 116	211 600 000,00	158 700 000,00	1633	163 300 000,00	122 475 000,00	3 603	297 200 000,00	222 900 000,00
Pomorskie	957	95 700 000,00	71 775 000,00	566	56 600 000,00	42 450 000,00	1 486	120 600 000,00	90 450 000,00
Śląskie	419	41 900 000,00	31 425 000,00	283	28 300 000,00	21 225 000,00	763	61 900 000,00	46 425 000,00
Świętokrzyskie	979	97 900 000,00	73 425 000,00	504	50 400 000,00	37 800 000,00	1 467	117 250 000,00	87 937 500,00
Warmińsko-Mazurskie	1 311	131 100 000,00	98 325 000,00	744	74 400 000,00	55 800 000,00	1 871	153 600 000,00	115 200 000,00
Wielkopolskie	3 586	358 600 000,00	268 950 000,00	2627	262 700 000,00	197 025 000,00	6 083	500 325 000,00	375 243 750,00
Zachodniopomorskie	752	75 200 000,00	56 400 000,00	266	26 600 000,00	19 950 000,00	913	73 425 000,00	55 068 750,00
Centrala							1	100 000,00	75 000,00
Razem	23 444	2 344 400 000,00	1 758 300 000,00	15 720	1 572 000 000,00	1 179 000 000,00	38 857	3 164 875 000,00	2 373 656 250,00

Załącznik 3. Tabela 22. PROW 2007-2013 Działanie 113 Renty strukturalne, złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności (Kampanie: 2007, 2008, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2007		Kampania 2008		Kampania 2010		Zrealizowane płatności - zobowiązania z lat 2007-2013			Zrealizowane płatności - zobowiązania z lat 2004-2006		
	Wnioski złożone	Wydane decyzje pozytywne	Wnioski złożone	Wydane decyzje pozytywne	Wnioski złożone	Wydane decyzje pozytywne	Liczba różnych beneficjentów*	Kwota		Liczba różnych beneficjentów*	Kwota	
								Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	423	309	428	358	526	305	988	83 999 977,44	62 999 800,34	2 862	463 971 573,14	347 977 602,66
Kujawsko-Pomorskie	763	560	650	538	1 047	346	1 467	134 323 952,49	100 742 674,99	4 122	681 143 173,26	510 856 110,39
Lubelskie	874	733	917	817	1 081	803	2 372	203 530 895,42	152 647 735,44	5 417	851 164 066,25	638 371 311,03
Lubuskie	86	67	87	69	142	123	262	20 898 603,49	15 673 917,47	554	89 571 974,78	67 178 812,19
Łódzkie	754	587	690	602	1 037	573	1 778	155 981 273,50	116 985 627,42	5 727	904 556 577,99	678 415 679,30
Małopolskie	456	361	435	386	280	247	1 002	84 732 060,12	63 548 823,94	2 384	344 574 456,13	258 430 072,68
Mazowieckie	1 400	1 039	1 314	1 111	1 871	1 073	3 262	276 538 960,79	207 403 640,29	9 363	1 483 242 898,18	1 112 428 906,50
Opolskie	262	216	244	210	366	158	594	51 019 661,34	38 264 631,85	1 548	243 036 136,94	182 276 616,15
Podkarpackie	540	409	477	415	388	336	1 171	97 659 757,33	73 244 573,75	2 591	369 982 782,55	277 486 246,37
Podlaskie	546	435	496	424	888	395	1 274	110 321 375,66	82 740 807,55	4 356	718 234 264,59	538 674 389,90
Pomorskie	249	170	238	194	493	220	590	51 802 115,13	38 851 488,90	1 585	260 339 235,14	195 253 946,34
Śląskie	327	234	247	210	307	262	718	58 234 944,11	43 676 082,40	1 506	222 411 955,80	166 808 482,86
Świętokrzyskie	684	475	551	477	708	418	1 379	118 563 758,78	88 922 543,51	3 302	507 951 896,56	380 962 902,87
Warmińsko-Mazurskie	392	280	371	309	626	222	821	72 394 079,04	54 295 410,82	1 826	311 541 029,02	233 655 179,58
Wielkopolskie	883	656	797	668	1 337	619	1 964	174 950 226,46	131 212 329,33	4 888	793 972 817,47	595 475 249,26
Zachodniopomorskie	245	166	238	199	373	163	534	45 991 051,89	34 493 192,77	1 307	220 698 795,07	165 523 697,29
Razem	8 884	6 697	8 180	6 987	11 470	6 263	20 163	1 740 942 692,99	1 305 703 280,77	53 307	8 466 393 632,87	6 349 775 205,37

* Liczba różnych beneficjentów w kraju jest różna od sumy różnych beneficjentów w województwach ze względu na przeniesienie sprawy do innego województwa.

Załącznik 3. Tabela 23. PROW 2007-2013 Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2009, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2009						Nabór 2010					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje pozytywne			Złożone wnioski			Wydane decyzje pozytywne		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	58	76 360,00	57 270,00	48	61 040,00	45 780,00	241	726 560,00	544 920,00	175	405 746,05	304 309,54
Kujawsko-Pomorskie	1 289	2 632 240,00	1 974 180,00	1 049	2 006 800,00	1 505 100,00	754	2 483 200,00	1 862 400,00	579	1 297 844,02	973 383,02
Lubelskie	185	520 440,00	390 330,00	164	444 317,72	333 238,29	244	650 800,00	488 100,00	174	445 972,48	334 479,36
Lubuskie	15	31 920,00	23 940,00	13	19 640,00	14 730,00	78	320 680,00	240 510,00	56	131 316,40	98 487,30
Łódzkie	254	760 040,00	570 030,00	220	658 160,00	493 620,00	193	550 080,00	412 560,00	160	374 920,00	281 190,00
Małopolskie	208	502 320,00	376 740,00	168	312 000,00	234 000,00	343	1 142 240,00	856 680,00	242	665 327,53	498 995,65
Mazowieckie	630	1 945 680,00	1 459 260,00	480	1 321 680,00	991 260,00	1 929	8 922 080,00	6 691 560,00	714	2 732 303,55	2 049 227,66
Opolskie	575	1 158 000,00	868 500,00	463	789 600,00	592 200,00	251	824 480,00	618 360,00	152	269 240,00	201 930,00
Podkarpackie	734	1 255 960,00	941 970,00	564	962 800,00	722 100,00	448	1 171 080,00	878 310,00	375	699 945,13	524 958,85
Podlaskie	176	501 400,00	376 050,00	163	466 160,00	349 620,00	1 308	5 308 280,00	3 981 210,00	1 045	3 353 816,70	2 515 362,53
Pomorskie	447	1 527 520,00	1 145 640,00	214	407 880,00	305 910,00	403	1 589 400,00	1 192 050,00	270	697 421,90	523 066,43
Śląskie	207	358 920,00	269 190,00	178	301 720,00	226 290,00	158	482 200,00	361 650,00	134	256 218,07	192 163,55
Świętokrzyskie	52	202 720,00	152 040,00	17	5 080,00	3 810,00	465	1 931 360,00	1 448 520,00	272	948 955,14	711 716,36
Warmińsko-Mazurskie	1 287	5 076 240,00	3 807 180,00	1 020	2 084 560,00	1 563 420,00	567	1 905 120,00	1 428 840,00	472	1 188 025,24	891 018,93
Wielkopolskie	724	3 089 920,00	2 317 440,00	517	1 084 200,00	813 150,00	2 076	9 733 280,00	7 299 960,00	1 375	5 341 297,50	4 005 973,13
Zachodniopomorskie	1 292	3 395 480,00	2 546 610,00	74	67 280,00	50 460,00	142	420 280,00	315 210,00	42	63 881,92	47 911,44
Razem	8 133	23 035 160,00	17 276 370,00	5 352	10 992 917,72	8 244 688,29	9 600	38 161 120,00	28 620 840,00	6 237	18 872 231,63	14 154 173,72

**Załącznik 3. Tabela 24. PROW 2007-2013 Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2011, 2012),
narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł**

Województwo	Nabór 2011						Nabór 2012					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje pozytywne			Złożone wnioski			Wydane decyzje pozytywne		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	443	1 514 800,00	1 136 100,00	341	854 828,48	641 121,36	472	1 615 080,00	1 211 310,00	337	834 992,42	626 244,32
Kujawsko-Pomorskie	926	2 968 640,00	2 226 480,00	769	1 895 204,58	1 421 403,44	1 622	6 040 680,00	4 530 510,00	1 114	2 690 145,50	2 017 609,13
Lubelskie	247	734 480,00	550 860,00	194	521 057,05	390 792,79	770	2 573 080,00	1 929 810,00	552	1 320 289,35	990 217,01
Lubuskie	124	489 000,00	366 750,00	94	220 145,23	165 108,92	333	1 316 960,00	987 720,00	211	533 658,78	400 244,09
Łódzkie	528	1 724 960,00	1 293 720,00	471	1 338 224,42	1 003 668,32	830	3 495 200,00	2 621 400,00	446	1 327 352,33	995 514,25
Małopolskie	468	1 349 800,00	1 012 350,00	398	902 602,72	676 952,04	683	2 036 800,00	1 527 600,00	493	1 075 982,96	806 987,22
Mazowieckie	2 124	9 388 520,00	7 041 390,00	1 887	7 943 659,05	5 957 744,29	4 151	18 956 880,00	14 217 660,00	3 343	12 474 277,48	9 355 708,11
Opolskie	365	789 840,00	592 380,00	320	584 816,00	438 612,00	393	1 362 920,00	1 022 190,00	269	746 570,73	559 928,05
Podkarpackie	305	875 840,00	656 880,00	270	634 644,52	475 983,39	340	1 064 920,00	798 690,00	305	683 081,80	512 311,35
Podlaskie	1 166	4 087 720,00	3 065 790,00	1 070	3 219 047,36	2 414 285,52	3 071	13 001 760,00	9 751 320,00	2 549	9 180 466,44	6 885 349,83
Pomorskie	462	1 762 400,00	1 321 800,00	362	893 229,27	669 921,95	743	2 768 520,00	2 076 390,00	621	1 402 587,91	1 051 940,93
Śląskie	204	618 760,00	464 070,00	191	363 530,88	272 648,16	200	673 640,00	505 230,00	171	383 399,52	287 549,64
Świętokrzyskie	189	683 960,00	512 970,00	137	429 650,53	322 237,90	470	1 787 000,00	1 340 250,00	357	1 025 308,91	768 981,68
Warmińsko-Mazurskie	901	2 864 040,00	2 148 030,00	812	2 043 371,51	1 532 528,63	1 818	7 109 360,00	5 332 020,00	1 571	4 822 267,04	3 616 700,28
Wielkopolskie	2 767	12 107 200,00	9 080 400,00	2 211	7 929 788,28	5 947 341,21	8 191	38 577 000,00	28 932 750,00	4 541	15 358 411,33	11 518 808,50
Zachodniopomorskie	63	181 160,00	135 870,00	32	54 028,86	40 521,65	212	849 400,00	637 050,00	63	123 431,32	92 573,49
Razem	11 282	42 141 120,00	31 605 840,00	9 559	29 827 828,74	22 370 871,56	24 299	103 229 200,00	77 421 900,00	16 943	53 982 223,82	40 486 667,86

Załącznik 3. Tabela 25. PROW 2007-2013 Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory 2013, 2014), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2013						Nabór 2014					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje pozytywne			Złożone wnioski			Wydane decyzje pozytywne		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	201	637 080,00	477 810,00	156	383 964,18	287 973,14	69	269 160,00	201 870,00	50	195 240,00	146 430,00
Kujawsko-Pomorskie	946	2 876 320,00	2 157 240,00	733	1 774 887,41	1 331 165,56	123	366 360,00	274 770,00	90	283 320,00	212 490,00
Lubelskie	320	1 074 200,00	805 650,00	182	430 374,26	322 780,70	12	40 040,00	30 030,00	3	4 440,00	3 330,00
Lubuskie	201	781 800,00	586 350,00	126	332 467,54	249 350,66	17	57 360,00	43 020,00	7	22 600,00	16 950,00
Łódzkie	299	822 320,00	616 740,00	206	398 498,15	298 873,61	100	248 400,00	186 300,00	73	159 240,00	119 430,00
Małopolskie	286	1 092 920,00	819 690,00	192	543 355,87	407 516,90	38	51 120,00	38 340,00	17	14 280,00	10 710,00
Mazowieckie	1 671	6 589 440,00	4 942 080,00	1 227	4 271 169,76	3 203 377,32	184	541 080,00	405 810,00	133	359 640,00	269 730,00
Opolskie	103	199 520,00	149 640,00	58	108 577,88	81 433,41	21	67 520,00	50 640,00	14	45 600,00	34 200,00
Podkarpackie	204	621 040,00	465 780,00	171	390 705,81	293 029,36	42	102 080,00	76 560,00	25	69 280,00	51 960,00
Podlaskie	1 978	8 157 400,00	6 118 050,00	1 690	5 743 139,39	4 307 354,54	278	993 440,00	745 080,00	219	708 160,00	531 120,00
Pomorskie	821	2 508 240,00	1 881 180,00	681	1 388 607,98	1 041 455,99	309	763 600,00	572 700,00	251	536 480,00	402 360,00
Śląskie	95	284 240,00	213 180,00	88	175 390,87	131 543,15	4	13 840,00	10 380,00	3	7 920,00	5 940,00
Świętokrzyskie	192	676 320,00	507 240,00	139	378 897,06	284 172,80	140	203 240,00	152 430,00	69	105 880,00	79 410,00
Warmińsko-Mazurskie	774	2 999 120,00	2 249 340,00	686	2 168 576,89	1 626 432,67	141	450 080,00	337 560,00	90	267 920,00	200 940,00
Wielkopolskie	2 436	8 701 960,00	6 526 470,00	1 395	3 890 690,77	2 918 018,08	386	1 417 960,00	1 063 470,00	188	642 040,00	481 530,00
Zachodniopomorskie	58	162 800,00	122 100,00	43	85 056,08	63 792,06	20	66 680,00	50 010,00	17	49 280,00	36 960,00
Razem	10 585	38 184 720,00	28 638 540,00	7 773	22 464 359,90	16 848 269,93	1 884	5 651 960,00	4 238 970,00	1 249	3 471 320,00	2 603 490,00

Załącznik 3. Tabela 26. PROW 2007-2013 Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności łącznie		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFROW
Dolnośląskie	1 059	2 717 803,61	2 038 352,66
Kujawsko-Pomorskie	3 737	9 936 905,07	7 452 677,88
Lubelskie	1 128	3 175 490,54	2 381 617,70
Lubuskie	480	1 252 778,90	939 583,73
Łódzkie	1 516	4 254 354,90	3 190 766,12
Małopolskie	1 436	3 518 581,08	2 638 935,75
Mazowieckie	7 561	29 051 410,16	21 788 557,58
Opolskie	1 188	2 553 764,61	1 915 323,44
Podkarpackie	1 473	3 435 268,00	2 576 450,50
Podlaskie	6 377	22 588 047,74	16 941 034,74
Pomorskie	2 027	5 244 456,34	3 933 340,50
Śląskie	745	1 491 259,34	1 118 444,19
Świętokrzyskie	947	2 890 016,12	2 167 511,95
Warmińsko-Mazurskie	4 264	12 681 224,68	9 510 918,36
Wielkopolskie	9 679	35 509 987,88	26 632 490,66
Zachodniopomorskie	216	420 960,02	315 719,92
Razem	43 830	140 722 308,99	105 541 725,68

**Załącznik 3. Tabela 27. PROW 2007-2013 Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2007, 2009),
narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł**

Województwo	Nabór 2007						Nabór 2009					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	558	95 590 958,09	71 693 218,57	429	73 495 024,73	55 121 268,75	801	132 494 904,19	99 371 178,14	659	107 812 651,20	80 859 488,70
Kujawsko-Pomorskie	1 332	165 431 576,23	124 073 682,17	1 081	135 210 652,70	101 407 990,02	2 327	339 219 202,76	254 414 402,07	2 012	289 805 983,90	217 354 489,03
Lubelskie	1 964	179 445 969,48	134 584 477,11	1 423	128 299 858,20	96 224 894,42	1 574	197 805 990,80	148 354 493,10	1 348	166 210 913,40	124 658 185,84
Lubuskie	492	91 251 990,23	68 438 992,67	385	70 096 785,12	52 572 589,03	558	106 373 722,63	79 780 291,97	297	54 850 376,48	41 137 782,56
Łódzkie	1 558	143 517 456,47	107 638 092,35	1 067	97 085 810,93	72 814 358,82	1 508	173 391 673,90	130 043 755,43	1 250	142 131 390,00	106 598 543,25
Małopolskie	744	59 500 904,58	44 625 678,44	525	43 617 943,00	32 713 457,56	736	80 059 008,16	60 044 256,12	622	67 809 728,80	50 857 297,12
Mazowieckie	2 739	305 451 225,53	229 088 419,15	2 171	243 658 984,18	182 744 239,47	3 901	517 702 668,69	388 277 001,52	3 295	436 408 473,80	327 306 357,23
Opolskie	438	62 165 765,90	46 624 324,43	375	54 614 431,40	40 960 823,75	796	120 847 554,02	90 635 665,52	717	107 122 241,70	80 341 681,76
Podkarpackie	518	50 676 352,95	38 007 264,71	317	31 437 376,20	23 578 032,31	467	52 478 348,35	39 358 761,26	350	38 157 470,60	28 618 103,13
Podlaskie	1 529	209 718 544,47	157 288 908,35	1 298	180 975 911,65	135 731 934,68	2 155	348 649 548,11	261 487 161,08	1 986	319 929 059,38	239 946 795,72
Pomorskie	754	117 238 101,43	87 928 576,07	589	93 671 127,65	70 253 346,01	1 106	188 308 951,30	141 231 713,48	943	155 871 786,10	116 903 840,02
Śląskie	318	41 253 674,90	30 940 256,18	248	32 314 970,40	24 236 227,97	437	65 886 312,26	49 414 734,20	363	54 182 136,10	40 636 602,27
Świętokrzyskie	1 109	80 403 290,87	60 302 468,15	812	61 046 199,50	45 784 650,36	1 094	115 492 007,41	86 619 005,56	929	99 065 674,27	74 299 256,46
Warmińsko-Mazurskie	823	131 154 168,60	98 365 626,45	650	105 162 825,26	78 872 119,33	1 297	227 339 616,99	170 504 712,74	1 146	199 525 235,30	149 643 926,97
Wielkopolskie	2 775	404 578 531,36	303 433 898,52	2 292	341 443 619,65	256 082 716,22	5 091	833 256 237,92	624 942 178,44	3 770	606 150 017,55	454 612 515,47
Zachodniopomorskie	721	141 065 817,90	105 799 363,43	578	113 670 766,10	85 253 074,79	1 015	204 471 670,02	153 353 752,52	475	92 804 670,00	69 603 502,71
Razem	18 372	2 278 444 328,99	1 708 833 246,74	14 240	1 805 802 286,67	1 354 351 723,49	24 863	3 703 777 417,51	2 777 833 063,13	20 162	2 937 837 808,58	2 203 378 368,24

Załącznik 3. Tabela 28. PROW 2007-2013 Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2011, 2012), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2011						Nabór 2012					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	1 680	277 679 431,76	209 158 215,31	1 379	224 585 084,59	169 335 819,93						
Kujawsko-Pomorskie	3 615	521 324 651,02	394 420 060,06	2 645	387 258 975,67	293 852 244,76						
Lubelskie	4 822	689 538 616,96	517 788 773,74	4 240	606 327 364,95	455 380 334,63						
Lubuskie	117	17 376 850,60	13 541 273,50	99	14 585 645,70	11 447 607,32						
Łódzkie	3 975	533 449 910,53	403 487 122,68	3 292	428 977 509,00	325 124 938,52						
Małopolskie	1 825	223 936 660,25	169 129 292,37	1 552	190 280 445,70	143 885 036,85						
Mazowieckie	8 706	1 258 447 817,03	954 424 248,67	6 639	985 170 784,52	749 448 658,67						
Opolskie	372	51 725 658,30	39 147 733,23	286	38 837 541,30	29 481 645,47						
Podkarpackie	1 035	130 990 221,44	98 863 314,87	864	106 589 838,20	80 561 930,15	1 108	145 310 780,50	108 983 085,38	863	111 428 161,65	83 571 121,63
Podlaskie	3 496	548 386 505,73	416 509 489,47	2 410	386 818 779,48	295 323 634,51						
Pomorskie	510	83 304 901,79	63 837 559,45	417	67 761 940,50	52 178 026,66						
Śląskie	1 060	163 800 049,77	122 943 328,03	873	136 621 953,79	102 558 719,23						
Świętokrzyskie	2 224	277 493 567,30	208 678 608,51	1 809	226 499 106,98	170 432 763,19						
Warmińsko-Mazurskie	1 106	171 725 526,70	132 111 420,33	919	144 489 155,30	111 673 435,51						
Wielkopolskie												
Zachodniopomorskie	132	28 928 346,70	22 024 435,20	99	21 739 299,47	16 632 085,48						
Razem	34 675	4 978 108 715,88	3 766 064 875,43	27 523	3 966 543 425,15	3 007 316 880,88	1 108	145 310 780,50	108 983 085,38	863	111 428 161,65	83 571 121,63

Załącznik 3. Tabela 29. PROW 2007-2013 Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2013) i zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2013						Zrealizowane płatności łącznie		
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie							2 028	398 419 829,79	299 897 926,54
Kujawsko-Pomorskie							4 629	798 776 285,17	604 927 109,31
Lubelskie	3 351	434 291 979,78	325 718 984,84	2 065	277 255 977,28	207 941 984,05	6 761	1 151 272 134,18	864 232 069,57
Lubuskie	663	131 832 571,56	98 874 428,67	396	78 890 412,31	59 167 809,38	1 036	215 609 673,58	162 400 748,85
Łódzkie	3 280	394 785 723,51	296 089 292,63	1 841	226 937 899,18	170 203 425,40	5 407	883 772 252,49	667 308 073,25
Małopolskie	1 135	123 217 043,12	92 412 782,34	490	58 210 787,34	43 658 090,92	2 365	352 417 116,79	265 886 976,78
Mazowieckie							9 543	1 643 344 442,54	1 247 446 621,03
Opolskie	1 125	161 025 456,72	120 769 092,54	655	97 608 491,57	73 206 369,12	1 634	290 834 814,43	218 696 658,10
Podkarpackie							1 686	282 518 007,75	212 682 211,42
Podlaskie							4 591	870 762 686,88	660 349 643,25
Pomorskie	1 121	199 612 450,72	149 709 338,04	774	137 496 247,91	103 122 186,29	2 306	447 849 053,84	338 315 028,71
Śląskie							1 173	218 366 960,49	163 903 212,39
Świętokrzyskie							2 694	378 117 122,04	284 646 684,02
Warmińsko-Mazurskie							2 343	442 956 445,40	337 239 083,54
Wielkopolskie	5 608	890 323 898,69	667 742 924,02	3 581	559 963 625,22	419 972 720,62	8 120	1 488 068 041,52	1 116 051 023,57
Zachodniopomorskie	958	223 089 635,67	167 317 226,75	522	135 366 825,98	101 525 119,71	1 657	355 972 794,83	267 425 217,98
Razem	17 241	2 558 178 759,77	1 918 634 069,83	10 324	1 571 730 266,79	1 178 797 705,49	57 936	10 219 057 661,72	7 711 408 288,31

Liczba beneficjentów dla kraju nie jest sumą beneficjentów dla poszczególnych województw, ponieważ niektórzy beneficjenci korzystali więcej niż 1 raz z pomocy, a także wnioski rozpatrywane były w różnych OR.

Załącznik 3. Tabela 30. PROW 2007-2013 Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory: 2008, 2009), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2008						Nabór 2009					
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Złożone wnioski			Podpisane umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24	105 198 756,40	78 899 067,30	13	38 114 541,00	28 585 905,76	36	67 762 463,00	50 821 847,25	16	25 957 617,70	19 468 213,29
Kujawsko-Pomorskie	72	129 513 557,25	97 135 167,94	46	95 407 486,85	71 555 615,18	70	155 867 203,30	116 900 402,48	37	44 074 391,45	33 055 793,61
Lubelskie	91	177 268 452,95	132 951 339,71	52	111 820 784,55	83 865 588,42	64	124 843 780,86	93 632 835,65	46	67 387 100,50	50 540 325,41
Lubuskie	23	48 193 432,30	36 145 074,23	12	29 232 902,40	21 924 676,81	22	24 921 407,10	18 691 055,33	8	3 014 918,75	2 261 189,07
Łódzkie	70	110 160 267,35	82 620 200,51	40	72 406 967,20	54 305 225,41	68	135 191 422,00	101 393 566,50	40	74 290 427,65	55 717 820,76
Małopolskie	46	79 220 993,30	59 415 744,98	26	48 379 771,60	36 284 828,71	43	84 234 436,26	63 175 827,20	24	24 984 238,75	18 738 179,07
Mazowieckie	92	180 625 473,09	135 469 104,82	46	74 704 997,60	56 028 748,22	101	286 590 110,33	214 942 582,75	53	117 318 633,86	87 988 975,43
Opolskie	22	30 311 184,35	22 733 388,26	9	14 233 421,60	10 675 066,21	19	24 349 737,35	18 262 303,01	10	13 060 373,80	9 795 280,35
Podkarpackie	26	24 396 494,10	18 297 370,58	16	13 003 239,50	9 752 429,64	20	71 064 968,45	53 298 726,34	7	14 029 082,70	10 521 812,04
Podlaskie	28	64 129 764,55	48 097 323,41	18	21 751 961,35	16 313 971,02	27	89 414 919,83	67 061 189,87	19	27 702 460,33	20 776 845,25
Pomorskie	41	57 685 492,55	43 264 119,41	20	31 068 731,85	23 301 548,89	36	82 972 951,70	62 229 713,78	19	23 374 512,55	17 530 884,42
Śląskie	47	60 073 836,68	45 055 377,51	31	38 578 660,30	28 933 995,23	70	108 528 611,80	81 396 458,85	47	50 850 173,65	38 137 630,25
Świętokrzyskie	26	34 230 810,15	25 673 107,61	22	20 383 909,50	15 287 932,14	21	14 733 120,40	11 049 840,30	10	4 128 993,00	3 096 744,75
Warmińsko-Mazurskie	27	62 478 807,70	46 859 105,78	11	9 761 772,70	7 321 329,53	39	102 632 603,80	76 974 452,85	15	13 936 007,80	10 452 005,86
Wielkopolskie	158	271 328 761,98	203 496 571,49	99	148 620 974,93	111 465 731,23	137	318 260 625,24	238 695 468,93	62	101 314 099,85	75 985 574,93
Zachodniopomorskie	25	62 146 877,80	46 610 158,35	12	14 875 188,30	11 156 391,24	32	92 534 489,90	69 400 867,43	15	52 103 753,30	39 077 814,99
Razem	818	1 496 962 962,50	1 122 722 221,88	473	782 345 311,23	586 758 983,64	805	1 783 902 851,32	1 337 927 138,49	428	657 526 785,64	493 145 089,48

Załącznik 3. Tabela 31. PROW 2007-2013 Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory: 2010, 2011), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2010						Nabór 211					
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Złożone wnioski			Podpisane umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	54	111 259 476,70	83 444 607,53	19	39 030 280,90	29 272 710,68	30	84 170 520,83	63 127 890,62	11	23 671 265,50	17 753 449,17
Kujawsko-Pomorskie	78	191 688 790,73	143 766 593,05	43	70 418 294,05	52 813 720,57	30	74 852 018,50	56 139 013,88	14	12 658 432,50	9 493 824,39
Lubelskie	70	181 408 806,83	136 056 605,12	46	80 455 471,95	60 341 603,97	10	68 327 590,25	51 245 692,69	2	7 390 357,00	5 542 767,76
Lubuskie	38	160 570 939,00	120 428 204,25	7	7 679 631,00	5 759 723,25	19	129 367 181,05	97 025 385,79	4	7 515 908,50	5 636 931,38
Łódzkie	78	185 565 131,55	139 173 848,66	44	91 338 190,90	68 503 643,18	10	65 248 058,50	48 936 043,88	1	829 184,50	621 888,38
Małopolskie	51	171 422 991,05	128 567 243,29	24	57 093 396,10	42 820 047,08	3	35 758 657,50	26 818 993,13	1	18 296 335,50	13 722 251,63
Mazowieckie	119	472 718 164,07	354 538 623,05	59	163 916 637,95	122 937 478,51	14	185 036 255,90	138 777 191,93	3	46 254 990,65	34 691 242,99
Opolskie	25	73 513 533,10	55 135 149,83	9	9 796 772,10	7 347 579,09	18	52 608 781,50	39 456 586,13	6	11 145 695,50	8 359 271,64
Podkarpackie	28	48 329 537,62	36 247 153,22	14	28 270 992,15	21 203 244,12	8	42 366 779,50	31 775 084,63	5	17 144 507,00	12 858 380,26
Podlaskie	35	98 844 720,85	74 133 540,64	20	50 866 170,46	38 149 627,85	4	42 884 242,00	32 163 181,50	1	19 709 638,00	14 782 228,50
Pomorskie	44	204 964 240,90	153 723 180,68	19	57 748 123,40	43 311 092,55	22	165 024 227,00	123 768 170,25	4	8 720 341,50	6 540 256,13
Śląskie	70	152 562 003,62	114 421 502,72	41	99 935 125,20	74 951 343,91	5	13 492 780,30	10 119 585,23	1	2 652 948,50	1 989 711,38
Świętokrzyskie	26	83 388 372,40	62 541 279,30	14	33 106 768,75	24 830 076,57	3	25 115 959,50	18 836 969,63	1	4 869 383,50	3 652 037,63
Warmińsko-Mazurskie	43	264 410 323,25	198 307 742,44	15	22 793 292,10	17 094 969,09	10	113 759 010,25	85 319 257,69	2	5 380 762,75	4 035 572,06
Wielkopolskie	195	693 667 854,44	520 250 890,83	92	199 397 801,35	149 548 351,09	28	173 497 264,50	130 122 948,38	11	64 674 364,50	48 505 773,40
Zachodniopomorskie	35	103 170 375,70	77 377 781,78	9	38 489 921,60	28 867 441,21	18	52 672 747,50	39 504 560,63	7	18 817 670,50	14 113 252,89
Razem	989	3 197 485 261,81	2 398 113 946,36	475	1 050 336 869,96	787 752 652,72	232	1 324 182 074,58	993 136 555,94	74	269 731 785,90	202 298 839,59

Załącznik 3. Tabela 32. PROW 2007-2013 Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, złożone wnioski, podpisane umowy (Nabór 2013), zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2013						Zrealizowane płatności łącznie		
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	28	132 934 419,30	99 700 814,48	11	35 998 603,80	26 998 952,87	61	157 625 868,30	118 219 401,13
Kujawsko-Pomorskie	64	134 621 465,08	100 966 098,81	31	44 686 029,90	33 514 522,46	101	262 326 154,05	196 744 615,29
Lubelskie	49	203 283 964,31	152 462 973,23	28	96 199 532,25	72 149 649,21	104	352 832 389,65	264 624 292,12
Lubuskie	21	131 720 466,80	98 790 350,10	8	37 571 418,80	28 178 564,12	29	83 923 274,64	62 942 455,92
Łódzkie	57	202 834 761,63	152 126 071,22	30	88 352 016,80	66 264 012,62	99	299 760 361,69	224 820 271,14
Małopolskie	33	97 121 616,83	72 841 212,62	16	54 080 195,70	40 560 146,80	67	204 011 747,05	153 008 810,19
Mazowieckie	89	495 239 567,57	371 429 675,68	38	151 018 795,97	113 264 097,04	131	564 294 342,90	423 220 756,92
Opolskie	20	58 337 683,05	43 753 262,29	7	11 143 465,75	8 357 599,32	34	67 198 687,70	50 399 015,71
Podkarpackie	15	21 147 407,50	15 860 555,63	5	5 797 252,95	4 347 939,72	31	75 218 280,85	56 413 710,58
Podlaskie	22	52 145 896,35	39 109 422,26	13	28 282 167,30	21 211 625,48	42	146 077 374,23	109 558 030,63
Pomorskie	32	77 421 366,75	58 066 025,06	10	16 662 861,40	12 497 146,05	57	129 281 215,91	96 960 911,90
Śląskie	36	58 240 258,81	43 680 194,11	20	31 196 624,65	23 397 468,49	90	218 785 060,25	164 088 795,12
Świętokrzyskie	24	108 222 443,55	81 166 832,66	10	23 235 304,70	17 426 478,53	38	84 724 357,25	63 543 267,88
Warmińsko-Mazurskie	26	153 241 208,95	114 930 906,71	8	4 653 354,40	3 490 015,81	31	54 676 974,80	41 007 731,03
Wielkopolskie	129	664 663 631,87	498 497 723,90	56	181 743 957,80	136 307 968,40	214	666 954 459,35	500 215 844,16
Zachodniopomorskie	29	108 041 517,95	81 031 138,46	8	27 751 491,10	20 813 618,33	38	142 956 520,50	107 217 390,31
Razem	674	2 699 217 676,30	2 024 413 257,23	299	838 373 073,27	628 779 805,25	1 140	3 510 647 069,12	2 632 985 300,03

Liczba beneficjentów w wierszu „Razem” jest mniejsza niż suma liczby beneficjentów dla wszystkich województw, gdyż przedsiębiorstwa, które posiadają filie/oddziały w różnych województwach mogą ubiegać się o pomoc składając odrębne wnioski.

Załącznik 3. Tabela 33. PROW 2007-2013 Działanie 125 Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa, złożone wnioski i wydane decyzje (schemat I i II), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	SCHEMAT I						SCHEMAT II					
	Złożone wnioski			Wydane decyzje przyznające wsparcie			Złożone wnioski			Wydane decyzje przyznające wsparcie		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	12	67 714 633,31	50 783 866,64	11	58 970 533,95	44 227 101,17	50	274 597 648,64	209 019 739,19	50	147 672 196,66	112 954 642,38
Kujawsko-Pomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	55	216 448 057,05	163 684 639,49	51	109 122 955,04	82 028 715,13
Lubelskie	54	222 436 909,24	167 485 806,73	39	152 656 676,85	114 492 507,61	34	234 696 430,35	179 531 814,20	24	114 265 174,34	86 667 411,00
Lubuskie	5	16 715 100,17	12 536 325,13	5	14 277 849,08	10 708 386,78	37	349 383 282,20	266 429 992,91	28	156 031 582,83	117 607 904,10
Łódzkie	7	18 633 757,19	13 975 317,83	4	9 110 257,74	6 832 693,23	29	81 548 753,38	61 958 582,56	20	45 359 221,92	34 158 684,51
Małopolskie	8	35 343 370,92	26 507 528,07	8	34 172 142,06	25 629 106,42	31	265 011 378,47	198 835 159,20	16	77 752 884,26	58 340 599,48
Mazowieckie	2	5 168 394,07	3 876 296,00	1	2 106 357,00	1 579 768,00	94	414 505 435,50	316 088 304,24	69	178 849 849,19	137 059 862,85
Opolskie	3	9 272 427,21	6 954 320,40	2	5 141 858,10	3 856 393,55	18	90 211 853,82	68 311 138,58	18	47 701 302,69	36 145 151,97
Podkarpackie	13	65 239 964,58	53 662 752,92	13	63 242 941,14	47 432 205,75	11	99 960 211,33	76 096 741,17	11	53 846 278,32	40 835 747,53
Podlaskie	6	66 070 645,22	56 935 795,22	5	68 852 283,94	51 639 211,65	36	91 641 714,34	68 731 285,57	34	51 599 802,73	38 699 851,94
Pomorskie	6	10 100 615,80	8 632 420,09	6	9 821 175,54	7 365 881,62	36	209 293 690,25	158 901 902,72	29	130 193 013,86	97 644 760,05
Śląskie	9	69 999 260,76	52 499 445,51	9	64 125 066,19	48 093 799,40	37	147 108 246,61	116 055 123,34	25	44 515 036,23	33 386 276,90
Świętokrzyskie	6	30 782 478,82	23 086 859,12	4	20 580 184,15	15 435 138,10	12	86 605 269,00	64 953 954,18	9	30 725 756,70	23 044 317,49
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	86	330 083 436,52	250 601 465,25	77	162 540 424,16	123 309 828,02
Wielkopolskie	2	5 089 045,48	4 203 155,84	2	4 957 095,50	3 717 821,63	75	604 682 871,11	456 316 913,12	65	245 599 038,68	186 071 080,99
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	145	346 501 759,93	268 378 180,29	108	120 570 047,00	91 663 439,27
Razem	133	622 566 602,77	481 139 889,50	109	508 014 421,24	381 010 014,91	786	3 842 280 038,50	2 923 894 936,01	634	1 716 344 564,61	1 299 618 273,61

Załącznik 3. Tabela 34. PROW 2007-2013 Działanie 125 Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa, złożone wnioski, wydane decyzje oraz zrealizowane płatności łącznie (schemat I i II), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	SCHEMAT I i II łącznie								
	Złożone wnioski			Wydane decyzje przyznające wsparcie			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem*	EFRROW
Dolnośląskie	62	342 312 281,95	259 803 605,83	61	206 642 730,61	157 181 743,55	8	206 309 189,44	156 931 945,21
Kujawsko-Pomorskie	55	216 448 057,05	163 684 639,49	51	109 122 955,04	82 028 715,13	1	108 996 407,63	81 933 804,57
Lubelskie	88	457 133 339,59	347 017 620,93	63	266 921 851,19	201 159 918,61	14	247 287 128,63	186 415 559,71
Lubuskie	42	366 098 382,37	278 966 318,04	33	170 309 431,91	128 316 290,88	6	170 033 163,13	128 103 866,60
Łódzkie	36	100 182 510,57	75 933 900,39	24	54 469 479,66	40 991 377,74	4	53 436 724,23	40 216 811,16
Małopolskie	39	300 354 749,39	225 342 687,27	24	111 925 026,32	83 969 705,90	5	104 204 436,85	78 179 263,77
Mazowieckie	96	419 673 829,57	319 964 600,24	70	180 956 206,19	138 639 630,85	2	180 209 094,31	138 055 026,77
Opolskie	21	99 484 281,03	75 265 458,98	20	52 843 160,79	40 001 545,52	3	52 835 980,57	39 996 160,35
Podkarpackie	24	165 200 175,91	129 759 494,09	24	117 089 219,46	88 267 953,28	7	115 340 758,19	86 956 605,31
Podlaskie	42	157 712 359,56	125 667 080,79	39	120 452 086,67	90 339 063,59	4	119 972 385,13	89 979 287,64
Pomorskie	42	219 394 306,05	167 534 322,81	35	140 014 189,40	105 010 641,67	4	139 053 120,17	104 289 839,68
Śląskie	46	217 107 507,37	168 554 568,85	34	108 640 102,42	81 480 076,30	4	107 405 232,62	80 553 923,83
Świętokrzyskie	18	117 387 747,82	88 040 813,30	13	51 305 940,85	38 479 455,59	5	51 677 784,00	38 758 337,95
Warmińsko-Mazurskie	86	330 083 436,52	250 601 465,25	77	162 540 424,16	123 309 828,02	2	162 540 424,17	123 309 828,00
Wielkopolskie	77	609 771 916,59	460 520 068,96	67	250 556 134,18	189 788 902,62	3	250 470 747,27	189 715 471,95
Zachodniopomorskie	145	346 501 759,93	268 378 180,29	108	120 570 047,00	91 663 439,27	1	120 570 047,00	91 663 439,27
Razem	919	4 464 846 641,27	3 405 034 825,51	743	2 224 358 985,85	1 680 628 288,52	73	2 190 342 623,34	1 655 059 171,77

*W kwocie środków ogółem zawarte są środki JST oraz inne środki publiczne.

Załącznik 3. Tabela 35. PROW 2007-2013 Działanie 126 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzanie odpowiednich działań zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory: 2010, 2011), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2010						Nabór 2011					
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Złożone wnioski			Podpisane umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	29	2 229 603,84	1 672 202,88	14	901 675,99	676 257,00	13	839 570,94	629 678,21	3	93 452,85	70 089,64
Kujawsko-Pomorskie	73	4 408 610,98	3 306 458,24	33	2 476 589,22	1 857 441,94	102	10 006 354,21	7 504 765,66	50	4 610 204,02	3 457 653,04
Lubelskie	770	60 712 779,13	45 534 584,35	489	37 859 479,27	28 394 609,99	297	25 803 462,92	19 352 597,19	235	21 312 135,84	15 984 102,09
Lubuskie	15	2 259 973,49	1 694 980,12	4	329 411,63	247 058,72	19	1 582 999,82	1 187 249,87	6	484 100,00	363 075,00
Łódzkie	11	1 112 640,90	834 480,68	0	0,00	0,00	22	3 109 504,89	2 332 128,67	4	441 522,89	331 142,17
Małopolskie	301	13 769 417,23	10 327 062,92	200	9 255 553,07	6 941 665,09	82	3 723 743,53	2 792 807,65	59	2 758 880,39	2 069 160,37
Mazowieckie	270	28 045 772,82	21 034 329,62	153	18 307 987,01	13 730 990,48	652	69 448 507,41	52 086 380,56	498	55 230 148,48	41 422 611,86
Opolskie	135	9 339 476,78	7 004 607,59	102	6 720 176,95	5 040 132,81	25	2 009 314,18	1 506 985,64	14	967 584,89	725 688,68
Podkarpackie	219	14 012 444,29	10 509 333,22	157	10 723 449,10	8 042 587,05	133	7 208 999,37	5 406 749,53	80	4 414 475,00	3 310 856,39
Podlaskie	1	1 800 000,00	1 350 000,00	0	0,00	0,00	10	2 601 357,41	1 951 018,06	6	597 491,57	448 118,68
Pomorskie	1	75 400,00	56 550,00	0	0,00	0,00	3	300 000,00	225 000,00	0	0,00	0,00
Śląskie	37	2 077 241,76	1 557 931,32	25	1 630 589,52	1 222 942,17	5	419 173,60	314 380,20	3	354 713,60	266 035,20
Świętokrzyskie	652	32 853 446,04	24 640 084,53	426	23 327 251,75	17 495 439,46	271	11 397 508,62	8 548 131,47	200	8 765 356,94	6 574 017,89
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	8	1 546 410,00	1 159 807,50	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	25	2 249 068,34	1 686 801,26	1	52 000,00	39 000,00	125	6 622 600,58	4 966 950,44	34	1 287 100,14	965 325,13
Zachodniopomorskie	5	373 193,44	279 895,08	4	241 586,94	181 190,21	39	8 832 830,63	6 624 622,97	8	1 016 374,40	762 280,80
Razem	2 544	175 319 069,04	131 489 301,78	1 608	111 825 750,45	83 869 314,92	1 806	155 452 338,11	116 589 253,58	1 200	102 333 541,01	76 750 156,94

Załącznik 3. Tabela 36. PROW 2007-2013 Działanie 126 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych, złożone wnioski, podpisane umowy (Nabory: 2012, 2013), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2012						Nabór 2013					
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Złożone wnioski			Podpisane umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	8	943 859,89	707 894,92	2	159 518,70	119 639,03	3	470 520,00	352 890,00	1	300 000,00	225 000,00
Kujawsko-Pomorskie	55	9 572 602,40	7 179 451,80	43	7 867 260,26	5 900 445,22	9	1 000 849,28	750 636,96	1	14 376,96	10 782,72
Lubelskie	92	7 676 396,39	5 757 297,29	77	5 936 834,61	4 452 626,05	22	1 995 874,78	1 496 906,09	16	1 718 335,07	1 288 751,32
Lubuskie	8	1 028 112,68	771 084,51	4	539 494,15	404 620,61	3	308 437,60	231 328,20	2	266 512,00	199 884,00
Łódzkie	80	10 733 533,91	8 050 150,43	5	698 574,25	523 930,69	115	10 188 397,74	7 641 298,31	102	9 413 762,92	7 060 322,32
Małopolskie	30	4 203 709,85	3 152 782,39	21	3 329 848,42	2 497 386,34	315	44 928 932,72	33 696 699,54	297	43 310 290,32	32 482 717,99
Mazowieckie	1 662	205 086 362,12	153 814 771,59	1 488	186 376 240,35	139 782 182,45	1 944	223 432 360,16	167 574 270,12	1 820	210 552 452,54	157 914 342,27
Opolskie	11	1 233 444,86	925 083,65	3	271 568,70	203 676,53	4	924 429,80	693 322,35	1	275 248,80	206 436,60
Podkarpackie	7	925 157,40	693 868,05	5	650 678,40	488 008,80	10	1 191 335,40	893 501,55	7	895 546,20	671 659,67
Podlaskie	12	2 020 124,04	1 515 093,03	4	794 151,90	595 613,94	2	41 516,39	31 137,29	0	0,00	0,00
Pomorskie	2	184 653,00	138 489,75	1	127 170,00	95 377,50	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Śląskie	5	426 031,60	319 523,70	5	426 031,60	319 523,71	28	1 794 382,33	1 345 786,75	21	1 425 462,18	1 069 096,66
Świętokrzyskie	472	41 152 749,18	30 864 561,89	370	35 366 928,55	26 525 197,02	70	6 912 066,98	5 184 050,24	54	5 331 904,94	3 998 928,84
Warmińsko-Mazurskie	17	2 639 437,83	1 979 578,37	12	1 643 104,83	1 232 328,64	1	300 000,00	225 000,00	1	300 000,00	225 000,00
Wielkopolskie	127	17 359 439,61	13 019 579,71	31	4 265 452,64	3 199 089,51	24	4 323 014,99	3 242 261,24	13	2 139 403,09	1 604 552,33
Zachodniopomorskie	16	2 658 397,20	1 993 797,90	9	1 933 486,20	1 450 114,65	10	1 978 105,00	1 483 578,75	3	900 000,00	675 000,00
Razem	2 604	307 844 011,96	230 883 008,97	2 080	250 386 343,56	187 789 760,69	2 560	299 790 223,17	224 842 667,38	2 339	276 843 295,02	207 632 474,72

Załącznik 3. Tabela 37. PROW 2007-2013 Działanie 126 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych, złożone wnioski, podpisane umowy (Nabór 2014) i zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2014						Zrealizowane płatności		
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota			Ogółem	EFRROW
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW			
Dolnośląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	20	1 451 074,84	1 088 306,10
Kujawsko-Pomorskie	5	744 362,50	558 271,88	3	299 468,80	224 601,61	122	15 164 238,16	11 373 178,50
Lubelskie	507	44 290 249,81	33 217 687,36	299	19 137 639,43	14 353 229,98	908	85 404 201,10	64 053 149,26
Lubuskie	2	14 359,48	10 769,61	0	0,00	0,00	15	1 604 498,58	1 203 373,93
Łódzkie	19	2 265 047,25	1 698 785,44	3	124 676,10	93 507,08	113	10 673 692,16	8 005 268,95
Małopolskie	304	40 861 402,23	30 646 051,67	104	11 292 516,93	8 469 387,79	635	69 648 367,51	52 236 274,68
Mazowieckie	575	74 811 043,01	56 108 282,26	317	36 560 993,74	27 420 745,79	3 504	505 656 524,82	379 242 385,87
Opolskie	4	288 900,00	216 675,00	0	0,00	0,00	120	8 189 317,99	6 141 988,31
Podkarpackie	3	307 575,00	230 681,25	1	109 620,00	82 215,00	247	16 429 596,41	12 322 196,87
Podlaskie	4	422 569,70	316 927,28	0	0,00	0,00	10	1 391 030,57	1 043 272,91
Pomorskie	3	519 026,70	389 270,03	1	43 976,70	32 982,53	2	171 146,70	128 360,02
Śląskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	54	3 776 505,80	2 832 379,26
Świętokrzyskie	106	12 806 355,16	9 604 766,37	64	7 278 464,61	5 458 848,54	1 064	79 370 992,18	59 528 242,03
Warmińsko-Mazurskie	2	821 525,00	616 143,75	0	0,00	0,00	13	1 941 223,83	1 455 917,85
Wielkopolskie	6	850 117,08	637 587,81	0	0,00	0,00	78	7 739 397,37	5 804 547,92
Zachodniopomorskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	22	4 089 987,74	3 067 490,80
Razem	1 540	179 002 532,92	134 251 899,69	792	74 847 356,31	56 135 518,32	6 927	812 701 795,76	609 526 333,26

Załącznik 3. Tabela 38. PROW 2007-2013 Działanie 132 Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności, złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski	Wydane decyzje			Zrealizowane płatności				
	Liczba	Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota			
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		
Dolnośląskie	1 161	922	52 122 733,98	39 092 069,58	651	1 421 608,26	1 066 200,64		
Kujawsko-Pomorskie	434	336			222	470 719,88	353 037,64		
Lubelskie	3 253	2 793			2 345	5 521 849,37	4 141 365,97		
Lubuskie	1 014	897			733	1 753 355,94	1 315 011,43		
Łódzkie	1 070	903			688	1 865 884,34	1 399 408,54		
Małopolskie	3 071	2 510			2 285	5 134 652,34	3 850 963,29		
Mazowieckie	5 024	4 205			3 083	8 831 265,16	6 623 426,48		
Opolskie	78	69			53	110 481,02	82 860,14		
Podkarpackie	2 544	2 100			1 865	4 400 780,17	3 300 564,77		
Podlaskie	4 301	3 771			3 276	7 440 534,30	5 580 365,87		
Pomorskie	720	554			388	1 224 367,84	918 272,48		
Śląskie	264	199			141	268 414,83	201 309,90		
Świętokrzyskie	2 084	1 838			1 575	4 175 489,65	3 131 601,44		
Warmińsko-Mazurskie	3 991	3 235			2 461	4 848 194,67	3 636 128,91		
Wielkopolskie	759	575			408	934 667,54	700 997,63		
Zachodniopomorskie	2 511	1 845			1 252	2 896 215,72	2 172 151,42		
Razem	32 279	26 752			52 122 733,98	39 092 069,58	21 399	51 298 481,03	38 473 666,55

Załącznik 3. Tabela 39. PROW 2007-2013 Działanie 133 Działania informacyjne i promocyjne, złożone wnioski, podpisane umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Ogółem	Złożone wnioski*			Podpisane umowy			Zrealizowane płatności		
	L	Kwota		L	Kwota		LRB	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
91	1 023 626 875,15	767 720 156,36	33	17 895 270,48	13 421 452,86	12	17 401 954,15	13 051 465,49	

L- Liczba; LRB- Liczba różnych beneficjentów.

*Wnioskodawca (GP „Ełganówko”) 24 razy złożył wniosek dotyczący tego samego przedsięwzięcia. Wielokrotna kwota pomocy dla tego samego wniosku wynosi 900,5 mln zł.

Załącznik 3. Tabela 40. PROW 2007-2013 Działanie 141 Wspieranie gospodarstw niskotowarowych, zobowiązania PROW 2004-2006, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności - zobowiązania z lat 2004-2006		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	2 870	39 103 634,87	29 327 711,98
Kujawsko-Pomorskie	5 933	80 396 231,77	60 297 144,82
Lubelskie	27 038	382 012 310,65	286 509 096,72
Lubuskie	1 071	13 975 007,83	10 481 250,76
Łódzkie	19 202	262 038 294,94	196 528 626,98
Małopolskie	14 133	202 558 742,19	151 918 983,92
Mazowieckie	24 476	325 686 082,63	244 264 444,49
Opolskie	1 543	18 604 631,61	13 953 466,99
Podkarpackie	9 792	143 697 956,75	107 773 417,85
Podlaskie	7 441	103 296 671,19	77 472 466,44
Pomorskie	3 564	50 242 876,00	37 682 139,14
Śląskie	2 607	38 682 418,21	29 011 799,89
Świętokrzyskie	19 738	279 872 218,31	209 904 062,98
Warmińsko-Mazurskie	2 438	35 257 764,51	26 443 310,43
Wielkopolskie	9 420	131 414 865,04	98 561 101,14
Zachodniopomorskie	1 696	23 385 494,94	17 539 112,71
Razem	152 933	2 130 225 201,44	1 597 668 137,24

Załącznik 3. Tabela 41. PROW 2007-2013 Działanie 142 Grupy producentów rolnych, złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zobowiązania z lat 2007-2013							Zobowiązania z lat 2004-2006					
	Złożone wnioski	Wydane decyzje przyznające pomoc			Zrealizowane płatności			Wydane decyzje przyznające płatność			Zrealizowane płatności		
		Liczba	Kwota		LRB	Kwota		L	Kwota		LRB	Kwota	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	151	149	754 151 678,34	564 938 811,15	140	79 181 234,13	59 257 858,22	36	5 345 458,37	4 009 093,63	10	5 345 458,37	4 009 093,63
Kujawsko-Pomorskie	133	126			121	67 307 220,01	50 400 294,22	66	9 704 185,70	7 278 139,10	20	9 704 185,70	7 278 139,10
Lubelskie	31	30			28	11 607 371,61	8 666 197,46	15	2 708 678,85	2 031 509,10	4	2 708 678,85	2 031 509,10
Lubuskie	74	68			58	49 507 800,89	37 130 850,09	13	3 079 061,98	2 309 296,47	4	3 079 061,98	2 309 296,47
Łódzkie	39	39			33	21 163 868,50	15 822 207,98	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Małopolskie	14	14			12	3 751 283,23	2 813 462,32	9	1 528 543,97	1 146 407,95	3	1 528 543,97	1 146 407,95
Mazowieckie	74	73			72	42 272 672,62	31 642 305,18	10	1 549 590,23	1 162 192,64	3	1 549 590,23	1 162 192,64
Opolskie	113	113			104	70 153 678,06	52 550 249,77	36	4 366 839,41	3 275 129,44	11	4 366 839,41	3 275 129,44
Podkarpackie	43	42			40	16 192 638,32	12 063 427,35	18	1 676 460,84	1 257 345,57	5	1 676 460,84	1 257 345,57
Podlaskie	44	43			40	33 533 971,68	25 112 978,31	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Pomorskie	83	81			74	33 792 688,33	25 106 478,05	12	1 575 422,21	1 181 566,61	4	1 575 422,21	1 181 566,61
Śląskie	28	28			27	20 929 227,78	15 696 920,58	5	1 167 862,38	875 896,77	1	1 167 862,38	875 896,77
Świętokrzyskie	14	14			12	9 384 237,04	7 000 677,69	5	268 776,06	201 582,02	1	268 776,06	201 582,02
Warmińsko-Mazurskie	96	91			83	57 128 542,01	42 832 476,59	9	2 098 215,23	1 573 661,41	3	2 098 215,23	1 573 661,41
Wielkopolskie	421	407			384	199 803 846,31	149 505 839,47	62	10 028 780,92	7 521 585,49	18	10 028 780,92	7 521 585,49
Zachodniopomorskie	73	71			57	38 726 950,61	28 784 138,08	26	5 151 969,35	3 863 976,94	7	5 151 969,35	3 863 976,94
Centrala					5	733 985,39	550 489,02						
Razem	1 431	1 389	754 151 678,34	564 938 811,15	1 285	755 171 216,52	564 936 850,38	322	50 249 845,50	37 687 383,14	94	50 249 845,50	37 687 383,14

LRB - Liczba różnych beneficjentów.

*Odwołania rozpatrywane i realizowane przez Centralę ARiMR.

Załącznik 3. Tabela 42. PROW 2007-2013 Działanie 211, 212 ONW, złożone wnioski i wydane decyzje dla Kampanii 2007, 2008 i 2009, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2007				Kampania 2008				Kampania 2009			
	Wnioski złożone	Wydane decyzje	Kwota decyzji		Wnioski złożone	Wydane decyzje	Kwota decyzji		Wnioski złożone	Wydane decyzje	Kwota decyzji	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	21 482	20 860	49 257 962,02	39 406 369,62	21 322	20 958	49 914 258,76	39 931 407,01	21 238	20 847	49 914 279,70	39 931 423,76
Kujawsko-Pomorskie	31 548	30 923	69 538 841,11	55 631 072,89	31 286	30 925	69 774 127,86	55 819 302,29	31 068	30 758	69 671 948,34	55 737 558,67
Lubelskie	68 448	66 407	90 343 085,99	72 274 468,79	68 537	66 945	91 321 518,01	73 057 214,41	67 891	66 785	90 814 814,54	72 651 851,63
Lubuskie	16 931	16 530	41 391 449,27	33 113 159,42	16 864	16 668	42 010 259,10	33 608 207,28	16 786	16 580	42 546 755,12	34 037 404,10
Łódzkie	77 807	75 951	101 892 255,97	81 513 804,78	77 664	76 706	103 486 832,04	82 789 465,63	77 351	76 482	102 956 084,80	82 364 867,84
Małopolskie	57 110	55 665	53 766 775,38	43 013 420,30	56 287	55 705	54 063 638,52	43 250 910,82	55 130	54 246	51 303 211,33	41 042 569,06
Mazowieckie	144 081	139 817	250 740 604,53	200 592 483,62	144 249	141 734	253 793 607,96	203 034 886,37	143 459	141 034	252 166 169,99	201 732 935,99
Opolskie	7 202	6 940	11 868 934,00	9 495 147,20	7 160	7 037	12 100 674,58	9 680 539,66	7 141	7 016	12 000 262,78	9 600 210,22
Podkarpackie	45 916	44 768	44 768 327,09	35 814 661,67	46 445	45 638	45 554 887,01	36 443 909,61	46 527	45 757	44 846 604,53	35 877 283,62
Podlaskie	70 760	69 938	179 155 955,78	143 324 764,62	71 178	70 757	181 549 882,38	145 239 905,90	71 334	70 874	181 794 886,21	145 435 908,97
Pomorskie	24 129	23 655	65 231 343,61	52 185 074,89	24 397	24 124	66 538 356,80	53 230 685,44	24 322	24 066	66 439 363,18	53 151 490,54
Śląskie	20 085	19 239	22 390 027,17	17 912 021,74	20 713	20 080	23 347 199,51	18 677 759,61	20 422	19 866	23 156 875,57	18 525 500,46
Świętokrzyskie	40 850	39 199	39 769 695,42	31 815 756,34	40 346	39 384	40 025 993,74	32 020 794,99	39 522	38 673	39 108 050,77	31 286 440,62
Warmińsko-Mazurskie	31 876	31 322	96 285 219,15	77 028 175,32	31 552	31 260	96 730 656,45	77 384 525,16	31 572	31 271	96 918 174,73	77 534 539,78
Wielkopolskie	78 995	77 344	167 185 999,97	133 748 799,98	78 801	77 673	168 687 689,71	134 950 151,77	78 645	77 632	168 151 363,52	134 521 090,82
Zachodniopomorskie	19 124	18 622	60 065 372,85	48 052 298,28	18 857	18 533	60 873 475,14	48 698 780,11	18 795	18 491	61 289 939,82	49 031 951,86
Razem	756 344	737 180	1 343 651 849,31	1 074 921 479,45	755 658	744 127	1 359 773 057,57	1 087 818 446,06	751 203	740 378	1 353 078 784,93	1 082 463 027,94

Załącznik 3. Tabela 43. PROW 2007-2013 Działanie 211, 212 ONW, złożone wnioski i wydane decyzje dla Kampanii 2010, 2011, 2012, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2010				Kampania 2011				Kampania 2012			
	Wnioski złożone	Wydane decyzje	Kwota decyzji		Wnioski złożone	Wydane decyzje	Kwota decyzji		Wnioski złożone	Wydane decyzje	Kwota decyzji	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	20 798	20 616	49 977 807,23	39 982 245,78	20 639	20 471	50 042 717,47	40 034 173,98	20 611	20 436	50 462 207,76	40 369 766,21
Kujawsko-Pomorskie	30 899	30 757	69 766 688,04	55 813 350,43	30 765	30 632	69 599 453,84	55 679 563,07	30 744	30 605	69 717 626,44	55 774 101,15
Lubelskie	66 816	66 372	90 472 020,21	72 377 616,17	66 225	65 792	90 390 274,64	72 312 219,71	66 203	65 776	90 749 310,54	72 599 448,43
Lubuskie	16 634	16 558	42 908 311,80	34 326 649,44	16 650	16 554	43 588 586,24	34 870 868,99	16 757	16 658	44 386 393,88	35 509 115,10
Łódzkie	75 822	75 451	102 104 907,44	81 683 925,95	74 990	74 606	102 064 150,59	81 651 320,47	75 094	74 649	102 481 712,48	81 985 369,98
Małopolskie	51 541	51 326	49 904 693,04	39 923 754,43	50 379	50 195	49 382 116,65	39 505 693,32	50 114	49 956	49 665 174,54	39 732 139,63
Mazowieckie	141 145	140 088	251 958 483,87	201 566 787,10	140 220	139 055	251 929 074,32	201 543 259,46	140 657	139 535	253 431 867,19	202 745 493,75
Opolskie	7 032	6 990	12 059 480,98	9 647 584,78	6 992	6 940	12 089 851,42	9 671 881,14	6 993	6 945	12 141 386,41	9 713 109,13
Podkarpackie	43 495	43 284	43 295 614,29	34 636 491,43	42 557	42 373	43 280 539,42	34 624 431,54	42 543	42 378	43 764 975,18	35 011 980,14
Podlaskie	70 936	70 733	182 312 798,25	145 850 238,60	70 964	70 738	183 049 731,84	146 439 785,47	71 552	71 318	184 335 764,97	147 468 611,98
Pomorskie	24 156	24 007	67 021 439,49	53 617 151,59	24 181	24 053	67 606 527,73	54 085 222,18	24 429	24 299	68 430 433,02	54 744 346,42
Śląskie	19 490	19 293	22 955 784,75	18 364 627,80	19 041	18 852	23 035 868,96	18 428 695,17	19 004	18 788	23 527 640,91	18 822 112,73
Świętokrzyskie	37 307	36 976	37 830 368,88	30 264 295,10	36 197	35 883	37 595 122,23	30 076 097,78	36 103	35 707	37 688 564,78	30 150 851,82
Warmińsko-Mazurskie	31 587	31 442	97 703 156,78	78 162 525,42	31 605	31 459	97 954 188,89	78 363 351,11	31 950	31 809	98 968 251,57	79 174 601,26
Wielkopolskie	78 156	77 740	168 611 507,59	134 889 206,07	78 018	77 534	168 497 464,88	134 797 971,90	78 298	77 841	169 620 896,56	135 696 717,25
Zachodniopomorskie	18 619	18 479	62 399 339,41	49 919 471,53	18 738	18 585	63 366 516,28	50 693 213,02	19 034	18 883	64 775 940,71	51 820 752,57
Razem	734 433	730 112	1 351 282 402,05	1 081 025 921,64	728 161	723 722	1 353 472 185,40	1 082 777 748,32	730 086	725 583	1 364 148 146,94	1 091 318 517,55

Załącznik 3. Tabela 44. PROW 2007-2013 Działanie 211, 212 ONW, złożone wnioski, wydane decyzje dla Kampanii 2013 i 2014 oraz zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Kampania 2013				Kampania 2014				Zrealizowane płatności łącznie		
	Wnioski złożone	Wydane decyzje	Kwota decyzji		Wnioski złożone	Wydane decyzje	Kwota decyzji		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
			Ogółem	EFROW			Ogółem	EFROW		Ogółem	EFROW
Dolnośląskie	20 578	20 439	50 637 726,78	40 510 181,42	20 627	20 284	50 531 561,67	33 369 723,20	26 874	401 085 690,41	313 818 082,14
Kujawsko-Pomorskie	30 679	30 548	69 586 153,32	55 668 922,66	30 573	30 320	69 795 424,77	48 365 641,36	38 013	558 224 351,48	439 105 870,55
Lubelskie	65 810	65 446	91 007 669,94	72 806 135,95	65 985	65 427	91 510 796,85	62 184 279,61	82 201	727 392 599,78	570 889 436,07
Lubuskie	16 821	16 699	45 194 164,57	36 155 331,66	16 959	16 787	45 899 450,44	30 199 922,24	21 872	348 193 601,35	272 033 607,15
Łódzkie	75 028	74 638	102 949 269,76	82 359 415,81	75 807	75 090	104 119 387,67	71 590 180,64	95 794	823 047 405,35	646 729 317,59
Małopolskie	50 090	49 963	49 690 078,44	39 752 062,75	51 411	51 054	51 103 111,58	36 009 540,89	68 306	410 137 851,10	323 235 968,71
Mazowieckie	140 497	139 793	253 807 754,00	203 046 203,20	141 389	140 172	254 934 011,42	171 289 667,37	176 377	2 025 315 394,27	1 587 588 729,49
Opolskie	6 966	6 932	12 346 199,60	9 876 959,68	6 962	6 876	12 499 618,54	8 318 075,01	8 889	97 195 516,37	76 071 567,87
Podkarpackie	42 414	42 270	43 852 335,63	35 081 868,50	43 614	43 183	45 014 828,29	30 913 123,67	56 389	355 372 025,97	279 190 159,83
Podlaskie	71 816	71 664	185 130 326,88	148 104 261,50	72 835	72 447	186 601 699,58	127 249 750,02	87 788	1 465 095 978,00	1 150 041 847,30
Pomorskie	24 579	24 455	68 987 185,99	55 189 748,79	24 853	24 612	69 489 647,21	45 969 147,33	30 720	540 679 307,10	422 922 103,11
Śląskie	18 972	18 812	23 909 764,76	19 127 811,81	19 717	19 401	25 006 637,19	17 086 958,36	26 432	187 717 874,26	147 254 460,72
Świętokrzyskie	35 799	35 570	37 967 844,62	30 374 275,70	36 378	35 915	38 594 463,80	26 952 214,22	48 245	309 347 556,75	243 552 627,38
Warmińsko-Mazurskie	32 003	31 881	99 746 499,71	79 797 199,77	32 195	31 933	100 111 334,54	66 695 998,20	39 987	784 840 590,69	614 482 209,22
Wielkopolskie	78 205	77 834	170 042 329,72	136 033 863,78	78 141	77 428	170 182 279,67	115 099 775,48	95 617	1 352 361 791,80	1 060 816 241,21
Zachodniopomorskie	19 172	19 023	65 792 766,43	52 634 213,14	19 469	19 218	66 399 290,45	44 279 707,50	24 663	505 203 872,51	395 330 765,64
Razem	729 429	725 967	1 370 648 070,15	1 096 518 456,12	736 915	730 147	1 381 793 543,67	935 573 705,10	925 224	10 891 211 407,19	8 543 062 993,98

Załącznik 3. Tabela 45. PROW 2007-2013 Działanie 214 Program rolnośrodowiskowy, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zobowiązania z PROW 2007-2013						Zobowiązania z PROW 2004-2006					
	Złożone wnioski (nowe i kontynuacyjne)			Wydane decyzje			Złożone wnioski (kontynuacyjne)			Wydane decyzje		
	Liczba	kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24 589	400 059 452,01	320 047 561,61	21 044	377 844 505,71	302 275 604,57	9 972	193 449 986,31	154 759 989,05	9 712	187 415 551,05	149 932 440,84
Kujawsko-Pomorskie	54 117	553 211 428,47	442 569 142,78	47 990	551 059 688,27	440 847 750,62	14 929	129 368 559,80	103 494 847,84	14 452	128 913 486,60	103 130 789,28
Lubelskie	79 939	606 194 842,61	484 955 874,09	70 881	605 262 442,33	484 209 953,86	42 364	274 628 434,53	219 702 747,62	41 411	270 660 525,16	216 528 420,13
Lubuskie	19 698	455 540 326,63	364 432 261,30	16 944	439 468 103,93	351 574 483,14	8 552	171 998 090,33	137 598 472,26	8 381	175 170 159,12	140 136 127,30
Łódzkie	25 719	157 133 405,61	125 706 724,49	22 612	149 401 463,64	119 521 170,91	19 050	87 495 637,54	69 996 510,03	18 537	85 401 375,60	68 321 100,48
Małopolskie	32 086	193 497 424,80	154 797 939,84	28 568	189 014 415,60	151 211 532,48	12 445	58 215 534,69	46 572 427,75	12 102	58 863 179,43	47 090 543,54
Mazowieckie	63 301	580 941 592,98	464 753 274,38	54 777	534 411 425,98	427 529 140,78	26 551	195 726 830,08	156 581 464,06	25 581	187 367 639,39	149 894 111,51
Opolskie	13 006	164 695 157,66	131 756 126,13	11 657	164 536 534,04	131 629 227,23	8 027	78 311 069,03	62 648 855,22	7 817	76 002 048,58	60 801 638,86
Podkarpackie	48 143	363 222 855,07	290 578 284,06	41 655	352 329 801,69	281 863 841,35	16 037	120 368 859,37	96 295 087,50	15 650	122 684 091,28	98 147 273,02
Podlaskie	56 765	534 707 609,02	427 766 087,22	48 383	521 220 568,54	416 976 454,83	15 871	109 799 109,06	87 839 287,25	15 516	110 580 002,78	88 464 002,22
Pomorskie	38 988	540 173 723,40	432 138 978,72	34 105	529 339 178,57	423 471 342,86	16 021	192 140 596,34	153 712 477,07	15 659	189 506 976,88	151 605 581,50
Śląskie	8 649	84 032 011,80	67 225 609,44	7 566	81 644 446,95	65 315 557,56	5 103	46 551 005,11	37 240 804,09	4 952	46 383 467,19	37 106 773,75
Świętokrzyskie	42 047	193 717 949,79	154 974 359,83	37 154	188 682 928,27	150 946 342,62	22 358	82 981 224,36	66 384 979,49	21 518	82 096 745,49	65 677 396,39
Warmińsko-Mazurskie	47 582	770 231 560,01	616 185 248,01	40 493	743 658 290,41	594 926 632,33	9 384	159 776 198,00	127 820 958,40	9 022	157 390 017,27	125 912 013,82
Wielkopolskie	59 563	668 362 112,64	534 689 690,11	51 790	640 453 238,64	512 362 590,91	28 395	335 828 252,88	268 662 602,30	27 685	335 714 314,93	268 571 451,94
Zachodniopomorskie	36 216	909 671 357,26	727 737 085,81	30 927	860 327 969,93	688 262 375,94	14 480	422 978 851,62	338 383 081,30	14 038	420 128 704,87	336 102 963,90
Razem	650 408	7 175 392 809,76	5 740 314 247,81	566 546	6 928 655 002,50	5 542 924 002,00	269 539	2 659 618 239,05	2 127 694 591,24	262 033	2 634 278 285,62	2 107 422 628,50

Załącznik 3. Tabela 46. PROW 2007-2013 Działanie 214 Program rolnośrodowiskowy, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności					
	Zobowiązania z PROW 2007-2013			Zobowiązania z PROW 2004-2006		
	Liczba różnych beneficjentów*	Kwota		Liczba różnych beneficjentów*	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	5 220	378 804 724,58	306 897 314,21	2 635	187 666 218,74	150 132 966,25
Kujawsko-Pomorskie	10 977	551 417 709,20	444 672 990,90	4 043	128 916 387,54	103 133 102,72
Lubelskie	17 102	606 163 872,75	491 597 080,08	11 088	270 238 053,02	216 232 475,01
Lubuskie	4 201	439 732 820,59	357 219 663,33	2 322	175 672 140,25	140 537 706,04
Łódzkie	5 616	149 344 024,37	120 673 310,82	4 890	85 787 725,37	68 630 177,58
Małopolskie	6 454	189 244 827,43	152 590 578,04	3 555	58 883 496,51	47 106 780,46
Mazowieckie	13 587	536 531 914,00	433 760 156,98	6 975	187 649 967,15	150 120 071,42
Opolskie	2 896	164 193 846,52	132 778 570,95	2 163	76 047 644,97	60 846 782,97
Podkarpackie	10 416	353 219 490,35	287 481 976,75	4 309	122 783 210,85	98 228 582,59
Podlaskie	12 453	522 736 081,31	424 008 906,99	4 188	110 857 375,55	88 685 878,09
Pomorskie	8 196	529 298 590,46	426 630 077,77	4 489	189 477 748,08	151 582 190,90
Śląskie	1 911	81 721 539,22	65 949 533,17	1 277	46 577 520,56	37 262 014,58
Świętokrzyskie	8 645	188 747 263,43	152 772 001,51	5 938	82 124 394,99	65 699 494,56
Warmińsko-Mazurskie	10 367	744 064 525,51	599 430 074,83	2 576	157 073 639,70	125 658 918,94
Wielkopolskie	13 079	641 303 432,40	519 153 960,26	7 248	336 235 932,92	268 988 725,74
Zachodniopomorskie	7 608	860 375 129,89	694 870 679,09	3 921	420 074 009,53	336 059 197,54
Razem	138 410	6 936 899 792,01	5 610 486 875,68	71 503	2 636 065 465,73	2 108 905 065,39

* Liczba beneficjentów w wierszu „Razem” jest mniejsza niż suma liczby beneficjentów dla wszystkich województw ze względu na przenoszenie spraw do innego województwa.

Załącznik 3. Tabela 47. PROW 2007-2013 Działanie 221 Zalesianie gruntów rolnych, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zalesianie gruntów rolnych, schemat I (221)											
	PROW 2007-2013									zobowiązania 2004-2006		
	Złożone wnioski (nowe)			Wydane decyzje (do wniosków nowych)			Złożone wnioski o wypłatę pomocy (kontynuacje)			Złożone wnioski o wypłatę płatności (kontynuacje)		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	652	19 021 570,93	15 217 256,74	450	13 257 466,18	10 605 972,94	1 599	13 571 305,60	10 857 044,48	2 511	27 555 479,20	22 044 383,36
Kujawsko-Pomorskie	895	17 325 346,50	13 860 277,20	728	14 390 787,67	11 512 630,14	2 125	12 794 683,70	10 235 746,96	3 947	26 095 904,50	20 876 723,60
Lubelskie	2 053	29 305 616,66	23 444 493,33	1 601	22 329 834,69	17 863 867,75	4 297	20 072 966,40	16 058 373,12	5 787	31 387 920,40	25 110 336,32
Lubuskie	339	11 142 670,90	8 914 136,72	240	8 085 733,80	6 468 587,04	796	7 621 263,30	6 097 010,64	1 728	19 914 919,30	15 931 935,44
Łódzkie	1 796	21 368 303,10	17 094 642,48	1 422	15 609 764,93	12 487 811,94	3 774	14 524 703,20	11 619 762,56	4 654	18 437 431,30	14 749 945,04
Małopolskie	482	5 630 232,73	4 504 186,18	349	4 353 209,93	3 482 567,94	1 123	3 926 957,90	3 141 566,32	1 921	4 615 892,60	3 692 714,08
Mazowieckie	4 063	88 846 375,49	71 077 100,39	3 096	64 277 088,00	51 421 670,40	8 701	60 232 131,00	48 185 704,80	9 992	77 477 301,70	61 981 841,36
Opolskie	243	5 710 312,10	4 568 249,68	165	3 909 962,34	3 127 969,87	467	3 390 951,40	2 712 761,12	899	4 250 673,70	3 400 538,96
Podkarpackie	2 061	22 960 744,97	18 368 595,98	1 718	19 545 101,99	15 636 081,59	4 838	15 114 061,90	12 091 249,52	10 309	29 147 425,10	23 317 940,08
Podlaskie	1 189	21 179 438,30	16 943 550,64	975	17 592 517,31	14 074 013,85	2 653	15 059 793,50	12 047 834,80	5 250	25 979 413,30	20 783 530,64
Pomorskie	510	25 780 870,66	20 624 696,53	402	20 990 672,28	16 792 537,82	1 434	19 352 695,80	15 482 156,64	3 107	31 027 729,90	24 822 183,92
Śląskie	341	6 924 923,10	5 539 938,48	250	5 489 902,88	4 391 922,30	711	4 693 923,50	3 755 138,80	1 315	11 788 691,80	9 430 953,44
Świętokrzyskie	1 763	21 515 023,90	17 212 019,12	1 341	15 489 859,81	12 391 887,85	4 034	15 128 001,40	12 102 401,12	5 215	15 701 450,00	12 561 160,00
Warmińsko-Mazurskie	1 336	59 373 102,08	47 498 481,66	1 028	44 475 422,53	35 580 338,02	3 623	42 790 481,90	34 232 385,52	8 294	96 235 086,20	76 988 068,96
Wielkopolskie	925	20 804 873,83	16 643 899,06	653	15 262 597,77	12 210 078,22	2 245	14 729 159,10	11 783 327,28	3 958	26 118 807,00	20 895 045,60
Zachodniopomorskie	337	16 694 964,45	13 355 971,56	226	12 085 199,82	9 668 159,86	764	10 723 023,20	8 578 418,56	1 687	24 859 417,60	19 887 534,08
Razem	18 985	393 584 369,70	314 867 495,76	14 644	297 145 121,93	237 716 097,54	43 184	273 726 102,80	218 980 882,24	70 574	470 593 543,60	376 474 834,88

Załącznik 3. Tabela 48. PROW 2007-2013 Działanie 223 Zalesianie gruntów innych niż rolne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zalesianie gruntów innych niż rolne, schemat II (223)								
	PROW 2007-2013								
	Złożone wnioski (nowe)			Wydane decyzje (do wniosków nowych)			Złożone wnioski o wypłatę pomocy (kontynuacje)		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
Ogółem		EFRROW	Ogółem		EFRROW	Ogółem		EFRROW	
Dolnośląskie	67	524 309,30	419 447,44	43	358 666,16	286 932,93	140	424 273,10	339 418,48
Kujawsko-Pomorskie	70	318 778,10	255 022,48	52	270 121,60	216 097,28	162	304 277,40	243 421,92
Lubelskie	536	2 188 889,20	1 751 111,36	443	1 842 916,49	1 474 333,19	981	1 881 059,20	1 504 847,36
Lubuskie	39	301 429,20	241 143,36	18	172 505,30	138 004,24	59	147 850,30	118 280,24
Łódzkie	98	455 054,90	364 043,92	63	303 399,35	242 719,48	165	234 083,30	187 266,64
Małopolskie	111	462 927,50	370 342,00	61	274 890,45	219 912,36	136	226 758,50	181 406,80
Mazowieckie	442	1 918 019,10	1 534 415,28	289	1 393 724,40	1 114 979,52	757	1 508 631,70	1 206 905,36
Opolskie	48	201 533,50	161 226,80	28	139 504,80	111 603,84	65	153 320,70	122 656,56
Podkarpackie	807	4 392 659,20	3 514 127,36	661	3 096 024,07	2 476 819,26	1 435	2 779 010,10	2 223 208,08
Podlaskie	128	833 360,80	666 688,64	96	726 052,40	580 841,92	192	604 324,90	483 459,92
Pomorskie	53	304 809,00	243 847,20	26	165 182,70	132 146,16	52	113 230,60	90 584,48
Śląskie	50	249 254,30	199 403,44	21	150 639,20	120 511,36	46	133 952,70	107 162,16
Świętokrzyskie	142	611 495,40	489 196,32	108	504 948,68	403 958,94	297	492 351,90	393 881,52
Warmińsko-Mazurskie	179	1 419 882,60	1 135 906,08	119	975 795,20	780 636,16	366	1 001 737,10	801 389,68
Wielkopolskie	75	431 017,75	344 814,20	41	292 829,70	234 263,76	108	226 541,50	181 233,20
Zachodniopomorskie	72	906 986,40	725 589,12	42	533 176,90	426 541,52	137	578 602,60	462 882,08
Razem	2 917	15 520 406,25	12 416 325,00	2 111	11 200 377,40	8 960 301,92	5 098	10 810 005,60	8 648 004,48

Załącznik 3. Tabela 49. PROW 2007-2013 Działanie 221, 223 Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności					
	zobowiązania z lat 2007-2013			zobowiązania z lat 2004-2006		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	248	26 517 481,44	21 134 929,78	274	26 579 417,20	20 808 261,56
Kujawsko-Pomorskie	462	26 511 566,95	21 148 918,83	496	24 993 740,10	19 596 308,16
Lubelskie	1 349	44 101 305,24	35 109 582,70	647	30 043 431,60	23 483 091,64
Lubuskie	120	15 306 760,10	12 220 398,36	200	19 035 555,80	14 851 110,75
Łódzkie	1 067	29 441 238,56	23 395 281,62	591	17 443 062,40	13 645 564,38
Małopolskie	299	8 448 361,50	6 734 273,02	244	4 495 908,00	3 518 307,30
Mazowieckie	2 114	120 476 808,91	96 068 791,28	1 139	70 870 237,65	55 407 823,05
Opolskie	121	7 377 810,70	5 898 733,92	115	4 115 387,80	3 224 826,94
Podkarpackie	1 425	39 408 099,00	31 366 240,14	1 200	28 069 984,50	21 972 495,65
Podlaskie	650	32 444 882,30	25 779 006,15	603	25 335 469,05	19 811 573,22
Pomorskie	275	39 052 240,48	31 161 646,88	363	29 717 717,50	23 276 190,09
Śląskie	220	10 107 259,81	8 073 316,96	161	11 562 815,35	9 083 019,39
Świętokrzyskie	1 030	30 374 636,18	24 203 763,30	657	15 157 437,70	11 854 135,30
Warmińsko-Mazurskie	616	85 727 550,76	68 345 782,65	838	92 187 930,65	72 075 894,62
Wielkopolskie	477	29 229 335,57	23 337 485,01	480	24 686 960,00	19 339 977,68
Zachodniopomorskie	179	22 459 692,31	17 831 665,11	163	22 751 386,55	17 777 366,95
Razem	10 638	566 985 029,81	451 809 815,71	8 125	447 046 441,85	349 725 946,68

Załącznik 3. Tabela 50. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory: 2009, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł, Wariant I, wg miejsca złożenia wniosku

Województwo	Nabór 2009						Nabór 2010					
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Złożone wnioski			Podpisane umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	27	70 623 435,30	56 498 748,24	8	16 472 242,00	13 177 793,60	19	38 733 167,00	30 986 533,60	17	28 854 434,00	23 083 547,20
Kujawsko-Pomorskie	10	10 327 108,00	8 261 686,40	6	4 354 028,00	3 483 222,40	7	9 459 778,00	7 567 822,40	3	2 421 310,00	1 937 048,00
Lubelskie	3	6 294 135,00	5 035 308,00	2	3 292 805,00	2 634 244,00	2	3 121 826,00	2 497 460,80	1	425 885,00	340 708,00
Lubuskie	9	17 078 092,00	13 662 473,60	3	2 919 552,00	2 335 641,60	5	16 470 048,00	13 176 038,40	5	15 499 305,00	12 399 444,00
Łódzkie	14	27 355 623,00	21 884 498,40	9	16 991 109,00	13 592 887,20	7	4 659 770,00	3 727 816,00	7	3 647 826,00	2 918 260,80
Małopolskie	8	6 403 524,00	5 122 819,20	4	2 119 734,00	1 695 787,20	10	3 912 170,00	3 129 736,00	9	3 505 971,00	2 804 776,80
Mazowieckie	12	25 241 167,00	20 192 933,60	9	18 030 993,00	14 424 794,40	4	5 680 440,00	4 544 352,00	3	2 532 278,00	2 025 822,40
Opolskie	6	19 788 479,00	15 830 783,20	2	7 955 354,00	6 364 283,20	7	9 145 413,00	7 316 330,40	6	4 467 788,00	3 574 230,40
Podkarpackie	9	28 581 889,00	22 865 511,20	7	15 094 427,00	12 075 541,60	4	6 870 878,00	5 496 702,40	4	5 661 019,00	4 528 815,20
Podlaskie	12	17 222 029,00	13 777 623,20	3	2 848 775,00	2 279 020,00	5	9 672 387,00	7 737 909,60	3	1 594 976,00	1 275 980,80
Pomorskie	5	13 405 665,00	10 724 532,00	3	9 328 424,00	7 462 739,20	6	4 135 769,00	3 308 615,20	3	2 836 460,00	2 269 168,00
Śląskie	3	8 855 956,00	7 084 764,80	3	6 030 328,00	4 824 262,40	6	7 685 168,00	6 148 134,40	5	4 361 437,00	3 489 149,60
Świętokrzyskie	10	10 169 684,00	8 135 747,20	6	5 597 254,00	4 477 803,20	7	10 895 708,00	8 716 566,40	5	5 622 994,00	4 498 395,20
Warmińsko-Mazurskie	22	60 958 457,00	48 766 765,60	21	36 090 999,00	28 872 799,20	7	4 773 767,00	3 819 013,60	7	3 981 840,00	3 185 472,00
Wielkopolskie	13	34 546 368,00	27 637 094,40	9	22 659 261,00	18 127 408,80	8	4 985 727,00	3 988 581,60	7	1 509 537,00	1 207 629,60
Zachodniopomorskie	6	11 771 359,00	9 417 087,20	5	10 585 721,00	8 468 576,80	3	5 232 001,00	4 185 600,80	3	4 056 207,00	3 244 965,60
Razem	169	368 622 970,30	294 898 376,24	100	180 371 006,00	144 296 804,80	107	145 434 017,00	116 347 213,60	88	90 979 267,00	72 783 413,60

Załącznik 3. Tabela 51. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory 2012, 2013), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł, Wariant I, wg miejsca złożenia wniosku

Województwo	Nabór 2012						Nabór 2013					
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Złożone wnioski			Podpisane umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	9	25 328 417,00	20 262 733,60	8	14 110 672,00	11 288 537,60	10	23 293 968,00	18 635 174,40	8	11 849 629,00	9 479 703,20
Kujawsko-Pomorskie	10	16 775 713,00	13 420 570,40	9	10 556 889,00	8 445 511,20	14	24 360 038,00	19 488 030,40	13	15 662 868,00	12 530 294,40
Lubelskie	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	5	6 482 974,00	5 186 379,20	5	4 717 972,00	3 774 377,60
Lubuskie	6	23 350 829,00	18 680 663,20	6	12 457 851,00	9 966 280,80	13	45 958 194,00	36 766 555,20	8	11 475 009,00	9 180 007,20
Łódzkie	7	14 840 694,00	11 872 555,20	7	9 242 941,00	7 394 352,80	6	8 828 487,00	7 062 789,60	6	6 661 096,00	5 328 876,80
Małopolskie	12	10 423 108,00	8 338 486,40	11	5 685 739,00	4 548 591,20	17	15 434 341,00	12 347 472,80	17	9 907 118,00	7 925 694,40
Mazowieckie	9	17 887 244,00	14 309 795,20	9	10 777 036,00	8 621 628,80	9	17 837 226,00	14 269 780,80	8	9 093 239,00	7 274 591,20
Opolskie	5	8 529 232,00	6 823 385,60	5	4 072 869,00	3 258 295,20	9	9 886 581,00	7 909 264,80	8	5 037 550,00	4 030 040,00
Podkarpackie	6	17 704 451,00	14 163 560,80	6	12 436 679,00	9 949 343,20	9	21 556 025,00	17 244 820,00	9	17 741 740,00	14 193 392,00
Podlaskie	10	10 793 614,00	8 634 891,20	10	5 824 438,00	4 659 550,40	7	9 224 558,00	7 379 646,40	6	3 524 509,00	2 819 607,20
Pomorskie	6	8 873 209,00	7 098 567,20	4	4 594 979,00	3 675 983,20	3	8 600 159,00	6 880 127,20	1	1 691 842,00	1 353 473,60
Śląskie	7	11 878 600,00	9 502 880,00	7	7 705 858,00	6 164 686,40	15	14 987 623,00	11 990 098,40	13	6 148 918,00	4 919 134,40
Świętokrzyskie	4	8 158 019,00	6 526 415,20	4	4 590 950,00	3 672 760,00	9	13 614 834,00	10 891 867,20	9	9 157 211,00	7 325 768,80
Warmińsko-Mazurskie	13	27 784 258,00	22 227 406,40	13	18 577 744,00	14 862 195,20	12	20 331 426,00	16 265 140,80	10	8 510 789,00	6 808 631,20
Wielkopolskie	10	17 344 540,00	13 875 632,00	10	13 296 949,00	10 637 559,20	15	37 226 157,00	29 780 925,60	11	15 771 905,00	12 617 524,00
Zachodniopomorskie	2	1 528 965,00	1 223 172,00	2	1 295 014,00	1 036 011,20	4	10 428 146,00	8 342 516,80	3	3 514 242,00	2 811 393,60
Razem	116	221 200 893,00	176 960 714,40	111	135 226 608,00	108 181 286,40	157	288 050 737,00	230 440 589,60	135	140 465 637,00	112 372 509,60

Załącznik 3. Tabela 52. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFROW
Dolnośląskie	25	65 956 725,00	53 464 262,80
Kujawsko-Pomorskie	19	34 150 899,00	27 992 107,80
Lubelskie	5	8 208 262,00	6 566 609,60
Lubuskie	17	38 132 036,00	30 714 572,20
Łódzkie	13	35 970 752,00	29 195 871,60
Małopolskie	11	20 980 025,00	17 110 271,40
Mazowieckie	13	39 700 349,00	32 054 315,40
Opolskie	9	21 338 708,00	17 070 966,40
Podkarpackie	10	50 526 156,00	40 511 325,00
Podlaskie	11	13 666 943,00	10 933 554,40
Pomorskie	7	18 375 059,00	14 700 047,20
Śląskie	9	24 038 503,00	19 465 570,80
Świętokrzyskie	10	24 376 473,00	19 783 263,20
Warmińsko-Mazurskie	25	66 595 663,00	53 573 540,00
Wielkopolskie	22	50 255 321,00	40 874 417,40
Zachodniopomorskie	11	17 392 827,00	13 914 261,60
Razem	212	529 664 701,00	427 924 956,80

Załącznik 3. Tabela 53. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory 2009, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł, Wariant II wg miejsca rozpatrywania wniosku*

Województwo	Nabór 2009						Nabór 2010					
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Złożone wnioski			Podpisane umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Małopolskie	53	107 449 290,00	85 959 432,00	33	57 081 011,00	45 664 808,80	43	46 290 933,00	37 032 746,40	37	27 692 920,00	22 154 336,00
Warmińsko-Mazurskie	61	127 154 426,00	101 723 540,80	42	70 653 219,00	56 522 575,20	29	33 722 141,00	26 977 712,80	19	13 366 864,00	10 693 491,20
Zachodniopomorskie	55	134 019 254,30	107 215 403,44	25	52 636 776,00	42 109 420,80	35	65 420 943,00	52 336 754,40	32	49 919 483,00	39 935 586,40
Razem	169	368 622 970,30	294 898 376,24	100	180 371 006,00	144 296 804,80	107	145 434 017,00	116 347 213,60	88	90 979 267,00	72 783 413,60

Załącznik 3. Tabela 54. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory 2012, 2013), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł, Wariant II wg miejsca rozpatrywania wniosku*

Województwo	Nabór 2012						Nabór 2013					
	Złożone wnioski			Podpisane umowy			Złożone wnioski			Podpisane umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Małopolskie	41	71 534 104,00	57 227 283,20	40	43 735 036,00	34 988 028,80	70	90 790 865,00	72 632 692,00	67	59 371 605,00	47 497 284,00
Warmińsko-Mazurskie	48	82 114 038,00	65 691 230,40	45	50 331 086,00	40 264 868,80	45	80 353 407,00	64 282 725,60	38	38 483 247,00	30 786 597,60
Zachodniopomorskie	27	67 552 751,00	54 042 200,80	26	41 160 486,00	32 928 388,80	42	116 906 465,00	93 525 172,00	30	42 610 785,00	34 088 628,00
Razem	116	221 200 893,00	176 960 714,40	111	135 226 608,00	108 181 286,40	157	288 050 737,00	230 440 589,60	135	140 465 637,00	112 372 509,60

*Weryfikacja i ocena wniosku prowadzone są w :

- ✓ Małopolskim Oddziale Regionalnym ARiMR dla wniosków złożonych w województwach: Lubelskim, Łódzkim, Małopolskim, Opolskim, Podkarpackim, Śląskim, Świętokrzyskim;
- ✓ Warmińsko-Mazurskim Oddziale Regionalnym ARiMR dla wniosków złożonych w województwach: Kujawsko-Pomorskim, Mazowieckim, Podlaskim, Pomorskim, Warmińsko-Mazurskim;
- ✓ Zachodniopomorskim Oddziale Regionalnym ARiMR dla wniosków złożonych w województwach: Zachodniopomorskim, Lubuskim, Dolnośląskim, Wielkopolskim.

Załącznik 3. Tabela 55. PROW 2007-2013 Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, złożone wnioski i zawarte umowy (Nabory: 2008, 2009), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2008						Nabór 2009					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	127	10 858 759,92	8 144 069,94	41	3 432 988,50	2 574 741,39	127	9 927 390,97	7 445 543,22	64	5 234 422,00	3 925 816,54
Kujawsko-Pomorskie	176	15 111 140,45	11 333 355,33	86	7 354 155,50	5 515 616,65	256	21 107 723,75	15 830 792,81	118	10 103 316,00	7 577 487,02
Lubelskie	500	39 097 307,23	29 322 980,42	217	17 181 629,50	12 886 222,31	406	30 348 614,51	22 761 460,88	267	20 120 329,50	15 090 247,37
Lubuskie	72	6 295 795,50	4 721 846,62	34	3 066 093,00	2 299 569,77	82	6 828 431,20	5 121 323,40	29	2 371 151,50	1 778 363,65
Łódzkie	340	27 856 302,40	20 892 226,80	124	10 409 374,50	7 807 030,97	226	18 467 789,00	13 850 841,75	140	11 603 172,50	8 702 379,46
Małopolskie	310	23 356 235,47	17 517 176,60	140	10 746 707,50	8 060 030,72	269	20 113 467,39	15 085 100,54	156	11 307 250,50	8 480 437,99
Mazowieckie	525	45 667 435,18	34 250 576,38	240	21 137 472,50	15 853 104,49	549	46 592 286,46	34 944 214,84	319	27 367 333,00	20 525 499,92
Opolskie	90	6 532 701,50	4 899 526,12	53	3 757 689,50	2 818 267,17	137	9 813 504,50	7 360 128,37	91	6 690 152,50	5 017 614,44
Podkarpackie	282	19 305 388,47	14 479 041,35	120	8 241 531,00	6 181 148,38	293	20 200 486,25	15 150 364,68	158	10 851 040,50	8 138 280,54
Podlaskie	221	17 986 436,07	13 489 827,05	113	9 657 071,50	7 242 803,73	336	26 486 303,54	19 864 727,65	169	13 348 893,00	10 011 669,88
Pomorskie	215	17 419 487,00	13 064 615,25	88	6 988 155,00	5 241 116,32	161	12 691 524,00	9 518 643,00	65	5 484 184,00	4 113 138,06
Śląskie	109	8 318 851,00	6 239 138,25	53	4 126 455,00	3 094 841,28	143	11 948 920,00	8 961 690,00	97	7 917 355,00	5 938 016,30
Świętokrzyskie	260	20 340 064,93	15 255 048,69	120	9 689 914,00	7 267 435,57	173	12 714 770,71	9 536 078,03	95	6 937 016,00	5 202 762,08
Warmińsko-Mazurskie	163	13 945 617,00	10 459 212,75	84	7 499 358,00	5 624 518,56	148	12 407 275,50	9 305 456,62	95	8 065 488,00	6 049 116,05
Wielkopolskie	564	50 569 136,50	37 926 852,37	308	28 067 681,00	21 050 760,92	433	38 790 844,22	29 093 133,16	222	19 902 309,00	14 926 731,82
Zachodniopomorskie	96	8 648 661,00	6 486 495,75	49	4 207 608,00	3 155 706,04	98	8 276 121,83	6 207 091,37	50	4 407 971,50	3 305 978,66
Razem	4 050	331 309 319,62	248 481 989,67	1 870	155 563 884,00	116 672 914,27	3 837	306 715 453,83	230 036 590,32	2 135	171 711 384,50	128 783 539,78

Załącznik 3. Tabela 56. PROW 2007-2013 Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, złożone wnioski i zawarte umowy (Nabory: 2010, 2011), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2010						Nabór 2011					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	349	29 998 662,00	22 498 996,50	217	19 210 663,00	14 407 997,33	376	33 103 807,25	24 827 855,43	154	13 811 671,00	10 358 753,31
Kujawsko-Pomorskie	498	45 046 730,65	33 785 047,99	293	27 333 293,00	20 499 969,79	947	96 108 694,70	72 081 521,02	315	29 399 416,00	22 049 562,11
Lubelskie	823	70 208 359,30	52 656 269,48	580	49 706 513,50	37 279 885,41	931	88 444 450,78	66 333 338,08	462	40 188 935,60	30 141 701,86
Lubuskie	182	17 036 408,33	12 777 306,25	121	11 542 530,33	8 656 897,77	266	26 986 341,50	20 239 756,12	110	9 771 148,00	7 328 361,02
Łódzkie	589	51 638 522,94	38 728 892,21	373	32 956 586,50	24 717 440,04	595	53 398 022,90	40 048 517,17	297	26 135 124,00	19 601 343,10
Małopolskie	440	34 914 903,50	26 186 177,63	254	20 716 464,20	15 537 348,29	393	35 179 212,90	26 384 409,67	177	15 167 363,40	11 375 522,62
Mazowieckie	1 429	130 401 554,72	97 801 166,04	921	85 357 187,00	64 017 890,53	1 470	142 444 949,75	106 833 712,31	827	76 340 727,69	57 255 545,94
Opolskie	237	20 113 586,50	15 085 189,88	172	15 005 942,00	11 254 456,57	508	45 403 045,99	34 052 284,49	164	14 537 735,62	10 903 301,79
Podkarpackie	365	28 368 697,86	21 276 523,40	247	19 645 689,00	14 734 266,89	411	33 621 381,80	25 216 036,35	166	12 305 588,00	9 229 191,08
Podlaskie	584	53 053 644,00	39 790 233,00	352	32 960 748,50	24 720 561,46	937	89 040 521,84	66 780 391,38	517	48 620 031,50	36 465 023,81
Pomorskie	275	24 561 888,35	18 421 416,26	145	13 401 134,50	10 050 850,95	575	56 492 715,00	42 369 536,25	255	23 521 084,50	17 640 813,45
Śląskie	293	24 031 647,50	18 023 735,63	194	16 765 307,50	12 573 980,73	274	26 271 605,53	19 703 704,14	145	12 724 235,00	9 543 176,35
Świętokrzyskie	455	37 871 707,28	28 403 780,46	335	28 547 104,96	21 410 328,90	394	54 001 693,80	40 501 270,35	170	14 656 795,70	10 992 596,83
Warmińsko-Mazurskie	434	39 626 473,50	29 719 855,13	268	24 878 429,50	18 658 822,22	778	71 430 627,62	53 572 970,71	368	33 499 704,50	25 124 778,52
Wielkopolskie	1 652	157 541 866,48	118 156 399,86	1172	112 432 671,00	84 324 503,47	3 052	308 119 535,17	231 089 651,37	1 629	153 406 762,00	115 055 071,85
Zachodniopomorskie	211	20 198 190,50	15 148 642,88	134	12 610 327,50	9 457 745,65	389	37 893 951,00	28 420 463,25	194	18 365 176,50	13 773 882,41
Razem	8 816	784 612 843,41	588 459 632,56	5 778	523 070 591,99	392 302 946,00	12 296	1 197 940 557,53	898 455 418,09	5 950	542 451 499,01	406 838 626,05

Załącznik 3. Tabela 57. PROW 2007-2013 Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	463	41 155 243,50	30 866 432,38
Kujawsko-Pomorskie	793	73 343 040,00	55 007 279,67
Lubelskie	1 445	124 508 581,10	93 381 434,61
Lubuskie	286	26 609 303,39	19 956 977,45
Łódzkie	901	80 129 077,00	60 096 807,21
Małopolskie	700	56 625 889,97	42 469 416,82
Mazowieckie	2 254	209 096 562,70	156 822 420,98
Opolskie	453	39 485 234,79	29 613 925,74
Podkarpackie	644	49 740 303,00	37 305 226,58
Podlaskie	1 126	103 683 924,00	77 762 942,32
Pomorskie	541	48 470 301,00	36 352 725,41
Śląskie	470	40 543 575,10	30 407 680,93
Świętokrzyskie	680	58 995 483,84	44 246 612,29
Warmińsko-Mazurskie	805	72 788 762,50	54 591 571,32
Wielkopolskie	3 297	311 982 150,00	233 986 611,22
Zachodniopomorskie	420	38 812 172,50	29 109 129,17
Razem	15 277	1 375 969 604,39	1 031 977 194,10

Załącznik 3. Tabela 58. PROW 2007-2013 Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, złożone wnioski i zawarte umowy (Nabory: 2009, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2009						Nabór 2010					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	L	Kwota		L	Kwota		L	Kwota		L	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	217	33 418 818,45	25 064 113,83	41	5 063 202,00	3 797 401,55	430	81 788 679,51	61 341 509,63	93	15 986 655,50	11 989 991,70
Kujawsko-Pomorskie	215	31 926 744,55	23 945 058,41	64	8 855 528,00	6 641 646,05	538	101 644 839,13	76 233 629,34	137	24 267 581,00	18 200 685,86
Lubelskie	311	42 717 189,63	32 037 892,22	170	22 824 196,50	17 118 147,56	664	121 762 394,92	91 321 796,19	273	47 943 875,50	35 957 906,81
Lubuskie	99	15 795 074,64	11 846 305,98	42	5 732 256,50	4 299 192,42	281	54 934 870,24	41 201 152,68	100	18 899 048,00	14 174 286,09
Łódzkie	243	39 001 085,38	29 250 814,03	76	11 952 433,00	8 964 324,83	536	101 710 933,97	76 283 200,47	167	29 315 702,50	21 986 777,01
Małopolskie	551	89 000 690,86	66 750 518,14	226	35 770 059,35	26 827 544,76	825	144 423 808,46	108 317 856,34	353	60 419 417,00	45 314 563,08
Mazowieckie	548	101 507 391,72	76 130 543,79	174	24 637 350,00	18 478 012,61	1 229	253 409 588,31	190 057 191,23	370	71 589 648,50	53 692 236,55
Opolskie	89	10 203 481,72	7 652 611,29	41	4 595 096,00	3 446 322,03	311	52 961 757,33	39 721 317,99	109	16 888 904,50	12 666 678,50
Podkarpackie	474	67 576 135,72	50 682 101,79	214	28 540 089,50	21 405 067,32	757	133 188 650,49	99 891 487,86	374	64 414 703,17	48 311 027,75
Podlaskie	194	29 722 024,81	22 291 518,60	96	14 626 903,99	10 970 178,07	340	61 039 205,60	45 779 404,20	133	21 657 052,00	16 242 789,11
Pomorskie	269	41 470 567,85	31 102 925,88	78	11 422 958,50	8 567 218,97	566	112 420 918,20	84 315 688,65	210	38 645 604,00	28 984 203,15
Śląskie	357	58 342 391,08	43 756 793,31	206	34 385 541,99	25 789 156,65	767	138 555 031,05	103 916 273,28	290	52 345 604,55	39 259 203,60
Świętokrzyskie	213	31 136 083,99	23 352 062,99	110	14 033 253,43	10 524 940,18	400	71 212 905,97	53 409 679,47	156	26 306 853,40	19 730 140,24
Warmińsko-Mazurskie	176	26 723 687,43	20 042 765,57	65	8 895 047,50	6 671 285,69	591	120 837 235,53	90 627 926,64	202	40 446 852,50	30 335 139,51
Wielkopolskie	856	157 844 695,77	118 383 521,82	346	61 945 275,00	46 458 956,58	1 911	394 352 349,18	295 764 261,88	733	151 768 863,10	113 826 647,80
Zachodniopomorskie	171	26 714 899,45	20 036 174,58	44	5 574 341,00	4 180 755,79	394	75 157 589,42	56 368 192,06	145	27 493 451,50	20 620 088,75
Razem	4 983	803 100 963,05	602 325 722,23	1 993	298 853 532,26	224 140 151,06	10 540	2 019 400 757,31	1 514 550 567,91	3 845	708 389 816,72	531 292 365,51

L – Liczba.

Załącznik 3. Tabela 59. PROW 2007-2013 Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, złożone wnioski i zawarte umowy (Nabory: 2011, 2013), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Nabór 2011						Nabór 2013					
	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Złożone wnioski			Zawarte umowy		
	L	Kwota		L	Kwota		L	Kwota		L	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	652	131 708 547,97	98 781 410,97	182	34 855 682,00	26 141 761,62	851	169 153 833,30	126 865 374,97	222	39 790 541,00	29 842 905,90
Kujawsko-Pomorskie	772	155 073 241,40	116 304 931,05	189	38 394 862,50	28 796 146,97	885	184 457 694,14	138 343 270,60	202	39 089 054,00	29 316 790,58
Lubelskie	1 028	207 387 481,54	155 540 611,15	398	76 146 319,50	57 109 739,92	1 097	213 804 888,54	160 353 666,40	382	68 752 191,00	51 564 143,49
Lubuskie	385	81 365 773,07	61 024 329,80	137	27 945 967,00	20 959 475,35	470	106 119 104,16	79 589 328,12	116	23 725 727,50	17 794 295,74
Łódzkie	703	137 967 192,12	103 475 394,09	197	34 631 456,00	25 973 592,09	928	175 765 753,87	131 824 315,40	221	38 088 233,50	28 566 175,28
Małopolskie	1 168	210 076 703,17	157 557 527,37	455	80 035 877,50	60 026 908,52	1 430	276 211 146,58	207 158 359,93	528	96 127 708,86	72 095 782,07
Mazowieckie	1 555	331 333 780,00	248 500 335,00	452	87 680 667,50	65 760 500,92	1 993	400 538 519,95	300 403 889,96	539	106 726 816,50	80 045 112,70
Opolskie	511	97 530 518,41	73 147 888,80	179	34 470 157,17	25 852 617,99	464	88 934 243,92	66 700 682,94	135	21 565 570,50	16 174 177,94
Podkarpackie	1 353	254 161 335,00	190 621 001,25	450	78 577 755,50	58 933 316,96	1 233	231 552 009,84	173 664 007,38	345	58 380 434,20	43 785 325,98
Podlaskie	462	87 545 093,50	65 658 820,12	151	27 714 171,00	20 785 628,36	495	95 210 828,50	71 408 121,37	182	31 362 806,50	23 522 105,03
Pomorskie	950	195 130 768,14	146 348 076,10	328	67 728 282,50	50 796 212,07	1 051	220 716 861,94	165 537 646,45	259	54 281 634,50	40 711 226,03
Śląskie	993	191 793 111,83	143 844 833,87	380	72 611 926,00	54 458 944,71	1 147	235 392 455,29	176 544 341,46	364	73 378 111,12	55 033 583,57
Świętokrzyskie	646	118 031 758,55	88 523 818,91	207	35 591 806,14	26 693 854,75	647	123 007 961,11	92 255 970,83	198	34 630 289,78	25 972 717,48
Warmińsko-Mazurskie	901	195 235 541,50	146 426 656,12	268	54 984 683,50	41 238 512,75	842	175 150 169,41	131 362 627,05	186	37 460 168,50	28 095 126,46
Wielkopolskie	3 021	654 994 533,31	491 245 899,98	686	144 648 975,50	108 486 732,08						
Zachodniopomorskie	630	131 853 771,57	98 890 328,67	176	35 448 315,80	26 586 236,97	668	137 356 097,72	103 017 073,29	175	33 363 694,00	25 022 770,62
Razem	15 730	3 181 189 151,08	2 385 891 863,25	4 835	931 466 905,11	698 600 182,03	14 201	2 833 371 568,27	2 125 028 676,15	4 054	756 722 981,46	567 542 238,87

L - Liczba.

Załącznik 3. Tabela 60. PROW 2007-2013 Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności		
	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFROW
Dolnośląskie	485	89 938 392,33	67 453 793,72
Kujawsko-Pomorskie	557	108 272 406,91	81 204 304,65
Lubelskie	1 120	209 900 671,96	157 425 502,70
Lubuskie	360	73 727 701,57	55 295 775,75
Łódzkie	603	110 801 054,61	83 100 790,42
Małopolskie	1 434	264 273 445,35	198 205 082,25
Mazowieckie	1 432	284 457 021,76	213 342 764,89
Opolskie	429	76 040 880,67	57 030 660,05
Podkarpackie	1 252	224 733 842,62	168 550 380,30
Podlaskie	523	94 797 536,24	71 098 151,61
Pomorskie	810	164 089 438,96	123 067 078,38
Śląskie	1 156	228 095 551,17	171 071 662,00
Świętokrzyskie	613	105 456 494,23	79 092 369,85
Warmińsko-Mazurskie	665	136 460 714,68	102 345 535,36
Wielkopolskie	1 680	352 265 650,10	264 199 235,83
Zachodniopomorskie	512	98 657 416,88	73 993 062,05
Razem	13 630	2 621 968 220,04	1 966 476 149,81

Załącznik 3. Tabela 61. PROW 2007-2013 Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFROW		Ogółem	EFROW		Ogółem*	EFROW
Dolnośląskie	381	1 007 777 693,72	589 805 842,11	286	493 277 728,13	317 328 243,00	147	490 558 089,91	315 793 985,95
Kujawsko-Pomorskie	521	859 145 112,99	492 310 809,00	445	463 265 896,49	302 526 510,00	141	460 029 103,04	299 535 584,92
Lubelskie	581	1 194 993 284,25	762 639 017,19	476	625 103 817,93	420 925 540,08	203	615 515 574,98	414 970 308,62
Lubuskie	271	593 882 299,29	365 680 877,78	218	268 018 585,12	172 867 906,13	92	264 456 308,39	170 131 182,99
Łódzkie	428	1 058 197 617,13	621 353 310,46	356	548 643 365,17	360 744 066,00	164	535 579 253,28	354 923 838,26
Małopolskie	529	1 318 932 440,55	782 631 812,14	404	654 024 281,71	423 366 153,69	179	641 845 872,56	417 359 122,57
Mazowieckie	706	1 931 715 739,20	1 189 170 646,58	541	958 194 189,19	655 064 972,51	254	945 286 246,21	646 784 999,84
Opolskie	196	539 549 765,69	303 843 668,40	150	264 492 636,65	169 604 925,37	79	260 442 381,55	166 305 702,65
Podkarpackie	388	1 058 374 383,41	614 152 929,23	317	548 184 871,77	349 077 533,00	172	545 201 595,39	347 158 535,11
Podlaskie	370	663 952 916,21	455 484 202,92	306	368 255 220,79	261 049 381,00	111	365 368 011,13	259 152 915,62
Pomorskie	354	781 988 116,93	477 605 177,01	278	393 434 754,11	250 039 959,00	103	385 377 751,38	244 834 634,30
Śląskie	318	852 515 067,00	517 940 786,22	250	444 788 576,31	285 839 942,00	131	431 442 507,46	279 787 804,84
Świętokrzyskie	344	828 381 815,76	491 996 469,53	283	361 547 699,84	244 766 737,00	111	356 613 933,27	241 515 744,17
Warmińsko-Mazurskie	387	789 277 533,15	498 582 187,87	308	410 172 419,72	269 257 222,00	128	406 295 153,32	265 993 424,55
Wielkopolskie	494	1 272 889 554,77	777 499 370,75	405	727 714 319,34	475 938 935,00	229	718 824 064,53	470 841 469,16
Zachodniopomorskie	468	752 931 002,31	497 458 968,26	311	321 449 010,17	215 513 506,00	110	312 167 406,75	210 411 425,06
Razem	6 736	15 504 504 342,36	9 438 156 075,45	5 334	7 850 567 372,44	5 173 911 531,78	2 354	7 735 003 253,15	5 105 500 678,61

*W kwocie środków ogółem zawarte są środki JST oraz inne środki publiczne.

Załącznik 3. Tabela 62. PROW 2007-2013 Działanie 313, 322, 323 Odnowa i rozwój wsi, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem*	EFRROW
Dolnośląskie	588	344 173 508,22	197 453 518,57	482	205 736 372,33	128 677 617,43	230	202 006 898,13	126 385 397,24
Kujawsko-Pomorskie	569	261 757 353,16	161 840 241,66	491	161 763 505,74	110 811 784,00	183	158 852 009,85	109 215 642,05
Lubelskie	721	398 820 938,53	242 256 976,88	573	226 873 970,75	152 514 961,53	279	223 049 162,31	150 766 950,58
Lubuskie	269	159 741 541,72	93 483 809,83	223	102 781 322,72	65 299 972,00	120	100 055 176,15	63 827 441,21
Łódzkie	498	327 704 727,58	182 953 638,84	398	186 720 607,45	119 616 263,00	193	182 589 050,11	118 139 729,71
Małopolskie	765	462 674 348,01	264 667 358,03	559	220 443 636,27	143 173 887,00	252	217 626 519,33	139 950 013,24
Mazowieckie	1019	564 441 328,03	340 876 264,04	760	266 292 595,43	183 979 573,00	357	261 283 531,53	180 719 078,81
Opolskie	247	117 916 989,12	72 294 068,94	180	68 649 900,55	44 279 613,38	131	67 047 816,25	43 002 218,01
Podkarpackie	580	306 561 175,52	184 997 397,66	496	197 623 013,62	129 726 742,00	267	195 088 366,90	128 458 959,78
Podlaskie	425	227 017 767,83	141 880 959,45	326	134 129 583,87	90 976 972,00	196	131 329 021,73	89 160 455,05
Pomorskie	557	269 640 699,55	159 862 113,58	443	153 001 556,81	98 114 139,00	170	148 523 264,14	95 600 490,32
Śląskie	572	272 736 784,40	162 714 377,44	413	150 159 791,77	94 765 090,00	190	144 874 181,68	91 753 571,92
Świętokrzyskie	374	201 225 589,66	126 126 957,91	311	121 605 062,47	83 147 660,00	166	119 446 919,88	82 038 659,68
Warmińsko-Mazurskie	549	323 948 411,72	187 440 163,82	356	159 571 348,65	99 436 061,00	188	155 540 285,19	97 626 801,05
Wielkopolskie	988	557 208 052,84	322 841 348,79	778	313 049 189,95	199 460 738,73	363	305 338 580,64	195 125 409,65
Zachodniopomorskie	391	213 787 002,42	126 389 596,64	307	123 269 581,41	79 391 951,00	169	118 283 426,63	76 007 602,64
Razem	9 112	5 009 356 218,31	2 968 078 792,08	7 096	2 791 671 039,79	1 823 373 025,07	3 453	2 730 934 210,45	1 787 778 420,94

*W kwocie środków ogółem zawarte są środki JST oraz inne środki publiczne.

Załącznik 3. Tabela 63. PROW 2007-2013 Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem*	EFRROW
Dolnośląskie	5 275	404 757 598,68	274 508 903,79	2 701	197 506 737,54	138 756 876,93	1 061	201 498 185,84	137 557 977,00
Kujawsko-Pomorskie	3 716	281 090 612,07	197 660 211,22	2 104	153 243 129,92	110 150 471,14	734	154 548 883,82	108 925 418,59
Lubelskie	6 531	411 116 821,60	285 032 620,76	3 718	216 194 780,18	157 172 775,06	1 296	221 878 996,15	156 294 228,61
Lubuskie	2 718	182 590 238,20	130 818 918,10	1 382	92 966 272,23	67 742 023,86	460	93 816 188,81	67 120 782,62
Łódzkie	3 227	284 406 671,36	189 715 047,71	2 075	160 887 781,43	113 534 328,63	815	161 644 687,00	112 461 575,42
Małopolskie	7 725	597 837 732,31	406 937 363,75	3 920	293 769 650,82	211 665 526,64	1 704	292 192 202,69	207 639 934,53
Mazowieckie	8 386	688 357 489,31	472 019 814,09	3 786	314 805 127,89	217 006 252,14	1 539	311 024 305,06	215 555 694,02
Opolskie	2 865	227 442 791,13	162 910 786,41	1 449	96 520 966,29	70 301 989,92	555	98 276 218,62	69 753 383,10
Podkarpackie	4 533	355 731 880,46	250 008 632,73	2 806	208 597 515,34	153 092 669,64	1 154	213 717 094,25	153 355 394,47
Podlaskie	3 717	212 601 293,95	160 407 389,96	2 057	102 419 752,86	75 805 659,93	777	106 323 080,81	75 394 689,45
Pomorskie	4 814	320 910 124,71	222 054 194,06	2 273	146 834 090,32	103 594 944,55	903	149 292 024,51	103 014 040,39
Śląskie	4 582	318 961 768,57	219 873 311,74	2 218	150 374 014,38	106 306 816,22	829	153 553 333,58	105 444 820,68
Świętokrzyskie	3 764	250 108 959,78	172 783 288,30	2 263	133 570 068,64	98 365 447,41	872	137 693 427,71	97 820 078,29
Warmińsko-Mazurskie	4 086	264 829 078,91	189 490 841,82	1 839	114 695 092,86	83 021 630,12	732	118 027 710,87	82 236 865,81
Wielkopolskie	7 202	544 043 537,61	370 709 071,75	3 920	283 515 142,52	197 417 692,23	1 482	285 275 609,37	194 521 019,01
Zachodniopomorskie	3 628	244 273 542,19	177 499 782,03	1 655	115 479 022,98	82 461 986,28	517	114 045 983,83	80 874 583,21
Razem	76 769	5 589 060 140,84	3 882 430 178,20	40 166	2 781 379 146,20	1 986 397 090,71	15 327	2 812 807 932,92	1 967 970 485,20

*W kwocie środków ogółem zawarte są środki JST oraz inne środki publiczne.

Załącznik 3. Tabela 64. PROW 2007-2013 Działanie 421 Wdrażanie projektów współpracy, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy			Zrealizowane płatności		
	Liczba operacji	Kwota		Liczba operacji	Kwota		LRB	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	23	3 400 537,31	2 720 429,84	20	3 111 484,46	2 489 187,56	20	2 418 226,05	1 929 693,14
Kujawsko-Pomorskie	36	2 834 955,65	2 267 966,92	34	2 558 406,33	2 047 145,50	22	2 561 552,23	2 044 405,95
Lubelskie	49	5 527 008,17	4 421 606,54	34	4 094 427,81	3 275 542,25	31	3 972 481,75	3 170 561,29
Lubuskie	21	2 581 105,79	2 064 884,63	14	2 246 366,09	1 797 092,85	13	2 222 731,91	1 776 505,68
Łódzkie	44	3 799 889,67	3 039 911,74	37	2 708 115,19	2 166 492,15	22	2 674 214,13	2 137 731,04
Małopolskie	90	7 791 290,76	6 233 032,37	68	5 352 795,19	4 282 235,97	49	5 211 141,67	4 167 373,72
Mazowieckie	41	5 062 644,71	4 050 115,76	37	5 020 156,72	4 016 125,37	40	4 742 582,33	3 787 680,88
Opolskie	18	2 118 311,13	1 694 648,92	14	1 971 557,73	1 577 246,19	14	1 821 840,74	1 426 057,83
Podkarpackie	31	4 698 495,31	3 758 796,25	27	3 824 406,80	3 059 525,44	31	3 780 723,97	3 024 063,14
Podlaskie	22	2 306 223,03	1 844 978,36	19	1 890 025,50	1 512 020,34	17	1 881 617,50	1 504 852,29
Pomorskie	17	2 742 619,61	2 194 455,63	15	2 613 740,80	2 090 992,56	20	2 600 500,80	2 074 390,24
Śląskie	24	2 173 908,39	1 739 126,71	19	1 807 380,21	1 445 904,17	17	1 780 374,72	1 420 137,27
Świętokrzyskie	29	3 273 327,69	2 618 662,00	28	3 040 395,56	2 434 525,21	24	3 036 849,46	2 429 194,74
Warmińsko-Mazurskie	30	3 365 775,28	2 692 620,22	21	2 492 321,69	1 993 857,35	16	2 469 260,76	1 974 731,57
Wielkopolskie	48	5 393 737,47	4 314 989,89	42	4 935 613,15	3 948 490,38	35	4 654 404,14	3 711 657,16
Zachodniopomorskie	33	2 616 371,92	2 093 097,52	30	2 479 096,01	1 983 276,78	18	2 409 945,69	1 923 924,76
Razem	556	59 686 201,89	47 749 323,30	459	50 146 289,24	40 119 660,07	333	48 238 447,85	38 502 960,70

LRB – Liczba różnych beneficjentów.

Załącznik 3. Tabela 65. PROW 2007-2013 Działanie 431 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja, złożone wnioski, podpisane umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski				Podpisane umowy				Zrealizowane płatności		
	Liczba operacji	Liczba LGD	Kwota		Liczba operacji	Liczba LGD	Kwota		LRB	Kwota	
			Ogółem	EFRROW			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	66	19	48 756 219,69	39 004 975,75	54	19	34 846 320,31	27 877 056,25	19	33 894 424,56	26 718 865,18
Kujawsko-Pomorskie	64	20	26 812 861,71	21 450 289,36	58	20	28 102 387,21	22 481 909,76	20	28 251 459,71	22 242 660,78
Lubelskie	93	26	44 069 256,47	35 255 405,18	78	26	41 169 363,19	32 935 490,55	26	37 614 386,69	29 631 170,19
Lubuskie	37	11	22 770 465,70	18 216 372,54	30	10	21 008 609,75	16 806 887,77	10	20 244 503,44	16 041 263,18
Łódzkie	66	20	21 479 688,04	17 183 750,43	59	20	28 468 424,81	22 774 739,85	20	28 121 754,68	22 284 429,48
Małopolskie	144	42	64 498 699,55	51 598 959,64	114	39	57 451 078,91	45 960 862,73	39	54 342 030,31	42 888 577,36
Mazowieckie	122	36	59 409 781,69	47 527 825,35	105	35	62 295 659,27	49 836 527,42	35	56 375 645,18	44 447 516,00
Opolskie	40	12	19 842 455,03	15 873 964,05	36	12	18 305 194,72	14 409 389,76	12	16 912 184,69	13 313 284,72
Podkarpackie	106	31	49 540 243,42	39 632 194,74	93	31	44 097 670,87	35 278 136,70	31	42 527 744,23	33 584 924,87
Podlaskie	54	16	21 761 640,17	17 409 312,08	47	16	20 138 715,16	16 110 971,94	16	20 168 146,53	15 953 148,16
Pomorskie	57	16	29 900 591,33	23 920 472,99	48	16	28 126 455,03	22 501 163,89	16	27 638 539,28	21 890 573,11
Śląskie	49	15	29 343 474,83	23 474 779,86	44	15	28 567 646,90	22 854 117,52	15	25 578 292,95	20 267 137,91
Świętokrzyskie	68	19	35 800 200,48	28 640 160,38	54	18	28 677 418,25	22 943 116,07	18	28 004 230,90	22 225 115,39
Warmińsko-Mazurskie	47	13	24 289 954,64	19 431 963,71	37	13	21 916 725,14	17 533 380,11	14	21 226 955,54	16 748 407,24
Wielkopolskie	103	31	53 041 943,43	42 433 554,74	92	31	52 595 709,79	42 076 567,70	31	49 151 924,64	38 870 323,43
Zachodniopomorskie	54	15	25 188 208,46	20 150 566,76	44	15	23 535 111,73	18 828 089,36	15	21 546 340,87	16 967 772,16
Razem	1 170	342	576 505 684,64	461 204 547,58	993	336	539 302 491,04	431 208 407,37	337	511 598 564,20	404 075 169,16

LRB – Liczba różnych beneficjentów.

Załącznik 3.4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Załącznik 3. Tabela 66. PROW 2014-2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Kod	Nazwa działania / poddziałania/typ operacji	Limit środków [zł] Ogółem	Złożone wnioski			Zawarte umowy / wydane decyzje (czynne)*			liczba różnych beneficjentów	Zrealizowane płatności			
			liczba	kwota [zł]	wykorzystanie limitu	liczba	kwota [zł]	wykorzystanie limitu		kwota [zł]		kwota [EUR]	wykorzystanie limitu
				Ogółem	Ogółem		Ogółem	Ogółem		Ogółem	EFRROW	Ogółem	Ogółem
3	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	140 700 115,49	119	0,00	0,00%	0	25 562 123,40	18,17%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
3.1	Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości (Zobowiązania z PROW 2014-2020)		119			0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	
	Zobowiązania z PROW 2007-2013						25 562 123,40		0	0,00	0,00	0,00	
4	Inwestycje w środki trwałe	14 205 202 068,65	3 042	2 052 128 577,81	14,45%	0	0,00	0,00%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.1	Modernizacja gospodarstw rolnych	10 235 978 010,27	2 472	960 254 720,64	9,38%	0	0,00	0,00%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
4.2	Przetwórstwo i marketing produktów rolnych	2 954 628 682,29	570	1 091 873 857,17	36,95%	0	0,00	0,00%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
6	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej	9 421 101 711,43	3 316	331 600 000,00	3,52%	0	0,00	0,00%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
6.1	Premie dla młodych rolników	3 060 896 139,82	3 316	331 600 000,00	10,83%	0	0,00	0,00%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
7	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	4 582 690 466,30	363	402 852 124,34	8,79%	0	0,00	0,00%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
7.2	Budowa lub modernizacja dróg lokalnych		363	402 852 124,34		0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	
8	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	1 283 165 494,93	1 143	13 159 178,82	1,03%	42	834 188 857,40	65,01%	443	4 163 836,44	2 649 446,61	980 259,99	0,33%
	Zobowiązania z PROW 2014-2020		1 086	12 198 338,42		0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	
	Zobowiązania z PROW 2007-2013		57	960 840,40		42	434 915 788,24		135	1 491 094,38	948 782,46	350 790,75	
	Zobowiązania z PROW 2004-2006								309	2 672 742,06	1 700 664,15	629 469,24	
9	Tworzenie grup producentów i organizacji producentów	1 717 976 211,62	0		0,00%	0	415 221 181,02	24,17%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
w tym:	Zobowiązania z PROW 2007-2013						415 221 181,02		0	0,00	0,00	0,00	
10	Działanie rolno - środowiskowo - klimatyczne	5 047 778 045,94	13 766		0,00%	0	1 679 756 019,50	33,28%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
10.1	Zobowiązania z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020		12 563			0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	
10.2	Zobowiązania z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020		1 130			0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	

10 - w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020		13 766			0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	
	Zobowiązania z PROW 2007-2013		0			0	1 679 756 019,50		0	0,00	0,00	0,00	
11	Rolnictwo ekologiczne	2 984 005 934,60	4 317		0,00%	0	607 875 415,82	20,37%	0	0,00	0,00	0,00	0,00%
11.1	Zobowiązania z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020 - Płatności w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne		2 031			0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	
11.2	Zobowiązania z PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020 - Płatności w celu utrzymania rolnictwa ekologicznego		2 883			0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	
11 - w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020		4 317			0	0,00		0	0,00	0,00	0,00	
	Zobowiązania z PROW 2007-2013		0			0	607 875 415,82		0	0,00	0,00	0,00	
13	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	9 232 813 232,82	752 110		0,00%	394 141	458 479 019,39	4,97%	385 699	440 982 173,09	280 594 920,84	103 689 956,64	4,79%
13.1	Rekompensata na obszarach górskich		30 729			17 441	26 896 785,79		16 777	25 376 676,24	16 147 094,86	5 961 304,42	
13.2	Rekompensaty na rzecz innych obszarów charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami naturalnymi		653 855			333 387	392 891 400,20		326 605	378 371 821,92	240 756 254,80	88 976 179,98	
13.3	Rekompensaty na rzecz innych obszarów charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami		67 391			45 151	38 690 833,40		44 106	37 233 674,93	23 691 571,18	8 752 472,24	
13 - w tym:	Zobowiązania z PROW 2014-2020		751 471			393 506	455 510 356,29		385 183	439 233 475,65	279 482 226,82	103 280 292,91	
	Zobowiązania z PROW 2007-2013 (część kampanii 2014)		639			635	2 968 663,10		639	1 748 697,44	1 112 694,02	409 663,73	
19	Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	3 133 276 737,11	301	37 422 000,00	1,19%	299	37 180 000,00	1,19%	296	25 779 600,00	16 403 559,48	6 070 932,42	0,83%
19.1	Wsparcie przygotowawcze		301	37 422 000,00		299	37 180 000,00		296	25 779 600,00	16 403 559,48	6 070 932,42	
	Renty strukturalne	2 424 546 352,83			0,00%		1 278 662 413,0	52,74%	53 409	652 555 516,59	415 219 291,6	157 526 000,11	28,13%
w tym:	Zobowiązania z PROW 2007-2013						617 909 792,00		17 615	163 266 591,87	103 885 795,88	39 450 758,60	
	Zobowiązania z PROW 2004-2006						660 752 621,00		35 794	489 288 924,72	311 333 495,74	118 075 241,51	
RAZEM		57 644 566 144,89	778 477	2 837 161 880,97	4,92%	394 482	5 336 925 029,53	9,26%	439 760	1 123 481 126,12	714 867 218,55	268 267 149,16	1,99%

Załącznik 3. Tabela 67. PROW 2014-2020 Poddziałanie 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości – Zobowiązania z PROW 2014-2020, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r.

Województwo	Liczba złożonych wniosków
Dolnośląskie	4
Kujawsko-Pomorskie	12
Lubelskie	6
Lubuskie	0
Łódzkie	3
Małopolskie	1
Mazowieckie	24
Opolskie	1
Podkarpackie	10
Podlaskie	11
Pomorskie	2
Śląskie	0
Świętokrzyskie	8
Warmińsko-Mazurskie	13
Wielkopolskie	8
Zachodniopomorskie	16
Razem	119

Załącznik 3. Tabela 68. PROW 2014-2020 Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych – Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24	9 878 131,30	6 285 454,95
Kujawsko-Pomorskie	112	54 173 828,86	34 470 807,30
Lubelskie	74	34 178 578,79	21 747 829,68
Lubuskie	45	23 808 983,80	15 149 656,39
Łódzkie	116	39 307 436,13	25 011 321,61
Małopolskie	19	8 183 200,68	5 206 970,59
Mazowieckie	504	190 625 438,10	121 294 966,26
Opolskie	33	13 202 171,90	8 400 541,98
Podkarpackie	28	10 716 113,70	6 818 663,15
Podlaskie	539	170 297 848,03	108 360 520,70
Pomorskie	110	42 160 064,92	26 826 449,31
Śląskie	48	18 145 811,14	11 546 179,63
Świętokrzyskie	25	12 124 446,98	7 714 785,61
Warmińsko-Mazurskie	205	78 325 108,53	49 838 266,56
Wielkopolskie	539	234 208 100,28	149 026 614,21
Zachodniopomorskie	51	20 919 457,50	13 311 050,81
Razem	2 472	960 254 720,64	611 010 078,74

Załącznik 3. Tabela 69. PROW 2014-2020 Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój – Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	20	65 983 654,50	41 985 399,36
Kujawsko-Pomorskie	47	68 694 516,50	43 710 320,85
Lubelskie	59	108 906 852,00	69 297 429,93
Lubuskie	14	29 871 778,50	19 007 412,66
Łódzkie	55	97 601 678,07	62 103 947,76
Małopolskie	46	67 544 415,50	42 978 511,58
Mazowieckie	60	130 605 238,50	83 104 113,26
Opolskie	13	26 530 224,60	16 881 181,91
Podkarpackie	15	21 040 357,50	13 387 979,48
Podlaskie	13	24 442 078,50	15 552 494,55
Pomorskie	28	59 204 907,50	37 672 082,64
Śląskie	29	68 963 739,50	43 881 627,44
Świętokrzyskie	28	43 490 692,00	27 673 127,32
Warmińsko-Mazurskie	38	96 154 723,00	61 183 250,24
Wielkopolskie	87	143 228 534,50	91 136 316,50
Zachodniopomorskie	18	39 610 466,50	25 204 139,83
Razem	570	1 091 873 857,17	694 759 335,32

Załącznik 3. Tabela 70. PROW 2014-2020 Poddziałanie 6.1 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej – Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników (Premie dla młodych rolników), złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	82	8 200 000,00	5 217 660,00
Kujawsko-Pomorskie	208	20 800 000,00	13 235 040,00
Lubelskie	315	31 500 000,00	20 043 450,00
Lubuskie	29	2 900 000,00	1 845 270,00
Łódzkie	284	28 400 000,00	18 070 920,00
Małopolskie	148	14 800 000,00	9 417 240,00
Mazowieckie	670	67 000 000,00	42 632 100,00
Opolskie	70	7 000 000,00	4 454 100,00
Podkarpackie	77	7 700 000,00	4 899 510,00
Podlaskie	300	30 000 000,00	19 089 000,00
Pomorskie	132	13 200 000,00	8 399 160,00
Śląskie	51	5 100 000,00	3 245 130,00
Świętokrzyskie	229	22 900 000,00	14 571 270,00
Warmińsko-Mazurskie	159	15 900 000,00	10 117 170,00
Wielkopolskie	478	47 800 000,00	30 415 140,00
Zachodniopomorskie	84	8 400 000,00	5 344 920,00
Razem	3 316	331 600 000,00	210 997 080,00

Załącznik 3. Tabela 71. PROW 2014-2020 Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii – Budowa lub modernizacja dróg lokalnych, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski		
	Liczba	Kwota	
		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	0	0,00	0,00
Kujawsko-Pomorskie	14	9 614 427,92	6 117 660,48
Lubelskie	37	39 957 106,21	25 461 428,00
Lubuskie	162	172 360 064,32	109 374 418,79
Łódzkie	0	0,00	0,00
Małopolskie	0	0,00	0,00
Mazowieckie	56	79 247 548,28	50 415 799,00
Opolskie	0	0,00	0,00
Podkarpackie	1	912 000,00	580 306,00
Podlaskie	0	0,00	0,00
Pomorskie	0	0,00	0,00
Śląskie	40	37 969 146,31	23 981 084,00
Świętokrzyskie	33	25 802 349,84	16 420 022,00
Warmińsko-Mazurskie	0	0,00	0,00
Wielkopolskie	0	0,00	0,00
Zachodniopomorskie	20	36 989 481,46	23 542 411,00
Razem	363	402 852 124,34	255 893 129,27

Załącznik 3. Tabela 72. PROW 2014-2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, złożone wnioski i wydane decyzje, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski (nowe)			Wydane decyzje (do wniosków nowych)			Złożone wnioski o wypłatę pomocy (kontynuacje) - uwzględniają wnioski kontynuacyjne PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		LRB*	Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	24	332 826,18	211 777,30	3	25 687,80	16 345,15	460	3 593 817,10	2 286 745,82	11	147 818,40	94 056,78
Kujawsko-Pomorskie	33	467 759,22	297 635,19	2	9 841,50	6 262,15	777	4 351 101,80	2 768 606,08	67	413 891,20	263 358,62
Lubelskie	182	1 620 293,38	1 030 992,68	12	79 281,75	50 446,98	1 835	6 703 370,80	4 265 354,84	45	280 000,38	178 163,94
Lubuskie	7	263 055,52	167 382,23	1	8 146,00	5 183,30	250	2 426 430,50	1 543 937,73	4	78 094,56	49 691,55
Łódzkie	108	738 032,29	469 609,95	3	20 982,50	13 351,16	1 361	4 737 018,10	3 014 164,62	47	203 202,44	129 297,46
Małopolskie	32	163 800,95	104 226,54	0	0,00	0,00	397	1 225 466,60	779 764,40	13	17 001,64	10 818,09
Mazowieckie	215	2 100 210,48	1 336 363,93	8	109 915,87	69 939,47	3 178	19 213 730,10	12 225 696,46	54	1 200 201,40	763 687,78
Opolskie	16	296 314,10	188 544,66	0	0,00	0,00	188	1 081 431,40	688 114,80	12	110 936,00	70 588,51
Podkarpackie	141	971 480,65	618 153,14	1	18 204,90	11 583,78	2 060	5 073 209,50	3 228 083,20	48	188 430,10	119 897,74
Podlaskie	64	873 730,31	555 954,60	0	0,00	0,00	971	5 297 773,20	3 370 973,09	20	140 777,55	89 576,64
Pomorskie	15	631 867,79	402 057,47	0	0,00	0,00	440	5 698 778,80	3 626 132,95	28	391 487,50	249 103,38
Śląskie	20	177 190,71	112 746,45	0	0,00	0,00	258	1 375 509,50	875 236,69	9	27 997,80	17 814,97
Świętokrzyskie	139	764 757,28	486 615,06	7	48 129,60	30 624,86	1 359	4 486 755,40	2 854 922,46	13	67 122,50	42 709,98
Warmińsko-Mazurskie	65	1 486 662,01	945 963,04	2	107 894,56	68 653,31	1 101	12 228 765,90	7 781 163,74	34	429 090,67	273 030,22
Wielkopolskie	51	642 356,05	408 731,15	1	18 251,70	11 613,56	667	4 293 117,20	2 731 710,47	33	216 370,20	137 676,20
Zachodniopomorskie	31	1 628 841,90	1 036 432,10	2	187 714,10	119 442,48	239	3 040 061,90	1 934 391,39	6	251 414,10	159 974,75
Razem	1 143	13 159 178,82	8 373 185,48	42	634 050,28	403 446,19	15 541	84 826 337,80	53 974 998,74	443	4 163 836,44	2 649 446,61

*LRB – Liczba różnych beneficjentów

Załącznik 3. Tabela 73. PROW 2014-2020 Działanie 10 Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Liczba złożonych wniosków	
	Działanie 10 Działanie rolno-środowiskowo- klimatyczne	Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne
Dolnośląskie	831	217
Kujawsko-Pomorskie	887	82
Lubelskie	1 755	471
Lubuskie	465	188
Łódzkie	289	118
Małopolskie	872	235
Mazowieckie	1 220	469
Opolskie	122	19
Podkarpackie	1 890	269
Podlaskie	1 324	602
Pomorskie	971	156
Śląskie	153	34
Świętokrzyskie	480	164
Warmińsko-Mazurskie	863	739
Wielkopolskie	935	116
Zachodniopomorskie	709	438
Razem	13 766	4 317

Załącznik 3. Tabela 74. PROW 2014-2020 Działanie 13 Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW), złożone wnioski, wydane decyzje, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł*

Województwo	Liczba złożonych wniosków	Zawarte umowy/wydane decyzje			Zrealizowane płatności		
		Liczba	Kwota		LRB**	Kwota	
			Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	21 040	10 091	14 686 102,27	9 344 766,87	9 847	13 597 495,89	8 652 037,47
Kujawsko-Pomorskie	31 067	13 639	17 677 332,74	11 248 086,82	13 324	16 865 262,06	10 731 298,30
Lubelskie	66 909	41 285	42 871 745,90	27 279 291,92	40 644	41 921 091,47	26 674 181,92
Lubuskie	17 422	10 241	14 644 434,37	9 318 253,59	10 002	14 001 167,90	8 908 893,12
Łódzkie	77 226	38 227	34 257 016,50	21 797 739,60	37 913	33 833 956,31	21 528 294,22
Małopolskie	52 546	33 550	33 487 804,95	21 308 290,29	32 456	32 059 307,95	20 399 173,68
Mazowieckie	144 612	68 552	82 079 903,24	52 227 442,43	67 422	79 755 235,54	50 747 909,02
Opolskie	7 058	3 827	3 755 877,80	2 389 865,04	3 736	3 561 950,01	2 266 449,71
Podkarpackie	44 778	32 755	27 612 189,47	17 569 636,16	32 364	27 186 225,46	17 298 429,77
Podlaskie	74 698	34 869	56 310 646,83	35 830 464,58	34 042	53 833 148,62	34 253 852,86
Pomorskie	25 475	11 973	19 016 973,23	12 100 500,07	11 613	17 968 800,48	11 433 488,60
Śląskie	20 372	12 893	11 328 765,92	7 208 493,75	12 726	11 118 408,65	7 074 577,12
Świętokrzyskie	36 964	23 090	19 289 029,70	12 273 609,60	22 406	18 558 433,10	11 808 616,79
Warmińsko-Mazurskie	32 748	10 975	16 136 622,63	10 267 732,98	10 131	13 942 004,44	8 871 245,90
Wielkopolskie	79 293	37 813	46 763 188,26	29 755 416,69	36 985	44 990 324,23	28 627 152,69
Zachodniopomorskie	19 902	10 361	18 561 385,58	11 810 609,64	10 088	17 789 360,98	11 319 319,67
Razem	752 110	394 141	458 479 019,39	291 730 200,04	385 699	440 982 173,09	280 594 920,84

*W tabeli uwzględniono złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności dla części wniosków z kampanii 2014 złożonych w ramach PROW 2007-2013.

** LRB – Liczba różnych beneficjentów.

Załącznik 3. Tabela 75. PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Złożone wnioski			Zawarte umowy/wydane decyzje			Zrealizowane płatności		
	Liczba	Wnioskowana kwota		Liczba	Kwota umów/decyzji		Liczba beneficjentów	Wypłacona kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	17	2 222 000,00	1 413 858,60	17	2 222 000,00	1 413 858,60	18	1 632 400,00	1 038 696,12
Kujawsko-Pomorskie	20	2 398 000,00	1 525 847,40	20	2 398 000,00	1 525 847,40	20	1 678 600,00	1 068 093,18
Lubelskie	23	2 838 000,00	1 805 819,40	23	2 838 000,00	1 805 819,40	23	1 986 600,00	1 264 073,58
Lubuskie	11	1 386 000,00	881 911,80	10	1 254 000,00	797 920,20	10	877 800,00	558 544,14
Łódzkie	18	2 178 000,00	1 385 861,40	17	2 068 000,00	1 315 868,40	15	1 293 600,00	823 117,68
Małopolskie	32	3 916 000,00	2 491 750,80	32	3 916 000,00	2 491 750,80	32	2 741 200,00	1 744 225,56
Mazowieckie	31	3 960 000,00	2 519 748,00	31	3 960 000,00	2 519 748,00	31	2 772 000,00	1 763 823,60
Opolskie	10	1 298 000,00	825 917,40	10	1 298 000,00	825 917,40	10	908 600,00	578 142,18
Podkarpackie	26	3 102 000,00	1 973 802,60	26	3 102 000,00	1 973 802,60	26	2 171 400,00	1 381 661,82
Podlaskie	11	1 342 000,00	853 914,60	11	1 342 000,00	853 914,60	11	939 400,00	597 740,22
Pomorskie	16	1 980 000,00	1 259 874,00	16	1 980 000,00	1 259 874,00	16	1 386 000,00	881 911,80
Śląskie	14	1 870 000,00	1 189 881,00	14	1 870 000,00	1 189 881,00	14	1 309 000,00	832 916,70
Świętokrzyskie	17	2 090 000,00	1 329 867,00	17	2 090 000,00	1 329 867,00	17	1 463 000,00	930 906,90
Warmińsko-Mazurskie	11	1 408 000,00	895 910,40	11	1 408 000,00	895 910,40	10	893 200,00	568 343,16
Wielkopolskie	31	3 850 000,00	2 449 755,00	31	3 850 000,00	2 449 755,00	30	2 618 000,00	1 665 833,40
Zachodniopomorskie	13	1 584 000,00	1 007 899,20	13	1 584 000,00	1 007 899,20	13	1 108 800,00	705 529,44
Razem	301	37 422 000,00	23 811 618,60	299	37 180 000,00	23 657 634,00	296	25 779 600,00	16 403 559,48

Załącznik 3. Tabela 76. Działanie Renty strukturalne, zobowiązania PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013 finansowane z budżetu PROW 2014-2020, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Województwo	Zrealizowane płatności							
	Zobowiązania PROW 2007-2013			Zobowiązania PROW 2004-2006			Zrealizowane płatności razem	
	Liczba beneficjentów	Kwota		Liczba beneficjentów	Kwota		Kwota	
		Ogółem	EFRROW		Ogółem	EFRROW	Ogółem	EFRROW
Dolnośląskie	838	7 722 427,07	4 913 745,65	1 970	28 113 676,12	17 888 657,07	35 836 103,19	22 802 402,72
Kujawsko-Pomorskie	1 254	11 731 156,06	7 464 482,36	2 708	39 562 178,80	25 173 307,49	51 293 334,86	32 637 789,85
Lubelskie	2 123	19 594 581,04	12 467 942,52	3 641	51 074 424,71	32 498 860,27	70 669 005,75	44 966 802,79
Lubuskie	226	2 285 668,59	1 454 361,85	360	5 047 970,97	3 212 010,30	7 333 639,56	4 666 372,15
Łódzkie	1 599	14 772 833,02	9 399 886,84	3 766	51 616 021,99	32 843 128,00	66 388 855,01	42 243 014,84
Małopolskie	873	8 044 964,08	5 118 968,39	1 675	20 095 843,82	12 786 917,69	28 140 807,90	17 905 886,08
Mazowieckie	2 821	25 758 755,99	16 390 179,17	6 302	87 085 935,21	55 412 530,29	112 844 691,20	71 802 709,46
Opolskie	520	5 251 775,77	3 341 680,58	1 055	14 433 522,11	9 184 008,81	19 685 297,88	12 525 689,39
Podkarpackie	1 024	8 708 681,03	5 541 290,48	1 842	21 491 155,12	13 674 748,49	30 199 836,15	19 216 038,97
Podlaskie	1 127	10 838 777,35	6 896 667,63	2 625	36 332 245,47	23 118 115,77	47 171 022,82	30 014 783,40
Pomorskie	519	4 834 649,47	3 076 267,29	1 066	14 945 161,82	9 509 566,74	19 779 811,29	12 585 834,03
Śląskie	620	5 330 520,44	3 391 786,41	1 120	13 031 812,87	8 292 100,49	18 362 333,31	11 683 886,90
Świętokrzyskie	1 220	10 975 723,37	6 983 800,88	2 299	30 949 803,49	19 693 263,05	41 925 526,86	26 677 063,93
Warmińsko-Mazurskie	689	7 011 952,09	4 461 675,19	1 217	17 783 107,09	11 315 346,62	24 795 059,18	15 777 021,81
Wielkopolskie	1 714	15 663 480,46	9 966 607,05	3 247	44 449 977,63	28 283 394,30	60 113 458,09	38 250 001,35
Zachodniopomorskie	448	4 740 646,04	3 016 453,59	907	13 276 087,50	8 447 540,36	18 016 733,54	11 463 993,95
Razem	17 615	163 266 591,87	103 885 795,88	35 794	489 288 924,72	311 333 495,74	652 555 516,59	415 219 291,62

Załącznik 3.5. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

Załącznik 3. Tabela 77. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013
w ramach działań wdrażanych przez ARiMR, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł

Środek	Wnioski złożone			Zawarte umowy (czynne)			Zrealizowane płatności			
	Liczba	Kwota		Liczba	Kwota		Liczba płatności	Liczba różnych beneficjentów	Kwota	
		Ogółem	w tym wkład UE		Ogółem	w tym wkład UE			Ogółem	w tym wkład UE
1.1 Pomoc publiczna z tytułu trwałego zaprzestania działalności połowowej	93	144 494 133,43	108 370 600,07	78	120 598 271,54	90 448 703,65	78	74	120 597 284,85	90 447 963,41
1.2 Pomoc publiczna z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej	3 128	308 188 983,39	231 141 737,54	2 918	294 635 768,49	220 976 826,36	6 202	767	296 256 673,80	222 192 501,98
1.3 Inwestycje na statkach rybackich i selektywność	1 090	97 913 652,64	73 435 239,48	842	73 083 362,23	54 812 521,67	910	399	77 318 907,58	57 989 180,53
1.4 Rybactwo przybrzeżne	245	191 975 644,57	143 981 733,42	2 684	168 626 340,00	126 469 755,00	2 865	602	167 915 377,50	125 936 533,09
1.5 Rekompensaty społeczno-gospodarcze w celu zarządzania krajową flotą rybacką	2 916	230 552 783,49	172 914 587,61	772	70 228 673,85	52 671 505,38	25 095	763	69 013 120,17	51 760 007,53
2.1 Inwestycje w chów i hodowlę ryb	855	659 250 159,10	494 437 619,32	411	257 541 402,83	193 156 052,12	691	251	254 914 871,06	191 186 152,96
2.2 Działania wodno-środowiskowe	1 643	675 243 354,54	506 432 515,90	1 004	335 165 849,50	251 374 387,12	1 864	555	335 646 085,65	251 734 561,90
2.4 Rybołówstwo śródlądowe	182	37 859 737,98	28 394 803,48	108	12 008 481,24	9 006 360,93	142	37	12 806 501,76	9 604 876,24
2.5 Inwestycje w zakresie przetwórstwa i obrotu	818	1 670 674 544,08	1 253 005 908,06	450	571 259 856,78	428 444 892,58	632	192	557 750 534,81	418 312 900,72
3.1 Działania wspólne	214	398 173 785,51	298 630 339,13	108	148 624 860,63	111 468 645,47	170	36	148 071 123,78	111 053 342,80
3.2 Ochrona i rozwój fauny i flory wodnej	27	200 381 523,61	150 286 142,70	11	64 255 114,00	48 191 335,50	26	8	64 450 370,35	48 337 777,76
3.3 Inwestycje w portach rybackich, miejscach wyładunku i przystaniach	175	1 429 882 349,56	1 072 411 762,17	112	615 695 448,16	461 771 586,12	152	27	656 960 321,32	492 720 240,98
3.4 Rozwój nowych rynków i kampanie promocyjne	277	241 692 543,73	181 269 407,79	91	57 339 902,40	43 004 926,80	124	70	57 658 858,80	43 244 144,09
3.5 Projekty pilotażowe	38	180 368 904,71	135 276 678,53	12	73 367 529,34	55 025 647,00	37	10	66 606 467,95	49 954 850,94
RAZEM	11 701	6 466 652 100,33	4 849 989 075,20	9 601	2 862 430 860,99	2 146 823 145,70	38 988	2 602	2 885 966 499,38	2 164 475 034,93

Liczba różnych beneficjentów (Liczba beneficjentów w rubryce Razem jest różna od sumy beneficjentów dla poszczególnych działań, gdyż odnosi się do niepowtarzających się beneficjentów)

Załącznik 4. Realizacja instrumentów pomocy krajowej

Załącznik 4. Tabela 1. Lista Banków współpracujących z ARiMR, wg stanu na 31.12.2015 r.

Lp.	BANK	Linie kredytowe					
		PR	RR	Z	MRcsk	K01	K02
1	Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.	*	*	*	*	*	*
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.		*	*	*		*
3	SGB-Bank S.A.		*	*	*	*	*
4	Bank Zachodni WBK S.A.		*	*			*
5	Bank Pekao S.A.		*	*	*		*

* bank udzielił w 2015 r. kredyty z dopłatą Agencji.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

- PR** kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji i udziałów;
- RR** kredyty na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym;
- Z** kredyty na zakup użytków rolnych;
- MRcsk** kredyty z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników;
- K01** kredyty kłękowe inwestycyjne;
- K02** kredyty kłękowe obrotowe.

Załącznik 4. Tabela 2. Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych i kłaskowych objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2015 r.

Lp.	BANK	Marża Banku	Oprocentowanie	Oprocentowanie płacone bankowi przez kredytobiorcę w liniach kredytowych:			
				PR, RP, Z	K01	K02	
						Ubezpieczeni	Nieubezpieczeni
1	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2,50	4,2200	3,0000	3,0000	2,1100	3,1650
2	SGB-Bank S.A.	2,50	4,2200	3,0000	3,0000	2,1100	3,1650
3	Krakowski Bank Spółdzielczy	2,50	4,2200	3,0000	3,0000	2,1100	3,1650
4	Bank BGŻ BNP Paribas S.A.	2,48	4,2000	3,0000	3,0000	2,1000	3,1500
5	Raiffeisen Bank Polska S.A.	2,30	4,0200	3,0000	3,0000	2,0100	3,0150
6	Bank Zachodni WBK S.A.	1,95	3,6700	3,0000	3,0000	1,8350	2,7525
7	Bank Pekao S.A.	1,80	3,5200	3,0000	3,0000	1,7600	2,6400

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

PR kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji i udziałów;

RR kredyty na inwestycje w rolnictwie i w rybactwie śródlądowym;

Z kredyty na zakup użytków rolnych;

K01 kredyty kłaskowe inwestycyjne;

K02 kredyty kłaskowe obrotowe.

Załącznik 4. Tabela 3. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, udzielonych w okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w tys. zł

L.p.	Nazwa banku	PR		RR		Z		Razem kredyty inwestycyjne		MRcsk		Razem kredyty inwestycyjne i MRcsk	
		Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
1	BGŻ S.A.	1	400,00	484	326 303,39	1 035	214 905,53	1 520	541 609	555	218 970,66	2 075	760 579,58
2	BPS S.A.	0	0,00	260	93 929,89	530	90 816,18	790	184 746	123	44 238,49	913	228 984,56
3	Bank Zachodni WBK S.A.	0	0,00	6	2 412,20	28	6 400,59	34	8 813	0	0,00	34	8 812,79
4	Bank Pekao S.A.	0	0,00	12	6 848,07	55	7 645,70	67	14 494	34	10 103,63	101	24 597,40
5	SGB Bank S.A.	0	0,00	367	177 371,33	754	151 531,13	1 121	328 902	217	80 728,90	1 338	409 631,36
Razem		1	400,00	1 129	606 864,88	2 402	471 299,13	3 532	1 078 564,01	929	354 041,68	4 461	1 432 605,69

*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Załącznik 4. Tabela 4. Struktura preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, udzielonych w okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł

Województwo	PR		RR		Z		Razem kredyty inwestycyjne		MRcsk		Razem kredyty inwestycyjne i MRcsk	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	0	0,00	93	35 114,34	218	39 545,98	311	74 660	11	3 915,79	322	78 576,11
Kujawsko - Pomorskie	0	0,00	109	34 411,33	353	76 705,97	462	111 117	166	62 324,05	628	173 441,35
Lubelskie	0	0,00	54	15 514,99	173	20 763,26	227	36 278	19	6 074,04	246	42 352,29
Lubuskie	0	0,00	13	3 177,09	31	10 462,57	44	13 640	48	20 862,64	92	34 502,30
Łódzkie	0	0,00	75	35 916,62	197	24 730,56	272	60 647	37	9 033,51	309	69 680,69
Małopolskie	0	0,00	12	10 102,20	16	2 492,31	28	12 595	3	1 290,27	31	13 884,79
Mazowieckie	0	0,00	178	122 213,16	298	48 436,80	476	170 650	99	26 224,38	575	196 874,34
Opolskie	0	0,00	13	3 892,18	94	22 898,75	107	26 791	13	5 668,86	120	32 459,79
Podkarpackie	0	0,00	12	6 780,69	36	6 854,50	48	13 635	4	1 179,39	52	14 814,59
Podlaskie	0	0,00	107	65 311,75	175	29 478,61	282	94 790	50	20 300,43	332	115 090,79
Pomorskie	0	0,00	75	23 687,12	128	38 688,43	203	62 376	74	33 824,50	277	96 200,05
Śląskie	0	0,00	14	6 408,86	17	2 237,62	31	8 646	1	499,83	32	9 146,31
Świętokrzyskie	0	0,00	16	27 695,92	66	4 947,03	82	32 643	8	1 035,13	90	33 678,08
Warmińsko - Mazurskie	0	0,00	96	70 307,87	179	51 967,54	275	122 275	163	71 974,81	438	194 250,21
Wielkopolskie	1	400,00	191	118 732,50	320	68 443,48	512	187 576	218	82 869,73	730	270 445,70
Zachodniopomorskie	0	0,00	71	27 598,27	101	22 645,73	172	50 244	15	6 964,30	187	57 208,29
Razem	1	400,00	1 129	606 864,88	2 402	471 299,13	3 532	1 078 564,01	929	354 041,68	4 461	1 432 605,69

*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Załącznik 4. Tabela 5. Liczba i kwota kredytów zaciągniętych przez młodych rolników za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	MRcsk/01r		MRcsk/02r		Razem	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	3	1 072,70	8	2 843,09	11	3 915,79
Kujawsko - Pomorskie	33	13 418,29	133	48 905,75	166	62 324,05
Lubelskie	7	2 272,09	12	3 801,95	19	6 074,04
Lubuskie	31	14 134,01	17	6 728,64	48	20 862,64
Łódzkie	10	3 175,05	27	5 858,46	37	9 033,51
Małopolskie	2	976,27	1	314,00	3	1 290,27
Mazowieckie	32	11 552,26	67	14 672,12	99	26 224,38
Opolskie	3	1 738,00	10	3 930,86	13	5 668,86
Podkarpackie	0	0,00	4	1 179,39	4	1 179,39
Podlaskie	21	10 664,97	29	9 635,45	50	20 300,43
Pomorskie	29	14 496,30	45	19 328,20	74	33 824,50
Śląskie	0	0,00	1	499,83	1	499,83
Świętokrzyskie	1	62,40	7	972,73	8	1 035,13
Warmińsko - Mazurskie	60	28 346,74	103	43 628,07	163	71 974,81
Wielkopolskie	96	40 953,24	122	41 916,49	218	82 869,73
Zachodniopomorskie	9	4 673,40	6	2 290,90	15	6 964,30
Razem	337	147 535,73	592	206 505,95	929	354 041,68

*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

MRcsk/01r kredyty na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego;

MRcsk/02r kredyty na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego.

Załącznik 4. Tabela 6. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., wg województw, w tys. zł

Województwo	RR/01		RR/02		RR/03		Razem	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	1	135,00	84	24 167,61	8	10 811,73	93	35 114,34
Kujawsko - Pomorskie	2	260,00	103	20 972,73	4	13 178,60	109	34 411,33
Lubelskie	0	0,00	52	13 396,99	2	2 118,00	54	15 514,99
Lubuskie	1	256,00	11	2 595,09	1	326,00	13	3 177,09
Łódzkie	1	49,60	63	25 380,02	11	10 487,00	75	35 916,62
Małopolskie	0	0,00	8	1 443,20	4	8 659,00	12	10 102,20
Mazowieckie	8	3 209,60	144	60 179,25	26	58 824,31	178	122 213,16
Opolskie	0	0,00	13	3 892,18		0,00	13	3 892,18
Podkarpackie	2	3 542,98	8	1 279,22	2	1 958,50	12	6 780,69
Podlaskie	2	114,00	92	39 721,00	13	25 476,75	107	65 311,75
Pomorskie	1	140,00	70	20 815,67	4	2 731,45	75	23 687,12
Śląskie	1	1 000,00	8	2 487,89	5	2 920,97	14	6 408,86
Świętokrzyskie	0	0,00	11	3 209,40	5	24 486,52	16	27 695,92
Warmińsko - Mazurskie	3	1 857,00	80	33 371,62	13	35 079,25	96	70 307,87
Wielkopolskie	2	314,00	151	50 172,05	38	68 246,45	191	118 732,50
Zachodniopomorskie	1	400,00	64	15 534,07	6	11 664,20	71	27 598,27
Razem	25	11 278,18	962	318 617,98	142	276 968,72	1 129	606 864,88

*Dane wg stanu na dzień 19.03.2016 r.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

RR/01 kredyty inwestycyjne na utworzenie gospodarstwa rolnego;

RR/02 kredyty inwestycyjne dla gospodarstw rolnych, inne niż RR/01;

RR/03 kredyty inwestycyjne dla działów specjalnych produkcji rolnej.

Załącznik 4. Tabela 7. Liczba i kwota kredytów na zakup użytków rolnych za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r.,
wg województw, w tys. zł

Województwo	Z/01rM		Z/02rM		Razem		Powierzchnia zakupionych gruntów (ha)
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	
Dolnośląskie	2	897,40	216	38 648,58	218	39 545,98	1 638,30
Kujawsko - Pomorskie	2	809,00	351	75 896,97	353	76 705,97	2 192,23
Lubelskie	1	100,00	172	20 663,26	173	20 763,26	1 156,19
Lubuskie	1	549,44	30	9 913,13	31	10 462,57	612,51
Łódzkie	9	1 941,62	188	22 788,94	197	24 730,56	1 050,10
Małopolskie	0	0,00	16	2 492,31	16	2 492,31	153,33
Mazowieckie	6	1 909,50	292	46 527,30	298	48 436,80	1 984,35
Opolskie	1	819,30	93	22 079,45	94	22 898,75	571,92
Podkarpackie	1	1 000,00	35	5 854,50	36	6 854,50	540,40
Podlaskie	4	1 934,16	171	27 544,45	175	29 478,61	1 362,41
Pomorskie	2	830,00	126	37 858,43	128	38 688,43	1 675,77
Śląskie	0	0,00	17	2 237,62	17	2 237,62	91,62
Świętokrzyskie	0	0,00	66	4 947,03	66	4 947,03	402,10
Warmińsko - Mazurskie	3	637,00	176	51 330,54	179	51 967,54	2 140,67
Wielkopolskie	5	1 239,00	315	67 204,48	320	68 443,48	2 914,35
Zachodniopomorskie	3	1 643,80	98	21 001,93	101	22 645,73	1 418,44
Razem	40	14 310,22	2 362	456 988,91	2 402	471 299,13	19 904,69

*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Oznaczenia symboli linii kredytowych:

Z/01rM kredyty z dopłatami *de minimis* na zakup użytków rolnych w celu utworzenia nowego gospodarstwa rolnego w rolnictwie;

Z02r/M kredyty z dopłatami *de minimis* na zakup użytków rolnych w celu powiększenia gospodarstwa rolnego w rolnictwie.

Załącznik 4. Tabela 8. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, wg celu kredytów za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w tys. zł

L.p.	Cel kredytu	Kod	Liczba kredytów	Kwota kredytów	Udział % w ogólnej	
					liczbie kredytów	kwocie
1	zwiększenie oferty towarowej oraz jej lepsze dostosowanie do wymagań rynku	A	1	400,00	0,02	0,03
2	poprawa efektywności produkcji polegająca w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania	D	1 072	554 382,97	24,03	38,70
3	poprawa struktury agrarnej	K	2 402	471 299,13	53,84	32,90
4	realizacja inwestycji mających na celu rozpoczęcie działalności przez młodych rolników	RD	929	354 041,68	20,82	24,71
5	poprawa stanu środowiska naturalnego, warunków higieny lub norm dobrostanu zwierząt o ile dane inwestycje wykraczają poza obowiązujące normy UE	T	18	12 750,08	0,40	0,89
6	tworzenie i doskonalenie infrastruktury związanej z rozwojem, dostosowaniem i modernizacją rolnictwa, w tym dostępem do gruntów rolnych, scalaniem i poprawą stanu gruntów, dostawą i oszczędnościami energii i wody	U	39	39 731,83	0,87	2,77
Razem		x	4 461	1 432 605,69	100,00	100,00

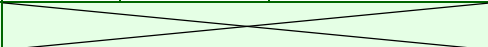
*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Załącznik 4. Tabela 9. Informacja o przedsięwzięciach realizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, wg działalności, za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r.

Kod	Działalność	Liczba przedsięwzięć	Koszt przedsięwzięć w tys. zł	Udział własny kredytobiorców w tys. zł	Kwota kredytów	
					w tys. zł	udział w łącznej kwocie kredytów (%)
01.11.Z1	uprawa zbóż	2 031	732 434,41	165 987,39	566 442,01	39,54
01.13.Z1	uprawa roślin korzeniowych i bulwiastych, w tym ziemniaków, o dużej zawartości skrobi i inuliny	43	16 517,44	4 741,19	11 776,25	0,82
01.13.Z2	uprawa warzyw	62	18 325,57	4 446,05	13 879,52	0,97
01.21.Z	uprawa winogron	6	915,12	217,02	698,10	0,05
01.24.Z1	uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych	83	23 064,72	5 780,12	17 284,60	1,21
01.41.Z	chów i hodowla bydła mlecznego	361	124 588,21	29 407,48	95 180,73	6,64
01.42.Z	chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów	46	12 806,88	2 998,27	9 808,60	0,68
01.46.Z	chów i hodowla świń	83	54 341,25	11 838,18	42 503,07	2,97
01.47.Z	chów i hodowla drobiu	10	7 142,48	2 788,88	4 353,60	0,30
10.13.Z	produkcja wyrobów z mięsa włączając wyroby z mięsa drobiowego	1	572,00	172,00	400,00	0,03
1.ds1	uprawy w szklarniach ogrzewanych powyżej 25 m ² powierzchni ogólnej	38	99 268,41	33 365,00	65 903,41	4,60
1.ds2	uprawy w szklarniach nie ogrzewanych powyżej 25 m ² powierzchni ogólnej	2	950,00	285,00	665,00	0,05
2.ds	uprawy w tunelach foliowych ogrzewanych powyżej 50 m ²	3	915,54	277,89	637,66	0,04
5.ds1	drób rzeźny powyżej 100 szt. oraz wylęgarnie drobiu	82	246 407,96	76 757,75	169 650,21	11,84
5.ds2	drób nieśny powyżej 80 szt.	16	57 309,23	17 641,78	39 667,45	2,77
x	pozostałe działalności	1 594	516 753,59	122 998,11	393 755,48	27,49
Razem		4 461	1 912 312,80	479 702,11	1 432 605,69	100,00

*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Załącznik 4. Tabela 10. Nakłady kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w tys. zł

L.p.	Przeznaczenie kredytu	Kod	Jednostka miary	Wielkość nakładu	Kwota kredytu
1	zakup, budowa, budynków inwentarskich	101	m ²	501 645,09	256 998,90
2	przebudowa, remont połączony z modernizacją budynków inwentarskich	102	m ²	46 214,41	15 754,30
3	zakup, budowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją innych budynków	105	m ²	131 477,06	46 074,26
4	zakup, budowa silosów	108	tona	15 017,20	5 480,60
5	utwardzenie placów	109b	m ²	47 426,86	3 411,26
6	budowa przyłączy do sieci kanalizacyjnej	109c	szt.	7,00	477,42
7	budowa, modernizacja ujęć wody	109d	szt.	12,00	451,03
8	zakup gruntów rolnych	110	ha	28 465,87	825 610,75
9	zakup maszyn lub urządzeń do produkcji rolnej	111	szt.	1 603,00	60 951,61
10	zakup ciągników	112	szt.	308,00	58 812,62
11	zakup kombajnów	113	szt.	72,00	33 972,83
12	zakup kompletnych linii technologicznych	115	szt.	140,00	40 819,58
13	zakup innych maszyn lub urządzeń	116	szt.	746,00	22 866,74
14	zakup materiału nasadzeniowego roślin wieloletnich	120	szt.	271 011,00	2 877,46
15	szklarnie i tunele foliowe	141	m ²	200 353,24	43 222,97
16	pozostałe	200	-	0,00	14 823,36
Razem					1 432 605,69

*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Załącznik 4. Tabela 11. Liczba i kwota kredytów klęskowych udzielonych w okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w podziale na banki, w tys. zł

Lp.	Bank	Kredyty inwestycyjne		Kredyty obrotowe		Łącznie kredyty	
		Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
1	BPS S.A.	0	0,00	324	42 927,29	324	42 927,29
2	BGŻ S.A.	2	46,90	1 267	73 971,03	1 269	74 017,93
3	Bank Zachodni WBK S.A.	0	0,00	39	4 932,09	39	4 932,09
4	Bank Pekao S.A.	0	0,00	34	3 691,24	34	3 691,24
5	SGB Bank S.A.	2	66,00	1 614	79 549,20	1 616	79 615,20
Razem		4	112,90	3 278	205 070,85	3 282	205 183,75

*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Załącznik 4. Tabela 12. Liczba i kwota kredytów klęskowych udzielonych w okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w podziale na województwa, w tys. zł

Bank	Kredyty inwestycyjne		Kredyty obrotowe		Łącznie kredyty	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dolnośląskie	0	0,00	172	17 830,76	172	17 830,76
Kujawsko - Pomorskie	0	0,00	592	31 813,53	592	31 813,53
Lubelskie	1	5,00	329	19 947,03	330	19 952,03
Lubuskie	0	0,00	51	4 961,80	51	4 961,80
Łódzkie	0	0,00	191	8 781,54	191	8 781,54
Małopolskie	0	0,00	80	5 535,17	80	5 535,17
Mazowieckie	0	0,00	1 199	61 772,44	1 199	61 772,44
Opolskie	0	0,00	60	10 419,93	60	10 419,93
Podkarpackie	0	0,00	31	3 832,04	31	3 832,04
Podlaskie	2	87,90	56	8 000,24	58	8 088,14
Pomorskie	0	0,00	38	2 835,76	38	2 835,76
Śląskie	0	0,00	13	2 058,43	13	2 058,43
Świętokrzyskie	0	0,00	107	5 857,46	107	5 857,46
Warmińsko - Mazurskie	1	20,00	175	9 038,39	176	9 058,39
Wielkopolskie	0	0,00	175	11 822,82	175	11 822,82
Zachodniopomorskie	0	0,00	9	563,50	9	563,50
Razem	4	112,90	3 278	205 070,85	3 282	205 183,75

*Dane wg stanu na dzień 17.03.2016 r.

Załącznik 4. Tabela 13. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych oraz dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału w 2015 r. w układzie kasowym, w tys. zł, wg rodzajów linii kredytowych

L.p.	Nazwa linii kredytowej	Ogółem	w tym:		
			dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994-2014	zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2015 r.
1	IP Kredyty inwestycyjne podstawowe	3 456,20	2 230,12	1 226,08	0,00
2	BR Kredyty branżowe	1 003,32	751,31	252,01	0,00
3	KZ Kredyty na zakup gruntów	32 415,91	22 997,42	9 418,49	0,00
4	MR Kredyty dla młodych rolników	63 435,94	46 425,94	17 010,00	0,00
5	OR Kredyty na osadnictwo rolnicze	11,05	8,41	2,64	0,00
6	GP Pomoc dla grup producentów	362,90	239,99	122,91	0,00
7	GR Kredyty na zakup nieruchomości rolnych	7 413,03	5 414,65	1 998,38	0,00
8	NT Kredyty na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie nowych technologii w rolnictwie	19 469,78	14 532,55	4 937,23	0,00
9	DMMRZ Kredyty na zwiększenie dopłat agencji do oprocentowania kredytu	0,23	0,18	0,05	0,00
10	CSK Częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych	16 793,21	5,65	16 787,56	0,00
11	MRcsk kredyty z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników	129 535,49	0,00	0,00	129 535,49
12	RR kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym	834,92	0,00	0,00	834,92
13	Z kredyty na zakup użytków rolnych	665,65	0,00	0,00	665,65
14	PR kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów	1,46	0,00	0,00	1,46
Razem		275 399,09	92 606,22	51 755,35	131 037,52

Załącznik 4. Tabela 14. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych oraz dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału w 2015 r., w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł

L.p.	Bank	Ogółem	w tym:		
			dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w latach 1994-2014	zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	dopłaty do kredytów inwestycyjnych udzielonych w 2015 r.
1	Bank Przemysłowo - Handlowy S.A. PBK	132,60	105,21	27,39	0,00
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	61 079,70	29 575,07	12 854,43	18 650,20
3	Bank MILLENIUM	23,95	19,25	4,70	0,00
4	Bank Zachodni WBK	2 050,89	1 486,04	561,85	3,00
5	BRE Bank S.A.	2,36	1,31	1,05	0,00
6	Powszechna Kasa Oszczędności BP S.A.	1 188,83	951,17	237,66	0,00
7	ING Bank Śląski S.A.	1 340,38	1 133,01	207,37	0,00
8	Bank Ochrony Środowiska S.A.	130,41	113,23	17,18	0,00
9	GETIN Bank	95,28	61,05	34,23	0,00
10	RAIFFEISEN BANK	0,60	0,51	0,09	0,00
11	BANK DNB NORD POLSKA SA	6,29	4,04	2,25	0,00
12	CENTRALA BANKU PEKAO S.A.	5 125,69	695,45	378,73	4 051,51
13	Bank BGŻ BNP PARIBAS S.A.	122 536,06	25 943,55	19 340,06	77 252,45
14	SGB BANK SA	81 686,05	32 517,33	18 088,36	31 080,36
Razem		275 399,09	92 606,22	51 755,35	131 037,52

Załącznik 4. Tabela 15. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów na likwidację skutków klęsk żywiołowych przekazane bankom w 2015 r. w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł

L.p.	Bank	Razem dopłaty do oprocentowania kredytów kłeszkowych	Kredyty kłeszkowe - obrotowe		Kredyty kłeszkowe - inwestycyjne	
			w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	w tym: dopłaty do oprocentowania kredytów kłeszkowych - obrotowych w 2014 r.	w tym: zobowiązania roku poprzedniego płatne w roku bieżącym	w tym: dopłaty do oprocentowania kredytów kłeszkowych - inwestycyjnych w 2014 r.
1	Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.	2 496,49	598,68	1 836,64	12,05	49,12
2	ING Bank Śląski S.A.	117,24	21,56	95,68	0,00	0,00
3	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	3 952,50	1 329,64	2 579,50	10,41	32,95
4	Bank Zachodni WBK S.A.	335,00	87,25	241,06	2,14	4,55
5	Bank Pekao S.A.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Powszechna Kasa Oszczędności BP S.A.	8,00	1,48	6,24	0,04	0,24
7	SGB-Bank S.A.	5 313,04	1 576,68	3 662,56	17,71	56,09
Razem		12 222,27	3 615,29	8 421,68	42,35	142,95

Załącznik 4. Tabela 16. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielane przez ARiMR w latach 1994-2015, w tys. zł

Wyszczególnienie		Łącznie w latach 1994-2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Ogółem w latach 1994-2015		
		L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	L	Kwota	
Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów inwestycyjnych	1.	Wnioski złożone ogółem	371	120 348	0	0	2	670	6	2 565	1	1 000	30	10 517	0	0	1	231	1	1 000	0	0	412	136 331
		a) poręczenia	299	89 886	0	0	1	287	5	1 947	1	1 000	29	9 800	0	0	1	231	1	1 000	0	0	337	104 151
		b) gwarancje	72	30 462	0	0	1	383	1	618	0	0	1	717	0	0	0	0	0	0	0	0	75	32 180
	2.	Udzielono ogółem:	167	44 352	0	0	1	287	3	841	2	1 482	28	8 800	0	0	1	231	0	0	0	0	202	55 992
		a) poręczenia	153	40 694	0	0	1	287	3	841	2	1 482	28	8 800	0	0	1	231	0	0	0	0	188	52 334
		b) gwarancje	14	3 658	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	3 658
	3.	Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2015 r.***	6	1 085	0	0	0	0	3	538	2	1 004	11	2 603	0	0	1	227	0	0	0	0	23	5 457
	4.	Realizacja roszczeń ogółem, w tym:	11	1 234	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	1 234
		a) poręczenia	8	1 046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	1 046
		b) gwarancje	3	188	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	188
Poręczenia spłaty kredytów studenckich *	1.	Limit przyznany Bankom na udzielenie poręczeń spłaty kredytów studenckich	3 871	52 060	575	7 962	612	7 756	222	2 945	203	2 972	246	3 411	169	2 339	133	1 877	77	1 102	62	1 110		
	2.	Łączna wartość i liczba udzielonych poręczeń: ****	3 215	45 600	462	6 551	443	6 036	468	5 826	193	2 651	173	2 596	196	3 001	162	2 441	119	1 710	72	1 003	5 503	77 417
	3.	Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2015 r.	737	5 322	203	1 931	251	2 273	277	2 871	152	2 091	146	2 264	182	2 668	156	2 236	118	1 280	72	482	2 294	23 419
	4.	Realizacja roszczeń	4	28	2	15	2	22	4	28	5	71	10	113	5	38	3	17	0	0	0	0	35	332
Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów kłeszkowych**	1.	Udzielono ogółem	4	226	0	0	0	0	1	65	2	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	333
	2.	Stan czynnych poręczeń na dzień 31.12.2015 r.***	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3.	Realizacja roszczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* Poręczenia spłaty kredytów studenckich udzielane są przez Agencję począwszy od roku akademickiego 2000/2001.

** Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów kłeszkowych udzielane są przez Agencję począwszy od roku 2005.

*** Na dzień 31.12.2015 r. Agencja nie posiadała zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji.

**** Podana wartość udzielonych poręczeń uwzględnia zawarte aneksy do umów poręczeń.

L – Liczba.

Załącznik 4. Tabela 17. Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej, w układzie wojewódzkim w 2015 r., w tys. zł

Województwo	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	3 194,18
Kujawsko - Pomorskie	3 304,40
Lubelskie	2 579,68
Lubuskie	1 431,87
Łódzkie	3 560,59
Małopolskie	511,76
Mazowieckie	6 129,31
Opolskie	1 120,52
Podkarpackie	3 097,05
Podlaskie	3 062,46
Pomorskie	3 033,28
Śląskie	977,43
Świętokrzyskie	2 182,38
Warmińsko - Mazurskie	4 489,39
Wielkopolskie	5 140,47
Zachodniopomorskie	2 450,71
Razem	46 265,46

Załącznik 4. Tabela 18. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane suszą w 2015 r.m, wg województw, w tys. zł

Województwo	Liczba beneficjentów	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	2 379	11 459,08
Kujawsko - Pomorskie	17 945	62 169,19
Lubelskie	15 195	28 008,41
Lubuskie	1 205	10 850,67
Łódzkie	9 841	21 195,13
Małopolskie	1 486	2 030,44
Mazowieckie	49 672	127 475,68
Opolskie	1 490	10 496,28
Podkarpackie	1 857	5 153,13
Podlaskie	30 973	72 090,21
Pomorskie	566	1 942,81
Śląskie	754	2 196,78
Świętokrzyskie	2 227	3 026,70
Warmińsko - Mazurskie	4 573	17 708,39
Wielkopolskie	23 706	63 587,40
Zachodniopomorskie	327	1 443,92
Razem	164 196	440 834,24

Załącznik 4. Tabela 19. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2015 r. o charakterze *de minimis* w rolnictwie rolnikom, którzy w 2015 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej, wg województw, w tys. zł

Województwo	Liczba beneficjentów	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	50	169,75
Kujawsko - Pomorskie	113	473,16
Lubelskie	6 854	10 304,34
Lubuskie	36	160,10
Łódzkie	1 499	3 220,55
Małopolskie	542	346,97
Mazowieckie	2 519	4 635,16
Opolskie	5	11,39
Podkarpackie	605	821,29
Podlaskie	104	347,99
Pomorskie	53	196,83
Śląskie	41	59,61
Świętokrzyskie	1 234	1 605,32
Warmińsko - Mazurskie	97	353,63
Wielkopolskie	188	434,73
Zachodniopomorskie	165	715,40
Razem	14 105	23 856,22

Załącznik 4. Tabela 20. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2015 r. o charakterze *de minimis* w rybołówstwie i akwakulturze dla podatników podatku rolnego, którzy w 2015 r. prowadzili chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza, wg województw, w tys. zł

Województwo	Liczba beneficjentów	Kwota wypłaconej pomocy
Dolnośląskie	48	817,22
Kujawsko - Pomorskie	17	166,61
Lubelskie	67	1 755,09
Lubuskie	44	792,60
Łódzkie	49	874,74
Małopolskie	24	561,51
Mazowieckie	62	1 214,51
Opolskie	38	717,62
Podkarpackie	30	896,63
Podlaskie	12	150,94
Pomorskie	6	43,06
Śląskie	88	1 059,55
Świętokrzyskie	41	835,54
Warmińsko - Mazurskie	43	705,34
Wielkopolskie	82	1 354,76
Zachodniopomorskie	12	71,89
Razem	663	12 017,61

Załącznik 5. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z UE w 2015 r.

Załącznik 5. Tabela 1. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE w 2015 r., wg stanu na 31.12.2015 r., w mln zł

Instrumenty	Rok 2015
Systemy wsparcia bezpośredniego, w tym:	14 756,27
• Środki unijne	14 580,29
• Środki krajowe	175,99
PROW 2007-2013, w tym:	12 561,97
• Środki unijne	9 132,80
• Środki krajowe	3 429,17
PROW 2014-2020, w tym:	462,86
• Środki unijne	294,52
• Środki krajowe	168,34
PO Ryby 2007-2013, w tym:	373,44
• Środki unijne	276,94
• Środki krajowe	96,50
Wspólna organizacja rynków owoców i warzyw, w tym:	722,63
• Środki unijne	485,23
• Środki krajowe	237,40
Razem programy współfinansowane z funduszy UE, w tym:	28 877,17
• Środki unijne	24 769,77
• Środki krajowe	4 107,39

Załącznik 6. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2015 r.

w układzie załącznika nr 9 (tabela 7) do ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2015 rok (Dz. U. poz. 2195) sporządzony został zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2015 (Dz. U. 2014 r., poz. 825).

Załącznik 6. Tabela 1. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2015 r. w układzie załącznika nr 9 do ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2015 r., Część A

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2015 r.	Realizacja.	
		w tys. zł		%
1	2	3	4	5
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:	x	x	
1	Środki obrotowe, w tym:		58 182	
1.1	Środki pieniężne		21 882	
1.2	Należności	25 680	11 301	44,0%
2	Zobowiązania, w tym:	223 568	191 550	85,7%
2.1	– wymagalne			
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	2 021 019	1 926 025	95,3%
1	Przychody z prowadzonej działalności,			
2	Dotacje z budżetu, w tym:	2 005 518	1 909 244	95,2%
2.1	– podmiotowa	954 517	904 086	94,7%
3	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych			
4	Pozostałe przychody	15 501	16 781	108,3%
III	KOSZTY OGÓŁEM	2 057 280	1 963 074	95,4%
1	Koszty funkcjonowania	1 062 958	1 030 432	96,9%
1.1	Amortyzacja	81 000	80 775	99,7%
1.2	Materiały i energia	56 342	53 805	95,5%
1.3	Remonty	8 107	7 647	94,3%
1.4	Pozostałe usługi obce	241 233	234 613	97,3%
1.5	Wynagrodzenia, z tego:	539 752	525 675	97,4%
1.5.1	osobowe	500 887	488 082	97,4%
1.5.2	bezosobowe	865	471	54,5%
1.5.3	pozostałe	38 000	37 122	97,7%
1.6	Składki, z tego na:	105 555	97 525	92,4%
1.6.1	ubezpieczenie społeczne	92 331	87 139	94,4%
1.6.2	Fundusz Pracy	13 224	10 386	78,5%
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych			
1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań			
1.8	Podatki i opłaty, z tego:	6 426	7 346	114,3%
1.8.1	podatek akcyzowy			
1.8.2	podatek od towarów i usług (VAT)			
1.8.3	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	338	310	91,7%
1.8.4	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	514	503	97,9%
1.8.5	opłaty na rzecz budżetu państwa	17	4	23,5%

1.9	Pozostałe koszty funkcjonowania	24 543	23 046	93,9%
2	Koszty realizacji zadań, z tego:	964 948	920 505	95,4%
2.1	– środki przekazane innym podmiotom			
2.2	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych	293 052	273 284	93,3%
2.3	– - dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód	11 501	9 862	85,7%
2.4	– finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	111 034	108 846	98,0%
2.5	– finansowanie zalesiania gruntów rolnych	46 275	46 265	100,0%
2.6	– pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych	0	0	0,0%
2.7	– realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	0	0	0,0%
2.8	– pomoc finansowa z pozostałych tytułów	502 384	481 690	95,9%
2.9	– finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach ubiegłych	702	558	79,5%
3	Pozostałe koszty, w tym:	29 374	12 137	41,3%
3.1	Środki na wydatki majątkowe			
IV	WYNIK BRUTTO (II - III)	-36 261	-37 049	102,2%
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	0		
1	Podatek dochodowy od osób prawnych			
2	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego			
VI	WYNIK NETTO (IV - V)	-36 261	-37 049	102,2%
VII	DOTACJE Z BUDŻETU	x	x	
1	Dotacje ogółem, z tego:	2 005 518	1 909 244	95,2%
1.1	– podmiotowa	954 517	904 086	94,7%
1.2	– przedmiotowa			
1.3	– celowa	980 427	944 630	96,3%
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE -	5 780	5 776	99,9%
1.4.1	w tym: na współfinansowanie	1 445	1 444	99,9%
1.5	– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	64 794	54 752	84,5%
1.6	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe			
1.6.1	w tym: na współfinansowanie			
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	64 794	54 755	84,5%
IX	ŚRODKI PRYZYCNANE INNYM PODMIOTOM			
X	STAN NA KONIEC ROKU	x	x	
1	Środki obrotowe, w tym:		60 709	
1.1	Środki pieniężne		14 475	
1.2	Należności	25 680	17 104	66,6%
2	Zobowiązania, w tym:	224 931	180 963	80,5%
2.1	– wymagalne			

Załącznik 6. Tabela 2. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2015 r. w układzie załącznika nr 9 do ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2015 r., Część B

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2015 r.	Realizacja	
		w tys. zł		%
1	2	3	4	5
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU		21 882	
II	DOCHODY	2 021 019	1 926 025	95,3%
1	Dotacje z budżetu ogółem, z tego	2 005 518	1 909 244	95,2%
1.1	– podmiotowa	954 517	904 086	94,7%
1.2	– przedmiotowa			
1.3	– celowa,	980 427	944 630	96,3%
1.4	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	5 780	5 776	99,9%
	w tym na współfinansowanie	1 445	1 444	99,9%
1.5	– celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe			
	w tym na współfinansowanie			
1.6	– na inwestycje i zakupy inwestycyjne	64 794	54 752	84,5%
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej			
3	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych			
4	Pozostałe dochody	15 501	16 781	108,3%
III	WYDATKI	2 011 115	1 933 432	96,1%
1	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	966 156	951 539	98,5%
1.1	Materiały i energia	55 614	53 882	96,9%
1.2	Remonty	7 998	7 637	95,5%
1.3	Pozostałe usługi obce	233 538	229 095	98,1%
1.4	Wynagrodzenia	533 767	531 664	99,6%
1.4.1	osobowe	494 912	493 951	99,8%
1.4.2	bezosobowe	855	463	54,2%
1.4.3	pozostałe	38 000	37 250	98,0%
1.5	Składki	103 851	98 783	95,1%
1.5.1	na ubezpieczenie społeczne	91 100	88 224	96,8%
1.5.2	na Fundusz Pracy	12 751	10 559	82,8%
1.5.3	na Fundusz Emerytur Pomostowych			
1.5.4	pozostałe			
1.6	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań			
1.7	Podatki i opłaty, w tym:	6 425	6 856	106,7%
1.7.1	podatek akcyzowy			
1.7.2	podatek od towarów i usług (VAT)			
1.7.3	podatek CIT			
1.7.4	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	337	311	92,3%
1.7.5	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	514	503	97,9%
1.7.6	opłaty na rzecz budżetu państwa	17	4	23,5%
1.8	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	24 963	23 622	94,6%
2	Wydatki majątkowe	64 966	54 927	84,5%
3	Wydatki na realizację zadań, z tego	950 616	914 822	96,2%
3.1	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji i częściowa spłata kapitału kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych	289 269	275 399	95,2%

3.2	– dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód	13 160	12 223	92,9%
3.3	– finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie	98 826	98 687	99,9%
3.4	– finansowanie zalesiania gruntów rolnych	46 275	46 265	100,0%
3.5	– pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych	0	0	0,0%
3.6	– realizacja udzielonych poręczeń i gwarancji	0	0	0,0%
3.7	– pomoc finansowa z pozostałych tytułów	502 384	481 690	95,9%
3.8	– finansowanie zobowiązań z tytułu programów pomocowych realizowanych przez Agencję w latach biegłych	702	558	79,5%
4	Środki przyznane innym podmiotom			
5	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)			
6	Pozostałe wydatki	29 377	12 144	41,3%
IV	WYNIK (II-III)	9 904	-7 407	-74,8%
V	Kasowo zrealizowane przychody			
1	Zaciągnięte kredyty i pożyczki			
2	Przychody z prywatyzacji			
VI	Kasowo zrealizowane rozchody			
1	Splata kredytów i pożyczek			
VII	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+IV+V-VI)	9 904	14 475	146,2%
VIII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	10 980	10 879	99,1%

Część C Dane uzupełniające

Załącznik 6. Tabela 3. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2015 r. w układzie załącznika nr 9 do ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2015 r., Część C

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2015 r.	Realizacja	
			w tys. zł	w %
1	2	3	4	5
1	Zobowiązania wg wartości nominalnej	224 931	180 963	80,5%
1.1	Papiery wartościowe			
1.2	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte od:			
	– sektora finansów publicznych			
	– pozostałych			
1.3	Depozyty			
1.4	Zobowiązania wymagalne			

XI. SPIS WYKRESÓW I TABEL

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1. Struktura udzielonego wsparcia przez ARiMR od 1994 r., w podziale na programy, w mld zł, wg stanu na 31.12.2015 r.....	7
Wykres 2. Roczne transfery środków w ARiMR, w mld zł, wg stanu na 31.12.2015 r.....	7
Wykres 3. Pomoc udzielona przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych w latach 2002-2015 w mld zł, według województw, wg stanu na 31.12.2015 r.	9
Wykres 4. Podmioty wpisane do ewidencji producentów rolnych ARiMR, wg stanu na 31.12.2015 r.....	10
Wykres 5. Zatrudnienie w ARiMR, wg struktury organizacyjnej.....	15
Wykres 6. Zatrudnienie w ARiMR, wg płci.....	15
Wykres 7. Zatrudnienie w ARiMR, wg stażu pracy.....	15
Wykres 8. Zatrudnienie w ARiMR, wg wykształcenia.....	15
Wykres 9. Liczba wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich (w mln) złożonych w ramach Kampanii 2004-2015.....	25
Wykres 10. Realizacja płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2015, w mld zł, wg stanu na 31.12.2015 r.	27
Wykres 11. Płatności udzielone przez ARiMR w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Kampanii 2004-2015, w mln zł, wg stanu na 31.12.2015 r.	27
Wykres 12. Struktura płatności zrealizowanych w ramach PROW 2007-2013 (w mld zł i w %), narastająco do 31.12.2015 r.....	34
Wykres 13. Regionalne zróżnicowanie zrealizowanych płatności w ramach PROW 2007-2013, narastająco do 31.12.2015 r., w mln zł.....	34
Wykres 14. Struktura gospodarstw młodych rolników (beneficjentów działania), wg podziału wielkości ekonomicznej gospodarstwa (ESU).....	36
Wykres 15. Struktura usług doradczych (w %) w Działaniu 114 - Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów, wg stanu na 31.12.2015 r.....	39
Wykres 16. Struktura zrealizowanych inwestycji, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.....	41
Wykres 17. Struktura przedsiębiorstw objętych wsparciem z punktu widzenia profilu prowadzonej działalności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.....	42
Wykres 18. Struktura przedsiębiorstw objętych wsparciem z punktu widzenia wielkości przedsiębiorstwa, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.....	42
Wykres 19. Struktura pomocy udzielonej rolnikom, których gospodarstwa zostały zniszczone w wyniku klęsk żywiołowych (z punktu widzenia rodzaju tych klęsk), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.	44

Wykres 20. Struktura wytwarzanych produktów przez rolników uczestniczących w systemach jakości żywności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.	45
Wykres 21. Struktura sektorowa grup producentów rolnych objętych wsparciem w ramach PROW 2007-2013, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.	46
Wykres 22. Kwota zrealizowanych płatności (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) w Działaniu 211, 212 - ONW, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.	48
Wykres 23. Struktura pomocy udzielonej gospodarstwom objętym wsparciem, wg typu powierzchni, wg stanu na 31.12.2015 r.	48
Wykres 24. Struktura wsparcia rolnośrodowiskowego udzielonego przez ARiMR (w mln zł), w podziale na poszczególne pakiety w działaniu - Program rolnośrodowiskowy, w ramach zobowiązań 2007-2013 i 2004-2006, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.	51
Wykres 25. Zalesione powierzchnie ze względu na faktyczne położenie lasu, w tys. ha	52
Wykres 26. Struktura inwestycji na obszarach objętych katastrofami, wg powierzchni objętej wsparciem, wg stanu 31.12.2015 r.	53
Wykres 27. Struktura inwestycji związanych z różnicowaniem w kierunku działalności nierolniczej, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.	55
Wykres 28. Struktura inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw, wg sektorów, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.	57
Wykres 29. Kwota pomocy (w mln zł) i liczba beneficjentów (w tys.) na wspieranie gospodarstw niskotowarowych, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r.	57
Wykres 30. Budżet przeznaczony na realizację PROW 2014-2020, wg działań, wg stanu na 31.12.2015 r. w mln euro	63
Wykres 31. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w układzie narastającym do 31.12.2015 r.	72
Wykres 32. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PO Ryby 2007-2013 w mln zł i w %, w 2015 r.	73
Wykres 33. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi pierwszej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2015 r.	74
Wykres 34. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi drugiej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2015 r.	77
Wykres 35. Struktura płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach osi trzeciej PO Ryby 2007-2013, w mln zł i w %, w 2015 r.	80
Wykres 36. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz kredytów z częściową spłatą kapitału udzielonych w 2015 r., wg banków	92
Wykres 37. Liczba i kwota preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i kredytów z częściową spłatą kapitału udzielonych w 2015 r., wg województw	93
Wykres 38. Wypłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w latach 2002-2015, w mln zł	97
Wykres 39. Pogłowie zwierząt na koniec 2015 r., w mln szt. i w %, wg stanu na 31.12.2015 r.	103
Wykres 40. Kolczyki i duplikaty kolczyków dostarczone w latach 2009-2015, w mln szt.	104

SPIS TABEL ZAŁĄCZNIKA:

ZAŁĄCZNIK 1. PODMIOTY WPISANE DO EWIDENCJI PRODUCENTÓW

Załącznik 1. Tabela 1. Liczba podmiotów aktywnych wpisanych do ewidencji producentów, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r. 157

ZAŁĄCZNIK 2. ZAANGAŻOWANIE KAPITAŁOWE ARiMR W SPÓŁKACH AKCYJNYCH TWORZĄCYCH RYNKI HURTOWE

Załącznik 2. Tabela 1. Zaangażowanie kapitałowe ARiMR w spółkach akcyjnych tworzących rynki hurtowe, wg stanu na 31.12.2015 r. 158

ZAŁĄCZNIK 3. REALIZACJA POMOCY W RAMACH INSTRUMENTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY UE

Załącznik 3. Tabela 1. Instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015 - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych ZSZiK na 31.12.2015 r. 159

Załącznik 3. Tabela 2. Pozostałe instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych ZSZiK na 31.12.2015 r. - c. d. 160

Załącznik 3. Tabela 3. Pozostałe instrumenty w ramach systemów wsparcia bezpośredniego - liczba wniosków oraz powierzchnia i ilość, wg danych ZSZiK na 31.12.2015 r. - c. d. 161

Załącznik 3. Tabela 4. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2015, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 162

Załącznik 3. Tabela 5. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2014, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 163

Załącznik 3. Tabela 6. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2013, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 164

Załącznik 3. Tabela 7. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2012, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 165

Załącznik 3. Tabela 8. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2011, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 166

Załącznik 3. Tabela 9. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2010, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 167

Załącznik 3. Tabela 10. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2009, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 168

Załącznik 3. Tabela 11. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2008, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 169

Załącznik 3. Tabela 12. Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampanii 2007, wg danych na 31.12.2015 r., w zł. 170

- Załącznik 3. Tabela 13.** Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, narastająco do 31.12.2015 r. za okres 2004-2015, wg danych na 31.12.2015 r., w zł 171
- Załącznik 3. Tabela 14.** Kwota zrealizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, narastająco do 31.12.2015 r. za okres 2004-2015, wg danych na 31.12.2015 r., w zł - c. d 172
- Załącznik 3. Tabela 15.** Zestawienie wniosków o przyznanie pomocy finansowej oraz kwota zrealizowanych płatności w zł w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw, wg danych na 31.12.2015 r. 173
- Załącznik 3. Tabela 16.** PROW 2007-2013 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 174
- Załącznik 3. Tabela 17.** PROW 2007-2013 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł - c. d. 175
- Załącznik 3. Tabela 18.** PROW 2007-2013 Działanie 111 Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie, złożone wnioski, podpisane umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 176
- Załącznik 3. Tabela 19.** PROW 2007-2013 Działanie 112 Ułatwianie startu młodym rolnikom, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2008 i 2009), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 177
- Załącznik 3. Tabela 20.** PROW 2007-2013 Działanie 112 Ułatwianie startu młodym rolnikom, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2010, 2011), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 178
- Załącznik 3. Tabela 21.** PROW 2007-2013 Działanie 112 Ułatwianie startu młodym rolnikom, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabór 2014), zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 179
- Załącznik 3. Tabela 22.** PROW 2007-2013 Działanie 113 Renty strukturalne, złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności (Kampanie: 2007, 2008, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 180
- Załącznik 3. Tabela 23.** PROW 2007-2013 Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2009, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 181
- Załącznik 3. Tabela 24.** PROW 2007-2013 Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory: 2011, 2012), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 182
- Załącznik 3. Tabela 25.** PROW 2007-2013 Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych, złożone wnioski, wydane decyzje (Nabory 2013, 2014), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 183
- Załącznik 3. Tabela 26.** PROW 2007-2013 Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 184
- Załącznik 3. Tabela 27.** PROW 2007-2013 Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2007, 2009), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 185
- Załącznik 3. Tabela 28.** PROW 2007-2013 Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabory: 2011, 2012), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 186
- Załącznik 3. Tabela 29.** PROW 2007-2013 Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, zawarte umowy (Nabór 2013) i zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 187
- Załącznik 3. Tabela 30.** PROW 2007-2013 Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory: 2008, 2009), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 188

- Załącznik 3. Tabela 31.** PROW 2007-2013 Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory: 2010, 2011), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 189
- Załącznik 3. Tabela 32.** PROW 2007-2013 Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, złożone wnioski, podpisane umowy (Nabór 2013), zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 190
- Załącznik 3. Tabela 33.** PROW 2007-2013 Działanie 125 Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa, złożone wnioski i wydane decyzje (schemat I i II), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 191
- Załącznik 3. Tabela 34.** PROW 2007-2013 Działanie 125 Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa, złożone wnioski, wydane decyzje oraz zrealizowane płatności łącznie (schemat I i II), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł... 192
- Załącznik 3. Tabela 35.** PROW 2007-2013 Działanie 126 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzanie odpowiednich działań zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory: 2010, 2011), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł..... 193
- Załącznik 3. Tabela 36.** PROW 2007-2013 Działanie 126 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych, złożone wnioski, podpisane umowy (Nabory: 2012, 2013), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 194
- Załącznik 3. Tabela 37.** PROW 2007-2013 Działanie 126 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych, złożone wnioski, podpisane umowy (Nabór 2014) i zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 195
- Załącznik 3. Tabela 38.** PROW 2007-2013 Działanie 132 Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności, złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 196
- Załącznik 3. Tabela 39.** PROW 2007-2013 Działanie 133 Działania informacyjne i promocyjne, złożone wnioski, podpisane umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 197
- Załącznik 3. Tabela 40.** PROW 2007-2013 Działanie 141 Wspieranie gospodarstw niskotowarowych, zobowiązania PROW 2004-2006, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł..... 197
- Załącznik 3. Tabela 41.** PROW 2007-2013 Działanie 142 Grupy producentów rolnych, złożone wnioski, wydane decyzje i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 198
- Załącznik 3. Tabela 42.** PROW 2007-2013 Działanie 211, 212 ONW, złożone wnioski i wydane decyzje dla Kampanii 2007, 2008 i 2009, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 199
- Załącznik 3. Tabela 43.** PROW 2007-2013 Działanie 211, 212 ONW, złożone wnioski i wydane decyzje dla Kampanii 2010, 2011, 2012, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł..... 200
- Załącznik 3. Tabela 44.** PROW 2007-2013 Działanie 211, 212 ONW, złożone wnioski, wydane decyzje dla Kampanii 2013 i 2014 oraz zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 201
- Załącznik 3. Tabela 45.** PROW 2007-2013 Działanie 214 Program rolnośrodowiskowy, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 202

Załącznik 3. Tabela 46. PROW 2007-2013 Działanie 214 Program rolnośrodowiskowy, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł.....	203
Załącznik 3. Tabela 47. PROW 2007-2013 Działanie 221 Zalesianie gruntów rolnych, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł	204
Załącznik 3. Tabela 48. PROW 2007-2013 Działanie 223 Zalesianie gruntów innych niż rolne, złożone wnioski i wydane decyzje, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł.....	205
Załącznik 3. Tabela 49. PROW 2007-2013 Działanie 221, 223 Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł	206
Załącznik 3. Tabela 50. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory: 2009, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł, Wariant I, wg miejsca złożenia wniosku.....	207
Załącznik 3. Tabela 51. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory 2012, 2013), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł, Wariant I, wg miejsca złożenia wniosku.....	208
Załącznik 3. Tabela 52. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł.....	209
Załącznik 3. Tabela 53. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory 2009, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł, Wariant II wg miejsca rozpatrywania wniosku*	210
Załącznik 3. Tabela 54. PROW 2007-2013 Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych, złożone wnioski i podpisane umowy (Nabory 2012, 2013), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł, Wariant II wg miejsca rozpatrywania wniosku*	210
Załącznik 3. Tabela 55. PROW 2007-2013 Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, złożone wnioski i zawarte umowy (Nabory: 2008, 2009), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł	211
Załącznik 3. Tabela 56. PROW 2007-2013 Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, złożone wnioski i zawarte umowy (Nabory: 2010, 2011), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł	212
Załącznik 3. Tabela 57. PROW 2007-2013 Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł	213
Załącznik 3. Tabela 58. PROW 2007-2013 Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, złożone wnioski i zawarte umowy (Nabory: 2009, 2010), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł.....	214
Załącznik 3. Tabela 59. PROW 2007-2013 Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, złożone wnioski i zawarte umowy (Nabory: 2011, 2013), narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł.....	215
Załącznik 3. Tabela 60. PROW 2007-2013 Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, zrealizowane płatności łącznie, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł.....	216
Załącznik 3. Tabela 61. PROW 2007-2013 Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł	217

- Załącznik 3. Tabela 62.** PROW 2007-2013 Działanie 313, 322, 323 Odnowa i rozwój wsi, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł..... 218
- Załącznik 3. Tabela 63.** PROW 2007-2013 Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 219
- Załącznik 3. Tabela 64.** PROW 2007-2013 Działanie 421 Wdrażanie projektów współpracy, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 220
- Załącznik 3. Tabela 65.** PROW 2007-2013 Działanie 431 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja, złożone wnioski, podpisane umowy i zrealizowane płatności, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł..... 221
- Załącznik 3. Tabela 66.** PROW 2014-2020 od początku realizacji Programu, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 222
- Załącznik 3. Tabela 67.** PROW 2014-2020 Poddziałanie 3.1 Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości – Zobowiązania z PROW 2014-2020, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r. 224
- Załącznik 3. Tabela 68.** PROW 2014-2020 Poddziałanie 4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych – Modernizacja gospodarstw rolnych, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł..... 224
- Załącznik 3. Tabela 69.** PROW 2014-2020 Poddziałanie 4.2 Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój – Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 224
- Załącznik 3. Tabela 70.** PROW 2014-2020 Poddziałanie 6.1 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej – Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników (Premie dla młodych rolników), złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 225
- Załącznik 3. Tabela 71.** PROW 2014-2020 Poddziałanie 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii – Budowa lub modernizacja dróg lokalnych, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 225
- Załącznik 3. Tabela 72.** PROW 2014-2020 Działanie 8 Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, złożone wnioski i wydane decyzje, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 226
- Załącznik 3. Tabela 73.** PROW 2014-2020 Działanie 10 Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz Działanie 11 Rolnictwo ekologiczne, złożone wnioski, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł..... 227
- Załącznik 3. Tabela 74.** PROW 2014-2020 Działanie 13 Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW), złożone wnioski, wydane decyzje, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł* 228
- Załącznik 3. Tabela 75.** PROW 2014-2020 Działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, Poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze, złożone wnioski, zawarte umowy i zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł..... 229
- Załącznik 3. Tabela 76.** Działanie Renty strukturalne, zobowiązania PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013 finansowane z budżetu PROW 2014-2020, zrealizowane płatności, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 230

Załącznik 3. Tabela 77. Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 w ramach działań wdrażanych przez ARiMR, narastająco, wg stanu na 31.12.2015 r., w zł 231

ZAŁĄCZNIK 4. REALIZACJA INSTRUMENTÓW POMOCY KRAJOWEJ

Załącznik 4. Tabela 1. Lista Banków współpracujących z ARiMR, wg stanu na 31.12.2015 r. 232

Załącznik 4. Tabela 2. Oprocentowanie kredytów inwestycyjnych i kłeskowych objętych dopłatami ARiMR, wg stanu na 31.12.2015 r. 233

Załącznik 4. Tabela 3. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, udzielonych w okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w tys. zł 234

Załącznik 4. Tabela 4. Struktura preferencyjnych kredytów inwestycyjnych oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, udzielonych w okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w układzie wojewódzkim, w tys. zł 235

Załącznik 4. Tabela 5. Liczba i kwota kredytów zaciągniętych przez młodych rolników za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., wg województw, w tys. zł 236

Załącznik 4. Tabela 6. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., wg województw, w tys. zł 237

Załącznik 4. Tabela 7. Liczba i kwota kredytów na zakup użytków rolnych za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., wg województw, w tys. zł 238

Załącznik 4. Tabela 8. Liczba i kwota kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, wg celu kredytów za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w tys. zł 239

Załącznik 4. Tabela 9. Informacja o przedsięwzięciach realizowanych przy udziale kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, wg działalności, za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r. 240

Załącznik 4. Tabela 10. Nakłady kredytów inwestycyjnych z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz kredytów z częściową spłatą kapitału, za okres 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w tys. zł 241

Załącznik 4. Tabela 11. Liczba i kwota kredytów kłeskowych udzielonych w okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w podziale na banki, w tys. zł 242

Załącznik 4. Tabela 12. Liczba i kwota kredytów kłeskowych udzielonych w okresie 1.01.2015 r. - 31.12.2015 r., w podziale na województwa, w tys. zł 242

Załącznik 4. Tabela 13. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych oraz dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału w 2015 r. w układzie kasowym, w tys. zł, wg rodzajów linii kredytowych 243

Załącznik 4. Tabela 14. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów inwestycyjnych oraz dopłaty do kredytów z częściową spłatą kapitału w 2015 r., w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł. 244

Załącznik 4. Tabela 15. Dopłaty Agencji do oprocentowania kredytów na likwidację skutków kłesk żywiolowych przekazane bankom w 2015 r. w układzie kasowym, wg banków, w tys. zł 245

Załącznik 4. Tabela 16. Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielane przez ARiMR w latach 1994-2015, w tys. zł 246

Załącznik 4. Tabela 17. Wpłaty ekwiwalentów za zalesienia gruntów rolnych w ramach pomocy krajowej, w układzie wojewódzkim w 2015 r., w tys. zł..... 247

Załącznik 4. Tabela 18. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane suszą w 2015 r.m, wg województw, w tys. zł..... 247

Załącznik 4. Tabela 19. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2015 r. o charakterze *de minimis* w rolnictwie rolnikom, którzy w 2015 r. byli producentami owoców porzeczki czarnej, wg województw, w tys. zł..... 248

Załącznik 4. Tabela 20. Liczba i kwota wypłaconej pomocy finansowej w 2015 r. o charakterze *de minimis* w rybołówstwie i akwakulturze dla podatników podatku rolnego, którzy w 2015 r. prowadzili chów i hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych położonych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza, wg województw, w tys. zł..... 248

ZAŁĄCZNIK 5. ZREALIZOWANE PŁATNOŚCI W RAMACH PROGRAMÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z UE W 2015 ROKU

Załącznik 5. Tabela 1. Zrealizowane płatności w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE 2015 r., wg stanu na 31.12.2015 r., w mln zł..... 249

ZAŁĄCZNIK 6. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO ARiMR ZA 2015 R. W UKŁADZIE ZAŁĄCZNIKA NR 9 DO USTAWY BUDŻETOWEJ NA ROK 2015

Załącznik 6. Tabela 1. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2015 r. w układzie załącznika nr 9 do ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2015 r., Część A..... 250

Załącznik 6. Tabela 2. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2015 r. w układzie załącznika nr 9 do ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2015 r., Część B..... 252

Załącznik 6. Tabela 3. Realizacja planu finansowego ARiMR za 2015 r. w układzie załącznika nr 9 do ustawy o zmianie ustawy budżetowej na 2015 r., Część C..... 253